

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ursula K. Leguin _ Yerdeniz Serisi Cilt4 Tehanu

www.kitapsevenler.com

Merhabalar

Buraya Yükleddim e-kitaplar Apađýda Adý Geçen Kanuna Ýstinaden

Görme Özürlüler Ýçin Hazýrlanmýptýr

Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitaplarý Dinliyoruz

Amacým Yayýn Evlerine Zarar Vermek Deđildir

Bu e-kitaplar Normal Kitaplarýn Yerini Tutmayacađýndan

Kitaplarý Beyenipte Engelli Olmayan Arkadařlar Sadece Kitap Hakkýnda Fikir Sahibi Olduđunda

Apađýda Adý Geçen Yayýn Evi, Sahaflar, Kütüphane, ve Kitapçýlardan Temin Edebilirler

Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çýkarým Yoktur Böyle Bir Peyide Düpünmem

Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Đekilde Ticari Amaçlý Kullanýlamaz

Bilgi Paylaştýkça Çođalýr

Yapar Mutlu

Not: 5846 Sayýlý Kanunun "altýncý Bölüm-Çepitli Hükümler " bölümünde yeralan "EK MADDE 11. dahil, alenilepmiř veya yayýmlanmýř yazýlý ilim

ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiř bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdü bir engellinin kullanýmý için kendisi veya üçüncü

bir kiři tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eđitim kurumu, vakýf veya dernek gibi kuruluşlar tarafýndan ihtiyaç kadar kaset, CD, braille

alfabesi ve benzeri 87matlarda çođaltýlması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izin n gerçekteştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir řekilde

satýlamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dýbýnda kullanýlamaz ve kullandýrýlamaz. Ayrýca ar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması

ve çođaltým amacýnýn belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme yayınýna geçilmiřtir.

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlýđý Bilgi Ýplem ve Otomasyon Dairesi Bařkanlýđý Ankara

Bu kitaplar hazýrlanýrken verilen emeye harcanan zamana saydı duyarak

Lütfen Yukarıdaki ve Apađýdaki Açýklamaları Silmeyin

bu kitaplar Görme engelliler için düzenlenmiştir.

bu kitabý kimler Taradıysa çok teřekkür ederiz

Ursula K. Leguin _ Yerdeniz Serisi Cilt4 Tehanu

URSULA K. LEGUIN

TEHANU

Ýngilizce'den Çeviren: ÇÝĐDEM ERKAL ÝPEK

METÝS EDEBÝYAT

Yerdeniz IV

"Yerdeniz Üçlemesi'nin son kitabý En Uzak Sahil, düplemeyi býrakmadýđým bir düp gibiydi.

Ve düplemekten uzun süre vazgeçmedim.

Tehanu böyle ortaya çýktý: Ged'in kendi hayatýnýn nasýl sona

ermesi gerektiđi konusunda yanýldýđýný ve bana Yerdeniz'in

gerçekten son kitabýnda kýlavuzluk edecek kipinin Tenar

olduğunu kepfetmek çok hoş bir sürpriz oldu. Üçleme'ye eklediğim bu yeni

sona, 'Olsun da Geç Olsun"

adýný da koyabilirdim/1

- Ursula K. LúGuin

Metis Edebiyat ISBN 975-342-093-5

9789753420938

Metis Yayınları, İpek Sokak No.9, B0060 Beyoğlu, İstanbul
Ursula K. LeGuin TEHANU

Ursula Kroeber LeGuin, 1929'da Kaliforniya'da doğdu. Babası ünlü antropolog Alfred Kroeber, annesi ise yazar Theodora Kroeber'dir, Radcliff ve Columbia Üniversitesi'nde edebiyat eğitimi gördü. 1950'li yıllarda fantastik öyküler ve romanlar yazmaya başladı, ancak bunlar uzun süre yayımlanmadı. 1962'de ilk bilimkurgu Öyküsü yayımlandı. Mulksüzler'in yayımlandığı 1974 yılına kadar altı bilimkurgu romanı yazdı. Bu tarihten sonra zaman zaman bilimkurgu öyküleri yazmakla bir-likte romanlarında daha ziyade yarı gerçekçi/yarı fantastik temalar işledi. En önemli bilimkurgu romanları arasında The Dispossessed (1974; Mulksüzler, Metis 1991), The Left Hand of Darkness (1969; Karanlığın Sol Eli, Aynntı 1993), Ciiy of Illusions (1967; Hayallerin Pehri, İmge 1994), Rocannon's World (1966; Rocannon'un Dünyası, Metis 1995), Planet of Exile (Sürgün Gezegeni, 1966) ve The Eye of the Heron (1978; Balık-çöl Gözü, Metis 1995) sayılabilir. Önemli fantastik romanları ise Threshold (Epik) ve "Yerdeniz Üçlemesi" adı altında toplanan A Wizard of Earthsea (1968; Yerde-niz Büyücüsü, Metis 1994), The Tombs of Atuan (1971; Atuan Mezarları, Metis 1995) ve The Farthest Shore (1972; En Uzak Sahil, Metis 1995). Yazar yıllar sonra yazdığı Tehanu'yu (1990) "Yerdeniz" dizisinin son kitabı olarak yayımlamıştır. Ursula LeGuin, ABD'nin Oregon eyaletinde, Portland kentinde yaşamaktadır.

/

Metis Yayınları İpek Sokak No. 9, 80060 Beyoğlu/İstanbul
Metis Edebiyat Dizisi - 98
Tehanu, Ursula K. LeGuin
Yerdeniz IV
Özgün Adı: Tehanu
© Ursula K. LeGuin, 1990
© Bu çevirinin bütün yayın hakları
Metis Yayınları'na aittir, İstanbul 1995.
Birinci Basım: Ocak 1996

Yayın Yönetmeni: Müge Gürsoy Sökmen
Yayına Hazırlayan: Bülent Somay
Resimler: Deniz Bilgin, 1995

ISBN 975-342-093-5

Dizgi: Metis Yayıncılık Ltd., İstanbul. Baskı: Yayıncılık Matbaası, Cilt:
Örnek Mücellithanesi

Ursula K. LeGuin
TEHANU
Yerdeniz IV

Ýngilizce'den Çeviren: ÇÝÐDEM ERKAL İPEK
(rTr)

METÝS YAYINLARI
KÖTÜ BÝR PEY

ORTA Vadili Çiftçi Çakmak öldükten sonra dul karýsý çiftlik evinde kalmaya devam etti. Oðlu denize açýlmýþ, kýzý ValmoutiY lu bir tüccar ile evlenmiþti, yani kadýn Meþe Çiftliðinde tek babý-na yapýyordu. Ýnsanlar onun gelmiþ olduðu yabancý ÷lkede bir an-lamda büyük bir kiþi olduðunu söylüyorlardý, nitekim büyücü Ogion onu görmek için hep Meþe Çiftliðine uðrardý; fakat Ogion her tür önemsiz kiþiyi de ziyaret ettiði için, bu pek bir þey ifade et-miyordu, Kadýnýn yabancý bir ismi vardý ama Çakmak ona Goha derdi; bu, Gont'ta ađ ören küçük beyaz bir örümceðe verilen isimdir. Çok iyi bir keçi kýlý, koyun yapadýsý dokuyucusu ve beyaz tenli, ufak tefek biri olduðu için bu isim ona çok iyi uyuyordu. Artýk o

5

Çakmak'ýn dul eþi Goha'ydy; koyun sürüsünün ve bu sürüyü bes-leyen topraðýn, dört tarlanýn, armut bahçesinin, iki kiralýk kulübe-nin, meþelerin altýndaki eski tap çiftlik evinin, tepede Çakmak'ýn yatmakta olduðu, topraðýnýn topraða karýptýðý mezarlýðýn haný-mýydý.

"Hep mezartaplarýmýn yakýnýnda yapadým," dedi kýzýna.

"Aman anne, gel bizimle kasabada otur!" dedi Elma, ama dul kadýn yalnýzlyðýný terk etmek istemiyordu.

"Belki daha sonra, bebekleriniz olup da birine ihtiyacýnýz olunca," dedi gri gözlü kýzýna kývançla bakarak. "Ama henüz de-ðil. Bana ihtiyacýn yok. Ve burasýný da seviyorum."

Elma genç kocasma gidince dul kadýn kapýyy kapatarak çift-lik evinin iri taplarla döþenmiþ zemininin üzerinde dutdu. Alaca-karanlýktý ama o, lambayý yakan kocasýný -elleri, kývýlcýmý, ada-mýn dikkatini ve tutupan alevdeki kara yüzü- düþünerek lambayý yakmadý. Ev sessizdi.

"Sessiz bir evde tek babýma yapýyordum," diye düþündü. "Yi-ne öyle yapacaðým." Lambayý yaktý.

Sýcak havalarda bir akþamüstü, geç vakitlerde, dul kadýnýn eski arkadaþý Tarlakupu, tozlu yoldan aceleyle ilerleyerek köyden çýkageldi. "Goha," dedi, onu fasulye bahçesindeki aynkotlarýný temizlerken görünce, "Goha kötü bir þey... Çok kötü bir þey... Gelebilir misin?"

Tabii," dedi dul kadýn. "Bu kötü þey dediðin de ne?"

Tarlakupu soluklandý. Adý cüssesine artýk pek uymayan, ih-yan, basit, orta yaplý bir kadýndý. Fakat bir zamanlar ince, güzel bir kýzdý ve Çakmak'ýn eve getirdiði soluk benizli Karglý hakkýn-da dedikodu eden köylülere kulak asmayarak Goha ile arkadaþ ol-muþtu, o günden bugüne de arkadaþ kalmýplardý.

"Yanýklar içinde bir çocuk/' dedi.

"Kimin çocuðu?"

"Serserilerin."

Goha çiftlik evinin kapýsýný kapamaya gitti, sonra birlikte yo-la koyuldular, yürürlerken Tarlakupu bir yandan da konupuyordu. Nefes nefese kalmýþ, terliyordu. Yolun kenarýna sýralanmýþ sýk ot-

6

larýn minik tohumcuklarý yanaklarýna ve alnýna yapýþýyor, konuþurken bunlarý silkeliyordu. "Ay boyunca nehrin oradaki çayýrda konaklamýþlardý. Tamirci olduðunu söyleyen ama hýrsýz olan bir adam ve yanýnda bir kadýn. Ve çoðunlukla onlarla beraber dolaþan baþka bir adam, daha genç. Çalýþmýyorlardý, ikisi de. Apýrý-yor, dileniyor ve kadýnýn sýrtýndan geçiniyorlardý. Apaðý nehirden oðlanlar kadýný elde edebilmek için onlara çiftlikten bir peyler ge-tiriyorlardý, Bilirsin iþte. Sonra yollarda çeteler, çiftliklere inmek-ler. Senin yerine olsam kapýmý kilitlerdim, bugünlerde. Sonra bu, bu genç çocuk bir gün köye geldi, ben evin önünde duruyordum, bana, 'Çocuk iyi deðil,' dedi. Göz ucuyla yanlarýnda bir çocuk ol-duðunu görmüþtüm, dað gelinciði gibi bir pey, o kadar çabuk göz-den kayýp gitmiþti ki, var mýydý yok muydu emin olamamýþtým. Böylece ben de ona, 'iyi deðil mi? Ateþ; yüzünden mi?' dedim. Adam bana, 'Kendine zarar verdi, ateþ yakarken,' dedi ve daha ben onunla gitmek için hazýrlanýrken çekti gitti. Gitti. Sonra ben oraya, nehir kenarýna gittiðimde, diðer çift de gitmiþti. Çekip git-miþler. Kimsecikler yoktu. Arabalarý marabalarý, çöpleri möpleri hep gitmiþti. Ortada sadece kamp ateþleri vardý, hâlâ için için ya-nýyordu, hemen yanýnda -neredeyse içinde- yerde..." Tarlakubu birkaç adým süresince konuþmasýný kesti. Dümdüz önüne bakýyordu, Goha'ya deðil.

"Üzerine bir battaniye bile örtmemiþler," dedi.

Yürümeye devam etti.

"Ateþ yanarken içine itilmiþ," dedi. Yutkundu ve sýcak bas-mýþ yüzündeki yapýþkan tohumcuklarý silkti. "Belki düþmüþtür diyeceðim ama eðer uyanýk olsaydý kendini kurtarmaya çalýþýrdý. Dövmüþler ve öldüðünü zannetmiþler sanýrým ve ona yaptýklanný gizlemek istemiþler, o yüzden de../' Tekrar sustu, tekrar devam etti.

"Belki o genç adam deðildi. Belki o çocuðu çekmiþtir. Hem sonra çocuk için yardým bulmaya gelmiþti. Babasý olmalý. Bilmi-yorum. Önemli de deðil. Kim bilebilir ki? Kimin umurunda? Ço-cuða kim bakacak? Neden bu yaptýðýmýzý yapýyoruz?"

Goha alçak sesle sordu: "Yapayacak mý?"

7

"Yapayabilir," dedi Tarlakubu. "Bal gibi de yapayabilir"

Bir süre sonra, köye yaklaþýkça, "Neden tutup sana geldim bilmiyorum.

Babýnda Sarmayýk var. Yapýlacak bir pey yok."

"Valmouth'a gidebilirim, Kayýn'a."

"Yapabileceði bir pey yok. Yardým... yardým edemeyeceði-miz bir durumda.

Kýzý sýcak tuttum. Sarmayýk ona bir iksirle uyku efsunu verdi. Eve tabýdým. Altý yedi yapýnda olmalý ama iki yapýn-daki bir çocuk kadar bile aþýr deðildi. Tam anlamýyla uyanmadý. Ama nefesi kesilir gibi oluyor... Yapabileceðin bir pey olmadýðý-ný biliyorum. Ama gelmeni istedim."

"Gelmek istiyorum," dedi Goha. Fakat Tarlakubu'nun evine girmeden önce gözlerini kapadý ve bir an için nefesini çekingen-likle tuttu.

1

Tarlakubu'nun çocuklarý dýþarý çýkarýlmýþlardý, ev sessizdi. Çocuk baygýn olarak Tarlakubu'nun yataðýnda yatýyordu. Köy ca-dýsý Sarmayýk daha az yanýk olan yerlere cadý fýndýðý ve her- der-de-deva-merhemi sürmüþtü ama yüzünün sað yanýna, babýna ve kemiðine kadar kömür olup sað eline hiç dokunmamýþtý. Yata-ðýn üzerine Pirr rünü çizmiþ ve býrakmýþtý.

"Bir pey yapabilir misin?" diye sordu Tarlakubu fýsýldayarak.

Goha, yanmýþ çocuða bakarak duruyordu. Elleri hareketsizdi. Babýný olumsuz anlamda salladý.

"Dađda pifacýlýk Öđrenmiptin, deđil mi?" Istýrap, utanç ve öf-ke, çare için yalvaran Tarلاكu'nda dile gelmipti, "Ogion bile bunu iyileptiremez," dedi dul kadýn, Tarلاكu dudaklarýný ýsýrarak arkasýný döndü ve ađladý. Go-ha beyazlaþmýþ saçlarýný okpayarak ona sarýldý. Birbirlerine sarýl-dýlar. Köy cadýsý Sarmabýk, Goha'yý görünce kaþlarýný çatarak mut-faktan geldi. Dul kadýn efsunlar yapmadýđý, týlsýmlarla uđrapma-dýđý halde Gont'a ilk geldiđinde Re Albi'de büyücünün korumasý altýnda yapadýđý, Roke'un Babbüyücüsü'nü tanýdýđý ve püphesiz ki bilmedikleri, tekin olmayan güçleri olduđu söyleniyordu. Onun ayncalýklarýný kýskanan cadý yatađýn yanma gidip tekrar tekrar iyi edici bir týlsýmý mýrýldanýp bir çanađa bir peyler yýđarak, tütecek

8

ve buđu yayacak þekilde bunlan tutuþturup uđrapmaya baþladý. Keskin ot dumaný, yanmýþ çocuđu öksürtüp ýstýrap içinde titreye-rek yarý yarýya dođrulmasýna neden oldu. Nefesi kesilir gibi ses-ler çýkarmaya baþladý; çabuk çabuk, kýsa ve gýcýrtýlý nefesler. Gözlerinden biri Goha'ya bakýyor gibiydi. Goha ileri dođru bir adým attý ve çocuđun sol elini eline aldý. Kendi dilinde konuþtu. "Onlara hizmet ettim ve terk ettim," dedi. "Seni almalarýna izin vermeyeceđim." Çocuk nefes almaya ve tekrar nefes almaya ve tekrar nefes almaya çalıþarak ona, ya da hiçliđe baktý.

9

II ĐAHÝN YUVASINA GÝDÝĐ

BÝR yýldan fazla olmuþtu, Uzun Dans'tan sonraki sýcak ve engin günlerde Orta Vadilye kuzeyden, yoldan, dul Goha'yý arayan bir haberci çýkageldi. Köy ahalisi adama patikayý gösterdi, adam da akþamüstü geþ vakitlerde Meþe Çiftliði'ne vardý. Temiz yüzlü, keskin bakýplý bir adamdý, Goha'ya ve arkasýndaki ađýlda duran koyunlara bakýp, "Güzel kuzular," dedi. "Re Albi büyücüsü seni çađýrtýyor." "Seni mi yolladý?" diye sordu Goha, kulaklarýna inanamaya-rak ve alayla. Ogion, onu istediði zaman, daha hýzlý ve daha iyi haberciler kullanýrdý: Çýđlýk atan bir kartal ya da kadýnýn adým ya-vapça söyleyen kendi sesi - Gelir misin? Adam babýný evet anlamýnda salladý. "Hasta," dedi. "Diþi ku-zularýndan satýlýk olaný var mı?" "Olabilir. Ýstersen çoban ile konuþabilirsin. Orada, parmaklý-đýn yanýnda. Akþam yemeði yer misin? Eđer istersen geceyi bura-
W

da geþirebilirsin ama ben yola koyulacađým."
"Bu gece mi?1"

Bu kez kadýnýn nazikçe küçük gören bakýpýnda hiç de eölen-mip bir hal yoktu. "Oyalanacak vaktim yok," dedi. Bir dakika ka-dar yaplý çoban Düruýmak'la konuptu ve arkasýný dönüp tepenin yamacýna, mepe koruluðunun yanýna yapýlmýp eve doðru yürüdü. Haberci kadým izledi. Tap zeminli mutfakta adamýn bir kez çabucak bakýp hemen yüzünü çevirdiði bir kýz ona süt, ekmek, peynir ve yepil soðan ik-ram edip yanýndan ayrýldý, tek bir söz bile etmeden. Tekrar kadý-nýn yanýnda belirdi, her ikisi de yolculuk için ayakkabýlarýný giy-miþlerdi, hafif deri çýkýnlar tapýyorlardý. Haberci onlarý izledi, dul kadýn çiftlik evinin kapýsýný kilitledi. Hep birlikte yola koyuldu-lar, ama adam kendi ipine doðru, çünkü Ogion'dan haber getir-mek, Re Albi Lordu'na damýzlyk koç almak gibi ciddi bir ipe ek-lenmiþ bir lütuftan baþka bir þey deðildi; kadýn ve yanýk çocuk, yolun köye giden sapaðýnda adama veda ettiler. Onlar adamýn gelmiþ olduðu yola doðru týrmandýlar, kuzeye, daha sonra da batý-ya, Gont Daðý'nýn eteðindeki tepelere doðru. Uzun yaz alacakaranlýðý yerini karanlýða býrakýncaya kadar yürümeye devam ettiler. Karanlýk çökünce dar yolu býrakarak» aceleyle sessiz sessiz akan ve sýk bodur söðüt adaçlarýnýn yaprak-larý arasýndan soluk akþam göðünü yansýtan bir ýrmaðýn kenarýn-daki kuytu bir yerde konakladýlar. Goha kuru otlardan ve söðüt yapraklarýndan, tavþan gibi çalýlýklarýn arasýna gizlenmiþ bir ya-tak yaparak çocuðu bu yataðýn üzerinde battaniyeye sarýp sarma-ladý. "Þimdi," dedi, "sen bir kozasýn. Sabah olunca bir kelebek olup kozaný çatlatýp çýkacaksýn." Ateþ yakmadý, pelerinine sarýna-rak çocuðun yanýna uzanýp, uykuya dalýncaya kadar birer birer yýldýzlarýn parlamalarýný seyrederek ýrmaðýn sessizce neler anlat-týðýný dinledi. Þafaktan önceki soðukta uyandýklarý zaman, küçük bir ateþ yakarak kendisi ve çocuk için sulu yulaf lapasý yapmak amacýyla bir kap su ýsýttý. Küçük yaralý kelebek titreyerek kozasýndan çýktý, Goha kabý çocuk tutabilsin ve iþebilsin diye çiyile ýslanmýp otlar

/;

üzerinde soðuttu. Tekrar yola koyulduklarýnda doðu, daðýn yük-sek ve karanlýk omuzlarýnýn üzerinden aydýnlanýyordu. Bütün gün boyunca çabucak yoruluveren bir çocuðun hýzýyla ilerlediler. Kadýnm içi acele etmek için yanýp tutubuyordu ama yavaþ yavaþ yürüdü. Çocuðu uzun mesafelerde tapýyamýyordu, bu yüzden yolu kolaylaþtırmak için çocuða hikâyeler anlattý. "Ogion adýnda yaplý bir adamý görmeye gidiyoruz," diye an-lattý kýza, ormana doðru dolana dolana týrmanan dar yolda zorla-narak yürürlerken. "Çok bilge bir insan ve bir büyücü. Büyücü-nün ne demek olduðunu biliyor musun Therru?" Çocuðun bir ismi vardýysa bile kadýn bunu bilmiyordu veya kýz söylemiyordu. Goha ona Therru diyordu. Kýz babýný hayýr anlamýnda salladý. "Doðrusu ben de bilmiyorum/' dedi kadýn. "Ama ne yapabil-diklerini biliyorum. Ben küçükken -senden daha büyük ama yine de küçükken- Ogion benim babamdý, ayný benim þu anda senin annen olduðum gibi. Bana bakýp bilmem gereken þeyleri öðret-meye çalıþmýptý. Kendi kendine gezinmedi tercih ettiði halde be-nimle kaldý. Yürümesini çok severdi, bizim þu anda yaptýðýmýz gibi; bu yollarda, ormanda ve vahþi yerlerde. Daða her yere git-miþtir, varlýklara bakarak ve onlarý dinleyerek. Her zaman dinle-miþti, onun için ona Sessiz dediler. Ama benimle konupurdu. Ba-na hikâyeler anlattý. Sadece o herkesin bildiði küçük hikâyeleri deðil, o kahramanlar, krallar ve çok uzun zaman önce çok uzak-larda olan þeyleri deðil, sýrf kendisinin bildiði hikâyeleri." Devam etmeden önce biraz ilerledi. "Þimdi sana bu hikâyelerden birini anlatacaðým.

"Büyücülerin yapabildikleri peylerden biri de başka bir peye dönüşebilmeleridir - başka bir bekil almaktır. Dönüpüm diyorlar buna. Herhangi bir sihirbaz kendisini başka biriymiş veya bir hayvanmış gibi gösterebilir, bir süre için neye baktıdığına bilemez-sin - sanki yüzüne bir maske takmış gibi. Fakat büyücüler bun-dan ötesini de yapabilirler. Maskenin kendisi olabilirler, gerçek-ten başka bir varlığa dönüşebilirler. Böylece bir büyücü eder de-nizi almak istiyorsa ve bir kayıyı yoksa kendini bir martıya dö-

12

nüptürerek üzerinden uçup aabilir. Fakat çok dikkatli olması gerekir. Eder bir kup olarak kalırsa, bir kupun dübüdüklerini düpün-meye başlar ve bir insanın dübüdüklerini unuttur, uçup gider ve bir martı olur; bir daha da hiçbir zaman insan olamaz. İşte, bir za-manlar kendisini bir ayya dönüştüren, bunu da sık sık yapıp so-nunda bir ayı olan ve kendi küçük oğlunu öldüren büyük bir bü-yücünün hikâyesini anlatırlar; sonunda onu avlayıp öldürmek zo-runda kalmışlar. Ama Ogion bu konuda paka da yapardı. Bir kere-sinde fareler kilerine girip peynirleri mahvettiklerinde, birini kü-çük bir farekapanı tıfıfıyla yakalayıp fareyi bu bekilde elinde tu-tarak gözlerinin içine bakmış ve Sana farecilik oynama demedim mü' demişti. Ve bir an için ciddi olduğunu sanmıştı...

'İşte bu hikâye de dönüşüm gibi bir peyle ilgili ama Ogion bunun bildiği tüm dönüşümlerin ardında olduğunu söylüyor, çün-kü, bu, iki pey birden olmakla ilgili; aynı anda, aynı biçim içinde iki pey olmak; bunun büyücülerin güçlerinin ötesinde olduğunu söylüyor. Bununla Gont'un kuzeybatı kıyısında küçük bir köyde, Kemay adında bir yerde karışmış. Burada bir kadm varmış, yaplı bir balıkçı kadın; bir cadı değil, okumuş biri değil; ama par-kılar yapıyormuş. Ogion da onu bu bekilde duymuş. Oralarda ge-ziniyormuş, her zaman yaptığı gibi kıyı boyunca giderek dinli-yormuş; ağ tamir eden veya kayıdın birine kalafat çeken, çalışır-ken de parkı söyleyen birinin parkısının duymuş: Batıdan da batıda karanın ilerisinde halkım dans ediyor diğeri rüzgârda. "Ogion hem nağmeyi hem de sözleri duymuş, bunları daha önce hiç duymamışmış, o yüzden parkının nereden kaynaklandığı sormuş. Cevaptan cevaba giderken, 'A, bu Kemaylı Kadın'm parkılarından biri,' diyen birinin bulunduğ bir yere varmış. Böy-lece kalkıp Kemay'a gitmiş, kadının yapıdığı küçük balıkçı lima-nına; ve kadının evini limanın yanında bulmuş. Kapıyı büyücülük asasıyla çalmış: Kadın gelerek kapıyı açmış,

13

"İimdi biliyorsun, hani isimler hakkında konuşmuştuk, nasıl çocukların çocukluk isimleri vardır ve herkesin bir gündelik ismi vardır - belki de bir lakabı. Başka başka insanlar, seni başka baş-ka isimlerle çağırabilirler. Sen benim Therru'msun ama belki bü-yüdüğün zaman senin de Hardca bir gündelik ismin olacak. Ama aynı zamanda, ergenliğe ulaştığın zaman sana da, eder her pey yo-lu yordamıyla olursa, gerçek ismin verilecektir. İsmi sana ger-çek güç sahibi biri tarafından, bir büyücü tarafından verilecek, çünkü bu onların gücü, onların sanatı - isim verme. Bu belki de senin hiç kimseye söylemeyeceğin ismin olacak, çünkü kendi benliğinin bu isimde bulunacak. Bu senin gücün, kuvvetin; ama bir başkası için bir risk ve bir yükür, sadece en çok ihtiyacın olduğu zaman ve en güvendiğin insana verilebilir. Fakat tüm isimleri bi-len büyük bir büyücü, sen ona söylemesen de bunu bilebilir.

"Böylece büyük bir büyücü olan Ogion deniz sularının bas-masına engel olan duvarın yanındaki küçük evin kapısında dur-muş ve kadın da kapıyı açmış. Ogion geriye bir adım atarak meşe masasını kaldırmış, elini de kaldırmış, böyle, kendisini ateşin ısı-sından korumak istercesine ve tüm parlaklığıyla korkusuna rağmen kadının gerçek ismini yüksek sesle söylemiş - 'Ejderha!'

"O ilk anda, bana anlattığına göre, kapıda gördüğü bir kadın değilmiş, ateşin parlaklığı ve ihtipamı, altın pulların ve pençelerin pırıltısı ve ejderhanın iri gözleriymiş. Ejderhaların gözlerine bakılmaması gerektiğini söylerler.

"Sonra bu görüntü kaybolmuş, ejderha mejderha değil de orada kapı eşiğinde duran yapılı bir kadın görmüş, biraz kamburu çıkmış, büyük elli, uzun boylu bir balıkçı kadın. Kadın da, 'İçeri gir Lord Ogion,' demiş.

"Böylece Ogion içeri girmiş. Kadın ona balık çorbası ikram etmiş, birlikte yemişler ve sonra ocağın yanında konuşmuşlar. Ogion kadının bir dönüştürücü olabileceğini düşünmüş; ama bile-miyormuş, bilmem anlıyor musun, onun kendisini ejderhaya dönüştürebilen bir kadın mı, yoksa kendisini kadına dönüştürebilen bir ejderha mı olduğunu bilemiyormuş. Böylece sonunda kadına sormuş, 'Sen bir kadın mısın, yoksa bir ejderha mı?' Kadın söyle-

ye

memiş ama 'Sana bildiğim bir hikâyenin parkısının söyleyeyim,' demiş." Therru'nun ayakkağısının içine küçük bir taş kaçırılmıştı. Bunu çıkarmak için durdular ve tekrar yollarına devam ettiler, yavaş yavaş, çünkü yol, yaz sıcaklığında adestosböceklerinin öttüğü, üzerine çalırların sarkmış olduğu yontulmuş taş yığınları arasından dik bir şekilde yukarı doğru tırmanıyordu.

"Yıpte kadının ona, Ogion'a parkısının söylediği hikâye buymuş:

"Zamanın başlangıcında, Segoy yerikürenin adaları deniz-den çıkardığı zaman, karalarda ilk doğanlar ejderhaları ve karalarda rüzgârlar esiyormuş. Yaradılış parkısı böyle söylüyor. Fakat kadının parkısı ay m zamanda, başlangıçta ejderha ile insanın bir olduğunu söylüyormuş. Hepsi tek bir halkmış, tek bir soy, ka-natlı ve Gerçek Dil'i kullanan.

"Güzel, kuvvetli, akıllı ve özgürlük,

T

'Takat zaman içinde gelişmeyen şey yoktur. Böylece ejder-ha-insanlar arasında bazıları uçmaya ve yabaniliğe gönüllerini gitgide daha çok kaptırmışlar ve yaratma ipleriyle veya çablamak ve öğrenmekle veya evler ve şehirlerle daha az ilgilenmeye başla-m ırlar. Sadece, avlanarak ve avladıklarını yiyerek, cahil ve umur-samaz, çok, daha çok özgürlük arayarak uzağa, çok uzağa uçmak istemişler.

"Ejderha-insanların diğerleri uçmaya daha az önem vermeye başlamışlar ama hazineler, paralar, yapılmış şeyler, öğrenilmiş şeyler biriktirmeye başlamışlar. Gözleri hep daha, daha fazlasında, hazinelerini korumak için kaleler, evler yapmışlar; kazandıkları çocuklarına geçirebilsinler diye. Ve uçarak gelip sevgili ha-zinelerini bozabilecek, salt dikkatsizlik ve vahşilik yüzünden ani bir alevle yakabilecek yabanilerden korkmaya başlamışlar.

"Yabani olanlar hiçbir şeyden korkmuyorlarmış. Hiçbir şey öğrenmemişler. Cahil ve korkusuz oldukları için, uçamay anlar onları bir hayvan gibi kapana kısıtırdıkları öldürdüklerinde kendilerini koruyamamışlar. Fakat diğer yabaniler uçarak gelip güzel evleri ateşe vermişler, yılmışlar ve öldürmüşler. İster yabani ister akıllı olsun, en güçlü olanlar birbirlerini ilk Öldürenler olmuş.

IS

"En korkak olanlar, onlar bu kavgadan saklanmýplar ve sak-lanmak için olanak kalmayýnca da kavgadan kaçmýplar. Yapma becerilerini kullanarak tekneler yapmýplar ve batý adalarýndan uzaða, kanatlýlarýn yýkýlmýp kuleler arasýnda savaþtýklarý yerden doðuya yelken açmýplar.

"Böylece hem ejderha, hem de insan olanlar deðiþmip ve iki ayrý halk oluþturmuþ - hep daha az ve daha yabani olan, bitip tü-kenmek bilmeyen akýlsýzca hýrs ve öfkeleriyle Batý Ucyöreler'in uzak adalarýna daðýlmýp olan ejderhalar; ve hep daha kalabalýk olan zengin kasaba ve þehirlerinde yapayan, Ýç Adalar'ý ve tüm güneyi ve doðuyu dolduran insan halký. Fakat bunlarýn aralarýnda ejderhalarýn bilgilerini -Yaradýlýþ Lisam'ný- koruyan bazýlarý var-mýþ ve bunlar da büyücülermiþ,

"Fakat, diyor þarký, aramýzda bir zamanlar ejderha olduðunu, ejderhalar arasýnda da bizimle akrabahklarý olduðunu bilenler var. Ve bunlar da, tek bir halk ikiye ayrýlýrken bazýlarýnýn, hâlâ hem insan hem de ejderha, hâlâ kanatlý olanlarýn doðuya ve batý-ya deðil, Açýk Deniz'in üzerinden yerkürenin öbür tarafýna varýn-caya kadar gittiklerini söylüyorlar. Orada, hem yabani hem de akýllý, insan zekâlý, ejderha yürekli büyük kanatlý varlýklar barýp içinde yaýýyorlarmýþ. Böylece kadýn söylemiþ þarkýsýný. Batýdan da batýda karanýn ilerisinde halkým dans ediyor diðer rüzgârda. Ýþte Kemayh Kadýn'in þarkýsýnda anlatýlan hikâye budur ve bu sözlerle bitmiþtir.

"Sonra Ogion kadýna, 'Seni ilk gördüðümde gerçek benliðini gördüm. Ocakta benim karþýmda oturan bu kadýn, aslýnda üstüne geçirdiðin bir elbiseden baþka bir þey deðil,1 demiþ,

"Ama kadýn baþým hayýr anlamýnda sallayarak gülmüş ve bü-tün söylediði, 'Kepke o kadar basit olsaydý!' olmuþ,

"Böylece bir süre sonra Ogion Re Albi'ye geri dönmüş. Bana bu hikâyeyi anlattýðý zaman, 'O günden beri, insan ya da ejderha,

16

birilerinin batýdan da batýya gidip gitmediklerini, kim olduðumu-zu ve bütünlüðümüzün nereye uzandýðýný merak edip durdum/ demiþti... Acýkmaya baþladýn mı Therru? Burasý güzel bir dinlen-me yerine benziyor, orada yolun kývrýldýðý yer. Belki oradan, apa-ðýda daðýn eteðinde bulunan Gont Limaný'm görebiliriz. Büyük bir þehirdir orasý, Valmouth'dan bile büyük. Dönemece gelince oturup biraz dinleniriz."

Gerçekten de yolun yüksek köpesinden apaðýya, ormanýn ve taplýk çayýrýn engin bayýrlarýndan körfezdeki kasabaya bakýp kör-fezin giripini koruyan sarp kayalýklarý ve karanlýk sular üzerinde kýymýk veya su böcekleri gibi duran tekneleri görebiliyorlardý. Ýleride, yollarýnýn üzerinde, yolun biraz yukarýsýnda, sarp bir ka-yalýk daðdan dýþarý doðru fýrlamýþtý: Re Albi köyünün üzerine ku-rulmuþ olduðu Overfell, Þahin Yuvasý. Therru hiç þikâyet etmedi ama Goha bir süre sonra, "Ee, yola devam edelim mi?" dediðinde, yol ile gök ve denizin uçurumu arasýnda oturan çocuk babýný hayýr "anlamýnda salladı. Güneþ ýlýktý ve konakladýklarý yerdeki kahvaltýlarýndan sonra epey yol katet-miþlerdi.

Goha su þipelerini çýkardı, tekrar su içtiler; sonra kuru üzüm ve ceviz torbasýný çýkartarak çocuða verdi.

"Gideceðimiz yerin görüp alanýna girdik," dedi, "eðer bapara-bilirsek hava kararmadan orada olmak istiyorum. Ogion'u gör-mek için sabýrsýzlanýyorum. Çok yorulacaksýn ama hýzly yürüme-liyiz. Ve bu gece hem ýsýnacaðýz hem de emniyette olacaðýz. Tor-ba sende kalsýn, kemerine tuttur. Kuru üzümler

bacaklarıný kuv-vetlendirir. Bir asa ister misin -büyücüler gibi- yürümene yar-dımcı olsun diye?"

Therru hapır hupur yemeğini yerken başını evet anlamında salladı. Goha bıcağını çıkararak çocuğa fıındık ağacıından sağlam bir sürgün kesti, sonra yolun üzerinde devrilmiş bir akçaağaç gö-rerek bunun bir dalını kopardı, kendisine kalın ve hafif bir sopa yapmak için kesip düzeltti.

Tekrar yola koyuldular, kuru üzümlerle oyalanan çocuk zah-metle kadınla birlikte yürüdü. Goha, hem kendini hem de kızını eđ-

17

lendirmek için parkı söyledi, Orta Vadi'de öğrendiği apk parkıları, çoban parkıları, baladlar; fakat aniden sesi ezgilerden birinin orta-sında kesiliverdi. Elini ikaz etmek için uzatarak durdu.

Yolda, ileride duran dört adam kadını gördüler. Onlar yollarına devam edinceye veya yanından geçip gidinceye kadar orman-da saklanmaya çalışmak hiç kâr etmezdi.

"Gezginler," dedi sessizce Therru'ya ve yürümeye devam et-ti. Akçaağaçtan sopasını sıkı sıkı tuttu.

Tarlakubu'nun çeteler ve hırsızlar hakkında söylemiş olduğu peyler; her devirde tekrarlanan, artık hiçbir peyin eskisi gibi olma-dığı ve dünyanın kötüye gittiği yolundaki pikâyetlerden değildi. Son birkaç yıldır Gont'un kasabalarında ve kırlık kesiminde hu-zur ve güvende bir azalma vardı. Delikanlılar, insanların konuk-severliklerini kötüye kullanarak, çalarak, çaldıkları satarak, kendi halkları arasında birer yabancı gibi davranır olmuştı. Di-lencilik ender görüldüğu yerlerde bile yaygınlaşmıştı ve tatmin olmayan dilenci piddet kullanmakla tehdit ediyordu. Kadımlar ne tek başlarına yollara ve sokaklara çıkmak istiyorlar, ne de özgür-lüklerindeki bu kayıptan hoşlanıyorlardı. Genç kadınların bazıları, hırsız ve mütecavizler çetesine katılmak için evlerinden kaçıyorlardı. Genellikle aynı yıl içinde, asık bir yüzle, incinmiş ve ha-mile olarak evlerine geri dönüyorlardı. Ayrıca köy sihirbazları ve cadıları arasında, mesleklerinin yoldan çıktığı konusunda bir söy-lenti vardı: Her zaman Yıleptiren efsunlar iyileptirmez; bulma tıl-sımları ya bir pey bulamaz ya da yanlış peyi bulur; apk iksirleri adamları arzulu yapacağına öldüren bir kıskançlıkla delirtir ol-muştu. Ve bunlardan da kötüsü, dediklerine göre, büyücülük sa-natıyla, bu sanatın kuralları ve sııılarıyla ve bunları bozmanın tehlikeleriyle ilgili hiçbir pey bilmeyen insanlar kendilerinin güç sahibi insanlar olduklarını söylüyorlar, kendilerini izleyenlere zenginlik ve sağlık, hatta ölümsüzlük vad ediyorlardı.

Goha'nın köyündeki büyücü Sarmayık, büyüün zayıflama-sından acı acı söz etmişti, ValmouoYun sihirbazı Kayın da. Ka-yın, Therru'nun acılarını hafifletmek ve yanlış izlerini azaltmak için az da olsa yapabilecek peyler konusunda Sarmayık'a yardım-

18

ma gelen açykgöz ve tutarlı bir adamdı. Goha'ya, "Bu tür peylerin meydana geldiği zamanlar, çökme yılları, bir devrin sonu olmalı. Havnor'da kaç yüzyıl önce bir kral vardı? Bu şekilde devam ede-mez. Tekrar merkeze dönmeliyiz.yoksa yok olacağız; ada adaya karpı, adam adama karpı, baba çocuğuna karpı..." demişti. Kayın, biraz çekingen ama açık ve anlayışlı bir ifadeyle Goha'ya göz ucuyla bakmıştı. MErreth-Akbe'nin Halkası, Havnor Kulesi'ne geri götürüldü,M demişti. "Oraya kimin götürüldüğünü biliyorum... Bu bir iparetti, gelecek olan yeni çağın ipareti! Ama bu konuda hare-kete geçmedik. Kralımız yok. Merkezimiz yok. Kalbimizi, gücü-müzü bulmalıyız.

Belki sonunda Babbüyücü harekete geçer." Ve kendinden emin bir şekilde ekledi, "Gontlu değil mi zaten?"

Fakat ne Babbüyüce'nün yaptığı herhangi bir şey, ne de Hav-nor'daki Taht'ın varisinin gelmesiyle ilgili hiç ses çıkmadı; her şey daha da kötüleşerek devam etti.

Bu nedenle Goha önünde, yoldaki, ikisi bir yanda ikisi diğer yanda durduğu için çocukla aralarından geçmek zorunda kalacağı dört adamın korku ve sert bir kızgınlık içinde gördü.

Durmadan yürüyerek ileri doğru giderken, babının öne eğilmiş olan Theru yanına iyice yaklaştı ama elini tutmadı.

Adamlardan biri; adaleli göğüslü, üst dudağının üzerindeki kaba, siyah kıllar dudağına dökülen bir herif, konuşmaya başladı biraz şırıltarak. "Hey sen," dedi ama Goha aynı anda ve daha yüksek sesle konuştu. "Yolumdan çekil!" dedi, akçaadaç asasının, san-ki bir büyücü asasının gibi kaldıracak - "Ogion'la bir işim var!" Adamların arasından uzun adamlarla geçti ve yanında Theru, dümdüz yoluna devam etti. Küstahlı cadılarıyla karıyıran adam-lar kıyırdamadan durdular, Ogion'un isminin, belki hâlâ bir gücü vardı. Ya da belki de Goha'da bir güç vardı, veya çocukta. Çünkü ikisi geçip gittikten sonra adamlardan biri, "Gördünüz mü?" diye-rek tükürdü ve perri geri çevirmek için bir hareket yaptı.

"Cadı ile canavar veledi," dedi bir diğeri. "Bırakın gitsinler!"

Bir başkası, deri kepli ve yelekli bir adam, diğerleri yollarına serserice devam ederken bir süre için durup baktı. Yüzü hastalıklı ve perişan görünüyordu, dönüp kadının ve çocuğu izleyecek gibiy-

19

di ki kıllı dudaklı adam ona seslendi, "Hadi, Mahir"; adam itaat etti. Yolun dönemecinde, adamların görüp alanından çıkınca, Goha Theru'yu kucağına alarak, nefes nefese durup çocuğu yere bırakmak zorunda kalıncaya kadar aceleyle yoluna devam etti. Çocuk hiç soru sormadı ve onu hiç geciktirmedi. Goha tekrar yoluna devam edebilecek duruma gelir gelmez, çocuk elinden geldiğince çabuk, kadının yanında, elini tutarak yürüdü.

"Kıpkırmızı oldun," dedi. "Ateş gibi,"

Çok az konuşuyordu, sesi çok boğuk olduğu için konuşması net değildi ama Goha onu anlayabiliyordu,

"Kızgınsın," dedi Goha, bir çepit kahkahayla karışık. "Kızgın olduğumda kızarırsın. Sizin gibi, kızıl insanlar gibi, bati adaları'nın barbarları gibi,.. Bak, orada ileride bir kasaba var, bu Meşe Pınarı olsa gerek. Bu yoldaki tek köy orası. Orada durup biraz dinleniriz. Sonra da, diğer devam edebilirsek, diğer Bahin Yuva-sı'na kadar yürüyebileceğim dersin, hava kararıırken orada olu-ruz; umarım."

Çocuk babının evet anlamında salladı. Kuru üzüm ve ceviz torbasını açarak biraz yedi. Yollarına yorgun argın devam ettiler.

Köyden geçip Ogion'un kayalığın tepesindeki evine vardıkla-

4

ında güneş çoktan batmıştı, ilk yıldızlar batıda, denizin yüksek ufkunun üzerindeki karanlık bulut kümesinin tepesinde parlıyordu. Bodur otlar eden deniz rüzgârı esti. Küçük, alçak evin arka-sındaki otlaklarda bir keçi meledi. Tek penceresi, donuk, sarı parlardı.

Goha hem kendi hem de Theru'nun asasının kapının yanında-ki duvara dayadığı, çocuğun elini tutarak kapıyı bir kez çaldı.

Cevap yoktu.

Kapıyı itip açtı. Oaktaki ateş geçmiş, gri küller kalmıştı, fakat masanın üzerindeki kandil minik bir ışık tomurcuğu yaratıyordu; odanın uzak köşesinde yerdeki yatağından Ogion, "Giri içeri Tenar," dedi.

III OGYON

ÇOCUĐU batýdaki girintili bölmedeki karyolanýn üzerine ya-týrdý. Atepi yaktý. Gidip Ogionun ot piltesinin yanýna, yere bađdađ kurarak oturdu.

"Sana bakan kimse yok!"

"Onlarý yolladým," diye fýsýldadý Ogion.

Yüzü her zamanki gibi esmer ve sertti ama saçý seyrek ve be-yazdý; soluk lamba gözlerinde ýpýktan kivýlcýmlar yaratmýyordu.

"Tek babýna ölebilirdin," dedi kadýn kýzgýnlýkla.

"Bunu yapmama yardým et," dedi yapı adam,

"Henüz deđil," diye yalvardý kadýn, babýný adamýn eline daya-yarak,

"Bu gece deđil," diye fikir birliđine vardý adam." Yarýn."

Elini kaldýrarak bir kez kadýnýn saçýný okpadý, sadece o kadar kuvveti olduđu için.

Kadýn tekrar oturdu. Atepi tutuđmuđtu. İpýđý duvarlarda, alçak tavanda oynuyor, uzun odanýn köbelerinde yođunlađan gölgeler

2/

yolluyordu.

"Ged gelebilseydi," diye mýrýldandý yaplı adam. "Ona haber saldýn mı?"

"Kaybolmuğ," dedi Ogion. "Kaybolmuğ. Bir bulut. Karalar üzerinde bir sis.

Batýya gitti. Üvez ađacıýndan bir dal tapýyarak. Karanlýk sisin içine.

Đahinimi kaybettim."

"Yo, yo, yo/1 diye fýsýldadý kadýn. "Geri gelecek.1' Sessizlik içinde durdular. Atepin sýcaklýđý, Ogion'un gevpe-yip uykuya dalýp çýkmasýný ve Tenar'ýn gün boyu süren yayan yü-rüyüpünden sonra bir güzel dinlenmesini sađlayacak biçimde, her ikisinin de içlerine iþlemeye bađladý. Son uzun týrmanýpýn bir bö-lümünde Therru'yu kucađýnda tapýmýptý, çünkü ona yetipmeye ça-lýptýkça çocuđun yorgunluktan nefesi týkanmaya bađlamýptý. Tenar kalktı, su ýsýttý ve yolun tozunu üzerinden yýkadý. Süt ýsýttý, Ogion'un kilerinde bulduđu ekmekten yedi ve adamýn ya-nýnda oturmak için geri döndü. Uyuyan adamýn yüzünü, atepin ýpýđýný ve gölgeleri seyrederek dübünceler içinde oturdu.

Bir kýzýn, penceresiz bir odada kendisini yutulmuđ, yerin ka-ranlýk güçlerinin rahibesi ve hizmetkârý olduđunu sanan bir kýzýn, çok uzun zaman önce ve çok uzaklarda, geceleri nasýl sessizce, dübünceler içinde oturduđunu dübüdü. Ve bir kadın vardý, koca-sýyla çocuklarý uyuduktan sonra çiftlik evinin huzur dolu sessizli-đinde dübünmek için, bir saat yalnız kalabilmek için oturan. Ve yanmýp bir çocuđu buraya tapýyan; ölmekte olan, bađka bir ada-mýn dönüpünü bekleyen bir adamın bađ ucunda oturan dul bir ka-dýn vardý. Tüm kadýnlar gibi, herhangi bir kadýn gibi, kadýnlarýn yaptýklarýný yaparak. Fakat Ogion ona hizmetkâr veya zevce veya dul kadýnlık adlarýyla seslenmiyordu. Ged de öyle seslenmemiþti, Mezarlar'ýn karanlýđýnda. Ne de -çok önceleri, hepsinden de uzakta- annesi; sadece bir sýcaklık ve aslan rengi atep olarak ha-týrladýđý annesi, ona adýný veren annesi,

"Ben Tenar'ým," diye fýsýldadý. Kuru bir çam dalýný kavrayan atep parlak san bir alev dili olarak yükseldi.

Ogion nefes almakta zorlanarak, havayý içine çekmeye çalyþ-tý. Biraz rahatlamasý için, kadýn elinden geldiðince ona yardým et-

22

ti. Her ikisi de bîr süre uyudu; kadýn adamýn garip sözcüklerle bö-lünen, yan þuursuz ve sürüklenen sessizliðinde uyukladý. Bir ke-re, o derin gecede, yolda bir arkadaşýyla karþýlaþmýþ gibi, yüksek sesle, "Geldin mi yani? Onu gördün mü?" dedi yaplý adam. Ve yi-ne, Tenar atepi beslemek için kalktýðýnda konupmaya baþladý, ama bu kez çok yýllar önce tanýdýðý biriyle aklýndan konupuyor gi-biydi, çünkü belirli bir biçimde, bir çocuk gibi, "Ona yardým et-mek istedim ama evin damý çöktü. Üzerlerine çöktü. Deprem ol-muþtu," dedi. Tenar dinledi. O da bir depreme tanýk olmuþtu. "Yardým etmek istedim!" dedi oðlan, yaplý adamýn sesiyle, ýstýrap içinde. Sonra tekrar nefesi týkanmaya baþladý.

Ýlk ýþýkla Tenar, önce deniz sesine benzettiði bir sese uyandý. Bu kanatlarýn muazzam hareketiydi. Yukarıdan bir sürü kup geçi-yordu, alçaktan, o kadar çok ki kanatlan fýrtýna yaratmýþ ve pen-cere hýzlý gölgeleriyle kararmýþtı. Evin tepesinde bir kez daire çi-zip gitmiþe benziyorlardý. Ne çýðlýk attýlar, ne baðýrdýlar, kadýn bunl an n ne kupu olduðunu ani ay amadý,

O sabah, Ogion'un evinin kuzeyinde ve dýþýnda bulunduðu Re Albi köyünden insanlar geldiler. Keçi çobaný bir kýz geldi; Ogion'un keçilerinin sütü için bir kadýn, ayrıca ona yardýmcý olup olamayacaklarýný soran baþkalan, Köy cadýsý Yosun kapýnýn ya-nýndaki akçaaðaçtan sopayý ve ince fýndýk dalýný elledi ve umutla içeriye baktý ama daha içeriye girmeye cüret bile edememiþti ki Ogion ot piltesinden homurdandý: "Kov þunlarý! Hepsini kov!" Daha güçlü ve daha rahat görünüyordu. Küçük Therru uyan-dýðýnda, Tenar'ýn hatýrladýðý o kuru, müþfik, sakın sesiyle onunla konup-tu. Çocuk güneþte oynamak için dýþarý çýkmca Tenar'a, "Onu hangi isimle çaðýrýyorsun?" dedi. Yaradýlýþýn Gerçek Dili'ni biliyordu ama KargcaAyy hiç öð- renmemiþti. "Therru yanmak demektir, atepin alevlenmesi," dedi kadýn.

"Ah, ah," dedi adam ve gözleri parlamýþ, kaplan çatýldý. Bir an için kelime arar gibi oldu.

"Ondan,11 dedi, "ondan - ondan korkacaklar,"

"Ondan þimdide korkuyorlar," dedi Tenar acý acý.

23

Büyücü hayýr anlamýnda babýný salladý.

"Ona öðret Tenar," diye fýsýldadý. "Ona her þeyi öðret! Roke deðil. Onlar korkuyor,.. Neden gitmene izin verdim? Neden git-tin? Onu buraya getirmek için - çok mu geç?"

"Sakin ol, sakın ol," dedi kadýn ona þefkatle çünkü yaplý adam sözcüklerle ve nefesiyle mücadele ediyor, her ikisini de bu-lamýyordu. Babýný hayýr anlamýnda salladý, nefesi kesildi, "Öðret ona!" ve hareketsiz yattý. Yemek yemeye razý olmadý, sadece biraz su içti. Günün orta-sýnda uyudu. Akþamüstü geç vakit uyanarak, "Þimdi kýzým," dedi ve oturdu.

Tenar, ona gülümseyerek elini tuttu.

"Kalkmama yardým et."

"Hay ir, hayýr."

"Evet," dedi adam. "Dýþarýya. Ýçeride ölemem."

"Nereye gitmek istersin?"

"Herhangi bir yere. Ama gidebilirim, ormandaki patikaya," dedi. "Çayýrýn üzerindeki kayın ađacına."

Onun ayaða kalkabildiðim ve dýparý çýkmak için kararlý oldu-ðunu görünce, kadýn yardýmcý oldu. Birlikte kapýya gittiler; bura-da adam durdu ve evinin tek odasýna dönüp baktý. Kapýnýn saðýn-daki karanlýk köpede uzun asasý, biraz parlayarak duvara dayalý duruyordu. Tenar bunu adama vermek için uzandý ama o baþýný hayýr anlamýnda salladý. "Hayýr," dedi, "onu deðil." Sanki bir þey eksikmiþ, unutulmuþ gibi etrafa bakýndý. 'Hadi gel," dedi en so-nunda.

Batýdan esen parlak rüzgâr yüzüne çarpýnca, yüksek ufka baktý, "Bu güzel," dedi.

"Dur gidip, bir sedye yapýp seni tapýtmak için köyden birkaç kiþi bulup geleyim," dedi kadýn. "Hepsi senin için bir þeyler yap-mak üzere bekliyor."

"Yürümek istiyorum," dedi yaplý adam.

Therru evin öbür yanýndan dolanarak geldi; Ogion ile Tenar vakarla, adým adým ve her beþ altý adýmda Ogion soluklansýn diye durarak, dað yamacýný zirvenin iç tarafýndan dimdik týrmanan or-

24

manlara doðru daðýnýk çayýrdan giderken onlarý seyretti. Çayýn geçmek çok zamanlarýný aldý. Sonunda ormandaki patikanýn baþ-ladýðý yerden birkaç metre ileride duran, ormanýn hemen içindeki büyük ve genç kayýn aðacýnýn altýna vardýklarýnda Ogion'un yüzü griydi, bacaklarý rüzgârdaki otlar gibi titriyordu. Orada, sýrtýný aðacýn gövdesine vererek kayýnýn kökleri araþma çöktü. Uzun bir süre ne konupabildi, ne de hareket edebildi; tekleyerek güm güm atan kalbi bedenini sarstý. En sonunda baþýný evet anlamýnda sal-layarak fýsýldadý, "Tamam/'

Therru onlarý belli bir uzaklýktan izledi. Tenar kýzýn yanma giderek ona sarýldý ve onunla biraz konuþtu. Ogion'un yanýna geri döndü. "Örtü getirecek," dedi,

"Soðuk deðil.'1

"Ben üþüyorum."

Kadýnýn yüzünde bir tebessüm kýpýrtýsý vardý.

Çocuk keçi kýlýndan battaniyeyi sürükleyerek geldi. Tenar'a bir þeyler fýsýldadý ve tekrar koparak uzaklaþtý.

"Funda keçileri saðarken yardým etmesine izin verecekmiþ, ona bakýverecek de," dedi Tenar Ogion'a. "Böylece ben de burada seninle kalabilirim/'

"Hiçbir zaman tek bir iþin olmaz zaten," dedi Ogion boðuk ve ýslýklý bir fýsýltýyla, kalan bütün sesi buydu.

"Öyle. Her zaman iki iþ birden, genellikle de daha fazla," de-di Tenar.

"Ama buradayým ya/'

Ogion baþýyla onayladý,

Uzun bir süre konupmadan aðacýn gövdesine yaslanmýþ otur-du, gözleri kapalý. Yüzünü izlerken Tenar, adamýn yüzünün batý-da deðiþen ýþýk gibi yavaþ yavaþ deðiþtiðini gördü.

Gözlerini açtý ve dallar arasýndaki bir bopluktan batý göðünü seyretti. Bir þeye bakýyor gibiydi, bir olaya ve harekete; ýþýð»n o uzak, belirgin altýn bopluðunda. Bir kez fýsýldadý, duraksayarak, sanki emin deðilmip gibi: "Ejderha-"

Güneþ kavuþmuþ, rüzgâr dinmiþti.

Ogion Tenar'a baktý.

"Geçti," diye fýsýldadý sevinçle. "Hepsi deðiþti! Deðiþti Te-

25

nar! Bekle, burada bekle..." Bedenini, onu biddetli rüzgârdaki bir dal gibi savuran bir titremedir aldý. Nefesi kesildi. Kadýndan ileri-ye dikilen gözleri bir kapandý, bir açýldý. Ellerini kadýnýn elleri üzerine koydu; kadýn adama dođru eđildi; adam ismini kadýna söyledi ki ölümünden sonra gerçek anlamda tanýnabilsin.

Kadýnýn elini kavrayarak gözlerini kapadý ve bir kez daha ne-fes almak için çabaladý, hiç nefesi kalmayýncaya kadar. Ondan sonra, yýldýzlar çýkýp ormanýn yapraklarý ve dallarý arasýndan par-larken, o ađacýn köklerinden biri gibi uzandý.

Tenar alacakaranlýkta ve karanlýkta ölü adamla birlikte otur-du. Çayýrýn karpýsýnda, atepböceđi gibi bir fener ýpýk saçıyordu. Kadiri yün battaniyeyi her ikisinin de üzerine çekmipti fakat ada-mýn elini tutan eli, bir tapý tutuyormuþ gibi üpümüptü. Bir kez da-ha alnýný adamýn eline deđdirdi. Bedeni kendisine bir tuhaf gele-rek, tutuk ve sersem, ayađa kalkýp ýpýkla gelmekte olaný karpýla-mak ve yol göstermek için kalktý. O gece kompulan Ogion'la birlikte oturdu ve adam onlarý ko-valamadý.

Re Albi Lordu'nun malikânesi, Overfell'in üzerinde bulunan, yerin derinliklerinden fýrlayýp çýkmýp olan dađ tarafýndaki kayala-rýn üzerindeydi. Sabah erken bir vakitte, güneþ dađlardan kurtul-madan çok önce o lordun hizmetinde bulunan büyücü köyden ge-çerek geldi; çok kýsa bîr süre sonra, karanlýkta yola koyulmuþ baþka bir büyücü de Gont Limaný'mn done döne týrmanan dik yo-lundan geldi. Ogion'un ölüm haberini almýplardý; ya da öyle güç-leri vardý ki büyük bir büyücünün göçüpü onlara malum olmuþtu.

Re Albi köyünün sihirbazý yoktu, sadece büyücüsü ile bulma, onarma ve çýkýkçýlýk gibi insanların büyücüyü rahatsýz etmek is-temedikleri basit iþlere bakan cadý kadým vardý. Yosun Teyze ak-si bir yaratýktý, cadýlarýn çođu gibi bekâr, yýkanmaz, beyazlaþan saçlarý tuhaf efsun düðümleriyle düðümlenmiþ, gözleri tütsüler-den kýrmýzý halkalý. Çayýrdan elinde fenerle gelen de oydu; Tenar ve diđerleriyle gece Ogion'un naapý baþýnda bekledi. Camdan bir siperliđin içine balmumundan bir mum yerleptirdi; orada, orman-

26

da topraktan bir kapta tatlý yađlar yaktý; söylenmesi gereken söz-leri söyledi ve ne yapýlmasý gerekiyorsa yaptı. Sýra gömme iþlemi için naþa dokunmaya gelince izin istercesine bir kez Tenar'a baktý ve sonra iþine devam etti. Köy cadýlarý genellikle, kendi de-yimleriyle, ölüleri yerleptirme iþlerine ve çođu kez de gömme iþi-ne bakarlardý, Uzun boylu genç bir adam olan büyücü, çam ađacýndan gü-müþi asasıyla malikânedden; iriyarý, orta yaþlý bir adam olan diđer de, porsuk ađacýndan kýsa asasıyla Gont Limaný'ndan gelince Yo-sun Teyze kançanađý gibi gözleriyle onlara bakmadý bile, ama ba-pýný önüne eđerek basit týlsýmlarýný ve sihirlerini toparlayarak geri çekildi, Cesedi gömüleceđi þekilde, sol yanýna dođru dizleri bükülü bir þekilde yatýrdýđýnda yukarý dođru dönmüþ sol elinin içine mi-nik bir efsun çýkýný, yumupak keçi derisine sarýlý ve renkli iþle bađlý bir þey koymuþtu. Re Albi büyücüsü buna asasınýn ucuyla bir fiske vurdu.

"Mezar kazýldý mı?" diye sordu Gont Limaný büyücüsü.

"Evet," diye cevap verdi Re Albi büyücüsü. "Lordumun evi-nin mezarlýđýnda kazýldý," dedi ve yukarýda, dađdaki malikâneyi iþaret etti.

"Anlýyorum," dedi Gont Limaný. "Ben büyücümüzün tüm þe-refiyle zelzeleden koruduđu þehre gömüleceđini düþünmüþtüm."

"Bu þerefî benim Lordum arzu etmekte," dedi Re Albi.

"Fakat o zaman sanki...", diye baþladý Gont Limaný ve tartýp-maktan hoþlanmadýđý ama yine de genç adamýn ađýr talebi karpý-sýnda hemen pes

etmeye hazır olmadıyđy için durdu. Ölü adama te-peden baktı. "Ýsimsiz göm÷lmek zorunda," dedi kederle ve acı acı. "Bütün gece yürüdüm ama çok geç kaldım. Büyük bir kaybı daha da büyütüyor bu!" Genç büyücü hiçbir şey söylemedi. "Adı Aihal idi," dedi Tenar. "Vasiyeti burada yatmaktı, bu anda yatmakta olduğu yerde." Her iki adam da ona baktı. Karpıсында orta yaplı bir köy kadını gören genç adam, budalaca arkasmı döndü. Gont Limanı'ndan

27

gelen adam bir süre gözlerini dikerek baktı ve "Kimsin sen?" de-di. "Bana Çakmaklın dul epi Goha derler," dedi kadın. "Kim ol-duğumu bilmek sizin içiniz sanıyım. Benim için değil." Bunun üzerine Re Albi büyücüsü, onu, böyle kısa bir bakıpa değer buldu. "Güç sahibi bir adamla nasıl konuştunu dikkat et kadın!" "Bekle, bekle," dedi Gont Limanı, okpar gibi bir el hareketiyle Re Albi'nin öfkesini yatıptırmaya çalışarak ve bir yandan da Tenar'ı süzerek. "Sen- Sen bir zamanlar onun korumasındaydın, değil mi?" "Ve arkadaştydım," dedi Tenar. Sonra başını çevirerek ses-sizce durdu. "Arkadaşlı derken sesindeki nefreti duydu. Arkadaş-na baktı; toprağa hazır bir ceset, kaybolmuş ve hareketsiz. Onlar onun tepesinde duruyorlardı, canlı ve güç dolu, hiçbir arkadaşlık sunmuyorlar, sadece hürmetsizlik, rekabet ve öfke sunuyorlardı. "Üzgünüm," dedi kadın. "Üzün bir gece geçirdim. Öldüğün-de yanındaydım." "Zannetmem-" diye başladı genç büyücü ama hiç beklenme-dik bir anda Yosun Teyze, "Arkadaştydı. Evet, arkadaştydı. On-dan başka da kimse arkadaş değildi. Ona haber yolladı. Genç ce-lep Townsend'i onu çağırmak için dağdan aşağıya, ta öbür tarafa yolladı ve kadın gelip de onunla beraber oluncaya kadar da ölü-münü erteledi, sonra da öldü; burada, göm÷lmek istediği yerde öldü," diye sözünü kesti bağırarak, "Ve," dedi yaplıca olan adam, "ve sana söyledi...11 "Adını." Tenar onlara baktı ve yapması gerekeni yaptı; yaplı olan adamın yüzündeki kıkı ve genç olanındaki horgörü, saygısızca cevap vermesine neden oldu. "Adını söylemiyim," de-di. "Tekrar mı etmem gerekiyor?" Kadın tüm parkınıhıyla, adamların yüzlerindeki ifadeden gerçekten de adını, Ogionun gerçek adını duymadıklarını anladı; onu dikkate almamışlardı. "Hıh!" dedi kadın. "Kötü bir zamandayız. Böylesine bir adın bile duyulmayabüleceği, bir taş gibi düpebileceği bir zaman! Din-

28

lemek de bir güç değil mi? Dinleyin o halde: Adı Aihal idi. Ölüm-deki ismi Aihal. Parkılarda ismi Gontlu Aihal olarak geçecek. Ta-bii artık parkı yapılacaksa. Sessiz bir adamdı. Pimdi ise çok ses-siz. Belki hiç parkı olmayacak, sadece sessizlik. Bilemiyorum. Çok yorgunum. Babamı ve sevgili dostumu kaybettim." Sesi za-yıfladı, boğazı bir hıçkıyla düdümlendi. Gitmek üzere döndü. Orman patikasında, Yosun Teyze'nin yapıp olduğu efsun çıkını-nı gördü. Çıkını yerden aldı, cesedin yanında diz çöktü, açık du-ran sol elinin bapparmağın öptü ve çıkını içine bıraktı. Sakin bir şekilde konuştu. "Mezarın buraya, arzu ettiği yere," dedi, "kazılması için göz kulak olur musunuz?"

Önce yapılmış olanı, sonra da genç olanı babaların evet anlamış-
salladılar.

Ayaða kalktý, eteðini düzelterek; sabah ýþýðýnda çayýrdan geri dönmeye bapladý.

29

IV

KALESSÝN

"'BEKLE/' demişti pımdı Aihal olan Ogion ona, ölümün rüzgârı sarsıp da yapamdan koparıp almadan. "Geçti... her şey dedişti," diye fırsıldamıştı ve sonra da, "Tenar, bekle " Ama neyi bekleme-si gerektiğini söylememişti. Gördüğü veya bildiği dedişimi belki de; ama bu dedişim neydi? Kastettiği kendi ölümü müydü, bitmiş olan yapamı mıydı? Nepeyle konuşmuştu, çokkuyula. Onu bekle-mekle vazife lendirmişti, "Yapacak bapka neyim var ki?" dedi kadın kendi kendine, Ogion'un evinin tabanını süpürürken. "Bapka ne yaptım ki za-ten?" Ve hayalindeki Ogion'la konuşarak, "Burada, senin evinde mi bekleyeceğim?" dedi. "Evet/' dedi Sessiz Aihal sessizce, gülümseyerek. Böylece bütün evi süpürüp, ocak bapını temizledi ve pilteleri

30

havalandırdı. Kırılmıþ çanak çömleði ve delik bir tavayý attı ama bunlara tatlılýkla dokunarak. Hatta yanaðýný, çöp yýðýnýna götür-düðü çatlak bir tabaða dayadı çünkü bu tabak yaplı büyücünün geçen yılki hastalıðýnýn bir kanıtıydı. Çok gösteripsizdi, fakir bir çiftçi gibi yapıyordu, fakat gözleri görür, eli tutarken, kesinlikle kıryk bir tabak veya onarılmamıþ bir tava kullanmazdı. Onun bu zayıflık iparetleri kadını kederlendirip, ona bakabilmiþ olmak için yanında olmayı arzulamasına neden oldu. "Bu hopuma giderdi/" dedi onun kendi kafasındaki hatırasına, ama o hiçbir þey söyle-medi. Kendinden başka kimsenin iplerini yapmasını istemezdi. Ya ona, "Yapacak daha iyi iplerin yok mu?" deseydi? Bilmiyor-du. Ogion sessizdi. Fakat þimdi onun evinde kalmakla iyi yapı-yordu, bundan emindi. Ondan daha uzun süredir Orta Vadi'deki çiftlikte bulunan Shandy ile yaplı kocası Duruymak sürülerle meyva bahçesine ba-kývereceklerdi; çiftlikteki diðer çift Tiff ile Sis hapatı kaldýracak-lardı. Geri kalan ipler ise bir süre için olurlarına bırakýlacaktı. Ahu-dudu sapları kompu çocukları tarafından toplanacaktı. Ýpte bu çok kötüydü; ahududuyu çok seviyordu. Durmadan esen deniz rüzgâ-nyla burası, yani Overfell, ahududu yetiþtirmek için çok soðuktu. Fakat evin güney kısmında, kuytusunda kalan, Ogion'un küçük ve yaplı þeftali ağacında on sekiz þeftali vardı ve Therru gelip de o kıyık ve belirsiz sesiyle, "Þeftalilerin ikisi kızarıp sararmıþlar bi-le," dediði güne kadar kedi ciðere nasıl bakarsa öyle bakmıþtı ağaca. "Ya," dedi Tenar. Birlikte þeftali ağacına gidip olmuþ ilk iki þeftaliyi toplayarak orada yediler, soymadan. Suyu çenelerinden apağı aktı. Parmaklarını yaladılar, "Dikeyilir miyim?" dedi Therru, kendi þeftalisinin buruþuk çekirdeðine bakarak. "Tabii. Burası, eski ağacın yanı uygun bir yer. Ama çok ya-kın olmasın. Ýkisinin de kendi kökleri ve dalları için yerleri ola-bilsin."

Çocuk bir yer seçerek minik bir mezar kazdı. Çekirdeði içine yatýrarak üzerini örttü. Tenar onu izledi. Burada yapadýðýmýz þu

3i

birkaç kýsa gündür Therru deðiþti, diye düþündü. Hâlâ tepki gös-termiyor, kýzgýnlýk ve nepe duymuyordu; ama burada olduðundan beri apýrý ihtiyatý, hareketsizliði neredeyse gözle görülür bir þekil-de gevþemiþti. Þeftalileri caný çekmiþti. Çekirdeði dikmeyi, dün-yadaki þeftali sayýsýný artýrmayý akýl etmiþti. Meþe Çiftliði'nde sa-dece iki kipiden korkmazdý, Tenar ve Tarlakubu'ndan; ama bura-da Re Albi'nin keçi çobaný, gür sesli, çocuða neredeyse keçiler-den biri, sakat bir oðlak gibi davranan, yirmi yapýndaki saf Fun-da'ya kolaycacýk alýþmýþtý. Bunun bir sakýncasý yoktu. Yosun Teyze'nin de bir sakýncasý yoktu, nasýl kokarsa koksun. Tenar Re Albi'de ilk yapamaya baþladýðýnda, yirmi beþ yýl önce, Yosun yaplý deðil genç bir cadýydý. Genç hanýma, "Ak Ha-nýnTa, Ogion'un korumasýndaki öðrencisine eðiliyor, onu selam-lýyor ve ona sýrýttýyordu, onunla ya hiç konuþmuyor ya da çok bü-yük bir saygýyla konuþuyordu. Tenar bu saygýnýn aldatmaca oldu-ðunu hissetmiþti; ondan hoþlanmadýðýný, ona güvenmediðini ve kýskançlýðýný gizleyen bir maske olduðunu; üstleri olarak tayin edildiði kadýnlardan, kendilerini sýradan onu ise sýradýþý, ayrýca-lýklý gören kadýnlardan oldukça apına oldu bir þeydi bu. Ýster Atuan Mezarlan'nýn Rahibesi, ister Gont Büyücüsü'nün himaye-sindeki kipi olsun, ayrý tutulmuþ, yüceltilmiþti. Erkekler ona güç vermiþler, kendi güçlerini onunla paylaþmýþlardý. Kadýnlar ona, bazen rakip biri olarak ama genellikle belli belirsiz bir alayla, dý-þarıdan bakmýþlardý. Kendisini hep dýþarıda býrakýlmýþ, dýþlanmýþ hissetti. Çorak mezarlýðın Güçlerinden kaçtý, sonra da hamisi Ogion tarafýndan ona sunulan ilim ve hünerin Güçlerini terk etti. Tüm bunlara sýrtý-ný dönerek diðer tarafa gitti, kadýnların yapadýðý diðer odaya, on-lardan biri olmak için. Bir kadýnýn doðmakla sahip oldu güçü, ademoðlunun kurduðu düzene göre payýna düþen yetkiyi yüklen-mek için bir eþ, bir çiftçinin eþi, bir anne, bir evsahibesi olmak için. Ve orada, Orta Vadide, her þeye raðmen Çakmak'ýn karýsý Goha olarak kadýnlar arasýnda kabul görmüþtü; elbette ki bir ya-bancýydý, beyaz tenli, biraz garip konuþan ama iyi yetiþmiþ, terbi-

.32

yeli çocuklarý ve bereketli bir çiftliði olan hatýrý sayýlýr bir evkadý-ný, mükemmel bir yün eðirici: Saygýn biri. Erkekler arasýnda da Çakmak'ýn kadýnýydý, kadýnların yapması gerekeni yapan biri: ya-tan, doðuran, pipiren, kýzartan, temizleyen, ip eðiren, diken, hiz-met eden. Ýyi bir kadýn. Onu takdir ediyorlardý. Çakmak iyi etmiþ diyorlardý. Her yaný beyaz olan bir kadýn neye benzer merak edi-yorum, diyordu gözleri ona bakarken, ta ki o yaþlanýp da adamlar artýk onu görmemeye baþlayýncaya kadar.

Þimdi burada her þey deðiþmiþti, bunların hiçbirisi kalmamýþtý. Yosun ile birlikte Ogion'un gece nöbetini tuttuklarındaki beri ca-dý, onun dostu, izleyicisi, hizmetkârý, Ten ar ne isterse o olmak is-teðini açık açık belirtmiþti. Tenar, ne yapacaðý belli olmayan, gü-venilmez, anlaþýlmaz, hýrsly, cahil, kurnaz ve pis bulduðu Yosun Teyzenin neyi olmasýný istediðinden pek emin deðildi. Fakat Yo-sun yanýk çocukla iyi anlaþýyordu. Belki de bu deðiþikliði yaratan Yosun'du, Therru'daki bu belli belirsiz

serbestliði. Therru ona herkese davrandýđý gibi davranmýptý - boþ, cevap vermeyerek, cansýz bir nesnenin, bir tapýn olabileceði kadar yumuþak. Fakat yaþlý kadýn, ona küçük þekerler ve deðerli þeyler ikram ederek, rþpvet vererek, dil dþkerek, tatlýlýkla kandýrarak ilgisini sýrdýrdþ. "Yosun Teyze'yle gel þimdi caným! Gel de Yosun Teyze sana þim-diye dek gör mediðin en güzel manzarayý göstereyim..."

Yosun'un bumu dipsiz çenesinin ve ince dudaklarýnýn üzerine doðru sarkýyordu; yanaðýnda kiraz büyüklüðünde bir siðil vardý; saçý boz-kara renkli, arapsaçý olup týlsým düðümleri ve tutamları halindeydi; tilki ini kadar keskin, hudutsuz, þiddetli ve karmaþık bir kokusu vardý. Gontlu çocuklara söylenen masallarda yaþlý ca-dýlarýn "Benimle ormana gel caným!" dediði anlatýlýrdý. "Benimle gel, sana çok güzel bir þey göstereceðim!" Ve sonra cadý çocuðu fýrýnýna kapatýr, kýzarýncaya kadar pipirir ve yerdi ya da onu, son-suza kadar mutsuzca zýplayýp viyaklayacaðý kuyusuna atar, veya-hut da büyük bir tapýn içinde yüzyýl süren bir uykuya dalmasýný saðlardý, ta ki Kralýn Oðlu, Büyücü Prens gelip, tek bir sözþyle ta-þý parçalayýp, bir öpücþkle kýzý uyandırarak kötü cadýý öldürþn-ceye

kadar...

33

Therru'ya iyi davranýyordu fakat bu kandýrmaca kokan bir iyilikti ve beraber olduklarýnda çocukla haddinden fazla konuþu-yor gibiydi. Tenar Yosun'un ona ne söylediðini veya ne öðrettiði-ni, cadýya kýzýn kafasýný ývýr-zývýrla doldurmasý için izin verip vermemesi gerektiðini bilemiyordu. Kadýn büyüþü kadar zayıf, kadýn büyüþü kadar habis, dendiðini duymuþtu yüzlerce kez. Gerçekten de Yosun veya Sarmayýk gibi kadýnlarýn büyüclþkle-rinin bir yerde genellikle zayıf, bazen de kasýtlý olarak veya cahil-lik nedeniyle habis olduðunu görmþtü. Köy cadýlarý, birçok týl-sým, efsun ve büyük þarkýlarýn bazýlarýný bilseler de hiçbir zaman Yüksek Sanatlar konusunda ve büyüclþðün ilkeleri hakkýnda eðitilmezlerdi. Hiçbir kadýn böyle bir eðitim görmemiþti. Büyü-cülþk bir erkek iþiydi, bir erkek ustalýđý; büyü erkekler tarafýndan yaratýlmýptý. Hiç kadýn büyücü olmamýptý. Birkaç kadýn kendisine büyücü veya sihirbaz dese de güçleri terbiye edilmemiþ, kuvvet-leri de yarý önemsiz, yarý tehlikeli, sanattan veya bilgiden yoksun olmuþtu.

Yosun gibi normal bir köy cadýsý, yaþlý cadýlardan büyük bir hazine misali kendisine geþen veya sihirbazlardan büyük bedeller karþýlýđý alýnan Gerçek Dil'den birkaç sözcþk; bildik bulma ve ta-mir etme týlsýmlarý; bir sürü anlamsýz ayin, muamma, inatlaþma; ebelik konusunda tecrþbeye dayalı saðlam bir eðitim; çýkýkçýlýk; hayvan ve insanlarýn rahatsýzlyklarýný iyileþtirmek; faydalý bitki-ler konusunda batýl inançlarla karýþýk iyi bir bilgi ile yetinirdi -tüm bunlar doðuþtan sahip olduðu kadarýyla iyileþtirme, þarký okuma, dönþþtþrme veya büyü yapma becerileri üzerine eklenir-di. Bu tür bir karýþým ya iyi olurdu ya da kötü. Bazý cadýlar her an kötþlþk yapmaya hazır; yapmamak için de bir neden göremeyen hiddetli, katý kadýnlar olurlardý. Çoðu, bir iki apk iksiri, kýsýrlýk ef-sunlarý, fazladan kudret týlsýmlarý yapan, bolca da ahlaksýzlyklarý olan ebelerden ve þif acil ardan ibaretti. Eðitimleri olmasa da aklı þaþýnda olan birkaçý, herhangi bir büyücü çýrađý gibi yaptýklarý þeyin nedenini bilmeseler de yeteneklerini yalnızca iyiye kulla-nýr, yaptýklarýný ya da yapmaktan çekindiklerini gerekçelendir-mek için Denge ya da Gücþn Yolu üzerine laflar gevelerlerdi.

34

"Gönlümün sesini dinliyorum/' demişti bu kadýnlardan biri Te-nar'a, Ogion'un korumasýnda, onun öðrencisiyken. "Lord Ogion büyük bir büyücü. Seni eðitmekle büyük bir lütufta bulunuyor. Ama bak gör çocuk, sonunda onun sana bütün Öðrettiði de gönlü-nü dinlemen olacak."

O zaman bile Tenar bu akýllý kadýnýn haklý olduðunu ama yi-ne de tam olarak haklý olmadýðýný, bir þeylerin eksik kaldýðýný dü-pünmüþtü. Hâlâ da öyle düþünüyordu.

Þimdi Yosun'un yanýndaki Therru'yu izledikçe Yosun'un kendi gönlünü dinlemekte olduðunu düþünüyordu, ama bu gönül karanlýk, vahþi, tuhaf bir gönüldü; bir karganýnki gibi, kendi ipin-de kendince ilerleyen. Yosun'un Therru'ya kapýlmasýnýn nedeni-nin de sadece iyilikten deðil, Therru'nun yarasýndan, ona -þiddet ve ateþle- verilmiþ olan zarardan kaynaklanabileceðini düþündü.

Bununla beraber Yosun Teyze'den, tarlakuplannýn nereye yu-va yaptýklan, yaban mersininin nerede yetiptiði veya tek elle ipi parmaklarýna geçirerek oyunlar oynamak dýþýnda bir þeyler öð-renmekte olduðu, Therru'nun söylediði veya yaptýðý hiçbir þey-den anlaþýlmýyordu. Therru'nun sað eli ateþ tarafýndan öylesine yenmiþti ki, iyileþtiðinde bir çomak þeklini almýþtý, sadece yenge-cin kýskacı misali bir kerpeten gibi kullanýlabilen bir baþparmak-tan ibaretti. Ama Yosun Teyze bir iple ve dört parmak ile baþpar-maðýný kullanarak akýl almaz þekiller yapýyordu ve bu þekillere uyan þiirleri de vardý-

Çalkala çalkala kýzart hepsini! Yak yak, göm hepsini! Gel, ejderha, gel! -ve dört üçgen oluþturan ip bir kare oluverirdi... Therru hiçbir zaman yüksek sesle þarký söylemezdi, fakat Tenar onun, tek baþý-na büyücünün evinin eþiðinde oturup bu þekilleri yaparken aðzý-nýn içinden fýsýldayarak bir þeyler mýrýldandýðýný duydu.

Çocukla beni hangi bað birbirimize baðlýyor, diye düþündü Tenar, sadece çaresiz biri karpýsýnda duyulan görev duygusu mu? Eðer Tenar almasaydý, Tarlakupu çocuðu alýkoyacaktý zaten. Fa-

35

kat Tenar onu, kendi kendine bir kez bile nedenini sormadan al-mýþtý. Kalbinin sesini mi dinliyordu? Ogion çocuk hakkýnda hiç-bir þey sormamýþtý ama, "Ondan korkacaklar," demiþti. Ve Tenar cevaplamýþtý, "Korkuyorlar," Doðruydu da bu. Belki kendisi de çocuktan korkuyordu, merhametsizlikten, tecavüzden, ateþten

nasýl korkuyorsa. Onu baðlayan bað, korku muydu?

"Goba," dedi Therru þeftali aþacýnýn altýnda, etekleri arasýnda otururken, sert yaz topraðýnda þeftali çekirdeðini diktiði yere ba-karak, "ejderha nedir?"

"Büyük yaratýklardýr," dedi Tenar, "kertenkele gibi ama bir gemiden daha uzun - bir evden daha büyük. Kanatlý, kuþlar gibi. Aðýzlarýndan ateþ saçarlar."

"Buraya gelirler mi?M

"Hayýr;1 dedi Tenar.

Therru baþka soru sormadý.

"Yosun Teyze sana ejderhalarý mý anlatýyordu?"

Therru baþýný hayýr anlamýnda salladý. "Sen anlatýyordun," dedi.

"Ya," dedi Tenar. Ve hemen, "Diktiðin þeftalinin büyümek için suya ihtiyacı var. Yaðmurlar baþlayýncaya kadar günde bir kere."

Therru ayaða kalkarak evi dolanýp kuyuya seyirtti. Bacaklarý ve ayaklarý mükemmeldi, zarar görmemiþ. Tenar onun yürüdüðü-nü ve koþtuðunu; toprak üzerindeki kara, tozlu, minik ve güzel ayaklarýný görmekten mutluluk

duyuyordu, Ogion'un sulama ka-býyla geri geldi Therru, kapla cebellepe cebellepe, ve yeni filizlen-miþ bitkiye biraz su döktü.

"O halde insanlarla ejderhaların bir oldu hikâyeyi hatýrlý-yorsun... Sana insanların buralara nasýl geldiklerini anlatmýþtým, dođuya, ama ejderhaların hepsi uzaktaki batý adalarında kaldýlar. Çok çok uzaklarda." Therru babýyla onayladı. Söylenenlere kulak vermiyor gibiy-di ama Tenar, "batý adaları" deyip denizi iparet ederken Therru babýný yukarılara, fasulye sýrýklarýyla süt sađýlan baraka arasýndan görünen parlak ufka çevirdi.

36

Süt sađýlan barakanýn üstünde bir keçi belirdi ve babýný soylu bir biçimde tutarak onlara profilini döndü; belli ki kendisini bir dađ keçisi zannediyordu.

"Sippy yine kaçmýþ," dedi Tenar,

"Buuu, buuu," diye seslendi Therru, Funda'nýn keçileri çađý-rýpýný taklit ederek; zaten Funda da kendisini görmezlikten gelip dalgýn dalgýn apađýdaki fasulyelere bakan keçiyi "buu" diye çađý-rarak fasulye bahçesinin parmaklýklarý yanında belirmiþti.

Tenar üçünü de Sippy-yakalama oyununu oynasýnlar diye bý-raktý, Fasulye bahçesinin yanýndan geçerek kayalýđýn kenarýna dođru ilerleyip kenar boyunca dolaftý. Ogion'un evi köyden ayrı duruyordu, Overfelfin kenarýna da diđer bütün evlerden daha ya-kýndý; orada keçilerin otlatýlabileceđi dik ve yepil bir yamaç çýkýn-týsý vardý, yerden fýrlayýp çýkmýþ kayalarla kesilen yerde. Yamaç kuzeye dođru ilerledikçe, dimdik apađýya ininceye kadar daha da diklepiyordu ve çýkýntý yapan en büyük kaya tabakasýnýn bir par-çasý patikanýn toprađý üzerinde beliriyordu - ta ki köyün bir iki mil kuzeyinde Overfell, altýný altý yüz metre apađýdan oymuş olan deniz üzerinde asýlý kalmýþ kırmýzýmtrak bir çýkýntý halinde darla-pýncayakadar. Overfell'in bu uç noktasýnda liken, kaya otları ve rüzgârdan bodur kalmýþ, sert ve ufalanan tapýn üzerine düpmüş düömeler mi-sali, orada burada bitmiş mavi papatyalardan başka hiçbir þey ye-tipmezdi. Uçurumun kara tarafýnda, kuzeye ve dođuya dođru, dar bir þerit halinde uzanan bataklýk arazinin üzerinde Gont Dađý'nýn karanlýk ve heybetli, neredeyse zirvesine kadar ađaçlarla kaplı olan yamacý yükseliyordu. Kayalýk, körfezin o kadar yukarýsýnda duruyordu ki, körfezin dýþ kıyılarıný ve Essary'nin belirsiz ovala-rýný görebilmek için insanýn iyice apađýya bakması gerekiyordu. Bunların gerisinde, güneyde ve batýda, deniz üzerindeki gökten başka bir þey yoktu.

Tenar Re Albi'de yapadýđý yıllarda buraya týrmanmayı sever-di. Ogion ormanlara bayýlýrdý ama Tenar, yüz mil içersindeki tek ađaç topluluğunun sonsuz yaz aylarýnda tapýma suyla sulanan, yamru yumru þeftali ve elma ađaçlarınýn oluþturduđu bir bahçe

37

olduđu, hiçbir þeyin kolayca yeþermediđi, nemin olmadýđý, bir dađ, bir ova ve bir de gökyüzünden başka þeyin olmadýđý bir çöl-de yapamýþ olduđundan, uçurum kenarýný etraflarýný saran orman-dan daha çok seviyordu.

Babýnýn.üzerinde hiçbir þey olmamasýný seviyordu.

Likenler, gri tap otları, köksüz papatyalar, bunları da seviyor-du; tanýdýk geliy ordular ona. Uçurumdan birkaç metre beride dý-þarı dođru çýkýntý yapan kayanın üzerine oturarak her zaman yap-týđý gibi denize baktý, Güneþ sýcaktý fakat durmak nedir bilmeyen rüzgâr, kollarý ve yüzündeki teri

kurutuyordu. Güneþ, rüzgâr, gökyüzü ve deniz içine dolup onu güneþe, rüzgâra, gökyüzüne, denize açarken, ellerine dayanıp geriye doðru kaykýlarak hiçbir þey düþünmedi. Fakat sol eli, ona varlýðýný hatýrlatýyordu; elinin ucuna neyin sürtündüðünü görmek için dönüp baktý. Minik bir devedikeniydi, kumtabýndaki bir çatlaktan renksiz dikenlerini ýþý-ða ve rüzgâra anca kaldýrarak, uzanmýptý. Rüzgâr estikçe, rüzgâra karpý koyarak babýný dik dik eðiyordu, köklerini tapa salmýþ. Te-nar uzun bir süre ona baktý kaldý.

Tekrar denize baktýðýnda, denizin göðe kavuþtuðu yerdeki mavi pustaki bir adanýn mavi çizgisini gördü: Oranea, Ýç Ada-lar'ýn en doðusundaki ada, O belli belirsiz rüya-þekle uzun uzun baktý, hayal kurarak, ba-týdan, denizin üzerinden uçan bir kuþ dikkatini çekinceye kadar. Bir martý deðildi çünkü duraksamadan ve bir pelikan olamayacak kadar da yüksekten uçuyordu. Bir yabani kaz mýydý ya da adalar arasýna gelmiþ, açýk denizlerin büyük, ender yolcusu, bir albat-ros? Kanatlarýn yavaþ yavaþ çýrpýlýsýný seyretti, uzaklarda, göz ka-maþtýran havada. Sonra ayaða kalktý, uçuðunun kenarýndan biraz geriye çekilerek hareketsiz durdu; atep gibi kýrmýzý, zardan kanat-lar tarafýndan tapman ýlankavi, demir-karasý renkli bedeni, ileri doðru uzanmýþ pençeleri, bedeninin ardýnda havada daðýlan duman kývrýmlarýný seyrederken kalbi küt küt atýyor, nefesi boðazýnda düðümleniyordu.

Dosdoðru Gont'a uçuyordu, dosdoðru Overfell'e, dosdoðru ona. Siyah pullarýn parýltýsýný ve uzun gözlerin ýþýðým gördü. Bir

38

alev dili olan, kýrmýzý dilini gördü. Ejderha týslayan bir haykýrýþla kaya çýkýntýsýna konmak için dönerken aðzýndan atep soluyunca, yanýk kokusu rüzgârý doldurdu.

Ayaklarý kayaya hýzla çarptý.- Kývrýlan dikenli kuyruðu çýn-gýrdadý; güneþin parlayıp geçtiði yerlerde kýrmýzý kýrmýzý duran kanatlan, zýrhly böðrüne doðru katlanýrken fýrtýnalar çýkartarak hýþýrdadý. Babý yavaþ yavaþ döndü. Ejderha orada, týrpan týrnakly pençelerinin eripebileceði yerde duran kadýna baktý. Kadýn ejder-haya baktý. Ejderha bedeninin babýný hissetti.

Ýnsanýn ejderhalarýn gözlerine bakmamalarý gerektiði söylen-mipti ona, fakat bu onu baðlamazdý. Ejderha, dar burnu ve tüterek atep saçan burun deliklerinin üzerine yerleþmiþ, zýrhly baðalarýn altýndaki birbirinden uzak sarý gözleriyle doðrudan doðruya ona bakýyordu. Ve onun küçük, yumuþak yüzü, kara gözleri doðrudan ejderhaya dikilmipti. Ýkisi de konupmadý.

Ejderha babýný biraz yana çevirdi, konuþtuðunda kadýna zarar vermesin diye; ama belki de konupmamýþ da gülmüþtü ~ büyük, kavuniçi alevden bir "Hoh!"

Daha sonra çömelerek konuþtu ama kadýnla deðil.

"Ahivaraihe, Ged," dedi yeterince kibar ve dumanlar tüterek yanan dilinin titrek ýþýðýyla; babýný indirdi.

Tenar o zaman, ilk defa olarak, ejderhanýn sýrtýnda bir ada-mýn ata oturur gibi oturduðunu gördü. Belkemiði boyunca bir sýra halinde yükselen kýlýç-dikenlerinin ikisi arasýndaki çukurda, tam boynunun arkasýnda, iki yanýndan kanatlarýn çýktýðý omuzlarýn üzerinde oturuyordu. Elleri ejderhanýn boynundaki pas karasý zýr-ha kenetlenmiþ, babý da kýlýç-dikenin birinin dibine dayanmýptý, sanki uyuyormuþ gibi.

"Ahi eheraihe, Ged" dedi ejderha biraz daha yüksek sesle; uçlarý beyaz sanmtrak ve Tenar'm dirseðine kadar gelecek uzun-lukta olan diplerini gösterecek þekilde duran uzun aðzý hep gü-lümsüyormuþ gibiydi. Adam kýpýrdamadý.

Ejderha uzun bapýný çevirerek tekrar Tenar'a baktý.

39

"Sobriost," dedi, çelik üstünde kayan çelik fi sý Ýt ýsýyla.

Yaradýlýp Lisaný'nýn o sözcüðünü biliyordu Tenar. Ogion ona, o dilde öðrenebileceði her peyi öðretmipti. Yukarý, demipti ejder-ha: Çýk! Ve kadýn çýkmak zorunda olduðu basamaklarý gördü. Pençe, çarpýk bilek, omuz eklemi, kanadýn ilk kasý: Dört basa-mak.

Kadýn da "Hoh!" dedi ama gülerek deðil, sadece habire boða-zýna takýlýp kalan nefesine hâkim olmaya çalıþarak; bir an için, sersemleten halsizliðini durdurabilmek için bapýný eðdi. Sonra ilerledi, pençeleri, uzun dudaksýz ađzý, uzun sarý gözleri geçti, ej-derhanýn omuzuna týrmandý. Adamýn kolunu tuttu. Adam kýpýrda-madý ama belli ki ölü deðildi, çünkü ejderha onu buraya getirmiş ve ona konuşmuştı. "Haydi," dedi kadýn, ve sonra onun kenetlen-miş sol elini gevpetirken yüzünü görerek, "Haydi Ged. Haydi..."

Adam bapýný biraz kaldýrdý. Gözleri açýktý ama görmüyordu. Kadýn, bacaklarý ejderhanýn kýzgýn ve zýrhly derisiyle çizilerek adamýn öbür tarafýna týrmandý ve adamýn sađ elini de kýlýç-dike-nin dibindeki boynuzumsu topuzdan kurtardý. Adamýn kendi kol-larýný tutmasýný sađladý ki onu bu dört garip basamaktan apađý, toprađa tapýsýn - sürüklesin. Adam kadýna tutunabilecek kadar dođruldu ama hiç kuvveti kalmamýptý. Bop bir çuval misali ejderhanýn sýrtýndan kayanýn üzerine yayýldý ve orada yattý.

Ejderha muazzam bapýný döndürdü ve tam hayvanlarýn yaptý-đý bir hareketle adamýn bedenini burnuyla yok! ayarak kokladý.

Bapýný kaldýrdý, kanatlarý da engin ve metalik bir sesle yan yarıya kalktý. Ayaklarýný Ged'den uzaklaştýrdý, uçurumun kenarý-na daha yakýn bir yerlere dođru. Bapýný dikenli boynunun üzerin-de döndürerek bir kez daha dođruca Tenar'a baktý ve kuru bir kükremeyi andýran sesi konuştu:" Thesse Kalessin."

Deniz rüzgârý ejderhanýn yarý açık kanatlarýnda ýslýk çalıyor-du.

"Thesse Tenar," dedi kadýn net, titrek bir sesle.

Ejderha uzaklara, denizin üzerinden batýya dođru baktý. Uzun bedenini demir pullarýn pangýrtýsýyla kývýrdý, yere çömeldi ve uçu-

40

rumdan dođruca rüzgâra dođru fýrladý. Sürüklenen kuyruðu ge-çerken kumtapýný kazýdý. Kýrmýzý kanatlar indi, kalktý, indi ve Ka-lessin karadan uzaklaştýrýp bile, dümdüz uçuyordu, batýya uçu-yordu.

Tenar onu, yabani bir kaz veya bir mam kadar kalýncaya dek seyretti. Hava sođuktu. Ejderha oradayken hava sýcaktý, fýrýn gibi sýcak, ejderhanýn iç atepiyle. Tenar ürperdi. Yere, taþa, Gedin ya-nýna oturdu ve ađlamaya baþladý. Yüzünü kollarýna gömerek yük-sek sesle ađladý. "Ne yapabilirim?" diye ađladý. "Þimdi ne yapa-bilirim?"

Sonra hemen gözlerini ve burnunu koluna silerek iki eliyle saçlarýný geriye taradý, yanýnda yatmakta olan adama döndü. Öyle kýpýrtýsýz, çýplak taþta öylesine rahat yatýyordu ki sanki burada sonsuza kadar yatabilirmiş gibiydi.

Tenar iç geçirdi. Yapabileceði hiçbir pey yoktu ama her za-man için yapılması gereken bir sonraki pey vardýr.

Onu tapýyamazdý. Yardým bulması gerekiyordu. Bu da onu yalnýz býrakmak

anlamýna geliyordu. Adam uęurumun kenarýna ęok yakýnmýþ gibi geldi. Sanki kalkmaya ęalıþsa uęurumdan dü-becek gibi, halsiz ve sersem olacađý için. Onu nasýl kýpýrdatacak? Onunla konuþup ona dokunduđu zaman uy anmamýþtý, bile. Kolla-rýnýn altýndan tutarak sürüklemeye ęalıþtý ve hayretle baþarabildi-đini fark etti; ölü gibi olduđu halde fazla ađýr deđildi. Kararlýlýkla, adamý üç dört metre içeri, ęýplak kaya ęýkýntýsýndan, üzerindeki yabani kuru ęörekotlarýnýn barýnak hissi verdiđi toprak paręacýđý-nýn üzerine ęekti. Onu orada býrakmak zorunda kaldý. Bacaklarý titrediđi ve nefesi hâlâ hýçkýrýklar halinde olduđu için koþamýyor-du. Elinden geldiđince ęabuk, Ogion'un evine dođru yaklaþtýkça Funda, Yosun ve Therru'ya seslenerek yürüdü.

Çocuk süt sađýlan barakanýn etrafýndan dolanarak ortaya ęýktý ve durdu; her zaman yaptýđý gibi Tenar'm ęađrýsýna itaat etti, ama ne karþýlamak ne de karþýlanmak üzere ileri atýlmadan.

"Therru, kasabaya koþ, kim gelirse al gel, kuvvetli birini. Ka-yalýkta yaralý bir adam var.11

Therru orada duruyordu. Þimdiye kadar köye hię yalnýz git-

41

memiþti. itaat ve korku arasýnda dondu kaldý. Tenar bunu göre-rek, "Yosun Teyze burada mı? Funda? Üçümüz onu tapýyabiliriz. Yalnýz ęabuk, ęabuk Therru!" dedi. Eđer Ged'i orada korumasýz yatarken býrakýrsa kesinlikle öleceđini hissediyordu. O geri dön-düđünde adam gitmiþ olacaktý - ölmüþ, düþmüþ, ejderhalar tara-fýndan alýnmýþ. Her þey olabilirdi. Olan olmadan önce acele etme-si gerekiyordu. Çakmak, o yanýnda deđilken, kendi tarlasýnda kalp krizi geęirip ölmüþtü. Yalnýz ölmüþtü. Çoban onu kapýnýn yanýnda yatarken bulmuþtu. Ogion Ölmüþtü ve o, onu ölümden alýkoyamamýþtý, ona nefes verememiþti. Ged de yuvasýna ölmek için dönmüþtü ve bu da her þeyin sonu demekti, hiębir þey kalma-mýþtý, hiębir þey yapýlamazdı ama onun yapması gerekiyordu. "Çabuk Therru! Birilerim getir!"

Tenar titreye titreye köye dođru yola koyuldu ama yaplý Yo-sun'un ęayýrda aceleyle, kalýn alýę sopasýyla topallaya topallaya ilerlediđini gördü.

"Beni mi ęađýrmýþtýn tatlým?"

Yosun'un varlýđý derhal bir ferahlýk yarattý. Nefesine hâkim olup düþünebilmeye baþladý. Yosun soru sorarak zaman kaybet-medi, tapýnması gereken yaralý bir adam olduđunu duyunca Te-nar'ýn havalandýrmýþ olduđu þiltenin ęadu- bezinden ađýr kýlýfýný aldý ve Overfell'e kadar sürükledi. Tenar'la birlikte Ged'i bunun içine yuvarlamýþ, yüklerini zahmetle eve dođru ęekiyorlardý ki Funda, arkasýnda Therru ve Sippy hýzly hýzly yürüyerek geldi. Funda genç ve kuvvetliydi, onun yardýmýyla ęadýr bezini sedye gibi kaldýrarak adamý eve tapýyabilirlerdi, Tenar ile Therru, tek, uzun odanýn batý duvarýndaki bölmede yatýyorlardý. Öbür tarafta ise yalnýz, artýk ađýr bir keten örtüyle örtülü Ogion'un yatađý vardý. Adamý oraya yatýrdýlar. Yosun yata-đýn etrafýnda týlsýmlar mýrýldanýrken Tenar Ogion'un battaniyesi-ni üzerine örttü; Funda ile Therru durmuþ seyreliyorlardý.

"Onu kendi haline býrakýn þimdi," dedi Tenar hepsini evin ön tarafýna götürürken.

"Kim o?" diye sordu Funda.

"Overfeirin üzerinde ne arýyormuþ?" diye sordu Yosun.

"Sen onu tanýyorsun Yosun. Ogion'un -AihaTýn- ęýrađýydý

42

bir zamanlar."

Cadý baþýný salladý. "O Onakçaaðaç'tan bir çocuktan bekerim," dedi. "Hani þimdi Roke'ta Baþbüyücü olan/1

Tenar baþýyla onayladý.

"rfayýr bekerim," dedi Yosun. "Bu ona benziyor. Ama o de-ðil. Bu adam büyücü müyücü deðil. Sihirbaz bile deðil."

Funda eðlenerek bir birine, bir diðerine bakýyordu. Ýnsanların konuþtukları þeylerin çoðunu anlamazdý ama söylediklerini duy-mak hoþuna giderdi.

"Fakat ben onu tanýyorum Yosun. Bu Çevik Atmaca." Adýný, Ged'in kullanýlan adýný söylemek gerginliðini geçirmiydi, öyle ki ilk defa olarak bu adamın gerçekten de o olduðunu ve aralarında-ki baðýn onu ilk gördüðü günden beri geçen yıllar olduðunu düþündü, hissetti. Yeraltýnda, çok önceleri, karanlıkta bir yıldıza ben-zer bir ýþık ve o ýþıkta da onun yüzünü görmüþtü. "Ben onu taný-rým Yosun." Gülümsedi, sonra gülümsemesi daha da yayýldý. "Gördüðüm ilk erkek o," dedi.

Yosun mýrýldanarak yerini deðiþtirdi. "Haným Goha"nın söy-lediklerinin aksini iddia etmekten hoþlanmýyordu fakat hiç de ik-na olmamýþtı.

"Numaralar, kýlık deðiþtirmeler, dönüþümler, deði-þimler vardýr," dedi.

"Dikkatli olsan iyi olur bekerim. Onu buldu-ðun yere nereden gelmiþ, ta oraya? Köyden geçtiðini gören olmuþ mu?"

"Hiçbiriniz... görmediniz mi?"

Hepsi ona baktý. "Ejderhayý" demek istedi ama söyleyemedi. Dudaklarıyla dili sözcüðü oluþturmuyordu. Fakat bir sözcük oluþtu, kendini onun aþý ve nefesiyle meydana getirerek. "Kales-sin'i," dedi.

Therru ona bakakalmýþtı. Çocuktan bir ýsý, bir sýcaklık akýyor gibiydi, sanki ateþi varmýþ gibi. Bir þey söylemedi ama sözcüðü tekrarlýyormuþ gibi dudaklarını kýpýrdattý ve bu ateþin ýsýsý etra-fýnda yandý.

"Numara!" dedi Yosun. "Artık büyüçümüz gitti ya, her türlü numarayı seyredin siz."

"Atuan'dan Havnor'a, Havnor'dan Gont'a, Çevik Atmaca'yla

43

açık bir kayýðın içinde geldim," dedi Tenar sert bir þekilde. "Sen onu, beni buraya getirdiði zaman gördün Yosun. O zamanlar baþ-büyücü deðildi. Fakat aynýydý, ayný adamdý. Þunlara benzeyen başka yara izi var mıdır?" Karþý konunca yaþlı kadýn kendini toplayabilmek için sessiz-leþti.

Therru'ya doðru yan gözle baktý. "Hayýr," dedi. "Ama..."

"Onu tanýyamayacağımı mı düþünüyorsun?"

Yosun dudağını büktü, kollarını çatı, ellerine bakarak baþ-parmaklarını birbirine sürttü. "Dünyada kötü þeyler var, hanýme-fendi," dedi. "Bir adamın þeklini ve bedenini alan, fakat ruhu gi-dince... yutulunca..."

"Gebbetmi?"

Sözcüðün açıkça söylenmesi Yosun'un korkuyla sinmesine neden oldu. Baþýyla onayladý. "Bir keresinde büyücü Çevik At-macanın, çok önceleri, seninle gelmeden önce buraya geldiðini söylüyorlar. Ve onunla birlikte karanlığın bir þeyi de gelmiþ -onu izleyerek. Belki hâlâ izliyordur. Belki..."

"Onu buraya getiren ejderha," dedi Tenar, "ona gerçek ismiyle seslendi. Ve ben de bu ismi biliyorum." Cadýnın bu ayak dire-yen kþkusuna karþý duyduðu hiddet sesinde çýnlýyordu.

Yosun sustu. Sessizlik, sözlerden daha iyi bir tartıþmaydı.

"Belki de üstündeki gölge ölümdür," dedi Tenar. "Belki de oluyordur Bilmiyorum. Kepke Ogion...M

Ogion'un düþüncesiyle tekrar gözyaşları içinde kaldı, Ged'in nasıl çok geç gelmiþ olduðunu düþünerek. Yutkunup gözyaşlarını bastýrarak ateþi tutuþturmak için odun sandýğına gitti. Konuþur-ken yüzüne dokunarak,

çaydanlýđý doldurması için Therru'ya ver-di. Çatlak ve kalýn yara izleri dokunulduđunda ele sýcak geliyor-du ama çocuk atepli deđildi. Tenar atepli yakmak için eđildi. Bu güzel ev ortamýnda -bir cadý, bir dul, bir sakat ve bir yarým-akýl-lýdan oluban- yapılması gereken peyi yapmalı ve ađlayarak çocuđu korkutmam alýydý. Fakat ejderha gitmipti; ölümden başka gele-bilecek bir pey yok muydu?

44

V
ÝYÝYE GÝDÝP

ÖLÜ gibi yattý ama ölü deđildi. Nerelerdeydi? Babýndan neler geçmipti? O gece, atepin ýpýđýnda Tenar adamýn üzerinden lekeli, ýýpranmýp, terden sertlepmiş giysilerini çýkarttı. Adamý ýýkadý, keten örtüler ve ađýr keçi kýlýndan yumupak bir battaniye arasýna çýplak olarak yatýrdý. Kýsa boylu ve ince yapýlý bir adam olmasına rağmen hep sýký ve dinç biri olmuştú; pimdi ise iskelet gibi zayıf, bitmiş ve narindi. Omuzlarýný ve yüzünün sol yanýný pakaklarýn-dan çenesine kadar oymuş olan izler bile azalmýp ve berrak görü-nüyordu. Saçý da beyazlaşmýptý. Yas tutmaktan býktým, diye düpündü Tenar. Yas tutmaktan, kederden býktým. Ged için kederlenmeyeceđim! Bana bir ejderha-ya binerek gelmedi mi? . Bir zamanlar onu öldürmeye niyetliydim, diye düpündü. Pim-diyse, eđer elimden gelirse, onu yapatacađým. Adama gözlerinde bir meydan okumayla baktý, acýmasýzca.

45

"Hangimiz hangimizi Labirent'ten kurtardýk Ged?" O ise duymadan, kýpýrdamadan uyuyordu. Tenar çok yorgun-du. Onu ýýkamak için ýsýttýđý suda bir banyo yaptı ve yatađa; mi-nik, yumupak sessizliđin, yani uyuyan Therru'nun yanýna kývrýldý. Uyudu; uykusu al ve altýn rengi ile puslanmýp, engin, rüzgârlý bir alana açýldý. Uçtu. Sesi "Kalessin!" diye sesleniyordu. Ipýk uçu-rumlarýndan bir ses cevap verdi. Uyandýđýnda tarlada ve evin çatýsýnda kuplar cývýldapýyordu. Doğrulduđunda batýya bakan alçak pencerenin yamrý yumru ca-mýndan giren sabah ýpýđýný gördü. Ýçinde bir pey vardý, bir çepit to-hum veya kývýlcým, dikkate alýnmayacak veya üzerinde düpünül-meyecek kadar küçük; yeni bir pey. Therru hâlâ uyuyordu. Tenar, pencereden dýparýya bulutlara ve gümpýđýna bakarak, kýzý Elma'yý düpünerek, Elma'nýn bebekliđini hatýrlamaya çalıparak, Therru' nun yanýnda oturdu. Sadece Tenar yakalayýnca kaybolan zayıf bir görüntü - kahkahayla sallanan minik, pipko beden, uçupan ince-cik saçlar... Ve ikinci bebek; latife olsun diye ona Kývýlcým de-miplerdi çünkü Çakmak'tan çýkmýptý. Gerçek ismini bilmiyordu. Elma ne kadar sađlýklý bir çocuksa, o da o kadar hastalýklýydý. Er-ken ve minik dođan Kývýlcým iki aylýkken krup hastalýđýndan ne-redeyse ölüyordu ve hastalýktan iki yıl sonra ona bakmak tüy cý-karan bir serçeyi beslemek gibiydi, sabaha sađ çýkyp çýkmayacađý hiç belli olmuyordu. Fakat o devam etti, minik kývýlcým sönmü-yordu. Büyüdükçe de sýrým gibi bir delikanlý oldu, son derece ha-reketli, enerji dolu; çiftliđe hiçbir faydasý yoktu; hayvanlara, bit-kilere, insanlara karþý hiç sabrý yoktu, sözcükleri hiçbir zaman zevk için, sevgi alýpveriþi için veya bilgi için kullanmaz, sadece

kendi ihtiyacı için kullanırdı.

Ogion, Elma on üç, Kıvılcım da on bir yapındayken, gezinti-lerinden birinde uğramıptı. O zaman Ogion Elma ya vadinin ba-pındaki Kaheda pınarlarında ismini vermipti; yemyeşil suda tüm güzelliğiyle yürümüptü çocuk-kadıń ve Ogion ona gerçek ismini vermipti, Hayohe. Mepe Çiftliđinde bir iki gün kalmıptı ve ođla-na, onunla birlikte ormanda küçük bir gezintiye gelmek isteyip is-temediğini sormuğtu. Kıvılcım sadece bapıńı hayır anlamında sal-

46

lamıptı. "Elinde olsa, ne yapmak isterdin?" diye sormuğtu büyücü ona ve oğlan anne ve babasına hiç söyleyemediği şeyi söylemipti; "Denize açılmak." Böylece üç yıl sonra Kayın ona gerçek ismini verince gemici olarak Valmouth'tan Örane ve Kuzey Havnor'a ticaret yapan bir ticaret gemisinin hizmetine girdi. Zaman zaman çiftliğe gelirdi ama pek sık değil; babasının ölümünden sonra çift-lik onun olacağı halde hiçbir zaman uzun kalmazdı, Tenar gibi beyaz tenliydi ama Çakmak gibi uzun boylu olmuğtu; yüzü dardı. Annesiyle babasına gerçek ismini hiçbir zaman söylemedi. Söy-lemiş olabileceği bir kimse de hiç olmayabilirdi. Tenar üç yıldır onu görmüyordu. Babasının ölümünü biliyor da olabilirdi, bilmi-yor da. Kendisi de ölmüş olabilirdi ya da boğulmuş, ama Tenar öyle olduğunu zannetmiyordu. Yapamı olan o kıvılcım suların üzerinden, fırtınaların içinden taşırdı. Bu, şu an onun içindeki şey gibiydi, bir kıvılcım; bir kavra-mın maddi kesinliği; bir değipiklik, yeni bir şey. Ne olduğunu bil-mek istemiyordu. Böyle bir şey sorulmazdı. Gerçek isim sorul-maz. Bu ya verilir, ya da verilmez.

Tenar kalktı ve giyindi. Erken olduğu halde hava sıcağı; ateş yakmadı. Bir bardak süt içerek Gont Dağı'nın gölgesinin deniz-den içeriye doğru gelipini seyretmek için kapı epiğinde oturdu. Bu tağtan, havadar çykıntıda doğal olarak hafif bir rüzgâr vardı; bu esintide bir yazortası havası vardı, yumuşak ve zengin, çayır kokularıyla dolu. Havada bir tatlılık vardı, bir değişim.

"Her şey değipti!" diye fışıldamıptı yapı adam ölürken, mut-luluk içinde. Elini onun elinin üzerine koyup ona armağanını, gerçek ismini verirken, bu ismi bırakırken.

"Aihal!" diye fışıldadı. Cevap olarak, süt sağılan barakanın ardında Funda'nın gelmesini bekleyen birkaç keçi melepti. "Be-e," dedi biri, bir diğeri daha derin, metalik bir sesle, "Bee-e! Bee-e!" Keçinin bozamayacağı, derdi hep Çakmak, hiçbir şey yok. Bir çoban olan Çakmak keçileri sevmezdi. Fakat Çevik Atmaca kü-çükken burada, dağın karpı tarafında keçi çobanı olmuğtu.

Yeri girdi. Theru'yu, durmuş uyumakta olan adamı seyre-derken buldu. Kolunu çocuğa doladı, Theru genellikle birinin

47

dokunubundan, okumasından çekindiği veya böyle bir şey karpı-sında sindiği halde bu kez kabul etmiş ve hatta biraz da Tenar'a doğru yaslanmıptı.

Ged aynı yorgun ve boğucu uyku içinde yatıyordu. Yüzü, çehresine damgasını vurmuş olan dört beyaz yara izi görünecek şekilde onlara dönmüptü.

"Yandı mı?" diye fışıldadı Theru.

Tenar hemen cevap vermedi. O izlerin ne olduğunu bilmiyor-du. Uzun bir

süre önce ona sormuþtu. Atuan Mezarlarý'nýn Boyalý Odasý'nda, alay ederek: "Bir ejderha mý?" diye. O ciddi ciddi ce-vap vermiþti, "Ejderha deðil, Ýsimsizlerin akrabalarýndan biri; ama ben onun ismini buldum..." Bütün bildiði bundan ibaretti. Ama "yanma"nýn çocuða ne ifade ettiðini biliyordu.

"Evet," dedi.

Therru adama bakmaya devam etti. Gören tek gözüyle göre-bilmek için baþýný yana çevirdi; bu da onun küçük bir kuþa, bir serçe veya ispinoza benzemesine neden oluyordu.

"Gel bakalým ispinozcuk, minik kuþ; onun uykuya, senin de þeftaliye ihtiyacýn var. Bu sabah olgunlaþmýþ þeftali var mý?"

Therru olup olmadýðýna bakmak için dýþarý seyirtti; Tenar da onu izledi. Þeftalisini yiyen çocuk, bir gün evvel diktiði þeftali çekirde-ðinin yerini inceledi. Orada bir aþaç çýkmadýðýný görünce hayal kýrýklýðýna uðradýðý her halinden belliydi ama bir þey söylemedi.

"Sula," dedi Tenar.

Yosun Teyze sabahýn Ýlerleyen vakitlerinde geldi. Elinden her türlü ip gelen bir cadý-ipçi olarak becerilerinden biri de, Over-fell Bataklýðýndaki sazlardan sepet örmekti, Tenar da ondan bu sanatý kendisine öğretmesini istemiþti. Atuan'da çocukken, öð-renmesini öğrenmiþti. Gont'ta bir yabancý olarak, insanların öð-retmekten zevk aldýklarým fark etmiþti. Öğrenmeyi, böylece de yabancý olupunun affedilerek kabul görmesini öğrenmiþti.

Ogion ona kendi bilgisini öğretmiþti, sonra Çakmak da ken-

48

dininkîni. Bu onun yapam alýþkanlýðýydý, öğrenmek. Her zaman için öğrenecek çok þey var gibiydi, öğrenci-rahibe ve büyücünün çýraðýyken inanamayacaðý kadar çok.

Sazlar ýslanmaya býrakýlmýþtý ye bu sabah da onlarý ayýracak-lardý, ince bir ipti ama karýþýk deðildi, dikkatlerini baþka yerlere vermeleri ne izin veriyordu.

"Teyze," dedi Tenar, aralarýnda ýslanmýþ sazlar ve ayýrdýklarý sazlarý koymak için kullandýklarý þilte, kapý eþiðine oturduklarýn-da, "bir adamýn büyücü olup olmadýðýný nasýl anlýyorsun?!"

Yosun'un vecizeler ve belirsizlikler ile baþlayan cevabý do-laylýydý.

"Derin, derini tanýr," dedi derinden derinden ve "Doð-muş olan konupur"; yerdeki bir saç parçasýnýn ucundan tutup, bu-nunla yuvasýna koþan karýncanýn öyküsünü anlattý: Gece yerin al-týndaki yuva bir yýldýz gibi parlamýþtý çünkü bu saç parçasý ulu büyücü Brost'un baþýndan düpmüþtü. Fakat sadece akýllýlar parýl-dayan bu karýnca tümseðini görebiliyorlardý. Alelade bir göze, burasý karanlýk görünüyordu.

"Ýnsanýn eðitilmesi gerekiyor o zaman," dedi Tenar.

Belki, belki de deðil idi Yosun'un karanlýk cevabýnýn özü. "Kimisi bu yetenekle doðar," dedi. "Daha anlamadýklarý zaman-lar bile, o yetenek oradadır. Büyücünün topraktaki saçý gibi; par-lar"

"Evet," dedi Tenar. "Bunu görmüþtüm." Sazlardan birini böl-dükten sonra tekrar böldü temizce ve ayýrdýðý parçalarý þiltenin üzerine koydu. "O halde, bir adamýn büyücü olmadýðýný nasýl an-lýyorsun?"

"Eksiktir," dedi Yosun, "eksiktir þekerim. Güç. Þimdi bak. Benim kafamda gözlerim var, senin de gözlerin olduðunu görebilirim, göremez miyim? Eðer sen korsen, onu da görürüm. Eðer senin tek gözün varsa, ufaklýk gibi, veya üç gözün varsa, onlarý da görürüm, deðil mi? Ama eðer hiç gözüm yoksa, sen söyleyinceye kadar senin gözün var mý yok mu, bilemem. Ama ben biliyorum. Görüyorum, biliyorum. Üçüncü göz!" Alnýna dokundu ve yüksek sesle kuru kuru kýkýrdadı, yumurtladýðý için böbürlenen bir tavuk gibi. Söylemek

mutluydu. Oldukça fazla sayýlacak belirsizliðin ve samimiyetsiz laf kalabalýðýnýn, sözcükler ve düþünceler konusundaki becerisiz-iikten başka bir pey olmadýðýný fark etmeye baýladı Tenar. Kimse ona ardýþýk bir düzen içinde düþünmesini öðretmemiþti. Kimse onun ne dediðini dinlememiþti. Bütün beklenen, ondan tüm iste-nen kargaþa, gizem ve gevezelikti. O bir cadý kadýndý. Onun açýk seçik anlamlarla bir ipi yoktu. "anlýyorum," dedi Tenar. "O zaman -belki de bu soruya ce-vap vermek istemezsin- o zaman bir insana üçüncü gözünle, gü-cünle, baktýðýnda onun gücünü görüyorsun, ya da görmüyorsun, öyle mi?" "Daha ziyade bilmek gibi," dedi Yosun. "Sözelimi görmek deniyor. Seni, bu sazý, þu daðý görmek gibi bir pey deðil bu. Bir çepit bilme. Senin içinde ne olduðunu biliyorum ama boþ kafalý zavallý Funda'nýn içinde ne olduðunu bilmiyorum. Þu tatlý çocu-ðun içinde ne olduðunu biliyorum ama oradaki adamýn içinde ne olduðunu bilmiyorum. Ya da..." Örneklerine daha fazla devam edemedi. Bir peyler mýrýldanýp tükürdü. "En kýymetsiz cadýlar bi-le, diðer cadýlarý ayýrt eder!" dedi en sonunda doðrudan doðruya, sabýrsýzca. "Birbirinizi tanýyorsunuz yani?" Yosun baþýyla onayladı, "Aynen öyle. Ýpte sözcük bu. Taný-mak." "Ve bir büyücü de senin gücünü tanýr, senin bir sihirbaz oldu-ðunu anlar..." Fakat Yosun ona sýrýtarak bakýyordu, karmakarýþýk örümcek aðları içindeki kara bir maðara sýrýtýþý. "Þekerim," dedi, "bir adam, büyücü bir adam mı demek isti-yorsun? Güç sahibi bir adam bizimle ne yapsýn?" "AmaOgion..." "LordOgion çok iyiydi," dedi Yosun, alay etmeden. Bir süre sessizce sazları ayýrmaya devam ettiler. "Elini kesme þekerim," dedi Yosun. "Ogion bana Öðretmiþti, Sanki ben bir kыз deðirmişim gibi. Sanki ben onun çýraðýmým gibi, Çevik Atmaca gibi. Bana Ya-

radýlýþ Lisaný'ný öðretti Yosun. Ne sorduysam, bana anlattý." "Onun gibi bir tane daha yok." "Öðrenmeyen bendim. Onu terk ettim. Onun kitaplarını umur-samýyordum. Bana ne yararları vardı? Ben yapamak istiyordum, bir erkek istiyordum, çocuklarımı istiyordum, yapamam istiyor-dum." Sazları, tırnaðıyla çabuk çabuk, düzgün düzgün ayırıyordu. "Elde ettim de ."dedi. "Bir elinle alýp, bir elinle at," dedi cadý, "Ee, tatlý hanýmcy-ðým, kim bilebilirdi ki? Kim bilebilirdi? Erkek istediðim için, ba-þým bir kereden fazla belaya girdi benim. Ama, evlenmek - kati-yen! Yo, yo. Bana göre deðil.11 "Neden?" diye öðrenmek istedi Tenar. Þapakalan Yosun kısaca cevapladı: "Hangi adam bir cadýyla evlenmek ister?" Ve sonra aðzını gevip getiren koyunlar misali gevrek gevrek yaydı: "Ayrýca, hangi cadý bir adamla evlenir?" Sazları ayırdılar. "Adamların nesi var?" diye sordu Tenar ihtiyatla.

En az onun kadar ihtiyatlı, sesini alçaltarak cevapladı Yosun, "Bilemiyorum bekerim. Bu konuda çok düpündüm. Sýk sýk düpün-düm bu konuda. Söyleyebileceğim en uygun bey bu: Adamlar de-rilerinin içindedirler, anladýn mı, yani ayný kabuğunun içindeki ceviz gibi." Uzun, kývrık, ýslak parmakları bir ceviz tutuyormuş gibi kaldırdı. "Katý ve serttir kabuk ve içi doludur. Muhtemem adam etile, adamkibiliðiyle doludur. Hepsi de bu. Bütün mesele bu. Her beyi odur, başka da bir bey si yoktur, bir içi." Tenar bir süre düpündükten sonra sonunda sordu, "Fakat eđer birbüyücüye..."

"O zaman sýrf güçtür, içi. Kendisi güçtür, anlıyor musun? O da böyle. Hepsi bu. Gücü gidince, o da gider. Bopalýr." Görünme-yen cevizi kýrdı ve kabuklarını fırlattı attı. "Bir hiç."

"Ya kadınlar, o halde?"

"Bey bekerim, kadın tamamıyla değipik bir peydir. Bir kadın-nın nerede başlayıp, nerede bittiğini kim bilebilir ki? Dinle ha-ným, benim köklerim var, bu adadan daha derin köklerim var. De-

51

nizden daha derin, karaların yükselişinden daha eski. Ben karan-lýða uzanýrým." Yosun'un gözleri kırmızı çerçeveleri içinde garip bir parlaklıkla parladı, sesi bir müzik aleti gibi pakıldı. "Ben ka-ranlýða uzanýrým! Ay yokken, ben vardým. Kimse bilmiyor, kimse bilmiyor, kimse benim ne olduğunu söyleyemez; bir kadının, ağaçların köklerinden daha derin olan, adaların köklerinden daha derin olan, Yaradýlýp'tan daha eski olan, aydan daha eski olan, gü-ce sahip bir kadının, bir kadının gücünün, ne olduğunu söyleye-mez. Kim karanlık hakkmda sorular sormaya cesaret eder? Kim karanlýða ismini sorar?"

Yaplı kadın kendi büyüünde kaybolmuş sallanıyor, parkısının okuyordu; ama Tenar dimdik oturuyor, bapparmağının tırnağıyla sazları ortalarından ayırıyordu.

"Ben sorarým," dedi.

Başka bir sazı ayırdı.

"Ben karanlıkta yeterince yapadým," dedi.

Zaman zaman içeriye, Çevik Atmaca'nın uyuyup uyumadığı-na bakıyordu. Yine öyle yapmıptı. Tekrar Yosun'un yanına otur-duğunda, yaplı kadın asık yüzlü görünüp terslepmeye başladı-ndan, Tenar konuştukları konuya dönmek istemeyerek, "Bu sabah kalktığınızda baktým, a, taptaze bir rüzgâr esiyor Bir değipiklik. Belki de sadece hava kopullanındandı. Sen de hissettin mi?" de-di.

Fakat Yosun, evet veya hayır bile demiyordu, "Burada, Over-fell'de çepit çepit rüzgâr eser, kimi iyi, kimi kötüdür. Kımi bulut tapır, kimi güzel havaları, fakat dinlemeyenler duymazlar. Ben kimim ki anlayayım; büyüçülük bilgisi, kitap bilgisi edinmemiş yaplı bir kadın. Benim tüm bilgim topraktadır, kara toprakta, Ayaklarının altında, o gururlu olanların ayaklarının altında. Ayak-larının altında, gururlu efendilerin ve büyüçülerin. Neden apa-đýya baksınlar ki o bilgili kípiller? Yaplı bir cadý kadm ne bilir ki?"

Korkunç bir düpman olurdu, diye düpündü Tenar; zaten ge-çinmesi zor bir dosttu,

52

"Teyze," dedi bir saz alarak yerden, "ben kadınlar arasında büyüdüm.

Sadece kadýnlar. Karg topraklarýnda, uzak dođuda, Atuan'da. Çölde bir yerde, rahibeler tarafýndan büyütölmek için ailemden küçük bir çocukken alýnmýþým. Oranýn ismini bilmiyo-rum, biz kendi dilimizde oraya Mahal diyorduk. Tek bildiđim mahaldi orasý. Birkaç asker orayý koruyordu ama surlardan içeri giremiyorlardý. Biz de surlardan dýparý çýkamýyorduk. Haremađa-Jarýnýn koruduđu, erkekleri uzak tuttuđu, sadece kadýnlardan ve kýzlardan oluban bir grup."

"Nelerin dedin, nelerin?"

11 Haremađalarý," dedi Tenar düpünmeden Kargca kelimeyi kullanarak. "Hadým edilmiþ adam," dedi.

Cadý dik dik bakarak "Ok!" dedi ve belayý geri çevirmek için bir hareket yaptı. Dudaklarýný tsýrdý. Kýzgýnlýktan irkilmiþti.

"Ýçlerinden biri bana bir ana kadar yakýndý, orada... Ama bil-mem anlatabiliyor muyum Teyze, ergenlik çađýna gelinceye ka-dar hiç erkek görmemiþtim. Sadece kýzlarý ve kadýnlarý görüyor-dum. Yýne de kadýnlarýn ne demek olduđunu bilmiyordum çünkü tüm bildiđim kadýnlardý. Ayný erkek erkeđe yapayan adamlar gi-bi, denizciler, askerler, Roke'lu büyücüler gibi - onlar erkeđin ne demek olduđunu biliyor mu? Nasýl bilebilirler ki, eđer hayatlarý boyunca bir kadýnla konuþmamýþlarsa?"

"Onlarý alýp, koçlara veya erkek keçilere yapýlaný mý yapıyor-lar?" dedi Yosun, "Öyle, hadým ederken kullanýlan býçakla?"

Dehpet, yýlgý ve bir intikam parýltýsý hem kýzgýnlýđý, hem de mantýđýný yenmiþti. Yosun haremađalarý dýbýnda hiçbir konu ile ilgilenmek istemiyordu.

Tenar ona pek fazla bilgi veremezdi. O konu hakkýnda hiç düpünmemiþ olduđunu fark etti. Atuan'da bir kýzken, hadým edil-miþ erkekler vardý; bunlardan biri onu çok seviyordu, o da onu ve ondan kaçabilmek için* onu öldürmüþtü. Sonra, hiç haremađalarý-nýn olmadýđý Adalar Diyarý'na gelmiþ ve onlarý unutmuþ, Ma-nan'ýn bedeniyle birlikte hepsini karanlýđa gömmüþtü.

"Sanýrým," dedi, Yosun'un ayrıntýlara olan açlýđýný yatýptýr-maya çalıþarak, "ođlan çocuklarým alarak..." Ama durdu. Elleri

53

de iþlemeyi býraktý.

"Therru gibi,11 dedi uzun bir aradan sonra. "Çocuklar ne iþe yarar ki? Ne için vardýrlar? Kullanýlmak için. Tecavüz edilmek, hadým edilmek için... Dinle Yosun. Karanlýkta yapadýđým yerler-de bunlarý yapıyorlardý. Buraya geldiđim zaman, aydınlýđa geldi-đimi düpünmüþtüm. Gerçek kelimeleri öğrenmiþtim. Sonra kendi erkeđim vardý, çocuklarýmý dođurdum ve iyi yapadým. Bu günýþý-. đýmn ortasýnda, bunu - bir çocuđa yaptılar. Nehrin kýyyýsýndaki ça-dýrlarda, Ogion'un kýzýma ismini verdiđi pýnarlardan akýp gelen nehrin kýyyýsýnda. Günýþýđýnýn altýnda. Nerede yapayabileceđimi bulmaya çalıþýyorum Yosun. Ne demek istediđimi anlayabiliyor musun? Ne demek istediđimi?"

"Vah vah," dedi yaplý kadýn; bir süre sonra da, "Þekerim, ye-terince dert var, aramana gerek yok." Ve Tenar'ýn ellerinin inatçı bir saz parçasýný ayýrmaya çalıþýrken titrediđini görünce yine, "Parmađýný kesme þekerim," dedi.

Ged ancak ertesi gün kendine gelebildi. Dehpete dübürececek kadar pis olmasýna rađmen çok becerikli bir hembire olan Yosun ona biraz et suyu içirebilmeyi bapardı. "Açlýktan ölüyor," dedi, "susuzluktan da kurumup. Her neredeydiyse, pek bir þey yiyip iç-memiþler.11 Ve sonra onun durumunu tekrar bir tarttıktan sonra, "Sanýrým þimdiden fazla ileriye gitmiþ. Çok zayıflýyorlar, anlýyor musun, su bile içemiyorlar, ki bütün ihtiyaçlarý olan da bu. Bu þe-kilde ölen bir sürü büyük, güçlü adam tanýyorum. Birkaç

gün içinde, bir gölge gibi buruşarak, öylece."

Fakat amansız sabrý sayesinde birkaç kapýk et suyu ile þifalý bitkileri boðazýndan geçirdi. "Þimdi göreceðiz bakalým," dedi. "Çok geç sanýrým. Kayýp gidiyor." Yerinmeden, hatta belki de memnun olarak konuþtu. Bu adam ona hiçbir þey ifade etmiyor-du; ölüm ise bir olaydý. Belki bu büyücüyü gömebilirdi. Eskisini gömmesine izin vermemiþlerdi. Adam ertesi günü uyandýðýnda, Tenar onun ellerine merhem sürüyordu. Görünüþe göre Kalessin'in sýrtýnda uzun zaman yolcu-

54

luk yapmýþtý, çünkü demir pullan þiddetle kavrayýþý, avuç içleri-nin derisinin sýyrýlmasýna neden olup, parmaklarýnýn iç kýsýmla-rý kesilmiþ, bir daha kesilmiþti. Uykusunda elleri, olmayan ejder-hayý bırakmamak istercesine sýmsýký duruyordu. Yaralarý yýka-mak ve merhemlemek için parmaklarýný kibarca zorlayarak aç-mak zorunda kalmýþtý. O bunu yaparken, adam baðýrarak sýçradý, düþtüðünü sanýrcasýna ileri doðru uzandý. Gözleri açýldý. Kadýn yavaþça konuþtu. Adam ona baktý.

"Tenar," dedi gülümsemeden, duygunun ötesinde, yalnýzca tanýyarak. Ve bu, kadýna katýþýksýz bir memnuniyet verdi, týpký hoþ bir tat veya bir çiçek gibi; hâlâ ismini bilen bir adam yapýyor-du ve o adam, bu adamdý. Eðilerek yanaðýný öptü. "Kýpyrdamadan yat," dedi. "Býrak da þunu bitireyim." Adam, kýsa bir süre sonra, bu kez elleri açık ve gevþek, tekrar uykuya sürüklenerek boyun eðdi.

Daha sonra, gece Therru'nun yanýnda uykuya dalarken dü-þündü kadýn. Ama ben daha önce onu hiç öpmemiþtim. Ve bu dü-þünce onu sarstý, Ýlk baþta buna inanmadý. Hakikaten, tüm o yıl-larda, Mezarlarda deðil ama daha sonra birlikte daðlarda yolcu-luk yaparken; Ufkabakan'da, birlikte Havnor'a yelken açmýþken; onu burayaGont'a getirdiðinde...

Hayýr. Ne de Ogion onu öpmüþtü veya o Ogion'u. Ona kýzým diyordu, onu seviyordu ama ona dokunmamýþtý; dokunulmaz, yalnýz bir rahibe olarak yetiþtirilmiþ olan kendisi de temasý hiç aramamýþtý ya da aradýðýný hiç bilememiþti. Bir an için alnýný ve-ya yanaðýný Ogion'un açık eline dayar, o da onun saçýný belki ok-þardý, bir kez, hafifçecik.

Ve Ged bunu bile yapmamýþtý,

Bunu hiç düþünmüþ müydüm? diye sordu kendi kendine, kuþ-kucu bir çepit korkuyla.

Bilemiyordu. Bu konuyu düþünmeye çalıþtýkça bir deþpet, bir suçluluk duygusu kaplıyordu onu kuvvetle ve sonra yok olup gi-diyordu, anlamsýzca. Dudaklarý adamýn sað yanaðýnýn aðzýna ya-kýn hafif kaba, kuru, serin tenini biliyordu ve yalnýzca o bilginin önemi, aðýrlýðý vardý.

55

Uyudu. Bir sesin ona seslendiðini gördü rüyasýnda, "Tenar! Tenar!" Ve o cevapladý, bir deniz kuþu gibi çýðlýk atýp deniz üze-rindeki aydınlýkta uçarak; ama hangi ismi seslendiðini bilemiyor-du.

Çevik Atmaca Yosun Teyze'yi hayal kýrýklýðýna uğrattý: Ya-þadý. Bir iki gün sonra Yosun Teyze, ölümünden ümidini kesti. Gelip onu kendisine dayayarak doðrultup, bedeninin kuvvetli ko-kusu adamý sararken, homurdanarak keçi etinin suyuyla, kökleri ve þifalý bitkileriyle besledi, kapýk kapýk yapamla doldurarak. Adamýn onu tanýyýp günlük ismiyle çaðýrmasýna ve kendisi de onun Çevik Atmaca denen adama benzediðini inkâr edememesi-ne raðmen, yine de içinden inkâr etmek geliyordu. Bu adamý

sev-memişti. Her peyi yanlıp, diyordu. Tenar, bu onu huzursuz ettiđi için cadýnýn arifliđine yeterince saygý duyuyordu ama kendisinde böyle bir kupku bulamýyor, sadece adamýn orada olmasýndan ve yavaþ yavaþ yapama dönüpünden duyduđu mutluluđu hissediyor-du. "Tekrar kendisi olduđunda göreceksin," dedi Yosun'a.

"Kendisi mi?" dedi Yosun ve bir cevizi kýrýp kabuklarýný par-maklarýndan düpsün diye býrakýverdiđi o hareketi yaptý.

Kýsa bir süre sonra adam Ogion'u sordu. Tenar da bu sorudan korkuyordu. Kendi kendine sürekli onun bu soruyu sormayacađý-ný, büyücülerin bildiđi gibi bunu kendiliđinden bileceđini, Gont Limaný ile Re Albi büyücülerinin bile Ogion'un ne zaman öldü-đünü bildiklerini söylüyordu, hatta neredeyse bu konuda kendisi-ni Ýkna bile etmişti. Fakat dördüncü günün sabahýnda yanýna gitti-đinde adam uyanýk yatýyordu, kadýna, yukarý dođru bakarak, "Bu-rasý Ogion'un evi," dedi.

"Amal'ýn evi," dedi kadýn, elinden geldiđince rahat bir biçim-de; hâlâ büyücünün gerçek ismini rahat söyleyemiyordu. Ged'in o ismi bilip bilmediđini bilmiyordu. Elbette ki biliyordu. Ogion söyleyip olmalıydý ya da belki söylemesi gerekmemiştir.

Bir süre adam herhangi bir tepki göstermedi; konuþtuđunda, konuþmasý ýfadesizdi. "O halde öldü." On gun önce.

Sanki derinlere dalmýp gibi önüne bakarak yattý Ged, bir pey-

56

ler düþünmeye çalıþarak.

"Ben buraya ne zaman geldim?"

Ne dediđini anlayabilmek için ona iyice yaklaşmak zorun-daydý kadýn.

"Dört gün önce, akþam vaktinde."

"Dağlarda baþka kimse yoktu/1 dedi adam.

Sonra bedeni çok acý çekiyormuþ gibi ya da acýnýn dayanýl-maz hatýrasýyla büzüptü ve tüyleri ürpererek titredi. Kaþlarýný ça-tarak gözlerini yumdu ve derin bir nefes aldı.

Gücü yavaþ yavaþ geri geldikçe o çatýk kaþlar, tutulmuþ nefes ve kenetlenmiþ eller Tenar'a tanýdýk gelmeye baþladı. Güç adama geri döndü; ama rahatlýk ve sađlýk dönmedi.

Bir yaz akþamüstüsü güneþinde evin kapýsýnýn epiđine otur-du. Yataktan kalkarak yaptıđý en uzun yolculuktu bu. Güne baka-rak, epikte oturdu; fasulye bahçesinden evin etrafýndan dolanarak gelen Tenar da ona baktý. Hâlâ kül rengi, gölgeli bir görüntüsü vardý. Bu sadece beyazlaþmýþ saçlarýndan deđil, derisinin ve ke-miđinin niteliđinden kaynaklanýyordu; bunlardan baþka bir peyi kalmamýptý zaten. Gözlerinde hiç ýþýk yoktu. Yine de bu gölge, bu kül adam, kendi gücünün aydınlýđýnda yüzünü gördüđü adamýn aynýsýydý; atmaca burunlu, düzgün ađýzly o güçlü yüz, o yakýþýkly adam. Her zaman gururlu ve yakýþýkly bir adam olmuþtu, Adama yaklaþtı.

"Sadece güneþe ihtiyacýn var,M dedi adama; adam baþýyla onayladı, fakat yaz sýcaklýđýnýn selinde oturan adamýn elleri ke-netlenmişti.

Kadýnlayken öyle sessizdi ki, kendi varlýđýnýn onu huzursuz edebileceđini düþündü Tenar. Belki eskisi gibi kendisini kadýnýn yanýnda rahat hissetmiyordu. Ne de olsa artýk babbüycüydü -Tenar hep bunu unutuyordu. Ve Atuanýn dađlarýnda dolaptýklarý, dođu denizini birlikte, Ufkahakariiz geçtikleri yirmi bep yıl ol-muþtu.

"Ufkahakan nerede?" diye sordu Tenar birdenbire, kayýđý dü-pündüđü için hayrete düþerek; sonra, Ne aptalým! diye düþündü. Tüm bu yıllardan sonra; ayrıca o bir babbüycü, artýk o küçük ka-

57

yýk onun deðildir.

"Selidor'da," diye cevap verdi Ged, asýk yüzünde deðiþme-yen ve kavranmayan dertli bir ifade vardý.

Sonsuz kadar uzun, Seiidor kadar uzak...

"En uzak ada," dedi kadýn; yarý yarýya soruydu bu.

"En uzak batý" dedi adam.

Akpam yemeðini bitirmip masada oturuyorlardý, Therru oy-namak için dýþarýya çýkmýþtý.

"Selidor'dan geldin o halde, Kalessin'in üzerinde?"

Tekrar ejderhanýn ismini telaffuz ederken, isim kendi kendi-sini söylemiþti, kadmm aþzýný kendi þekline ve sesine uydurup nefesini yumupak bir alev haline sokarak.

ismi duyunca adam bapým kaldýrýp kadýna baktý; Tenar'ýn adam m onun gözlerine pek bakmadýðýnýn farkýna varmasýna ne-den olan tek bir yoðun bakýp. Adam bapýyla onayladý. Sonra, dü-rüst olmaya gayret ederek onayný düzeltti: "Selidor'dan Roke'a. Sonra da Roke'tan Gont'a."

Bin mil mi? On bin mil mi? Kadýnýn hiçbir fikri yoktu. Hav-nor'daki hazine dairelerinde muazzam haritalar görmüþtü ama kimse ona sayýlarý, uzaklýklarý öğretmemiþti. Seiidor kadar uzak.. Ayrýca bir ejderhanýn uçup millerle ölçülebilir miydi?

"Ged," dedi, yalnýz olduklarý için gerçek ismini kullanarak, "çok büyük bir keder ve tehlike içinde olduðunu biliyorum. Eðer istemiyorsan, belki de söyleyemezsin, belki söylememen gerekir - ama belki bilirim, birazýn bilirim sana daha çok yararým do-kunur, belki. Yardýmcy olmak isterim. Yakýnda da Roke'tan seni almaya gelirler, Babbüycü için bir gemi yollarlar, ne bileyim, se-nin için bir ejderha yollarlar! Ve sen yine gidersin. Ve biz konu-pamamýp oluruz." Konupurken ses tonundaki ve kelimelerindeki yanlýþlýktan kendi ellerini sýkýyordu. Ejderhalar hakkýnda þaka-laþmak - hesap soran bir ep gibi sýzlanmak!

Adam somurtarak, sabrederek, tarlada geçen zorlu bir gün-den sonra evdeki borayla yüz yüze gelmiþ bir çiftçi gibi masaya

58

bakýyordu.

'Roke'tan kimse gelmeyecek herhalde,11 dedi; bu onun çaba harcamasýna

neden olmuþtu, devam etmesi için bir süre geçti. "Bana zaman taný,"

Kadýn, adamýn bütün söyleyeceðinin bu olduðunu düþünerek cevapladý,

"Elbette. Özür dilerim," ve adam hâlâ yere bakarak, belirsiz bir þekilde,

"Artýk ona sahibim," dediðinde sofrayý topla-mak için kalkýyordu.

Sonra adam da ayaða kalktý ve tabaðýný lavaboya götürüp sof-ranýn geri

kalanýný topladý. Tenar yiyecekleri kaldýrýrken adam ta-baklan yýkadý. Bu,

kadýnýn ilgisini çekti. Onu çakmak'la kýyaslý-yordu; ama çakmak hayatý

boyunca bir tek tabak bile yýkamamýp-tý. Kadýn ipi. Fakat Ged ile Ogion

orada bekâr olarak, kadýnsýz ya-pamýplardý; Ged yapadýðý her yerde

kadýnsýz yapamýþtý; o yüzden "kadýn iplerini1' de kendisi yapýyordu ve bu

konuda bir þey düþün-müyordu. Eðer bu konuda düþünmeye, itibarýnýn bir

kurulama be-zinde asýlý kaldýðýndan korkmaya baþlarsa, diye düþündü kadýn, yazýk olur.

Roke'tan onun için hiç kimse gelmedi. Bu konuda konuþtuk-larýnda,

yelkenleri tüm yol boyunca büyü rüzgârýyla þipmiþ olsa bile, bir geminin

gelebileceði kadar zaman geçmemiþti; fakat günler geçmeye devam etti, yine

de ona ne bir haber ne bir iparet gelmipti, Babbüyüklerini bu kadar uzun süre aramadan bırakmalarý ona garip geliyordu. Onların gelmelerini yasaklamýp olmalýydý; ya da büyücülükle kendisini burada saklıyordu ki onlar nerede olduðunu bulamasyñlar, onu tanýyamasýñlar. Çünkü köylüler hâlâ ona hayret verici derecede az ilgi gösteriyorlardý.

Re Albi Lordu'nun malikânesinden kimsenin gelmemesi da-ha az pabýrtýcýydý. O hanedanýn lordlan hiçbir zaman Ogion ile iyi ilipki içinde olmamýplardý. Köy söylentilerine göre hanedanýn ka-dýnlarý karanlýk sanatlarda ustaydýlar. Ýçlerinden birinin, onu can-lý canlý bir tapýn altýna gömen kuzeyli bir lordla evlendiðini, bir diðerinin rahmindeki doðmamýp bebekle, bebeði bir güç yaratýðý yapabilmek için uðraþtýðýný söylüyorlardý ve gerçekten de bebek doðar doðmaz konupmuþtu ama hiç kemiði yoktu, "Deriden eski

59

püskü bir torba gibi/ diye fýsýldamýptý ebe köyde, "gözleri ve sesi olan bir torba, anasýný hiç emmedi de ama garip bir dilde konuptu ve öldü..." Bu tür masallarýn gerçeklik payý her ne olursa olsun, Re Albi Lordlan kendilerini hep uzak tutarlardý. Büyücü Çevik Atmaca'nýn yol arkadaþý, büyücü Ogion'un gözetimindeki öğren-cisi, Erreth-Akbe'nin Halkasý'ný Havnor'a tapýyan kiþi olarak Te-nar, Re Albi'ye ilk geldiði zaman malikâneye davet edilmeliydi aslýnda; ama davet edilmedi. Onun yerine, kendisinin de tercih edeceði gibi, köy dokumacýsý Yelpaze'ye ait küçük bir kulübede tek baþýna kaldý ve büyük evin insanlaryný ender olarak uzaktan gördü. Evin hanýmý manimi olmadýðýný söyledi Yosun ona, sade-ce yaplý, çok yaplý lord ile torunu ve Roke Okulu'ndan tuttuklarý Aspen isimindeki genç büyücü vardý.

Ogion elinde Yosun Teyze'nin týlsýmýyla dað yolunun yanýndaki kayýn aþacýnýn altýna gömülmüþ olduðundan beri Tenar, As-pen'i görmemiþti. Garip de görünse Aspen Yerdeniz'in Babbüyü-cüsü'nün kendi köyünde olduðunu bilmiyor veya bilse bile belli bir nedenle uzak duruyordu. Ogion'u görmeye gelmiþ olan Gont Limaný büyücüsü de geri gelmemiþti. Ged'in burada olduðunu bilmesi bile mutlaka onu, Erreth-Akbe'nin Halkasý'ný bileðine takmýp, Barýp Rünü'nü bütünleptirmiþ olan Ak Haným'ýn kim ol-duðunu biliyordu - Kaç sene önceydi bu, yaplý kadýn! dedi kendi kendine. Senin pabucun dama mı atýldý?

Ne olursa olsun, onlara Ogion'un gerçek ismini söyleyen oy-du. Saygý görmeyi hak ediyordu, görünüþe göre.

Fakat bu tür büyücülerin saygýyla bir ipleri yoktur. Bunlar güç adamlardýr. Onlar sadece güçle ilgilenirler. Þimdiyse onun ne gücü vardý ki? Daha önce ne gücü vardý? Bir kýz, bir rahibe olarak, bir aracýydý: Karanlýk yerlerin güçleri ondan akýyor, onu kullanýyor ve onu bombop, dokunulmamýp bırakýyordu. Genç bir kadýn olarak, güçlü bir adam tarafýndan güçlü bilgiler öðretilmiþti ona ve o bunlarý bir yana bırakmýp, bunlara sýrtýný çevirmiş, do-kunmamýptý. Bir kadýn olarak, zamanýnda kadýnların gücünü seç-miş ve buna sahip olmuþtu; bu zaman da geçmiþti; eþ ve ana ola-rak görevi bitmiþti. Hiçbir þey kalmamýptý içinde, bir insanýn gö-

60

rebüeceði hiçbir güç,

Ama ejderha onunla konupmuþtu. "Ben Kalessin," demiþti; o da cevap vermiþti, "Ben Ten ar."

"Ejderha efendisi nedir?" diye sormuþtu Ged'e karanlýk yer-de,

Labirent'te, Ged'in gücünü inkâr etmeye çalışarak; ve Ged, Tenarý sonsuza kadar savunmasýz kýlan o yalýn dürüstlük ile ce-vap vermipti, "Ejderhalarýn konuþtuklarý adam," O halde, o da ejderhalarýn konuþtuðu bir kadýndý. Bu yeni bir þey miydi, batýya bakan küçük pencerenin altýnda uyandýðýnda kendinde hissettiði bu saklý bilgi, bu aydýnlýk tohum? Masada yaptýklarý bu kýsa konuþmadan birkaç gün sonra Te-nar Ogion'un bahçesindeki ayrýkottlanný temizliyor, Ogion'un ba-harda dikmiþ olduðu soðanlarý yazýn çýkan ayrýkottlarýndan kurta-rýyordu. Ged, keçiler içeri girmesin diye yapýlmýþ yüksek çitte bu-lunan kapýdan geçerek karýðýn öbür ucundan ot yolmaya baþladý. Bir süre çalıştıktan sonra oturarak ellerini seyretmeye koyuldu, "Onlara iyileþmeleri için zaman taný," dedi Tenar kibarca. Adam baþýyla tasdik etti, Yan karýkta uzun sýrýklara baðlý fasulyeler çiçek açýyordu. Kokularý çok hoþtu. Güneþin aydýnlattýðý sarmabýk, çiçek ve fa-sulyelerin sarkmýþ tohum zarflarý yumaðýný seyrederek, incecik kollan dizleri üzerinde, oturdu. Kadýn bir yandan çalışırken bir yandan konuþuyordu: "Aihal ölürlen, 'Her þey deðiþti...' demiþti Öldüðünden beri de onun için yas tuttum, üzöldüm ama bir þey benim üzüntümü azaltýyor. Bir þey doðmak üzere - serbest býra-kýldý. Uykumda, uyanırken bir þeyin deðiþtiðini seziyorum." "Evet," dedi adam. "Bir kötülük son buldu. Ve..." Uzun bir sessizlikten sonra tekrar baþladý. Ona bakmýyordu ama sesi, ilk kez olarak, kadýnýn tanýdýðý o rahat, sakin, sert Gont aksanlý ses gibi çýkmýþtı. "Havnora ilk gittiðimiz zamaný hatýrlýyor musun Tenar?" Unutabilir miyim? dedi kadýnýn kalbi, fakat adamý tekrar ses-sizliðe iterim korkusuyla sessiz kaldý. "Ufkabakariý içeri soktuk ve rýhtýma çýktýk - o mermer basa-maklara. Bütün o insanlar - ve sen onlara Halka'yý göstermek için

61

kolunu kaldýrdýn..." Ve ben elini tuttum; kelimelerle anlatýlamayacak kadar kork-muþtum: Yüzler, sesler, renkler, kuleler, bayraklar, flamalar, al-týn, gümüş, müzik ve benim tek tanýdýðým sendin - tüm dünyada tektamdýðýmýn sen, oradabenim yanýmda, birlikte yürürken... "Kral Evi'nin vekilharçlarý bizi insanlarla dolu caddelerden geçirerek Erreth-Akbe'nin Kulesinin altýna getirdiler. Ve biz yüksek merdivenlerden çýkmýþtýk, ikimiz baþ baba. Hatýrlýyor mu-sun?" Evet anlamýnda baþýný salladý kadýn. Ellerini, otlarýný temizle-mekte olduðu topraðýn üzerine býraktý, kumlu serinliði hissede-rek. "Ben kapýyý açmýþtým. Aðýrdý, baþta sýkþmýþtý. Ve içeri gir-dik. Hatýrlýyor musun?" Sanki adam - Hakikaten olmuþ muydu? Gerçekten hatýrlýyor muyum? diye tasdik edilmek istercesine soruyordu. "Büyük, yüksek tavanlý bir salondur," dedi kadýn. "Bana, yu-tulmuþ olduðum yeri, Taht Binamý hatýrlatmýþtý ama sadece çok yüksek tavanlý olduðu için. Kulenin tepesindeki pencerelerden içeri ýþýk giriyordu. Kýlýçlar gibi birbirini kesen ýþýktan oklar/" "Ve taht," dedi adam. "Evet taht, baptan apaðý koyu kırmızı ve altın rengi. Ama bombop. Atuan'daki Taht Binası'ndaki taht gibi." "Artık deðil," dedi adam. Yopil soðan filizleri arasýndan kadý-na baktý. Yüzü, sanki eripemeyeceði bir mutluluktan söz edermiş gibi gergin ve dalgýndý. "Havnor'da bir Kral var," dedi, "dünyanın ortasında. Kehanetler

gerçeklepti. Rün düzeldi, dünya bütünlepti, Barýþ günleri geldi. O.,."

Durdu ve kenetlenmiþ ellerine baktý.

"Beni ölümden yapama tapýdý. Enlad'ly Arren. Söylenecek olan parkýlarýn Lebannenini. Gerçek adýný kazandý Lebannen, Yer-denizin Kralý."

"O muydu o halde," diye sordu kadýn diz çöküp ona bakarak, "bu mutluluk, ýþýda varýþ?"

Cevap vermedi.

62

Havnor'da bir kral, diye düþündü kadýn ve yüksek sesle, "Havnor'da bir kral! "dedi.

O güzel þehrin görüntüsü gözlerinde canlanmýþtý; genip cad-deler, mermerden kuleler, kiremitli ve tunçtan damlar, limandaki beyaz yelkenli gemiler, güneþ ýþýnlarýnýn kýlýç gibi düþtüðü harika taht odasý, zenginlik, saygýnlýk, uyum, orada korunan o düzen, Düzenin o parlak merkezden, sudaki kusursuz halkalar gibi yayý-lýþýný görebiliyordu, týpký tap döþenmiþ dümdüz bir cadde veya rüzgârýn önüne katýp götürdüðü bir gemi gibi: gidilmesi gereken yolda bir ilerleyip, bir barýþ getirip.

"Çok iyi yaptýn sevgili arkadaşým/" dedi kadýn.

Kadmýn sözlerini durdurmak istercesine bir hareket yaptý ve babým çevirdi, eliyle ađzým kapatarak. Kadýn onun gözyaplarýný görmeye dayanamazdý. Çalýþmak için eðildi. Bir ayrýkotu kökle-di, bir tane daha kökledi, sert kök koptu. Elleriyle kazdý, kaba topraktaki otun kökünü bulmaya çalýþarak, yerin karanlýðýnda.

"Goha," dedi Therru'nun cýlýz; çatlak sesi kapýdan ve Tenar dönüp baktý. Çocuðun yarým yüzü, gören ve görmeyen gözüyle doðrudan ona bakýyordu, Tenar düþündü, Ona Havnor'da bir kral olduðunu söylesem mi?

Therru'yu sesini duyurma zahmetinden kurtarmak için kalkýp çit kapýsýna gitti. Ateþin içinde baygýn yataarken, demiþti Kayýn, çocuk ateþi solumuş.

"Sesi yanýp gitti," diye açýklamýþtý.

"Sippy'ye bakýyordum," diye fýsýldadý Therru, "ama katýrtýr-nađý otlađýndan çýktý gitti. Onu bulamýyorum."

O güne kadar yaptýđý en uzun konuþmaydý. Koþmaktan ve ađ-lamamak için kendini tutmaktan tir tir titriyordu. Ayný anda hep birlikte ađlamaya baþlayanlayýz, dedi Tenar kendi kendine - bu çok aptalca, bunu kabul edemeyiz! "Çevik Atmaca!" dedi döne-rek, "bir keçi kaçmýþ."

Adam hemen kalktý ve çit kapýþma geldi.

"Yiyecek barakasýna bakýn," dedi.

Therru'ya, sanki çocuðun iðrenç yara izlerini görmüyormuş, onu pek fark etmiyormuş gibi bakýyordu: Keçilerden birini kay-betmiþ ve bulması gereken bir çocuk. Onun gördüðü keçiydi.

63

"Belki de köyün sürüsüne katýlmak için kaçmýþtýr," dedi.

Therru yiyecek barakasýna koþmaya baþlamýþtý bile.

"Kýzýn mı?" diye sordu Tenar'a. Daha önce çocuk hakkýnda tek bir söz bile söylememiþti ve bir an için Tenar'ın tüm düþüne-bildiði erkeklerin ne kadar garip olduklarýydý.

"Hayýr, torunum da deðil. Ama benim çocuðum," dedi. Ada-mý böyle iðnelemesine, onunla zýtlapmasýna neden olan þey neydi?

Tam Sippy, arkasýnda Therru, kahverengi ve beyaz bir þim-þek gibi onlara doðru gelirken, adam çit kapýsýndan çýktý.

"Hay!" diye bađýrdý Ged aniden ve bir sýçrayýpta, onu dos-doðru açýk çit

kapýsýndan Tenar'ýn kollarýna ýönlendirecek þekil-de keçinin yolunu kesti. Tenar da Sippy'nin sallanan deri tasma-sýndan yakalamayý bapardý. Keçi hemen, bir kuzu kadar sakın, ký-pýrtýsýz duru verdi, san gözlerinden biriyle Tenar'a, diðeriyle sýra sýra soðanlara bakarak.

"Dýparý," dedi Tenar, onu keçi cennetinden çýkartarak, dur-masý gereken taþlý otlaða götürerek.

Ged yere oturdu, en az Therru kadar ya da daha da nefessiz, çünkü nefesi kesilmipti ve görünüşe göre bapý dönüyordu; ama en azýndan gözyaşları içinde deðildi. Bir keçinin bozmayacaðý hiç-bir þey yoktur.

"Funda sana Sippy'ye bakmaný söylememeliydi," dedi Tenar Therru'ya. "Kimse Sippy'yle bapa çýkamaz. Yine dýþan çýkarsa Fundal ya haber ver ve üzülme. Tamam mı?"

Therru bapýný evet anlamýnda salladı. Ged'e bakýyordu. Ýnsan-lara göz ucuyla bakmanýn ötesinde, nadiren uzun süreli bakardı, erkeklere ise çok nadiren; ama ona, bapý bir serçe gibi yana çevril-miş, sürekli bir þekilde gözünü dikmiş bakýyordu. Bir kahraman mı dođuyordu?

64

VI KÖTÜYE GÝDÝÞ

GÜNDÖNÜMÜ üzerinden dolu dolu bir ay geçmipti ama ba-týya bakan Overfell'in üzerindeki akþamlar hâlâ uzun sürüyordu. Therru, Yosun Teyze'yle birlikte çýkrýðý þifalı otlar toplama gezi-sinden geç ve bir þey yiyemeyecek kadar yorgun dönmüþtü. Te-nar onu yatýrýp yanýnda oturdu, ona þarký söyledi. Çocuk çok yo-rulunca, sakatlanmýþ bir hayvan gibi yatakta kývrýlýp ne uyuyabi-liyor, ne uyanýk kalabiliyor, ne eripilebiliyor, kâbus halini alýnca-ya kadar gözlerinde canlanan hayallere bakýyordu. Tenar çocuða sarýlýp ona uykuya dalýncaya kadar þarký söyleyerek bunun önüne geçebileceðini keþfetmipti. Orta Vadi'de bir çiftçi eþi olarak öð-rendiði þarkýlar tükenince, Atuan Mezarları'nda bir çocuk rahi-beyken öðrendiði bitmez tükenmez Kargca havaları okuyor, Therru'yu Ýsimsiz Güçler'e ve þimdi toz ve depremin yýkýntýları-yla dolmuş olan Boþ Taht'a sunulan þeylerin monoton ve tatlı sýzla-

65

nýþıarýyla sakinleptirerek uyutuyordu. O þarkýlarda, þarkýnýn ken-di gücünden başka hiçbir güç hissetmiyor; Atuan'da bir annenin çocuða söyleyebileceði, kendi annesinin ona söylemiş olduðu þarkýları bilmediði halde kendi dilinde þarký söylemekten hoşlaný-yordu.

Sonunda Therru derin bir uykuya dalmýþtı. Tenar onu kuca-ðýndan yataða kaydırdý ve uyumaya devam ettiðinden emin ol-mak için bir an bekledi. Sonra, tek bapýna olduðundan emin ol-mak için etrafýna bakarak neredeyse suçlu bir çabuklukla ama yine de bir zevk, büyük bir mutluluk merasimiyle ince derili, dar elini çocuðun yüzünün yan tarafýna, gözü ve yanaðýnýn ateþ tara-fýndan yenip kalýn, çýplak bir yara býrakmýþ olduðu yere koydu. Dokunupunun altýnda hepsi kaybolmuþtu. Ten bütünlenmipti; bir çocuðun uykudaki yuvarlak, yumuşak yüzü. Sanki dokunup ger-çeði geri getirmiþti, Hafifçe, gönülsüzce avucunu kaldýrdý ve onarýlamayacak kay-bý, bir daha h içbir zaman tam olamayacak iyileþmeyi gördü. Eðilerek yarayı öptü, yavaşça dođruldu ve evden dýparý çýktý.

Güneþ engin ve incili bir pus içine batýyordu. Etrafta kimse yoktu. Çevik Atmaca büyük bir ihtimalle ormandaydı, Ogion'un mezarýný ziyaret etmeye baþlamýptý, saatlerce kayýn aðacýnýn al-týndaki o sakin yerde vakit geçiriyordu; kuvvetlendikçe Ogion'un çok sevdiði orman patikalarında gezinmeye baþlamýptý. Yemeðin onun için bir tadý olmadýðý belliydi; yemek yemesi için Tenar'ýn rica etmesi gerekiyordu. Arkadaþlýktan kaçýnýyor, sadece yalnýz olmaya bakýyordu. Therru onu nereye giderse izleyebilirdi ve en az onun kadar da sessiz olduðu için ona sorun olmazdı, ama adam huzursuzdu ve çocuðu kýsa sürede eve yollayýp kendi baþýna gidi-yordu, daha uzaklara; nereye, Tenar bilmiyordu. Geç gelip kendi-sini uykuya býrakýyor ve genellikle de kadýn ve çocuk uyanmadan gitmiþ oluyordu. Tenar yanýna alması için ona ekmek ve et býraký-yordu. Þimdi de onu, Ogion'un son kez yürümesine yardım ederken kendisine çok uzun ve zorlu bir yol gibi görünen çayýr yolundan gelirken görmüþtü. Aydınlýk havadan, rüzgârdan edilmiþ çimen-

66

lerin arasýndan geçerek, durmadan yürüyerek, dik kafalı ýstýrabý içine hapsolmuþ, bir taþ kadar sert, geldi. "Evde mi olacaksýn?" diye sordu Tenar ona, belli bir mesafe-den. "Therru uyuyor. Biraz yürümek istiyordum," "Evet. Sen git," dedi adam ve kadýn, bir kadýna hükmeden zo-runluluklar karpýsýnda bir erkeðin vurdumduymazlýðýný düþüne-rek gitti. Zorunluluklar: Birilerinin uyumakta olan çocuðun ya-kýnlarında olması, birinin özgürlüðünün diðerinin özgürlüksüzlü-ðu anlamýna gelmesi gibi; eðer onun þu anda iki bacaðý üzerinde yapmakta olduðu gibi -Önce biri sonra diðeri-, bu harikulade sa-natýn, yürüyüp sanatýnýn uygulamasýnda olduðu gibi, ileri doðru hareket eden bedendeki denge gibi, sürekli deðiþen, hareketli bir denge saðlanmazsa,.. Sonra gökyüzünün derinleþen renkleri ile rüzgârýn yumuþak anları düþüncelerinin yerini aldı, Metaforlar-dan uzak, yürümeye devam etti, kumtaþý kayalýklarýna gelinceye kadar. Orada durdu ve güneþin yüce ve al pus içinde kayboluþunu seyretti. Diz çökerek, önce gözleriyle daha sonra parmak uçlarıyla ta-þýn üzerindeki, uçuřunun ta kenarýndan itibaren çentilmiþ derin olmayan, uzun, lekeli oldu buldu: Kalessin'in kuyruðunun izi. Parmaklarýný tekrar ve tekrar izin üzerinde gezdirdi, alacakaran-lýk uçuřumlarýna dalýp hayaller kurarak. Bir kez konuþtu. Bu kez isim aðzýnda bir atep deðildi, ama dudaklarýndan týslayarak ve ya-vaþça sürüklendi. "Kalessin..." Baþýný kaldýrýp doðuya baktý. Burada apaðýda gitmiþ olan ýþý-ðý yakalayan ormanýn üzerindeki Gont Daðý'nýn zirveleri kýpkýr-mýzýydý. Seyrettikçe renkler loþlaþýyordu. Baþka yere baktý, sonra tekrar oraya baktýðýnda zirve gri, belirsiz ve aðaçlýklý yamaçları karanlýktý. Akþam yýldýzýný bekledi. Yýldýz pus üzerinde parlayýnca ya-vaþ yavaþ eve doðru yürüdü. Eve; eve deðil. Neden burada Ogion'un evindeydi de kendi çiftlik evinde deðildi; Ogion'un keçilerine ve soðanlarýna baký-yordu da kendi meyve bahçelerine ve sürülerine bakmýyordu? "Bekle," demiþti, o da beklemipti ve ejderha gelmiþti; Ged de

67

iyiydi artýk - yeterince iyi. Üstüne düþeni yapmýptý. Eve bakmýptý. Artýk kimsenin ona ihtiyacı yoktu. Gitme zamaný gelmiþti. Yine de bu yüksek kaya parçasýný, bu atmaca yuvasýný býrak-mayı ve tekrar

ovaya, yapamýn kolay olduđu çiftlik topraklarýna, rüzgârsýz içtopraklara inmeyi düþünemiyordu; bunlarý içi parça-lanmadan, kararmadan düþünemiyordu. Burada, batýya bakan kü-çük pencerenin altmda gördüü rüyaya ne demeliydi? Burada ona gelen ejderhaya ne demeliydi? Evin kapýsý her zamanki gibi, ýþýk ve hava girmesi için açýk duruyordu. Çevik Atmaca süpürülmüþ ocaðýn yanýnda alçak bir iskemlede lambasýz, atep ýþýðý olmaksýzýn oturuyordu. Genellikle orada otururdu. Bir oðlanken, Ogion'un yanýndaki o kýsa çýraklýk döneminde, burasýnýn onun yeri olduðunu düþündü. Kýp günlerin-de, kadýn Ogion'un öðrenci siyken, orasý onun da yeriýdi.

Adam kadýnýn giripini seyretti, ama gözleri kapýda deðildi de kapýnýn saðýnda, kapýnýn gerisindeki karanlýk köpedeydi, Ogion'un asasy orada duruyordu; mepeden bir sopa, aðýr, tutulduđu yer apýnmýþ, kendi boyundaki bir insan uzunluðunda. Theru, Re Al-bi'ye gelirlerken Tenar'ýn kesmiþ olduđu fýndýk dalýyla akçaaðaç sopasýný onun yanýna koymuþtu.

Tenar düþündü; Asasý, porsuk aðacýndan, Ogion'un verdiði büyücü asasy - Neredeydi o? Ve ayný zamanda; Neden þimdiye kadar bunu düþünemedim? Evin içi karanlýktý ve sanki havasýzdy. Onun kalýp kendisiyle konuþmasýný dilemipti ama þimdi orada oturduđu halde ne onun adama söyleyecek, ne de adamýn ona söyleyecek bir þeyi vardý. * "Düþünüyordum da," dedi en sonunda, dört tabaðý meþe ta-baklýða diklemesine koyarken, "çiftliðime dönmenin zamaný gel-di."

Adam hiçbir þey demedi. Büyük bir ihtimalle bapýyla onayla-mýptý ama kadýnýn arkasý dönüktü.

Birdenbire kendisini yatmak isteyecek kadar yorgun hissetti; fakat adam orada, evin ön kýsmýnda oturuyordu ve henüz ortalýk tam anlamýyla kararmamýptý; onun Önünde soyunamazdy. Utan-gaçlýk onu sinirlendirdi. Adam boðazýný temizleyerek, tereddütle

68

konuþtuðunda o da tam adamdan biraz dýþarý çýkmasýný isteyecek-ti.

"Kitaplar. Ogion'un kitaplarý. Rünler ve iki Ýrfan Kitabý. On-larý yanma mý alacaksýn?"

"Yanýma mý?"

"Sen onun son öðrencisiydin,"

Kadýn ocaða gitti ve onun karpýsýna, Ogion'un üç ayaklý san-dalyesine oturdu.

"Ben Hard dilinin rünlerini yazmasýný öðrendim, ama hiç þüphem yok, birçoðunu unutmuyumdur. Bana ejderhalarýn ko-nuþtuklarý dili de biraz öðretmipti. Onun bir kýsmýný hatýrlýyorum. Baþka da bir þey hatýrlamýyorum. Ben bir usta, bir büyücü olma-dým. Evlendim, biliyorsun. Hiç Ogion ilim kitaplarýný bir çiftçi-nin karýsýna býrakýr mýydý?" Kýsa bir aralýktan sonra adam ifadesiz bir þekilde, "O halde onlarý birisine býrakmadý mý?" dedi,

"Sana, herhalde."

Çevik Atmaca bir þey söylemedi.

"Sen onun son çýraðýydýn, onun gururu, arkadaşý. Hiçbir þey söylemedi ama elbette ki kitaplar senin."

"Ben onlarla ne yapacaðým?"

Kadýn adama loþluðun içinden bakakaldý. Batýdaki pencere odan m öbür yanýndan belli belirsiz parlýyordu. Adamýn sesindeki ters, amansýz, tarif edilemez hiddet kadýný da sinirlendirdi.

"Sen, Bapbüyücü, bana mý soruyorsun? Neden benim kendi-mi daha da salak durumuna düþürmemi istiyorsun Ged?"

O zaman adam ayaða kalktý. Sesi titriyordu. "Ama görmüyor, göremiyor musun - bittiðini, yittiðiniK"

Bakakalmýþ oturuyordu, adamýn yüzünü görmeye çalyþarak.

"Hiç gücüm yok, hiçbir þeyim yok. Verdim, harcadým - elim-de olaný.

Kapatmak için... Böylece,,, Yani her þey bitti, bitti."

Kadýn onun söylediklerini inkâr etmek istedi, ama yapamadý.

"Az miktardaki bir suyu dökmek gibi," dedi adam, "kumun üzerine bir bardak su dökmek. Kum topraða. Bunu yapmak zo-rundaydým. Fakat artýk iþecek bir þeyim kalmadý. Ve bu neyi de-

69

ðiþtirdi ki, neyi deðiþtirir ki; koca bir çölde bir bardak su? Çöl yok mu oldu? Ah! Dinle! Orada, kapýnýn arkasýndan bana fýsýl-dardý: Dinle, dinle! Gençken çorak diyara gitmiþtim. Ve onunla orada karþýlaþtým, ona dönüþtüm, ölümümle evlendim. Bana ha-yat verdi. Su, ab-ý hayat. Ben bir çepmeydim, bir pýnar, akan ve veren. Ama orada pýnarlar akmýyor. Sonunda bütün elimde kalan bir bardak suydu ve ben de onu kuma döktüm, kuru nehrin yataðý-na, karanlýktaki kayalarýn üzerine. Böylece yitti. Gitti. Bitti,"

Hem Ogion'dan, hem de Ged'in kendisinden hangi diyarla il-gili konuþtuðunu yeterince öğrenmiþti ve imgelerle konuþtuðu halde bunlar gerçeðin maskeleri deðil, onun bildiði gerçeðin ta kendisiydi. Ayný zamanda onun söylediklerini inkâr etmesi ge-rektiðini biliyordu, gerçek olsalar bile.

"Kendine zaman tanýmý-yorsun Ged," dedi. "Ölümden geri gelmek uzun bir yolculuk olsa gerek - bir ejderhanýn sýrtýnda olsa bile. Zaman gereklidir. Zaman ve sükûnet, sessizlik, hareketsizlik. Ýncindin. Ýyilepeceksin."

Uzun bir süre sessiz kaldý adam, orada durarak. Kadýn doðru þeyi söylemiþ olduðunu, adamý biraz avuttuðunu düþündü. Fakat adam sonunda konuþtu.

"Çocuk gibi mi?"

Bu çok keskin bir býçak gibiydi, kadýn bedenine saplanýþýný hissetmedi bile.

"Bilmiyorum/1 dedi adam ayný yumuþak, kuru sesle, "neden onu aldýn, iyileþemeyeceðini bile bile. Yapamýnýn neye benzeye-ceðini bile bile.

Sanýrým yapadýðýmýz bu devrin bir parçasý bu -karanlýk zamanlarýn, çöküþ devrinin, bitip zamanýnýn. Sanýrým sen onu, ben düþmanýmla karþýlaþmaya gittiðim zaman alýkoy-dun, çünkü bütün yapabileceðin buydu. Yeni çaða, düþmana karþý kazandýðýmýz zaferin ganimetlerini tapýyarak girmeliyiz. Sen yan-mýþ çocuðunla, ben ise bir hiçle."

Ümitsizlik, sakın bir seste tarafsýzca konuþuyordu.

Tenar kapýnýn saðýnda, karanlýk yerde duran büyücü asasýna bakmak için döndü, ama asada hiç ýþýk yoktu. Kapkaranlýktý, iç-ten dýþa. Açýk kapýdan birkaç tane yýldýz seçilebiliyordu, yüksek-lerde ve cýlýz. Kadýn bunlara baktý. Bunlarýn ne yýldýzlan olduðu-

70

nu bilmek istedi, Kalkarak el yordamýyla masanýn yanýndan geþe-rek kapýya gitti. Pus yükselmiþti ve pek fazla yýldýz görünmüyordu. Ýçeriden gördüğü yýldýzlardan biri, Atuan'da beyaz yaz yýldýzý . dedikleri, kadýnýn kendi dilinde Tehanu yýldýzýydý. Diðerini taný-mýyordu. Ayrýca ne burada, Hard dilinde Tehanu'ya ne dedikleri-ni biliyordu, ne de gerçek isminin, ejderhalarýn söyledikleri sö-zün ne olduðunu biliyordu. O sadece annesinin ona ne demiþ ola-bileceðini biliyordu, Tehanu, Tehanu. Tenar, Tenar...

"Ged," dedi kapýdan dönmeden, "küçükken seni kim büyüt-müþ?"

Adam gelip kapýnýn yanýnda durdu. O da denizin pustu ufku-na, yýldýzlara, üzerlerindeki daðýn karanlýk cüssesine bakýyordu.

"Pek bakan olmadý," dedi. "Annem ben bebekken ölmüp. Bir-kaç tane ađabeyim vardý. Onlarý hatýrlamýyorum. Babam vardý, tunç ustasýydý. Ve annemin kýz kardeþi. Orfakçaađaç'ýn cadýsýydý."

"Yosun Teyze," dedi Tenar.

"Daha genç. Onun biraz gücü vardý."

"Adý neydi?"

Adam sessiz kaldý.

"Hatýrlayamýyorum," dedi yavaþça.

Bir süre sonra, "Bana isimleri öğretti. Þahin, sungur, kartal, balýk kartalý, atmaca..."

"Þu yýldýza ne diyorsunuz? Beyaz olana, yukarýdaki."

"Kuðu Kalbi," dedi adam yýldýza bakarak. "Onakçaađaç'ta Ok derlerdi."

Ama yýldýzýn Yaradýlýþ Lisaný'ndaki ismini söylemedi; ne de cadýnýn kendisine öğretmiþ olduðu þahinin, dođanýn, atmacanýn gerçek isimlerini söyledi.

"Orada... söylemiþ olduklarým yanlýptý," dedi adam tatlýlýkla. "Hiç konupmamam gerekirdi. Affet beni."

"Eđer konupmazsan, seni býrakmaktan baþka çarem kalýr mı?" Adama döndü.

"Neden sadece kendini düþünüyorsun? Hep kendini? Git biraz dýþarý çýk/" dedi adama hiddetle. "Ben yatmak istiyorum."

7Ý

Hayretler içinde, ađzýnýn içinde bir özür geveleyerek dýþarýya çýktý Çevik. Atmaca ve kadýn odanýn içersindeki ayrı bölüme gide-rek giysilerinden kurtuldu ve yataða girip yüzünü Therru'nun ipeksi ensesine gömdü.

"Yapamýnýn neye benzeyeceđini bile bile..."

Adam olan kýzgýnlýđý, anlattýđý gerçeđi aptalca inkâr etmesi hep hayal kýrýklýđýndan kaynaklanýyordu. Tarlakubu belki on kere yapacak bir þey olmadýđýný söylediđi halde, o, Therru'nun yarala-rýný iyileptirebileceđini ummuþtu; Ogion'un bile bunu baþarama-yacađýný söylediđi halde, Tenar Ged'in Therru'yu iyileptirebilece-đini ummuþtu - o elini yaranýn üzerine koyabilir, yara iyileþir, kör gözü pýrýl pýrýl, pençeye dönmüp eli yumupacýk, yýkýlmýþ ya-þam ý eksiksiz olabilirdi.

"Yapamýnýn neye benzeyeceđini bile bile..."

Çevrilen yüzler, kötülüđe karpý yapılan iparetler, deþpet ve merak, hastalýklý acýma duygusu ve sinsice bir tehdit; çünkü kötü-lük kötülüđu çeker... Hiçbir zaman bir adamýn kollarý olmaya-caktý, Hiçbir zaman ona sarýlacak biri olmayacaktý. Tenar'dan baþka kimse. Of, dođru söylüyordu, çocuk ölmüp olmalýydý, öl-meliydi. Onun çorak diyara girmesine izin vermeliydiler; o, Tar-lakubu ve Sarmabýk, yufka yürekli ve acýmasýz, burnunu her ipe sokan kocakarýlar. O halde, onu kendi ihtiyaçlarý ve zevkleri için kullanan o adamlar, onun kullanýlmasýna razý olan kadýn, onu ba-yýltýncaya kadar dövüp ölmesi için ateþe atanlar oldukça haklýydý-lar. Sadece iplerini sonuna kadar yapmamýplardý. Sinirleri buna dayanamamýþ, kýzýn içinde biraz yapam býrakmýplardý. Yanlýþ olan buydu. Ve onun, Tenarýn yaptýđý her þey yanlýptý. Bir çocuk-ken karanlýk güçlere sunulmuþtu; Onlar tarafýndan yutulmuþtu, yutulmasýna izin verilmiþti. Denizi apmakla, baþka diller öğren-mekle, bir adamýn karýsý olmakla, çocuklara analýk etmekle, sade-ce kendi yapamýný sürdürmekle, olduðundan-onlarýn hizmetkârý, onlarm yiyeceđi, kendi ihtiyaçlarý ve zevkleri için kullanacaklarý mallarýndan- baþka bir þey mi olacađýný sanmýptý? Mahvolmuþ olduðu için, mahvolmuþ birini kendisine çekmiþti, kendi yýkýmý-nýn bir parçasý, kendi kötülüðünün bedeni.

72

Çocuğun saçı sıcak, tatlı kokulu ve güzeldi. Tenar'ın kolunun sıcaklığında kıvrılmıy, rüyalar içinde yatıyordu. Nasıl fena olabi-lir ki? Fenalık, düzeltilemeyecek kadar büyük bir fenalık yapılmıy, ona, ama o fena deildi. Kaybolmamıy, kaybolmamıy, kay-bolmamıy. Tenar ona sarılarak kıyırdamadan yattı ve zihnini rü-yaların yığına bıraktı, parlak hava uçurumlarına, ejderhanın adına, yıldızın adına, Kuğu Kalbi'ne, Ok'a, Tehanu'ya.

Eğirip kumay, Gont Adası'nın Ypeksi "yünkumayı'ndan yap-ması için dokumacıya götüreceği o güzelim altyünü için tarıyor-du kara keçiyi. Yaplı kara keçi bin kere taranıy; bundan hopla-nyıyordu, tel tarak diplerinin tüylerine batıp çıkarak çekiptirmesinden. Taranan gri-siyah yünler, Tenar'm bir fileye doldurduğu yu-mupak, kirli bir bulut halini alıyordu. Kadın, tepekkür anlamında, kecinin kulaklarından sallanan tüylerdeki dikenleri temizledi ve varile benzeyen böğüne dostça vurdu. MBee!" dedi keçi ve kopa-rak uzaklaştı. Tenar çitle çevrili otlaktan çıkıp, Therrunun hâlâ oynadığından emin olmak için çayıra bir göz atarak evin önüne

dolandı.

Yosun, çocuğa nasıl sazdan sepet örüleceğim öğretmipti; kız da ipin sırrına ermek üzereydi. Kucağında ipliyle orada, çayırdın çi-meni üzerine oturmuştı ama çalıyormıyordu. Çevik Atmaca'yı sey-rediyordu.

Adam epey uzakta, uçurumun kenarma yakın bir yerde duru-yordu. Sırtı dönük, kendisini seyreden birilerinin olduğunun far-ğında deildi, çünkü bir kuğu, yavru bir kerkenezi seyrediyordu; kuğu ise, otların arasında gözüne takılmıy olan avını seyrediyordu. Fare ya da kırsıçanına saldırmak, avını korkutup yuvasına ko-masını sağlamak isteğiyle kanatlarını çırparak havada asılı kaldı. Adam durup en az onun kadar dikkatli ve aç, kuğu seyretti. Yavaş yavaş saç elini kaldırdı, dirseğinden bükerek havada tuttu, rüzgâr kelimelerini alıp götürdüğü halde sanki bir şey söyledi. Kerkenez cırtlak, acı, biddetli bir çölük atarak yön değirtirdi ve bir yüke-lip, bir alçalarak ormana doğu gitti.

73

Adam kolunu indirdi ve kuğu seyrederek kıyırdamadan dur-du. Kadın ile çocuk hareket etmiyorlardı. Sadece kuğu uçuyordu, özgürlüğüne, "Bir keresinde bana bir bahin, bir sungur olarak geldi," de-mipti Ogion atepin yanında bir kıp gününde. Ona Dönüpüm büyü-lerini anlatıyordu, biçim değirtirmeyi, bir ayı haline gelen büyü-cü Bordger'i. "Bana uçtu, bileğime doğu, kuzeyden ve batıdan. Buraya, atepin yanına getirdim onu. Konuşmıyordu. Onu tanıya-bildiğim için ona yardım edebildim, bahini söndürüp tekrar adam olabildi. Ama her zaman içinde bir parça atmaca vardı. Köyünde ona, bir sözü ile vahşi atmacaları yanma çağırabildeği için Çevik Atmaca demipler. Bizler kimiz? Bir insan olmak ne demektir? İsmini almadan önce, bilgiden önce, güçten önce atmaca onun için-deydi; adam olarak, büyücü olarak, dahası o bizim isimlendire-mediğimiz bir şey. Ve hepimiz de oy ley iz."

Ocak babında oturup atepi seyreden kız, dinlerken atmacayı görmüştü; adamı görmüştü; kuğuların ona, onun sözüne geliplerini, onun kuğuları adlandırdığını, onların kanatlarını çırparak, atepli pen-çeleriyle koluna tutunmak için geliplerini görmüştü; kendisi at-macayı, vahşi kuğu görmüştü.

>W >■*<-

VII Fareler

OGIONun mesajýný Orta Vadideki çiftliðe getirmiş olan koyun celebî Townsend, bir akpamüstü büyücünün evine çýkageldi. "Artýk Lord Ogion gittiðine göre, keçileri satacak mýsýnýz?" "Satabilirim," dedi Tenar tarafsýz bir þekilde. Gerçekten de eðer Re Albi'de kalacaksa, yapamýný nasýl sürdüreceðini düþünüp duruyordu. Her büyücü gibi Ogion'a da gücünün ve becerilerinin hizmetinden yararlanan insanlar bakýyordu - onun durumunda, Gont'taki herkes. Sadece ne istediðini söylemesi yeterliydi, iste-diði þey seve seve verilirdi; bir büyücünün iyi niyetine karpýlýk iyi bir pazarlýk; ama o hiçbir zaman istemek zorunda kalmamýptý. Tam aksine, ona sunulan veya kapýsýnýn eþiðine býrakýlan yiyecek, üstbaþ, alet, canlý hayvan, tüm ihtiyaç ve süs fazlasýný baþkalarına vermek zorunda kalýyordu. "Ne yapayým bunlarý?" diye sorardý, elleri kollarý hiddetli ve cýyaklayan tavuklarla, metrelerce uzunlu-ðunda goblenle ya da bir tencere pancar turþu suyla dolu, kafasý karýþmýþ dururken.

Fakat Tenar geçimini Orta Vadi'de býrakmýptý. Aniden ayrýl-dýðý zaman, orada ne kadar kalabileceðini düþünmemiþti. Yanýna Çakmak'm biriktirdiði yedi fildiþi parçasýný almamýptý; alsaydý da o para köyde ona, toprak, canlý hayvan alýmý veya Gont Limaný'ndan gelmiþ, Gont'un zengin çiftçileri ile küçük lordlarına pella-wi kürkü, Lorbanery ipeklisi satan bir seyyar satýcý ile alýþveriþ yapmasý dýþýnda pek yararlý olmazdý. Çakmak'm çiftliðinden ken-disi ve Therru için gerekli tüm yiyecek ve giyeceði elde ediyordu; ama Ogion'un altý keçisi, fasulyeleri ve soðanlarý onun ihtiyacýndan çok zevki içindiler. Kadýn onun kilerinden, köylülerin Ogian hatýrýna ona verdikleri armaðanlardan ve Yosun Teyze'nin cö-mertliðinden yararlanýyordu. Daha bir gün önce cadý, "Benim hal-kalý boyunlu tavuðun yavrularý çýktý þekerim, ebelenmeye baþlar baþlamaz iki-üç tanesini getiririm sana. Büyücü tutmazdý onlarý, çok gürültücü ve aptal, derdi onlar için, ama kapýsýnda civcivi ol-mayan ev neye yarar?" demiþti. Gerçekten de Yosun'un tavuklarý serbestçe kapýdan girer çý-karlar, kadýnýn yataðmda uyurlar, karanlýk, dumanlý ve pis kokulu odanýn kokusunu inanýlmayacak kadar zenginleþtirirlerdi. 'Ýyi bir süt keçisi olmaya aday kahverengi beyaz diþi bir keçi var," dedi Tenar açýkgöz görünüþlü adama. "Ben hepsini düþünüyordum," dedi adam. "Olabilir. Sadece altý yedi tane var, öyle deðil mi?" "Altý. Eðer bakmak istersen, orada, otlaktalar." "Bir bakayým." Ama adam kýpýrdamadý bile. Ýkisinde de her-hangi bir heves belirtisi görünmüyordu. "Gelen büyük gemiyi gördün mü?" diye sordu adam. Ogion'un evi batýya ve kuzeye babyordu; evden bakan biri sadece körfezin aðzýndaki kayalýklý burunlarý, Armed Kayalýkla-rýný görebilirdi; fakat köyün birkaç yerinden, insan Gont Lima-ný'na gidip-geliþ yoluna bakabilir, rýhtýmý ve tüm limaný görebilir-di. Gemileri gözlemek Re Albi'de genel bir

mepguliyettir. En iyi manzaraya sahip olan demirhanenin arkasındaki tahta sýrada her zaman için birkaç yaplý adam vardýr ve hayatlarý boyunca bir kez bile Gont Limaný'na giden on beþ millik zigzagh yolu inmemiş ol-

76

salar da gemilerin girip çýkýplarýný, kendi eðlenceleri için varolan, görülmeye deðer, garip ama yine de bildik bir þey olarak izlerler. "Havnor'danmýþ dedi demircinin oðlu. Külçeler için pazarlýk yapmak üzere apaðýya, Liman'a inmiş. Geminin Havnor Büyük Liman'dan olduðunu söyledi." Büyük bir ihtimalle kadýnýn aküm keçilerin fiyatlarýndan uzaklaştýrmak için konubuyordu ve gözlerindeki o kurnazlýk da muhtemelen doðrudan varolan bir özellikti. Fakat Havnor Büyük Liman'dan sadece büyücüleri, korsanlarý ve keçileriyle ilgi çeken, fakir ve uzak bir ada olan Gont'la pek ticaret yapýlmazdý; "büyük gemi" sözündeki bir þey kadýný huzursuz etmişt hatta telâflandýr-mýştý; nedenini bilmiyordu, "Dediðine göre, artýk Havnor'da bir kral olduðunu söylüyor-larmýþ/" diye devam etti koyun celebisi, yan gözle böyle bir baka-rak. "Bu iyi bir þey olabilir," dedi Tenar. Townsend babýyla onayladý. "Yabancı ayaktakýmým bizden uzak tutabilir." Tenar yabancı babýný zevkle salladý. "Fakat Liman'da memnun olmayacaklar çýkabilir belki de." Son yýllarda kuzey denizlerindeki egemenlikleri Adalar Diya-n'ýn iç adalarýyla yapýlan eski ticaret programlarýný engelleyecek veya býraktýracak kadar artmış olan Gont'un korsan kaptanlarýný kastediyordu. Bu tutumlarý Gont'ta korsanlar hariç herkesi fakir-leptirmiş olsa da, korsanlarýn Gontlular'ýn gözünde birer kahra-man olmasýný engelleyememişti. Tenar'ýn bildiði kadarýyla, kendi oðlu da korsan gemilerinden birinde denizcilik yapýyordu. Belki de böylesi, düzenli bir ticaret gemisinde olmasýndan daha güven-likliydi. Ringa olmaktansa köpekbalýðý olmak evladýr, diyorlardý. "Ne olursa olsun, memnun olmayacak birileri hep çýkar," de-di Tenar düþünmeden, konuşma kurallarý uyarýnca, fakat bu boş konuşmadan sabýrsýzlanarak ekledi, "Sana keçileri göstereyim. Bir bakarsýn. Satar mýýýz, satmaz mýýýz bilemiyorum." Adamý alarak katýrtýrnaðý otlaðýnýn çit kapýsýna götürüp býraktý. Adamý sevmemişti. Bir kere, hatta iki kere, ona kötü haber getirdiði için

77

kabahat onda deðildi, ama gözleri kayýyordu ve kadýn onun varlý-ðýndan hoplanmamýştý. Ogion'un keçilerini ona satamazdý, Sippyl yi bile. Adam pazarlýk yapmadan gittikten sonra kadýn kendisini hu-zursuz hissetti. Adama, "Satar mýýýz, satmaz mýýýz bilemiyo-rum," demişti ve bu çok aptalca bir þeydi. Satar mýýým yerine sa-tar mýýýz demek; üstelik bir adamýn bir kadýnla pazarlýða giripme-sinin, özellikle de eðer kadýn öneriyi geri çeviriyorsa, pek olaðan bir þey sayýlmamasýna raðmen, adam Çevik Atmaca'yla konuş-mak istemediði, hatta onu kaale almadýðý halde bunu yapmak. Çevik Atmaca'yý, onun köydeki varlýðýný veya yokluðunu na-sýl deðerlendirdiklerini merak ediyordu. Kendini uzak tutan, ses-siz ve bazı yönlerden de korkulan bir adam olan Ogion onlarýn kendi büyücüleri, köylerinden biriydi. Bir süre Re Albi'de yapa-mýþ ve olaðanüstü þeyler baparmýþ, Doksan Adalar'daki ejderhayý kandýrmýþ, bir yerlerden Erreth-Akbe'nin Halkasý'ný getirmiş olan Babbüyücü Çevik Atmaca'nýn adýyla

gurur duyuyor olabilirlerdi ama onu tanıymıyorlardı. O da onları tanıymıyordu. Geldiğinden beri köye girmemiş, sadece ormana, vahşi doğaya gitmişti. Daha önce bu konuda düşünmemişti, ama o da en az Therru kadar köy-den sakınıyordu.

Onlar ise onun hakkında konuşuyor olmalıydılar. Orası bir köydü ve insanlar hep konuşur dururlardı. Fakat büyücülerin yap-tıkları şeylerin dedikoduları pek uzaklara gitmez. Bu tür konular pek tekin sayılmaz, güce sahip adamların hayatları garip ve ken-dilerininkinden çok değişik bulunurdu. Birisi, köyde konaklayan bir iklimci veya kendi büyücüleri Kayın hakkında düşünüp tabın-maya bağlayınca Orta Vadi'deki köylülerin "Dokunma," dediğini duyardı, "Dokunma. O kendi yoluna gitsin, biz kendi yolumuza."

Kendisine gelince; onun güce sahip böylesi bir adama bak-mak ve hizmet etmek için kalması onlar için sorun yaratmazdı; bu yine bir "dokunma" vakasıydı. Kendisi de köye pek gitmezdi; ona ne dostça, ne düşmanca davranırlardı. Bir keresinde orada, Dokumacı Yelpaze'nin evinde kalmıştı; yaplı büyücünün himaye-

78

sindeydi, Ogion Towıysend'i onun için dağın öte yanına yollamıştı; bunların hepsi iyiydi, hoştu. Fakat, o kalkıp yüzüne bile bakıla-mayacak kadar korkunç bir çocukla karşılaşmıştı; kim gündüz vakti, kendi isteğiyle öyle bir şeyin yanında yürümek ister? Ayrı-ca bir büyücünün öğrencisi, bakicisi olan kadın, nasıl biri olabil-

■

lir? İpin içinde bir büyü vardı elbette, üstüne üstlük yabancıydı da. Ama yine de, aynı zamanda ta Orta Vadi'de bir yerde zengin bir çiftçinin karıştıydı; adam ölmüş, o da dul kalmış olsa da. Eh, kim cadıların işlerine akıl sır erdirebilir ki? Dokunmayın en iyisi, dokunmayın, ..

Bahçe çitinin yanından geçmekte olan Yerdeniz Babbüyücü-sü ile karşılaşmıştı.

"Havnor Kenti'nden bir gemi geldiğini söylüyor-lar/" dedi.

Adam durdu. Hemen denetim altına almalıydı ani bir harekette bulundu; bu dönüp kaçmak için yapılan bir hareketin başlangıcıydı, atmacadan kaçan bir fare gibi arkasına bakmadan kaçmak için yapılan bir hareketin başlangıcı.

"Ged," dedi kadın. "Ne oluyor?"

"Yapmam," dedi adam. "Onlara bakmam,"

"Kimlere?"

"Ondan gelen adamlara. Kraldan."

Yüzü, tıpkı buraya ilk geldiği zamanki gibi kül rengi olmuş, etrafta saklanacak bir yer arıyordu.

Dehşeti o kadar acil ve savunmasızdı ki kadın sadece onu na-sıl kurtarıyor diye düşündü. "Onları görmek zorunda değilsin. Eğer biri gelirse, geri yollarım. Şimdi eve geri gel Bütün gün ağ-zına bir lokma koymadın."

"Evde bir adam vardı."

"Tovnsend, keçilere fiyat biçiyordu. Onu yolladım. Haydi gel."

Kadınla birlikte gitti, eve girdiklerinde kadın kapıyı kapattı.

"Sana bir zarar veremezler elbette Ged. Neden zarar vermek istesinler ki?"

Masaya oturup boş boş baktı adam. "Hayır, hayır."

"Senin burada olduğunu biliyorlar mı?"

79

"Bilmiyorum."

"Neden korkuyorsun?" diye sordu kadýn, sabýrsýzca deðil ama makul bir otoriteyle.

Adam þakaklarýný ve alnýný ovarak ellerini yüzüne kapayýp yere baktý.

"Eskiden ben:..." dedi. "Artýk deðilim..."

Bütün söyleyebildiði buydu.

Kadýn, "Tamam, tamam," diyerek adamýn sözünü kesti. Her-hangi bir acýma hareketiyle utancýný daha da kötöleptireceði kor-kusuyla adama dokunmaya cesaret edemedi. Hem ona, hem de onun adýna çok kýzgýndý. "Bu onlarý hiç ilgilendirmez," dedi, "ne-rede olduðun, kim olduðun veya ne yapmak ya da yapmamak is-tediðin! Çok merak ediyorlarsa, hiçbir þey öğrenmeden ayrýlýrlar buradan." Bu Tarlakubu'nun sözüydü. Akhbabýnda, saðduyulu bir kadýnýn dostluðuna ihtiyaþ duymuþtu aniden. "Her neyse, gemi-nin seninle bir ilgisi olmayabilir de. Belki de korsanlarý yerlerine sürüyorlardýr. Bu da iyi bir þey olurdu, kral bu iþlerle de uðraþma-ya baþlarsa... Dolabýn arkasýnda biraz þarap buldum, birkaç þipe, acaba Ogion kaç zamandýr bunlarý orada saklýyordu? Sanýrým bir kadeh þarap her ikimize de yarayacak. Ve biraz ekmekle peynir. Ufaklýk yemeðini yedi, Fundayla kurbaða yakalamaya gittiler. Akþama kurbaða bacaðý yiyebiliriz. Þimdilik ekmek peynirle ye-tineceðiz. Ve þarap. Nereden geldi, kim getirdi bunlarý Ogion'a, çok eski mi, merak ediyorum doðrusu." Böylece konuþtu durdu kadýnlarýn boþ laflarýyla, adam utanþ krizini yenip de bir iki lok-ma ekmek yiyerek eski, yumuþak, kýrmýzý þaraptan bir bardak içinceye kadar, onu cevap vermekten veya sessizliði yanlýp yo-rumlamaktan kurtararak. "Eniyisi ben gideyim Tenar," dedi adam. "Þu anda olduðu-mu olmayý öğrenene kadar." "Nereye gideceksin?" "Daða çýkacaðým." "Gezineceksin- Ogion gibi mi?" Kadýn adama baktý. Birlikte Atuan yollarýnda yürüyöplerini hatýrladý, "Büyücüler sýk sýk dile-nirler mi?" diye onunla nasýl alay ettiðini. O da "Evet, ama karþý-lýk olarak bir þeyler vermek isterler," diye cevap vermiþti.

80

Çekinerek, "Bir süre için iklimci veya bukýcu olarak idare edebilir misin?" diye sordu. Bardaðýný doldurdu.

Adam babýný hayýr anlamýnda salladý. Þarabý içti ve babýný çe-virdi.

"Hayýr," dedi. "Öyle bir þey yapamam. O tür hiçbir þey."

Kadýn ona inanmadý. Ýsyan etmek, inkâr etmek, ona, Nasýl olur, tüm bildiklerini, Ogion'dan, Roke'ta ve yolculuklarýnda öð-rendiklerini unutmup gibi bunu nasýl söyleyebilirsin? demek iste-di. Kelimeleri, isimleri, sanatýnýn eylemlerini unutmup olamaz-sýn. Öğrenip, kendi gücünü kendin kazanmýþtýn! - Bunlarý söyle-memek için kendini zor tuttu, ama "Anlayamýyorum. Nasýl tüm bunlar..." diye mýrýldandý.

"Bir bardak su," dedi adam, içindekini döküyormuş gibi bar-daðýný biraz eðdi. Ve bir süre sonra, "Beni neden geri getirdiðini bir türlü

anlayamýyorum. Gençlerin iyi niyetleri çok acýmasýz oluyor... Neyse, iþte buradayým, buna katlanmak zorundayým, tekrar geri döniinceye kadar."

Kadýn tam olarak ne demek istediðini anlayamadý fakat bu sözlerinde bir suçlama, bir þikâyet týnýsý duydu, öyle ki bunlarý ondan duymak kadýný hem çok þaþýrttı hem de kýzdýrdý. Sert sert konuþtu: "Seni buraya Kalessin getirdi."

Kapý kapalý olduðu ve küçük batý penceresinden akþamüstü -nün geç vaktinin ýþýðýndan başka bir þey girmedeði için evin içi karanlýktý. Adamýn yüz ifadesini seçemiyordu; fakat biraz sonra adam yüzünde gölgeli bir tebessüm ile kadehini kadýna kaldýra-rak içti.

"Bu þarap," dedi. "Büyük bir tüccar veya korsan getirmiş ol-malıy bunu OgioýVa. Söyleþini hiç içmemiştim. Havnor'da bile." Bodur bardağý elinde çevirdi, içine bakarak. "Kendime bir ad bul-mam gerek," dedi, "dağ geçip,

gelmip olduđum yerlere, Armo-uth'a ve Dođu Ormaný topraklarýna gidebilmek için. Đimdi ot ku-rutmaya bařlamýplardýr. Hasat ve ot toplama zamaný her zaman ip bulunur."

Kadýn nasýl cevap vereceđini bilemedi. Bu narin ve hastalýklý görünüpüyle ancak ya acýdýklarý için ya da kafasýzlyklarýndan ip verirlerdi ona; zaten ipi alsa da beceremezdi.

81

"Yollar eskisi gibi deđil," dedi kadýn, "Đu son yýllarda hýrsýz-lar, haydutlar her yaný sardý. Yabancı ayaktakýmý, dostum Town-send'in dediđi gibi. Ama artýk yalnýz yolculuk etmek güvenli de-đil."

Bu sözlerini nasýl karpýladýđný görmek için lop ýpýkta ona ba-karken, yapayan hiçbir insandan korkmamanýn - korkmasýný öđ-renmenin nasýl bir pey olduđunu merak etti.

"Ogion yine de gidiyordu..." diye bařladý adam ama sonra ađ-zýný kapattý; Ogion'un bir büyücü olduđunu hatýrlamýptý.

"Adanýn güney bölgelerinde," dedi Tenar, "epey çobanlýk ipi var. Koyunlar, keçiler, sýđýrlar. Uzun Dans'tan önce bunlarý dađ-lara sürüyorlar ve yađmurlar bařlayýncaya kadar orada otlatýyor-lar. Her zaman çobana ihtiyaçlarý olur." Koca bir yudum parap iç-ti kadýn. Ejderhanýn isminin ađzýnýn içindeki haline benziyordu. "Ama neden burada kalmýyorsun?"

"Ogion'un evinde olmaz. Gelecekleri ilk yer burasý."

"Ýyi, hoř da gelirlerse ne olacak? Senden ne isteyecekler?"

"Eskisi gibi olmamý."

Sesindeki keder kadýnýn tüylerini diken diken etti.

Kadýn güçlü, Yutulmuř, Atuan Mezarlarýnýn Tek Rahibesi olmanýn ve sonra bunu kaybetmenin, bunu bir köpeye atmanýn, sadece Tenar, sadece kendisi olmanýn nasýl bir pey olduđunu ha-týrlamaya çalıřarak sessizlepti.

Çocuklarý ve erkeđiyle, yapamýnýn en güzel devresinde bir kadýn olmanýn ve sonra bunlarýn hepsini kaybedip yařlý ve dul, güçsüz biri olmanýn nasýl olduđunu düpün-dü. Fakat öyle olduđu halde onun utancýný ve utancýndan duydu-đu ýstýrabý anlamadýđný hissetti. Belki de sadece bir erkek böyle hissedebilirdi. Kadýnlar utanca alýpýrlardý.

Ya da belki de Yosun Teyze haklýydý, içini çýkartýnca kabuk boř kalýyordu. Cadýca düpünceler, diye düpündü. Hem kendi aklýný, hem de onunkini dađýtmak için ve yumuřak; atepli parap diliyle aklýný çözdüđü için, "Biliyor musun ne düpündüm," dedi, "Ogion'un be-ni eđitmesi, benim devam etmeyip de gidip bir çiftçi bulup evlen-mem ile ilgili - bunu yaptýđým zaman, düđün günümde, Ged-bu-

82

nu duyunca çok kýzacak diye düpündüm!" Konuřurken gülüyor-du.

"Kýzdým," dedi adam.

Kadýn bekledi.

Adam, "Hayal kýrýklýđýna uđradým," dedi.

"Kýzdýn," dedi kadýn.

"Kýzdým," dedi adam.

Adam kadýna bir bardak parap koydu.

"Gücü tanýyacak kadar gücüm vardý, o zamanlar," dedi adam. "Ve sen - sen, o korkunç yerde, Labirent'te, o karanlýkta parlýyor-dun..."

"O halde söyle bakalým: Gücümü ve Ogion'un bana öđretme-ye çalıřtýđý

bilgileri ne yapmalıydım?"

"Kullanmalıydın."

"Nasıl?"

"Büyü Sanatı'nın kullanıldığı gibi."

"Kimin tarafından?"

"Büyücüler," dedi adam, biraz acı çekerek.

"Büyü, büyücülerin hünerleri, sanatı demektir, öyle değil mi?"

"Başka ne olacaktı ki?"

"Bundan başka bir anlamı olabilir mi?"

Bir iki kere kadına bakarak düpündü adam.

"Ogion bana/" dedi kadın, "burada -buradaki ocak başında-Kadim Lisan'ın kelimelerini öğretirken, bu kelimeler benim ađ-zýmıda en az onunkinde olduğu kadar kolay veya zor pekil alıyor-du. Bu, doğmadan önce kullandığım bir dili yeniden öğrenmek gibi bir şeydi. Fakat geri kalanlar-bilgiler, güç rünleri, büyüler, kurallar, kuvvetin yükseltişi- bunların hepsi benim İçin ölüydü. Başka birinin diliydi. Bir savaşçı gibi giyinsem bile, yani mızrak-lı, kılıçlı, miðferli falan, bunlar bana uymaz, uyar mı, diye dübü-nürdüm, Ben kılıçla ne yaparım? Kılıç beni bir kahraman yapar mı? Bana uymayan giysiler içinde olurum sadece, zar zor yürü-rüm, o kadar." Kadın parabından bir yudum aldı.

83

"Böylece hepsini çıkardım attım," dedi, "ve kendi giysilerimi geçirdim üzerime."

"Onu bıraktığında Ogion ne dedi?" "Ogion genellikle ne der?"

Bu söz, yine gölgeli bir tebessüm yarattı. Hiçbir şey söyleme-di.

Kadın başıyla onaylar gibi bir hareket yaptı, Bir süre sonra, daha yumuşakça devam etti kadın, "Beni sen getirdiðin için yanına alıptı. Senden sonra çırak mırak istemi-yordu ve sen rica elmeseydin, senden başka kimseden de bir kızy kabul etmezdi. Ama beni seviyordu. Bana saygı gösteriyordu. Ben de onu sevdim ve saydım. Ama bana istediðim şeyi vermedi; ben de onun bana vermek istediğini almadım. Bunu biliyordu. Ama Ged, Thcrru'yu gördüğü zaman başka bir şey oldu. Ölmeden bir gün önce. Senin ve Yosun'un dediğine göre güç, gücü tanıy-mış. Onda ne görmüştü bilmiyorum ama 'Öğret ona!' dedi. Ve..." Ged bekledi.

!T 'Ondan korkacaklar,' dedi. Sonra, 'Ona her şeyi öğret! Rokc değil,' dedi. Ne demek istediğini bilmiyorum. Nasıl bilebilirim ki? Eğer burada onunla kalmış olsaydım, anlayabilirdim, ona öğ-relebilirdim. Ama Ged gelecek, o bilir, diye düpündüm. Ona, be-nim haksızlığa uğramış kızyıma, ne öğretilmesi gerektiğini, ne bil-mesi gerektiğini bilir."

"'Bilmiyorum," dedi adam, çok alçak sesle konuşarak. "'Be-nim gördüğüm... Ben çocukta sadece- yapılan haksızlığı görüyö-rum. Kötülüğü." Parabını içip bitirdi.

"Benim ona verebileceğim hiçbir şey yok," dedi. Kapıda tırmalama-çalma karıymı hafif bir ses vardı. Adam, bedeninin o ayni çaresiz dönüğüyle, saklanacak bir yer arayarak sıçradı kalktı.

Tenar kapıya gitti, gıcırtıyla açtı ve daha görmeden Yosun'un kokusunu aldı.

"Kasabada adamlar var," diye fıslıdadı yapı kadın abartılı bir şekilde.

"Liman'dan, Havnor Kenti'nden gelen büyük gemiden

84

her türlü adam gelmiş, diyorlar. Babbüyücü için gelmişler, diyor-lar."

' .

"O, onların görmek istemiyor,11 dedi Tenar zayıf bir sesle. Ne yapması gerektiği hakkında hiçbir-fikri yoktu.

"Tahmin ederim," dedi cadı. Ve beklenen bir sessizlikten sonra, "Nerede o halde?" dedi.

"Burada," dedi Çevik Atmaca kapıya gelip, açarak. Yosun adamı süzdü ve bir şey söylemedi. "Benim burada olduğumu biliyorlar mı?"

"Ben söylemedim," dedi Yosun,

"Eğer buraya gelirlerse;" dedi Tenar, "bütün yapacağın onların uzaklaştırmak olacak - sonuç olarak sen Babbüyücüsün."

Ne o, ne de Yosun kadını dikkate alıyorlardı,

"Benim evime gelmezler," dedi Yosun. "Eğer istersen, gel."

Tenar'a yan gözle bakarak ama tek söz söylemeden onu izledi adam.

"İyi ama ben onlara ne diyeceğim?" diye sordu Tenar.

"Hiçbir şey pekerim," dedi cadı.

Funda ile Theru bataklıktan filelerinde yedi ölü kurbağa ile geri döndüler; Tenar kendini, avcılarının akşam yemeğini hazırlamak için kurbağalarının bacaklarını kesip derilerini yüzmekle meşgul etti. Tam bitiriyordu ki dýparýda sesler duyup açık kapıdan ba-kınca, kapıda duran adamlar gördü -papkalý, bir altın ibriþim, bir pýrýltý- "Haným Goha?" dedi kibar bir ses.

"Ýçeri girin!" dedi kadın.

Ýçeri girdiler: Alçak tavanlı odada iki misli gibi görünen büyük adam, uzun boylu ve heybetli. Etraflarına bakındılar ve kadın on-ların ne gördüklerini gördü.

Bir masanın yanında durmuş, elinde uzun ve keskin bir bıçak tutan bir kadını gördüler. Masanın üzerinde bir kesme tahtası, bu-nun da üzerinde bir tarafta çýplak yepilimsi beyaz bacaklar, diğer tarafta da pipko, kanlı ve ölü kurbağa yýðýný. Kapının arkasındaki gölgeye bir şey sinmişti - bir çocuk ama pekli bozulmuş, kötü pe-killendirilmiş, yarım yüzlü, pençe elli bir çocuk. Odanın tek pen-

85

ceresinin altındaki bölmede bulunan yatağın üzerinde kemikli, iri, genç bir kadın, ađzý bir karýp açık onlara bakarak oturuyordu. Elleri çamurlu ve kanlıydý; sýrýlsýklam ýslak eteđi de bataklık suyu kokuyordu. Adamların ona baktýðýný görünce, bacaklarını butları-na kadar açarak, yüzünü eteđiyle örtmeye çalıştı.

Bakýplarını kadından ve从小an çevirdiler; ölü kurbağalarla duran kadından başka başka aklan kimse yoktu.

"Haným Goha," diye tekrarladı içlerinden biri.

"Bana öyle derler," dedi kadın.

"Biz Havnor'dan, Kral'dan geliyoruz," dedi kibar ses. İpýða karþý durduğundan, adamın yüzünü net olarak göremiyordu. "Babbüyücü'yü, Gontýu Çevik Atmaea'yı arıyoruz. Güz dönü-münde Kral Lebannen taş giyecek, hazırlanmak ve eđer kabul ederse tacý takması için arkadaşý ve efendisi olan Babbüyücü'yü arıyor."

Adam, sarayda bir hanımefendiyle konuşur gibi duraksama-dan ve resmi bir şekilde konuştu. Gont Limanı'ndan buraya tır-manmaktan tozlanmış, gösterişsiz bir deri pantolon ve keten bir gömlek giyiyordu ama bunlar yakası altm iplikle ipli kaliteli ku-maştandı.

"Burada yok," dedi Tenar.

Köyden birkaç oğlan çocuđu kapıdan bakarak geri çekildiler, sonra bir daha bakýp bađýrarak uzaklaştılar.

"Belki siz bize nerede olduğunu söyleyebilirsiniz Haným Go-ha," dedi adam.
"Söyleyemem."
Hepsine birden baktý, ilk baþta içinde duyduðu korkular -büyük bir ihtimalle Çevik Atmaca'nýn paniðinden bulupmýþtý ya da belki de sadece yabancýlarý görmenin telafýndandý- yatýþýyor-du. Burada, Ogion'un evindeydi; ayrýca Ogion'u, büyük insanlar-dan neden korkmadýðýný bilecek kadar da iyi tanýyordu.
"O uzun yol sizi yormuş olmalı," dedi, "Oturmaz mıydýnýz? Þarap var. Ýpte - bardaklarý yýkamam gerek."
Kesme tahtasýný tabaklýða götürdü, kurbaða bacaklarýný erzak dolabýna koydu, geri kalaným Funda'nýn Dokumacı Yelpaze'nin

86

domuzlarına götüreceði yem kovasýna sýýýrdý; ellerini, kollarýný, býçaðý lavaboda yýkadý; Çevik Atmaca ile kendisinin kullandýkla-n iki bardaðý çalkaladý. Dolapta bir bardak ve kulpsuz iki toprak kupa daha vardý. Kadýn bunlarý masaya koyarak ziyaretçilerine þarap koydu; pipede ancak yetecek kadar þarap kalmýþtý. Adamlar birbirlerine baktýlar, oturmadýlar. Bu hareketlerini sandalyelerin azlýðý mazur gösteriyordu. Öte yandan, görgü kurallarýna göre ka-dýnýn ikram ettiklerini kabul etmek zorundaydýlar. Her biri kibar-ca mýrýldanarak bir bardak veya kupa aldý. Kadýna selam vererek içtiler. " Vay IM dedi içlerinden biri.
"Andrades - Son Hasat/1 dedi bir diðeri gözleri patlak patlak, Bir üçüncüsü baþýný salladý. "Andrades - Ejderha Yýlý," dedi ciddiyetle. Dördüncüsü baþýyla onaylayarak tekrar bir yudum aldý, hür-metli. tik defa konupmuş olan beþincisi tekrar toprak kupasýný Te-nar'a kaldýrarak, "Bizi krallarýn þarabýyla þereflendiriyorsunuz hanýmefendi/' dedi.
"Ogion'un þarabýydý bu/' dedi kadýn. "Burasý da Ogion'un eviydi. Burasý Aihay'ýnevi. Bunu biliyor muydunuz, lordlarým?"
"Biliyorduk, hanýmefendi. Kral, Babbüyücü'nün buraya gele-ceðini düþündüðü için bizi bu eve yolladý; ustasýnýn ölüm haberi Roke'a ve Havnor'a gelince bundan daha da emin oldu. Fakat Babbüyücü'yü Roke'tan götüren bir ejderhaydý. Ve o günden beri ne Roke'a, ne de krala hiçbir haber gelmedi. Babbüyücü'nün bura-da ve iyi olduğunu öğrenmek hem kralýmýzýn çok arzuladýðý, hem de bizlerin çok ilgilendiðimiz bir þey. Buraya geldi mi hanýme-fendi?"
"Söyleyemem/' dedi kadm, fakat bu tekrar edilmip kötü bir kaçamak cevaptý; gördüðü kadarýyla adamlar da onunla ayný fi-kirdeydi. Ayaða kalkarak masanýn gerisinde durdu. "Yani bunu size söyleyemem. Sanýrým Babbüyücü gelmek isterse gelir. Eðer kendisinin bulunmasýný istemiyorsa da onu bulamazsýnýz. Emi-nim arzusu dýþýnda onu aramaya devam etmezsiniz." Adamlarýn en yaplýsý ve en uzun boylusu, "Kralýmýzýn arzusu

87

bizim de arzumuzdur."
Ýlk konupmacý daha yatýptýrýcý bir tarzda, "Bizler sadece elçi-yiz. Kral ile Adalar Babbüyücüsü arasýnda olanlar sadece kendile-rini ilgilendirir. Biz, sadece mesajýmýzý getirip bir cevap almak arzusundayýz.'" "Eðer yapabilirsem, mesajnýzýn ona ulaþmasýný saðlarým."
"Peki ya cevap?" diye öğrenmek istedi en yaplý olanlarý.
Kadýn hiçbir þey söylemedi; ilk konupmacý, "Birkaç gün bu-rada, gemimizin

gelipini duyup bize misafirperverliğini gösteren Re Albi Lordu'nun evinde kalacaktı, " dedi.

Kadın nedenini anlayamasa da bir tuzak veya daralmakta olan bir ilmek hissine kapıldı. Çevik Atmaca'nın savunmasızlığı, kendi zayıflığı hakkındaki hisleri kadını etkilemişti, Akh babından gitmişçesine kendini savunmak için görünüşüne başvurdu; sadece bir ev, orta yaş bir ev yardımcısı görünüşüne - ama bu bir görünüş müydü? Aynı zamanda gerçekte de ve bu konular bü-yücülerin kılık değiştirme ve bekilden sekile dönüşmelerinden de daha kurnazcaydı. Babını ederek, "Böylesi siz beyler için daha uygun olur. Görüyorsunuz ya, biz burada çok yalın bir şekilde yaşıyoruz, aklı büyücünün yaptığı gibi," dedi.

"Ve Andrades parayı içerek," dedi parayın senesini bulmuş olan parlak gözlü, muzaffer gülümlü, yakışıklı adam. Kendi rolünü oynamakla olan kadın babını edik tuttu. Fakat müsaade isteyip sıraya dizildiklerinde, neye bcnzerse benzesin ve ne olursa olsun, şu anda onun.Halka'nın Tenar't olduğunu bitmiyorlarsa bile, çok yakında öğreneceklerini biliyordu; böylece, gerçekten Babbüyü-cü'yü bulmak istiyorlarsa, onun Babbüyücü'yü tanıdığı ve onla-ryı ona götürebilecek tek yol olduğunu öğreneceklerdi. Gittikleri zaman derin bir nefes aldı. Funda da aynı şeyi ya-parak sonunda adamların orada bulundukları sürece bir karışık açık kalmış adını kapattı. "Hiç böyle şey gördüysem," dedi derin, dolu bir memnuni-yetle ve keşillerin nereye gittiğine bakmak için dıran çıktı.

Therru, yabancılardan korunmak için Ogion'un asası, Te-nar'ın akçaağaç sopsı ve kendi fındık dalını siper aldığı kapının

88

arkasındaki karanlık yerden çıktı. Oraya geldiklerinden beri bü-yük ölçüde vazgeçmiş olduğu gergin ve yan yan yürüyüş tarzıyla, babını kaldırmadan, yüzünün yanık olan yarısı om uzuna doğru edilmiş olarak yürüyordu.

Tenar yanma giderek ona*sarılmak için diz çöktü. "Therru," dedi, "sana bir zarar vermeyecekler. Onların kötü bir niyeti yok,"

Çocuk kadına bakmıyordu. Tenar'ın kendisine sarılmasına izin verdi, bir kütük gibi.

"Eğer istemezsen bir daha eve girmelerine bile izin vermem."

Bir süre sonra çocuk kıymıldanarak kaba, kalın sesiyle sordu, "Çevik Atmaca'ya ne yapacaklar?"

"Hiçbir şey," dedi Tenar. "Hiçbir kötülük! Onlar - onlar ona saygılarını sunmak için geldiler."

Fakat, onların saygı göstermeye çalışmalarının -kaybını in-kâr etmenin, kaybetmiş olduğu şey için duyduğu kederi inkâr et-menin-ve artık sahip olmadığı rolü oynaması için onu zorlama-nın- Ged'e neye mal olacağını görmeye bağlamıştı.

Çocuğu bıraktığı zaman, Therru dolaba giderek Ogion'un sü-pürgesini aldı. Havnor'dan gelmiş olan adamların durdukları yeri, adamların ayak izlerini, ayaklarının tozlarını kapıdan dıparı, epik-ten dıparı zahmetle süpürdü. Onu seyrederken Tenar kararını verdi.

Ogion'un üç büyük kitabının durduğu rafa giderek, üstünü arıyordu. Birkaç kez tüyü, yarı yarıya kurumuş bir hokka mürekkep buldu ama bir parça kâğıt veya parpömen bulamadı. Kitap gi-bi kutsal bir şey zarar vermeyi hiç sevmeyişi halde diplerini sı-karak Rünler Kitabı'nın sonundaki boş sayfalardan birinden bir parça kâğıdı perit halinde katlayıp kesti. Masaya oturarak, tüyü mürekkebe soktu ve yazdı. Ne mürekkep ne de kelimeler kolayca aktı. Çeyrek asır önce, Ogion omuzunun üzerinden bakıp ona Hard dilinin rünleri ile Gücün büyük Rünlerini öğretirken oturdu-ğu bu aynı masadan kalktığından beri pek bir şey yazmamıştı.

ort vadide çiftlik mepedeki dur ur maða git bahçeye ve koyunlara bakmam

için goha yolladı de

89

diye yazdı. Notu okuması, en az yazması kadar uzun süre aldı. O vakte kadar Therru süpürmesini bitirmiş onu seyrediyordu, dik-katle. Kadın bir kelime ekledi:

bu gece

"Funda nerede?" diye sordu çocuğa, kâşdı önce bir sonra iki kere katlarken. "Bunu Yosun Teyze'nin evine götürmesini istiyorum."

Kendisi gitmek, Çevik Atmaca'yı görmek için özlem duyu-yordu, fakat ya onu adama ulaşmak için gözlü yorlarsa diye oraya giderken görülmeyi göze alamıyordu.

"Ben giderim," diye fışıldadı Therru.

"Tek babına gitmen gerekecek Therru. Köyü geçeceksin."

Çocuk babıyla onayladı.

"Sadece ona ver!"

Tekrar babıyla onayladı.

Kâşdı çocuğun cebine tıktı, sarıldı, öptü ve bıraktı gitsin. Therru gitti, yan yan yürüyerek, iki büklüm değil, özgürce kopa-rak, uçarak, diye düpündü Tenar, karanlık kapı çerçevesinin ar-dındaki akşam ıpıdında bir kup, bir ejderha, bir çocuk gibi, özgür, uçarak kaybolupunu görerek.

90

VIM

ATMACALAR

THERRU kısa bir süre sonra Çevik Atmaca'nın cevabıyla dön-dü: "Bu gece ayrılacağın söyledi."

Tenar bunu memnuniyetle dinledi; adam planını kabul etti di-ye, bu habercilerden ve korktuğu haberlerden kaçabilecek diye rahatladı. Funda ile Therru'yu yakaladıkları kurbağa bacaklarıyla doyurup, Therru'ya parkı söyleyerek onu yatırıp, lamba, daha doğrusu atep ıpıdında tek babına oturuncaya kadar içine bir sıkıntı düpmemişti. O gitmişti. Çevik Atmaca kuvvetli değil, korkudan çığına dönmüş ve kararsızdı, bir dosta ihtiyacı vardı ve Tenar onu dostlarından, onunla dost olmak isteyenlerden uzaklara yol-lamıştı. Gitmişti ve o, av köpeklerini izinden uzaklaştırmak veya en azından Gont'ta mı kaldılar yoksa Havnor'a geri mi döndüler öğrenebilmek için kalmalıydı.

Adamın paniği ve kendisinin buna teslimiyeti çok mantıksız gelmeye başlamıştı, düpünce Ged'in gitmesi de en az o kadar

91

mantıksız, olmayacak bir peydi aslında. Kendine hâkim olup, bü-tün Yerdeniz'de Babbücü'yü arayan bir kralın bakabileceği son yer olan Yosun'un evinde saklanabilirdi. Kralın adamları gidince-ye kadar orada saklanması çok daha iyi olurdu. Sonra buraya, ait olduğu yere, Ogion'un

evine geri dönerdi. Gücünü loeplayıncaya kadar kendisi ona bakar, o da kadına kıymetli dostluğunu sunarak hayatına daha önceki gibi devam ederdi..

Kapıda yıldızlara karışık bir gölge: "Hıpt! Uyanık mısın?" Yo-sun Teyze içeri girdi. "Eh, gitti," dedi, sevinç içinde, suç ortağı havasıyla. "Eski orman yolundan gitti. Yarın Meşe Pınarı'ndan Orta Vadi yoluna çıkacağına söyledi/'

"Yi," dedi Tenar.

Her zamankinden daha küstahça, oturması söylenmeden oturdu Yosun. ,rYarın için bir parça peynirle, bir somun ekmek verdim."

"Teşekkür ederim Yosun, Çok düşüncelisin."

"Hanım Goha." Karanlıkta Yosun'un sesi, büyü yaparken ve ya parkı okurken sahip olduğu kırıltı tınısı aldı. "Sana söylemek istediğim bir şey vardı bekerim, bilgimin dıyna çıkmak istemem, çünkü senin büyük insanlarla birlikte yaşadığı, kendinin de onlardan biri olduğunu biliyorum ve bunu düşünmek bile çenemi kapatmama neden oluyor. Yine de, yabancı topraklarda bilgiler-den öğrendiklerine, bütün o rün bilgilerine, Kadim Lisan'a ra-men senin öğrenmen mümkün olmayan bazı şeyleri de ben bili-yorum."

,rÖyle Yosun."

"Öyle ya, o halde. Cadıların cadıları, gücün gücü nasıl tanı-dıkları konuştuğumuz zaman, ben -pıdı giden o adam için-bir zamanlar ne olursa olsun artık büyücü falan değil dedimde sen halâ inkâr ediyordun. Ama haklıydım, öyle değil mi?"

"Evet."

"Ya. Haklıydım."

"Kendisi öyle dedi."

"Elbette öyle söyler. Yalan söyleyip, o buydu, bu oydu deyip kafanı karıştırmaz, bak bunu sana söyleyebilirim. O öyle öküzü

92

olmayan kağıdı sürecektir adama da benzemiyor. Fakat gittiğine memnun olduğumu daha iyi söyleyeyim, çünkü yürümezdi, artık onun derdi başka olduğu için daha fazla yürümezdi."

Tenar, öküzsüz yürütülmeye çalışılan kağıt görüntüsü hariç, onun ne demek istediğini hiç anlamamıştı. "Neden bu kadar kork-tuğunu bilmiyorum," dedi.

"Şey, biraz biliyorum ama neden bu kadar utanç duyduğunu anlayamıyorum.

Yalnız, ölmüş olmayı dilediğini biliyorum. Yapam denemeyen şeyden anladığı, insanın yapması gereken işi yapması, bunu yapabilmesi demek olduğunu biliyorum. Bütün kıvanç, bütün merak, her şey bu. Eğer işini yapamazsan, bu ellerinden alınırsa, o zaman neyin faydası olur? Bir şeye sahip olmak zorundasın..."

Yosun bunları irfan sözleriymişcesine dinleyerek başıyla onayladı, ama kısa bir sessizlikten sonra, "Yapı yapı bir adamın on şey yapmada bir olan çocuğuna dönmesi tuhaf bir şey olsa gerek!" dedi.

Tenar neredeyse, "Neden bahsediyorsun Yosun?" diyecekti ama bir şey ona engel oldu. Ged'in orman gezisinden geri dönme-sini, onun sesini duymak için beklediğini, bedeninin onun yoklu-ğuna inkâr ettiğini fark etti.

Birdenbire bakışlarının cadıya çevirdi, boğ ocağı yanında, Ogionrun sandalyesinin üzerine biçimsiz bir karaltı gibi tünemişti,

"Of!" dedi, bir anda bir sürü düşünce birden aklına üpüpür-ken.

"Demek o yüzden," dedi. "O yüzden ben hiç-" Oldukça uzun bir sessizlikten sonra, "Onlar... büyücüler... bu bir tür sihir mi?" dedi.

"Elbette, elbette bekerim," dedi Yosun. "Kendi kendilerini tı-tı-sımlıyorlar. Kimisi de-iş-tokuş yapıyorlar, tersyüz edilmiş bir evlilik gibi yani, yeminlerle memnurlarla falan ve o zaman güç-lerine kavuşurlar. Ama bana soracak olursan burada yanlış olan bir şeyler var,

týpký gercek bir cadýnýn uđraptýđýndan daha fazla Kadim Güçlerle uđrapmak gibi. Sonra yaplý büyücü bana o tür þeyler yapmadýklarýný söyledi. Gerçi ben bunu yapan bazı cadý kadýnlar tanýyorum ve bundan da pek bir zarar görmüyorlar."

93

"Beni yetiptirenler de bunu yapıyorlardý, bekâret vadederek."

"Ah ya, öyle, erkek yoktu, söylemiptin, o hadýmaðalarý. Kor-kunç!"

"Ama neden, ama neden... neden bunu hiç düþünmedim?"

Cadý bir kahkaha attý. "Çünkü bu onlarýn gücü, þekerim. Bu-nu düþünmezsin bile! Düþünemezsin! Ne de onlar düþünebilir, bir kez sihirlerini kurduktan sonra. Nasýl düþünebilirler ki? Güçleri verildikten sonra? Olmaz bu, olur mu, olmaz. Aldýđýn kadar ver-mezsen, alamazsýn. Bu her þey için geçerli elbette. O yüzden bu-nu bilirler, bu cadý adamlar, güç adamlarý, onlar bunu herkesten daha iyi bilir. Ama diđer yandan, ne bileyim, bir adam için erkek olmamak kolay deðildir, isterse gökyüzünden güneþi ayađına ça-đýrsýn. O yüzden de, baðlama büyüleriyle bu konuyu tamamıyla akýllarýndan silerler. Gerçekten de yaparlar bunu. Sihirlerin falan bozulduđu þu geçtiðimiz kötü günlerde bile gücünü bedeninin þehveti için kullanmayý düþünerek bu sihiri bozan bir tek büyücü duymadým. En kötüsü bile bunu- yapmaya korkar. Tabii bir de gözbaðlarý yapanlar vardýr ama onlar sadece kendilerini kandýrýr-lar, Sonra pek önemli olmayan cadý adamlar vardýr, cadý-tamir-ciler gibi falan, bunlarýn bazıları kendi sihirlerini köylü kadýnlarý tavlama için kullanýrlar fakat gördüğüm kadarýyla bu sihirler pek bir iþe yaramaz. Mesele þu, güçlerin biri en az diðeri kadar büyüktür ve her biri kendi yolunda ilerler. Ben böyle görüyo-rum."

Tenar düþünerek oturmaya devam etti, kendi içine kapana-rak. En sonunda, "Kendilerini ayrı tutuyorlar," dedi.

"Öyle. Büyücüler bunu yapmak zorundadır."

"Ama sen Öyle deðilsin."

"Ben mi? Ben sadece yaplý bir cadý kadýným þekerim."

"Ne kadar yaplý?"

Bir dakika kadar sonra Yosun'un sesi karanlýktan, içinde bir kahkaha iziyle, "Baþýný beladan koruyabilecek kadar yaplý," dedi.

"Ama demiþtin ki... Bekâr olmadýđýný söylemiptin."

"O ne demek þekerim?"

"Yani büyücüler gibi."

94

"O yoo. Hayýr, hayýr! Hiçbir zaman yüzüne bakýlacak biri ol-madým, ama ben her zaman onlara bir yolunu bulup bakabil-dim... Öyle büyüyle deðil, anladýn deðil mi þekerim, ne demek istediðimi biliyorsun... Bakmanýn bir yolu vardýr, adam gelir, karganýn gaklamasýndan ne kadar eminsem, emin olabilirsin ki bir iki gün sonra adam yine benim eve gelir - 'uyuz olan köpeðim için þifaya ihtiyacým varl, 'hasta ninem için bir çaya ihtiyacým var- ama ben onlarýn neye ihtiyacý olduðunu bilirim ve eđer on-larý beðenirsem, belki de istediklerini alýrlar. Apka gelince, apka gelince - ben onlardan biri deðilim, anlarsýn ya, bazı cadýlar öyle de yapsa bence onlar sanatý bozuyorlar. Sanatýmý para için icra ederim ama aptan zevk alýrým, ben bunu söyler, bunu bilirim. Aslýnda sadece zevk falan da deðil yani. Adamýn birine uzun bir süre, yýllarca deli olmuþtum, burada, hoþ

görüñüplü bir adamdý, fakat sertti, buz gibi kalpli. Çoktan öldü. Oturmak için buraya ge-ri dönen þu Townsend,in babasý, onu bilirsin. Ah gönlümü öyle kaptýrmýptým ki o adama, sanatýmý kullandým, bir sürü týlsýmlar denedim üzerinde ama hepsi boba çýktý. Hepsi yabana gitti, Turp-tan kan çýkaramazsýn,.. Buraya Re Albi'ye de, genç kýzken, Gont Limam'nda bir adamla babým dertte olduðu için gelmiptim. Fakat bu konu hakkýnda konupmam, çünkü onlar zengin, büyük insan-lar. Mesele þu'ki, güç onlardaydý, bende deðil! Oðullarýnýn benim gibi basit bir kýza takýlmasýný istemiyorlardý, pis sürtük diyorlardý bana ve eðer kaçýp buraya gelme peydim beni ortadan kaldýracak-lardý, bir kedi öldürür gibi. Ama ah, ah, yuvarlak, düzgün kollarý ve bacaklarý olan büyük kara gözlü o delikanlýýý sevmiþtim, onca yýldan sonra bile onu gözümde canlandýrabiliyorum..." Uzun bir süre karanlýkta sessizce oturdular.

"Bir adamla olunca Yosun, gücünü kaybediyor muydun?"

"Bir parçasýný bile kaybetmiyordum," dedi cadý kendini be-ðenmiþçe.

"Ama vermezsen alamazsýn demiþtin. O halde erkekler ile kadýnlar için farklý farklý mý oluyor?"

"Ne deðil ki þekerim?"

"Bilmiyorum," dedi Tenar. "Bana öyle geliyor ki farklýlýkla-

95

rýn çoðunu biz uyduruyoruz, sonra da bunlar yüzünden dert yaný-yoruz, Büyü Sanatý'nýn, gücün, erkek bir cadý ile kadýn bir cadý için farklý farklý olmasýnýn nedenini anlayamýyorum. Gücün ken-disi farklý ysa o bapka. Ya da sanatýn."

"Erkekler verir þekerim. Kadýnlar ise içine alýr."

Tenar sessizce ama ikna olmayarak oturdu,

"Yalnýz bizimki, onlara kýyasla ufak bir güce benziyor," dedi Yosun.

"Fakat çok daha derinlere iniyor. Hepsi köklerle ilgili. Ayný yaplý bir böðürtlen çalýsý gibi. Bir büyücünün gücü ise kök-nara benziyordur belki de; büyük, uzun, ulu, fakat bir fýrtýnada yere yýkýlabilir. Böðürtlen çalýsýný ise hiçbir þey kurutamaz." Yaptýðý karþýlaþtırmadan memnun kalarak o tavuk gýdaklamasýný andýran kahkahasýyla güldü. "Eh iþte!" dedi canlýlýkla. "Yani söy-lediðim gibi, belki ortalýklarda görülmeyip. kendi yoluna gitmiþ olmasý daha iyidir, olmaya ki kasabadaki insanlar konupmaya baþlasýn."

"Konupmaya mý?"

"Sen saygýn bir insansýn þekerim ve bir kadýnýn itibarý, serve-tidir."

"Serveti," diye tekrarladý Tenar bop bop; sonra tekrar söyledi: "Serveti. Hazinesi. Sakladýðý zenginliði. Deðeri..." Yerinde otu-ramadýðý için ayaða kalktý, sýrtýný ve kollarýný gererek. "Týpký bir maðara bulan ve sýrf bir serveti olsun diye, servetini, hazinesini korumak için, emniyette olsunlar diye kaleler kuran, yatýp üzerle-rinde uyuyan ejderhalar gibi. Al, al ve hiç verme!"

"Ýtibarýnýn kýymetini," dedi Yosun inceden inceye alay ede-rek, "onu kaybettiðin zaman anlarsýn. Bu her þey deðildir. Fakat yerini doldurmak zor."

"Saygýn biri olmak için cadýlýðýndan feragat eder miydin Yo-sun?"

"Bilmiyorum," dedi Yosun bir süre sonra, düþünceli. "Nasýl olduðunu bilmediðim için, bilemem. Sahip olduðum bir beceri var, ama belki diðerinden yoktur."

Tenar yanýna giderek ellerini tuttu. Bu harekete çok þapýran Yosun ayaða kalktý, biraz geri çekilerek; fakat Tenar yüzünü ken-

dipinden yana çevirip onu yanađýndan öptü.

Yaplı kadýn elini kaldýrýp ürkerek Tenar'ýn saçýna dokundu, tek bir okpayýp, Ogion'un hep yaptıđý gibi. Sonra çekilip eve git-mekle ilgili bir peyler mýrýldanarak oradan ayrılmak için davrandý ve kapýda, "Yoksa benim kalmamý ister miydin, etrafta o yabancý-lar falan v arken?" diye sordu.

"Git sen/' dedi Tenar. "Ben yabancýlara alýpýđým."

O gece, yatađa yatýp uykuya dalarken yine oengin rüzgâr ve ýpýk uçurumlarýna girdi, fakat ýpýk sanki havanýn kendisi yanýyor-muş gibi dumanlıydý; kırmýzý, kavuniçi-kırmýzý ve kehribar rengi. Bu öde içinde hem vardý, hem yoktu; rüzgârda uçarak ve rüzgâr olarak, rüzgârýn esipi olarak, kurtulan bir kudret olarak; ve ona hiçbir ses seslenmedi.

Sabah, kapý epiđine oturdu, saçýný tarayarak. Çođu Karglı gi-bi, sarýbýn olacak kadar açýk renk saçlı deđildi; teni açýktý ama sa-çý koyuydu. Hâlâ da koyuydu, hemen hemen hiç beyaz yoktu. Ged gitmiş ve saygýnlýđý güvencede olduđuna göre, o gün çama-pýrlarý yýkamaya karar vermiş ve ýsýttýđý suyun bir kısmýyla da sa-çýný yýkamýptý. Saçýný günepte tarayarak kurutuyordu. Sýcak ve rüzgârlý sabahta, fýrçanm her hareketinde kıvılcýmlar çýkýyor ve saçlarýn uçupan uçlarındada çatýrdýyorlardý. Therru gelip arkasýnda durdu, izledi. Tenar dönerek onun dikkat kesilmiş olduđunu gördü, neredeyse titriyordu.

"Ne var kuşuk?"

"Atepler uçupuyor," dedi çocuk, korku ya da sevinçle, "Bütün gökyüzünde!"

"Onlar sadece benim saçlarımdan çýkan kıvılcýmlar," dedi Tenar biraz papýrarak. Therru gülümsüyordu ve o çocuđu daha önce gülümserken görüp görmediđini bilemiyordu. Therru her iki elini birden Tenar'ýn dalgalanan saçýnýn etrafýnda bir peylere do-kunmak ve onlarý takip etmek istermişçesine ileri dođru uzattý; bütün olanýný ve yanık olanýný. "Bütün atepler uçupuyor," diye tekrarladı ve güldü.

97

O anda Tenar ilk kez kendi kendine Therru'nun onu -dünya-yý- nasýl gördüđünü sordu; cevabýný bilmiyordu: Yanmýş olan bir gözle insanýn neler görebileceđini bilemezdi. Ve tekrar Ogion'un sözleri geldi aklýna: Ondandakorkacaklar; fakat o, çocuktan kork-madý. Onun yerine, büyük bir gayretle saçýný yeniden taradı, kı-výlcýmlar uçupsun diye, ve bir kez daha küçük, bođuk mutluluk kahkahasýný duydu.

Çarbaflarý, yemek örtülerini, çuvaldan elbiselerini, yedek el-biselerini, Therru'nun elbiselerini yýkadý ve (keçilerin etrafý çitle çevrili otlakta olduklarındandayıce emin olduktan sonra) kuruma-larý için çayýrdaki kuru otlarýn üzerine serdi; uçlarındada taþlarla ađýrlýk yaptı, çünkü rüzgâr, yazýn son günlerine has bir vahþilikle sert esiyordu.

Therru büyüyordu. Sekiz yapýnda olmalıydý, hâlâ yapma göre çok küçük ve cýlýzdý ama son birkaç aydır, sonunda yaralarý ýyile-pip acýdan kurtulunca daha fazla kopmaya ve daha fazla yemeye baþlamýptý. Giysilerini, Tarlakupu'nun küçüđünden, bep yapýndaki bir kız çocuđundan kalma giysilerini çok çabuk küçültmeye baþ-lamýptý,

Tenar, köye gidip, gönderdiði domuz yemlerine karpýlýk ola-rak verebileceði bir iki parça artýk kumapý var mı diye Dokumacı Yelpaze ile konupabilirim diye düþündü. Therru için bir peyler dikmek istiyordu. Sonra yaplı Yelpaze ile sohbet etmek de isti-yordu. Ogion'un ölümlü ve Ged'in hastalıđý onu köyden ve köyde tanýdýđý insanlardan uzak tutmuþtu. Onlar her zamanki gibi Te-nar'ý, bildiði, yapmasýný bildiði peylerden, yapamak için seçtiði dünyadan, kral ve kraliçelerin, büyük güçlerin ve hükümlerin, yüksek sanatlarınd ve geziler ile maceralarýnd olmadýđý ama evlen-mek gibi,

çocuk yetiştirmek gibi, ekip biçmek gibi, dikip dikmek gibi, çamapır yıkmak gibi basit Ýpler yapan basit insanların oldu-đu bir dünyadan çekip almýplardý (diye düpündü Therru'nun Fun-da ile olduğundan emin olup kasabaya dođru yola koyulurken). Bunlarý bir çepit hýnçla, sanki pimdiden Orta Vadi yolunu yarýla-mýp olduđu kesin olan Ged için düpünüyormuş gibi düpündü. Onun yolda olduđunu, kendisinin Therru'yla uyuduđu kuytu yer-

98

de olduđunu düpledi, ince, kül rengi saçlý adamý, cebinde cadýnýn verdiđi ekmeđin yarýsý, kalbinde ýstýrap yükü, tek baýna, sessizce ilerlerken düpledi.

"Belki de öğrenmenin zamaný geldi," diye düpündü onun adý-na. "Roke'ta her peyi öğrenmediđini öğrenmenin zamaný!" Onun-la aklýndan uzun uzun söylepirken baþka bir görüntü geldi aklýna: Ged'in yakýnýnda, Therru'yla kendisini o yolda bekleyen adamlar-dan birinin olduđunu gördü. Gayri ihtiyari "Ged dikkatli ol!" dedi onun için korkarak, çünkü yanýnda bir sopa bile taþýmýyordu. Kýl-lý dudaklý iri adam deðildi gördüđü, içlerinden baþka biriydi, deri kepli genççe olaný, Therru'ya merhametsizce bakan. Yelpaze'nin evinin yanýndaki, burada yaparken oturduđu kü-çük kulübeye bakmak için baþýný kaldýrdý. Kulübe ile kendisi ara-sýndan bir adam geçiyordu. Adam onun hatýrladýđý, hayalinde gördüđü, deri kepli adamý. Adam kulübeyi, dokumacýnýn evini geçmiþ gidiyordu; onu görmemiþti. Adamýn hiç durmadan köyün anayolundan geçip gidipini seyretti/Ya dađ yolunun dönemecine, ya da malikâneye gidiyordu.

Bir an bile neden diye düpünmeden, Tenar adamýn hangi tara-fa dođru gittiđini görünceye kadar belli bir uzaklýktan onu izledi. Adam apađýya, Ged'in gittiđi yola dođru deðil, tepeye, Re Albi Lordu'nun topraklarýna dođru gitti.

Kadýn o zaman geri dönerek yaþlý Yelpaze'yi ziyarete gitti.

Dokumacýlarýn çođu gibi münzevi biri olan Yelpaze, kendi çekingen tavrýyla bu Karglý kýza iyi ve ihtiyatlý davranmýptý. Ne kadar da çok insan, diye düpündü, onun itibarýný koruyordu! Artýk hemen hemen tamamiyle kör olmuþ olan Yelpaze, dokumanýn ço-đunu yaptýrdýđý bir çýrak tutmuþtu. Bir ziyaretçisi olduđuna pek memnun olmuþtu. Günlük ismini aldýđý nesnenin altýnda, oyma bir sandalyede, adeta sergilenen bir nesneymiþ gibi oturuyordu. Çok büyük boyalı bir yelpazeydi bu, ailesinin hazinesi -bir arma-đan, diyordu söylentiler, ihtiyaç anýnda aceleyle yetiştirilmiþ bir yelken için eli açýk bir deniz korsanýnýn büyükbabasýna vermip ol-duđu bir armađan. Açýk olarak duvarda sergilenmiþti. Yelpazeyi tekrar görür görmez, büyük bir incelikle çizilmiþ gül, yepim ve

99

gök rengi giysileri içindeki adamlar ve kadýnlar, Havnor'un Bü-yük Limaný'nýn kuleleri, köprüleri, bayraklarý Tenar'a tanýdýk gel-iri ipti. Re Albi'ye gelen ziyaretçiler genellikle buraya getirilerek, yelpaze kendilerine gösterilirdi. Köydeki en güzel pey diye fikir birliđindeydi herkes.

Kadýn bunun yaþlý adamýn hopuna gideceđini bildiđi ve ger-çekten de çok güzel olduđu için yelpazeyi övdü; adam, "Yolcu-luklarýnda bunun gibi bir pey daha görmedin, deðil mi?" dedi.

"Yok, yok. Orta Vadi'de böyle bir pey yok," dedi Tenar.

"Burada, benim kulübemdeyken, sana hiç arkasýný göstermiþ miydin?"

"Arkasýný mý? Hayýr," dedi Tenar ve o andan sonra adamýn yelpazeyi duvardan indirmesine hiçbir þey mani olmadý; yalnýz, adam pek iyi göremediði ve sandalyeye de çýkamadýðý için kadý-nýn týrmanýp yelpazeyi çivisinden çýkartarak indirmesi gerekiyordu, Adam ona sabýrsýzlykla ne yapması gerektiğini söyledi. Kadýn yelpazeyi onun ellerine býraktý; adam sönük gözleriyle dikkatle baktý, yarıya kadar kapatýp parçalarını rahatça açýlýp açýlmadýðý-na baktý, sonra tamamen kapattý, çevirdi ve kadýna uzattý.

"Yavaþ yavaþ aç," dedi.

Kadýn öyle yaptı. Yelpazenin katları hareket ettikçe ejderha-lar hareketlendi. Sarý ipek üzerine belli belirsiz ve güzel resmedil-miş uçuk kırmızı, mavi, yeþil ejderhalar hareket ederek bulutlar ve dağ zirveleri arasında gruplaştılar, öbür taraftaki þekillerin gruplaştıkları gibi.

"İþýða doðru tut," dedi yaplı Yelpaze.

Öyle yaptı ve ipekten geçen ýþýkla birleþen her iki tarafı da, iki resmi de gördü; öyle ki bulutlar ve zirveler þehrin kuleleri, adamlar ve kadýnlar da kanatlı olmuştur ve ejderhalar insan gözle-riyle bakıyorlardý.

"Görüyor musun?" "Görüyorum," diye mırdandı Tenar. "Ben artık göremiyorum ama aklımda canlandırıyorum. Bu-nu pek herkese göstermem."

"Çok harikulade."

I

100

nBunu yaplı büyücüye de göstermek istiyordum/ dedi Yel-paze, "fakat bir türlü olmadı, gösteremedim."

Tenar bir kez daha yelpazeyi ýþýða doðru çevirdikten sonra eski haliyle, ejderhaları- karanlıkta .gizlenecek, kadýn ve erkekler gümbüðünde yürüyecek þekilde yerine aştý.

Yelpaze daha sonra onu domuzlarını göstermek üzere dýþan çýkardı, sonbahar sosisi olma yolunda mükemmelce yaðlanan gü-zel bir çift domuz. Funda'nın domuz yemi tapýýýcýsý olarak kusur-larını tartıptılar. Tenar çocuðun elbisesi için bir parça kumaþ dü-pündüğünü söyledi; adam çok memnun olmuştur, onun zanaatı ka-dar çekingenliğini de kapmış genç bir kadýn olan çýrağın genip do-kuma tezgahında çatık kaslarıyla sürekli takýrdarken kadýn için bütün bir parça keten çarþaflık bez çekip çýkarttı.

Eve yürürken Tenar, Therru'yu o dokuma tezgahında oturur-ken düþledi. Ýyi bir yapam olurdu, Ýþin çoðu sýkýcýydý, hep aynı þey, hep aynı þey, fakat dokumacılık saygın bir ticari iþti ve bazı-larının elinde de soylu bir sanat. Sonra insanlar dokumacıların bi-raz utangaç, genellikle evlenmemiş, kendilerini oldukları gibi iþ-lerine vermiş insanlar olmalarını beklerler; yine de saygı gösterir-lerdi. Ve evin içinde dokuma tezgahında çalışacak olan Therru yüzünü göstermek zorunda da kalmazdı. Ama ya o pençe eli? O mekiði iþletip, tezgahı döndürebilir miydi?

Sonra bütün yapamı boyunca saklanacak mıydı?

Ýyi ama ne yapacaktı? "Yapamının neye benzeyeceğini bile bile..."

Tenar başka bir þey düþünmeye çalıştı. Dikeceði elbiseyi. Tarlakubu'nun kıznının elbiseleri çamur kadar sevimsiz, evde do-kunmuş kaba kumaştandı. O belki bu kumaşın yarısını sarıya bo-yardı veya bataklıktan bulacağı kök boyayla kırmızıya; sonra da bunun üzerine beyaz kumaştan, farbalah uzun bir önlük veya üs-telbisesi. Çocuk hep karanlıkta bir dokuma tezgahında saklanıp, hayatı boyunca eteðine bir farbaia takamayacak mıydı? Yine de eðer dikkatli biçerse yedek bir elbise ile bir önlüklük kumaþ kala-caktı. "Therru," diye seslendi eve yaklaþınca. Ayrıldığında Funda

101

ile Therru katýrtýrnaðý otlaðýndaydý. Therru'ya kumaþý gösterip yapacaðý elbiseyi tarif etmek için bir kez daha seslendi. Funda ah-mak ahmak erzak kulübesinin arkasýndan çýktý, Sippy'yi bir iple çekerek.

"Therru nerede?"

"Seninle/1 diye o kadar sakın cevap vermipti ki Funda, Tenar Funda'nýn çocuðun nerede olduðuyla ilgili hiçbir fikri bulunma-dýðýný ve sadece olmasýný arzu ettiði þeyi söylediðini anlayýncaya kadar çocuðu görebilmek için etrafýna bakýndý»

"Nerede býraktýn onu?"

Funda'nýn hiçbir fikri yoktu. Daha önce Tenar'ý hiç hayal ký-rýklýðýna uðratmamýptý; Therru'nun iyi kötü, bir keçi gibi göz önün-de bulundurulması gerektiðini anlamýptý. Ama belki de baptan be-ri bunu anlayan ve kendisini göz önünde bulunduran Therru'ydu, diye düþündü Tenar, Funda'dan anlaþýlýr bir yardım göremeyince; çocuða seslenmeye ve onu aramaya koyuldu, bir karpýlýk alama-dan.

Mümkün olduðu kadar uçurumun kenarýndan sakýndý. Oraya geldikleri ilk gün Therru'ya evin apaðýsýndaki dik alanlara veya kuzeyindeki dik uçuruma tek baþýna gitmemesini, çünkü tek gö-zün uzaklýðý ve derinliði tam anlamýyla deðerlendiremeyeceðini anlatmýptý. Çocuk bunlara uymuþtu. Her zaman söz dinlerdi- Ger-çi çocuklar unuturlar. Ama o unutmazdý. Ama farkýna varmadan uçurumun kenarýna gitmiþ olabilirdi. Ama mutlaka Yosun'un evi-ne gitmipti. Evet öyle ya - dün gece tek baþýna oraya gittiðine gö-re yine gitmiþ olabilirdi. Öyleydi, öyleydi mutlaka.

Orada deðildi. Yosun onu görmemiþti.

"Onu bulacaðým, onu bulacaðým þekerim," diye Tenar'a söz verdi Yosun; fakat Tenar'm umduðu gibi orman yoluna gidip onu arayacaðýna, bir bulma büyüü yapma hazýrlýðýyla saçlarýný dü-ðümlemeye baþladý.

Tenar tekrar ve tekrar seslenerek Ogion'un evine geri koþtu. Ve bu kez o minik þekli, devrik kayalar arasýnda çömelmiþ gör-meyi umarak evin apaðýsýndaki dik alanlara baktý. Fakat bütün gördüðü, o inipli alanlarýn sonundaki denizdi, kýrýþýk ve karanlýk;

102

baþý dönmeye, içi daralmaya baþladý.

Ogion'un mezarýna gidip mezarý orman yoluna doðru biraz geçti, seslenerek. Çayýrdan geri dönerken, kerkenez, Ced'in onu daha önce seyrettiði yerde avlanýyordu. Bu kez alçalarak saldırdý ve pençeleri arasýnda minik bir yaratýkla havalandý. Hýzla ormana uçtu. Yavrularýný besliyor, diye düþündü Tenar. Otlar üzerine se-rilmis, artýk kuru olan çamaþýrlarýn yanýndan geçerken kafasýndan son derece canlý ve kesin bir sürü düþünce geçti; akþamdan önce bunlarý toplamalıydý. Evin etrafýný araþtırmalıydý, erzak kulübesi-ni, süt saðýlan barakayý; daha dikkatlice. Bu onun suçuydu.

Ther-ru'yu dokumacı yapmayı düþünmekle neden olmuþtu buna; say-gýn olsun diye onu karanlýk bir ipe kapatmayı düþünmekle. Ogion ona, "öðret ona, ona her þeyi öðret Tenar!" dediði halde. Onarýla-mayan bir yanlýþý aþmak gerektiðini bildiði halde. Çocuðun ona verilmiþ olduðunu bildiði halde görevini yapamayıp, güvenleri bopa çýkarmayıp, onu kaybetmipti; o büyük armaðanı kaybetmipti.

Diðer binalarýn her köþesini bucaðýný araþtırdýktan sonra eve girdi ve tekrar girintili bölme ile diðer yataða baktý. Aðzý kurudu-ðu için kendisine biraz su koydu.

Kapýnýn arkasýndaki üç çomak, yani Ogion'un asası ile yürü-yüp sopalarý gölgelerin içerisinde hareket etti ve içlerinden biri, "Buradayým/ dedi. Çocuk o karanlýk köþeye büzüþmüþ, kendi bedenine öylesine çekilmipti ki

küçük bir köpekten daha büyük görünmüyordu; babý omuzuna dođru eđilmiş, kollarý ve bacaklarý toparlanmýş, tek gö-zü kapalı bir halde.

"Minik kuş, minik serçe, minik alev, ne var? Ne oldu? Đimdi ne yaptýlar sana?"

Tenar bir tap kadar kapalı ve sert olan minik bedene sarýldý kollannda sallayarak. "Nasýl beni bu kadar korkutursun? Nasýl benden saklanýrsýn? Ah, çok sinirlendim!"

Ađladý ve gözyařlarý çocuđun yüzüne döküldü.

"Ah Therru, Therru, Therru, benden saklanma!"

Düđümlenmiş kol ve bacaklarý bir titremedir aldý ve yavaş yavaş gevşediler. Therru hareket etti ve yüzünü Tenar'm göđsü-

103

le omuzu arasýndaki bopluđa bastýrarak birdenbire Tenar'a yapýp-tý, deliye dönmüþçesine kenetleninceye kadar daha da sýký tutun-du. Ađlamadı. Hiç ađlamazdı; gözyařlarýný yakmýplardý belki de; hiç gözyařý yoktu. Fakat uzun bir inleme, hýçkýrýk sesi çýkardı.

Tenar çocuđu sallaya sallaya kucađýnda tuttu. Çok çok yavaş-ça o delice kenetlenmesi gevşedi. Babý, yastýktaymýþçasýna Te-nar'ýn göđsüne uzandı.

"Anlat bana/1 diye mýrýldandý kadýn ve çocuk zayıf, kaba fý-sýltýsýyla cevapladı, 'O buraya geldi."

Tenar'ýn ilk aklýna gelen Ged oldu; hâlâ korkunun süratiyle hareket eden aklý bunu fark edip Vnun kendisi için kînî olduđu-nu görmesini sađladı; bu aklýndan geçerken muzip muzip güldü ama devam etti, iz sürerek. ,1Kim geldi buraya?"

Bir çepit iç titremesinden başka cevap yoktu.

"Bir adam," dedi Tenar sessizce, "deri kepli adam."

Therru bir kez babýyla onayladı.

"Buraya gelirken onu yolda görmüþtük."

Tepki yok.

"Dört adam - hani ben içlerinden birine çok kızmýptým, hatýr-ladýn mı? O da onlardan biriydi."

Fakat Therru'nun nasýl yabancýlar arasýnda genellikle babýný eđerek yanýk tarafýný sakladýđýný, hiç bakmadýđýný hatýrladı.

"Onu tanýyor musun Therru?"

"Evet."

"Nehrin - nehrin yanýndaki kampta yapadıđýn zamandan mı?"

Tek bir onay lama hareketi.

Tenar'ýn kollarý kızzý daha bir kavradý.

"Buraya mı geldi?" dedi ve yapadıđý tüm korku konupurken hiddete, tüm bedenini bařtan apađý atep gücü gibi yakan bir öfke-ye dönüptü. Bir çepit kahkaha attý -"Hah!"- ve tam o anda Kales-sin'i hatýrladı, Kalessin'in nasýl güldüđünü.

Fakat bu bir insan, bir kadýn için o kadar kolay deđildi. Atepi denetim altýna almak gerekti. Ve çocuđu da avutmak.

"Seni gördü mü?"

104

"Saklandým."

Tenar bunun üzerine Therru'nun saçýný okpayarak, "Sana hiç dokunamayacak Therru. Ne dediđimi anla ve bana inan: Sana bir daha hiç dokunamayacak. Ben yanýnda yokken bir daha seni hiç göremeyecek ve o zaman da benimle muhatap olmasý gerekecek. Anlýyor musun caným, kıymetlim, güzelim? Ondan

korkmana ge-rek yok. O, senin ondan korkmaný istiyor. O senin korkunla bes-leniyor. Onu açhktan öldürecedeiz Therru. Kendi kendisini yiyin-ceye kadar onu açhktan öldürecedeiz. Kendi ellerinin kemiklerini kemirirken kemikler boðazýna kaçýp týkanmcaya kadar... Ah ah ah, söylediklerime bakma .pimdi, sadece kýzgýným, çok kýzgý-ným... Kýzardým mı? Pimdi Gontlu kadýnlar gibi kýrmýzý mýyým? Bir ejderha gibi, kýrmýzý mýyým?" dedi. Þaka yapmaya çalıptý; Therru babýný kaldýrarak, kendi burubuk, ürkek, atep-yeniði yü- * zünden pnun yüzüne baktý ve "Evet. Kýpkýrmýzý bir ejderhasýn/ dedi.

Eve bir adamýn gelmiþ olmasý fikri, onun evde olmasý fikri, becerdiði iþe gelip bakmasý, belki de becerdiði bu iþi daha da iler-letmeyi düþünmesi fikri, Tenar'ýn her aklýna geldiðinde gitgide bir düþünceden çok mide bulandýrýcý bir nöbet, kusmak için bir ihtiyaç olarak beliriyordu. Fakat bu tiksinti ve öfke karpýsýnda kendi kendisini yakýp yok ediyordu. Kalkýp yýkandýlar; Tenar o anda en çok duyumsadýðý þeyin açlýk olduðuna karar verdi, "Çok açým," dedi Therru'ya ve kendi-lerine ekmek, peynir, yaðlý soðuk fasulye, dilimlenmiþ bir soðan ve kum sosislerden oluþan zengin bir sofraya hazýrladı. Therru ye-meðini güzel güzel yedi, Tenar yemeðini çok çok güzel yedi.

Sofrayý toplarken, "Þimdilik seni hiç býrakmayacaðým Ther-ru, sen de benden ayrýlmayacaksın. Tamam mı? Her ikimiz de Yosun Teyze'nin evine gitmeliyiz. Seni bulmak için bir sihir ya-pýyordu, artýk devam etmesine gerek yok ama bunu bilmiyor ola-bilir," dedi.

TheiTu hareketsiz durdu. Tek bir kez açık kapýya bakýp kapý-dan sakýnarak uzaklaftý.

105

"Çamaþýrlarý da toplamamýz lazým. Dönüþte. Ve geri döndü-ðümüzde, bugün aldýðým kumaþý göstereceðim sana. Bir elbise için. Yeni bir elbise için, sana. Kýrmýzý bir elbise."

Çocuk kendi içine kapanarak durdu.

"Eðer saklanýrsak Therru, onu besleriz. Biz yiyeceðiz onu. Ve onu açlýktan öldüreceðiz. Benimle gel."

Bu zorluk, bu dýþarıya açýlan kapýdaki engel Therru için mu-azzamdý. Kýz kapýdan ürküyor, yüzünü gizliyor, titriyor, sendeli-yordu; onu kapýdan geçmesi için zorlamak zorbalýktý, onu saklan-dýðý yerden çýkartmak zorbalýktý, fakat Tenar'm hiç acýmasý yok-tu. "Gel!" dedi ve çocuk gitti. Yosun'un evine doðru tarlalardan el ele yürüdüler. Bir iki ke-re Therru bakýplarýný kaldýrmaýý baparabildi.

Yosun onlarý gördüðüne þaþýrmaýptý, fakat halinde acayip, ihtiyatlý bir görüntü vardý. Therru'ya eve kopup halkalý tavuðun yeni çýkan civcivlerini görmesini ve kendisi için iki tanesini seç-mesini söyledi ve Therru hemen bu sýðýnaða girerek kayboldu.

"Babýndan beri evin içindeymiþ," dedi Tenar. "Saklanýyor-muş."

"Olabilir," dedi Yosun,

"Neden?" diye sordu Tenar sertçe. Duygularýný gizleyip sak-layacak durumda deðildi.

"Etrafta... etrafta varlýklar var," dedi cadý uðursuz bir þekilde deðil de huzursuzca.

"Etrafta apaðýlýk insanlar var!" dedi Tenar; Yosun ona baka-rak biraz geri çekildi.

"Ya iþte/' dedi. "Ya þekerim. Etrafýnda bir alev var, babýnýn çevresinde bir atep parýltýsý. Çocuðu bulmak için bir büyü kur-dum, fakat doðru iþlemedi. Büyü kendi yolunda ilerledi; bir yer-lerde; sonuçlanıp sonuçlanmadýðýný hâlâ bilemiyorum. Dehþet içinde kaldým. Küçük kýzý aradým, ama onlarý gördüm daðlarda uçarlarken, bulutlarýn içinde

uçarlarken. Đimdi de sende bu var, saçýn sanki alev almýþ. Yolunda olmayan, yanlýþ giden ne?"
"Deri kepli bir adam," dedi Tenar. "Genççe bir adam. Olduk-ça iyi görünüþlü. Yeleğinin omuzundaki dikiþ yeri sökülmüþ. Onu

106

etrafta gördün mü?"

Yosun babýný evet anlamýnda salladı. "Otları biçmesi için onu malikânenen tuttular."

"Sana onun..." Tenar eve dođru bir göz attý, ,rbir kadýn ve iki adamla olduđunu söylemiþtim ya. Onlardan biri o."

"Yani, onlardan biri mi.,,M

"Evet."

Yosun, tahtadan oyulmuþ yaplý bir kadýn gibi dimdik durdu, tap gibi.

"Bilmiyorum," dedi en sonunda. "Yeterince bildiđimi sa-nýrdým. Ama bilmiyorum. Ne... ne olabilir... Onu... onu görmeye mi gelecekti?"

"Eğer baba o ise, çocuğu istemeye gelmiþ olabilir."

"Ýstemek mi?"

"Kýz onun malý."

Tenar tarafsýzca konuþuyordu. Konuþurken Gont Dađý'nýn te-pelerine baktý.

"Fakat sanýrým o, baba deđil. Galiba bu diđeri. Köydeki arka-dapýma gelip çocuđun 'kendi kendisine zarar verdiđini haber ve-ren."

Yosun hâlâ dehpert içinde, hâlâ kendi sihri ve görüntüleriyle, Tenar'ýn hiddetiyle, bu iđrenç kötülüđün varlýđýyla ürkmüþtü. Ba-pýný salladı, periþan bir halde. "Bilmiyorum," dedi. "Yeterince bi-liyorum zannederdim. Nasýl geri gelebilir?"

"Yemek için," dedi Yenar. "Yemek için. Bir daha onu yalnýz býrakmayacađým. Yalnýz yarýn Yosun, erkenden, kýzý burada bir saat alýkoymanı isteyebilirim. Bunu yapar mýsýn, ben konađa gi-dip gelene dek?"

"Tabii, þekerim. Elbette. Eđer istersen ona bir gizleme büyü-sü de yaparým. Fakat... Fakat onlar orada, Kral'ýn Þehrinden ge-len büyük adamlar.

"Ýyi ya iþte, halk arasýnda yapam nasýmýþ görürler," dedi Te-nar, ve Yosun rüzgârdaki bir atepten savrulan kývılcýmlardan ka-çýnmak istercesine geri çekildi,

101

IX

BULMA SÖZLERÝ

LORD'UN uzun çayýrýnda dizilmiþler, sabahýn parlak gölgeleri içinde ot biçiyorlardý. Tenar'ýn biraz uzaktan çýkartabildiði kada-rýyla, biçicilerden üçü kadýn, iki erkekten biri de çocuktú, diđeri kambur ve ak saçlýydý. Biçilmiþ kıysma gelerek kadýnlardan birine deri kepli adamý sordu.

"Te Valmouthtan gelmiþ ha," dedi biçici. "Nerdedir bil-mem." Diđerleri ara verebildikleri için memnun, yerlerinden ay-rýlýp onlara dođru geldiler. Hiçbiri Orta Vadi'den gelen adamın nerede olduđunu veya neden onlarla birlikte ot biçmediđini bil-miyordu, "O tipler pek durmazlar," dedi kýr saçlý adam. "Miskin. Onu tanýyo muydun haným?"

"Kendi isteðimle deðil," dedi Tenar. "Evime hýrsýz gibi girdi -çocuðu korkuttu. Adýna ne derler onu bile bilmiyorum aslýnda."
"Kendisine Mahir diyordu," diye atýldý çocuk kendiliðinden. Diðerleri ya kadýna, ya baþka tarafa bakarak bir þey söylemedi, Kim olabileceðini tahmin etmeye baþlamýplardý; yaþlý büyücünün

108

evindeki Karglý kadýn. Re Albi Lordu'nun köylülerden kuþku du-yan, Ogion ile ilgili her þeyden ipkillenen kiracılarýydýlar. Týrpan-larýný bilediler, arkalarýný döndüler, sýraya dizildiler, çalıþmaya koyuldular. Tenar bir sýra ceviz aðacýný geçerek, tepe tarafýndaki tarladan apaðýya, yola yürüdü.

Yolda bir adam durmuþ bekliyordu. Kalbi hýzla çarptý. Adam-la yüzleþmek için büyük adýmlarla ilerledi.

Adam Aspen'di, malikânenin büyücüsü. Yol kenarýndaki aðacýn gölgesinde uzun çam asasına dayanmýþ zarafetle duruyor-du. Kadýn yola çýkarken, "Ýþ mi arýyorsun?" dedi.

"Hayýr."

"Lordumun tarlada çalıþacak ameleye ihtiyacı var. Bq sýcak havalar deðipmek üzere, otlarýn bir an önce içeri alýnması gerek."

Adamýn söyledikleri Goha, yani Çakmak'm dul karýsý için ye-rinde sözlerdi ve Goha adama kibarca cevap verdi. "Eminim hü-neriniz sayesinde otlar içeri kaldýrýlýncaya kadar yaðmurları uzak tutabilirsiniz." Fakat adam, kadýnýn Ogion ölürken gerçek ismini söylediði kiþi olduðunu biliyordu ve bu bilgiler ýpýðýnda adamýn söylediði açık bir uyarý olsun diye söylenmiþ son derece apaðýla-yýcý bir þey ve bilerek yapılmýþ bir hataydı. Kadýn da tam ona, Mahir adýndaki adamýn nerede olduðunu bilip bilmediðini sora-caktý. Onun yerine, "Buradaki kalfaya, otları biçmek için aldýðý adamýn köyümden bir hýrsýz, hatta daha kötü biri olarak ayrýldýðý-ný, burada çalıþtırmak için uygun olmayan biri olduðunu söyle-meye geldim. Fakat görünüşte adam baþka yere gitmiþ," dedi.

Aspen kendini zorlayarak, "Ben bu insanlarla ilgili bir þey bilmem," diye cevap verinceye kadar gözünü adama dikip baktý kadýn, sakın sakın. Onun, Ogion'un ölümünün sabahýnda, genç /bir adam; gri cüppeli, gümüşü asalý, uzun boylu, yaký-íklý bir genç olduðunu düþünmüþtü. Düþünmüþ olduðu kadar genç görünmüyordu, ya da gençti de her nasýlsa kurumuþ, solmuþtu. Bakýpları ve sesi artýk açıkça kibir doluydu; kadýn ona Goha'riýn sesiyle cevap verdi: "Ona ne þüphe. Ýzninizle." Onunla bir sorun çýkmasıný istemiyor-du. Gerisin geri köye gitmek için davrandý fakat Aspen, "Bekle!"

109

dedi.

Bekledi.

" 'Bir hýrsýz hatta daha kötü biri* diyorsun ama iftira atmak bedava; Üstelik bir kadýnýn dili her hýrsýzdan kötüdür. Buraya, ifti-ralar atýp, yalanlar söyleyerek, tarladaki ameleleri birbirlerine dü-þürmeye geliyorsun, her cadýnýn geçtiði yerlere ejdertohumu ekti-ði gibi. Senin bir cadý olduðunu anlamadýðýmý mı sandýn? Üstüne yapıþan o küçük þeytaný gördüğümde, onun nasýl ve ne amaçla vücuda getirildiðini anlamadým mı sandýn? O çocuðu yok etmeye çalıþan adam doðrusunu yapmýþ, ama iþi bitirmek lazým. Bana bir kere meydan okudun, yaþlý büyücünün bedeninin üzerinden ve seni o zaman cezalandýrmaktan çekindim, hem onun hatýrý için,

hem de diðerlerinin önünde olduðu için. Fakat bu kez çok ileri gittin, seni uyarıyorum kadýn! Bu topraklara ayak basmana izin vermem. Eðer benim isteðimi çiðnersen veya benimle konuþma-ya cüret edersen, seni Re Albi'den sürdürürüm, Overfelli'den apa-ðýya hem de, pipine köpekler takarak. Anladýn mı ne dediðimi?"

"Hayýr," dedi Tenar. "Senin gibi adamlarý hiçbir zaman anla-madým." Arkasýný dönerek, apaðýya doðru yola koyuldu.

Sýrtýndan yukarý, okþar gibi bir temas hissetti ve baþýndaki saçlar diken diken oldu. Aniden, büyücünün asasýný kendisine doðru uzattýðýný, asanýn etrafýnda karanlýk pimpeklerin toplandýðý-ný ve konuþmak üzere dudaklarýnýn aralandýðýný görececek þekilde arkasýný döndü. O anda böyle düþündü: Ged büyücülüðünü yitirdi diye, tüm adamlarýn yitirdiðini zannetmiþtim ama yanýlmýþým! Ve kibar bir ses, "Aman efendim. Kimler varmýþ?" dedi.

Havnorlu adamlardan ikisi, yolun öbür yanýndaki vipne bah-çesinden geliyorlardý. Bakýplarýný, yumupak ve kibar ifadelerle Aspenden Tenar'a çevirdiler; bir büyücünün, orta yaplý dul bir ka-dýný lanetlemesini engellemenin gerekliliðinden esef duymamýþ gibi, ama gerçekten, gerçekten de böyle þey olmazdý.

"Haným Goha," dedi altýn iþlemeli gömlekli adam ve eðilerek kadýna selam verdi,

Diðeri, parlak gözlü olan da selam verdi, gülümseyerek. "Ha-

110

mm Goha da," dedi, "Kral gibi, gerçek ismini açýk açýk ve kork-madan tapýyan bir kiþi sanýrým. Gont'ta yapadýðýna göre, onun Gontça ismini kullanmamýzý tercih edebilir. Fakat baþardýklarýný bildiðim için saygýlarýmý sunmama izin vermesini diliyorum; çünkü Elfarran'dan beri hiçbir kadýnýn takamadýðý Halka'yý o tak-tý." Ve sanki dünyadaki en doðal þeymiþ gibi dizlerinden birinin üzerine çöküp Tenar'ýn sað elini hafifçe ve çabuk bir hareketle tu-tarak alnýný bileðine deðdirdi. Elini býrakarak ayaða kalktý, yü-zünde o müþfik ve yanýltýcý tebessümle.

"A," dedi Tenar, içini bir heyecan ve sýcaklýk kaplayarak, "dünyada çepit çepit güç vardýr! Tepekkür ederim

Büyücü tap kesilmiþ bakýyordu. Dudaklarýný lanetin üzerine kapatmýþ, asasýný da çekmiþti ama hem asasýnýn, hem de gözleri-nin çevresinde hâlâ gözle görünür bir karanlýk vardý.

Halka'nýn Tenar'ý olduðunu daha önceden biliyor muydu, yoksa o anda mı öğrenmiþti, bunu bilmiyordu kadýn. Önemli de deðildi. Bütün kalbiyle ondan nefret ediyordu. Kadýn olmasý, onun suçuydu. Hiçbir þey bunu ne daha kötüleptirebilirdi, ne de düzeltebilirdi, onun gözünde; hiçbir ceza yeterli deðildi. Ther-ru 'y a y apýlanlara bakm ý þ ve onaylamý þtý.

"Bayým," dedi kadýn yaplý olan adama, "dürüstlük ve açýklýk-tan gayri her þey krala hürmetsizlik etmek olur gibi geliyor bana, kendisi adýna söz söylediniz -ve þu an yaptýðýnýz gibi kendisi adýna hareket ettiðiniz-krala. Ben de krala ve habercilerine hür-met etmek isterim. Fakat benim kendi þerefim, arkadaþým beni bu konuda serbest býrakmcaya kadar, susmamda yatýyor. Ben... ben eminim ki beyler, o size zamanýnda bir haber yollayacaktır. Sade-ce ona zaman tanýym, rica ediyorum,"

"Elbette," dedi biri de diðeri: "Ýstedildi kadar. Ve sizin güve-niniz hanýmým, bizi her þeyden daha çok þerefendiriyor."

Re Albi'ye giden yoldan inmeye baþladý sonunda Tenar; olaylarýn þoku ve deðipiminden, büyücünün insanýn derisini yü-zen nefretinden, kendi hiddet dolu horgörüsünden, büyücünün ona zarar verme arzusu ve gücünü aniden öğrenmesinden kay-naklanan dehþetten, dehþetinin kralýn elçileri -limandan, Kýlýç ve

///

Taht Kulesi'nden, hak ve düzenin merkezinden beyaz yelkenli gemilerle gelen o adamlar- tarafýndan sunulan sýðýnak içinde bir-denbire son bulubundan sarsýlmýþ bir þekilde uzaklaþarak. Kadýn minnettarlýkla hafiflemiþti. Gerçekten de o tahtta bir kral oturu-yordu ve tacýndaki en önemli mücevher de Barýþ Rünü olacaktý.

Daha genç olan adamýn zeki ve müþfik yüzünü sevmiþti; bir kraliçe önündeymiþ gibi diz çöküpünü ve içinde bir göz kýrpýþ saklý tebessümünü de... Geriye bakmak için döndü, iki elçi, yan-larýnda büyücü Aspeýý, malikâneye doðru giden yol üzerinde yü-rüyorlardý. Onunla dostça sohbet ediyor gibiydiler, sanki hiçbir þey olmamýþçasýna.

Bu manzara kadýnýn ümit dolu güveninin coþkusunu biraz

1 bastýrdý. Gerçekten de saraylýydýlar. Tartýþmak, hükme varmak, tenkit etmek onlarýn iþi deðildi. Ayrýca adam da bir büyücüydü, ev sahiplerinin büyücüsü. Yine de, diye düþündü, onunla o kadar rahat yürüyüp konupmamalıydýlar.

Havnor'dan gelen adamlar birkaç gün daha, belki de Babbü-yücü'nün fikrini deðiþtirip onlara geleceði umuduyla, Re Albi Lordu'yla birlikte kaldýlar, amane onu aradýlar, ne de nerede ola-caðý konusunda Tenar'ý sýkýþtırdýlar. Sonunda gittiklerinde, Teýýar ne yapacaðý konusunda bir karar alması gerektiðini söyledi kendi kendine. Orada kalması için pek bir neden yoktu, ama gitmesi için iki kuvvetli nedeni vardý: Aspen ve Mahir; Therru ile onu ra-hat býrakacakları konusunda ne birine, ne de öbürüne güvenebilir-di.

Yine de karar vermek ona zor geldi, çünkü gitmeyi düþün-mek zordu. Þimdi Re Albi'den ayrılarak Ogion'u býrakacak, onu kaybedecekti; evine göz kulak olup, soðanlanndaki yabani otları temizlediði sürece onu kaybetmemiþti. Ve, "Orada gökyüzünü hiç hayal etmeyeceðim," diye düþündü. Burada, Kalessin'in gel-diði bu yerde Tenar olduðunu düþündü. Aþaðýda, Orta Vadi'de yi-ne sadece Goha olacaktý. Erteleði. Kendi kendine, "O rezillerden kaçacak kadar korkacak mıyým? Yapmamý istedikleri de bu. Beni istedikleri gibi oynatabilecekler mi?" dedi. Therru'yu hep yanýn-

112

da tuttu. Ve günler akýp geçti.

Yosun, bir hikâyeyle çýkageldi. Tenar ona, babýndan geçenle-ri anlatmadan, fakat kendisini tehdit ettiðini söyleyerek -belki gerçekten de yapmayı düþündüğü, þey bundan ibaretti- büyücü Aspen'i sormuþtu. Yosun genellikle yaplý lordun topraklarýndan uzak dururdu, ama orada olup bitenleri merak ediyordu ve orada-ki bazı tanýdýklarýyla, yani ebeliði öðrendiði bir kadýn ve þifacı ve bulucu olarak yanýnda bulunduðu bazı kípillerle sohbet etme fýrsa-týný yakalamak konusunda pek isteksiz sayýlmazdý. Onlarý, mali-kânede olanlar hakkýnda konuþturdu. Hepsi Aspen'den nefret edi-yordu, o yüzden de konupmak için oldukça hazır bir durumdaydý-lar, fakat öykülerinin yarýsý düþmanlýk ve korku olarak dinlenme-liydi. Yine de hayale dayanan þeylerin içinde gerçeklik payý da vardý. Yosun kendisi, üç yıl önce Aspen gelinceye kadar genç lor-dun, yani torunun iyi ve saðlýklý olduðunu savunuyordu; gerçi utangaç ve somurtkan bir adamdý, "korkak gibi/1 dedi. Sonra genç lordun annesinin öldüğü sýralarda yaplý lord, Roke'a babvu-rup bir büyücü istemiþti. "Ne için? Lord Ogion bir mil kadar bile uzakta deðilken? Ayrýca malikânedeki herkes cadý zaten."

Fakat Aspen gelmişti. Ogion'a saygılarını sunmuştu, ama o kadar; ve her zaman, dedi Yosun, malikânede kaldı. O günden beri, lorun gitgide daha az görünmeye başlamış ve artık gece gün-düz yataktan çıkamadığı söylenmeye başlanmış; "hasta bir bebek gibi, kuruyup buruşarak," demiş bir ip için eve girmiş kadınlardan biri. Fakat Yosun'un ısrarla söylediğine göre -ne sayılardan kor-kuyordu, ne de onlara saygısı vardı- "yüz yapındaki, ya da o ci-varlarda, ya da daha yaplı" olan yaplı lord serpiliyordu; "etlene-rek" diyorlardı. Ve adamlardan biri -çünkü malikânede sadece adamları çalıştırıyorlardı- kadınlardan birine, yaplı lordun kendi-sini sonsuza kadar yapatması için bir büyücü tuttuğunu anlatmış, büyücünün de bunu lordu torununun yapısıyla besleyerek yaptı-ğın söylemişti. Ve adam, "Kim sonsuza kadar yapamak istemez ki?" diyerek bunda hiçbir sakınca görmemişti. "Hayret!" dedi Tenar papırlarak. "Çok çirkin bir öykü bu. Bü-tün bunlardan köyde hiç söz etmiyorlar mı?"

113

Yosun omuzlarını silkti. Yine bir "Dokunma!" meselesiydi. Güçlülerin yaptıkları güçsüzler tarafından yargılanamazdı. Ayrı-ca belirsiz ve puursuz bir sadakat vardı, yere olan bir bağlılık: Yaplı adam onların lordlarıydı, Re Albi Lordu; ne yaptığı kimse-yi ilgilendirmezdi... Anlaşılan Yosun'un kendisi de bunu hissediyordu. "Riskli," dedi, "mutlaka ters gider böyle bir numara," ama bunun kötü olduğunu söylemedi. Yukarıda, malikânede Mahir adındaki adamdan bir iz görül-memişti. Adamın Overfell'den ayrıldığına emin olmayı çok arzu-layan Tenar köydeki bir iki tanıda böyle bir adam görüp görme-diklerini sordu, ama isteksiz ve kaçamak cevaplar aldı. Onun iple-rine bulupmak istemiyorlardı. "Dokunma!.." Sadece yaplı Yelpe-ze ona bir dost gibi. köyden biri gibi davrandı. Bunun nedeni, bel-ki de gözlerinin çok zayıflaması ve Therru'yu iyi görememesiydi. Artık köye gittiğinde veya evden herhangi bir yere uzaklaştığında, çocuğu da yanına alıyordu. Therru bu işi usandırıcı bulmuyordu. Küçük çocukların ço-đu gibi, Tenar'la ya oynuyor, ya da çalışıyor ama hep yanında du-ruyordu. Oyunları, iplerle yaptığı bekiler, sepet örmek ve Te-nar'm Ogion'un raflardaki ot torbada bulduğu kemikten birkaç figürle yaptığı beylerdi. Bunların arasında köpek veya koyun ola-bilecek bir hayvan ile kadın veya erkek olabilecek bir figür vardı. Tenar a göre bunlarda hiçbir güç hissi veya tehlike yoktu ve Yo-sun da "Sadece oyuncak,1' demişti. Therru içinse bunlar büyük bir sihirdi. Bazen, sessiz bir öykünün düzenine göre onların saatlerce hareket ettirirdi; oynarken konuşmuyordu. Bazen bu kipi ve hay-van için evler yapıyordu; tahtan kurganlar, çamurdan ve sazdan kulübeler. Bunlar her zaman, ot torbalarının içinde kızın cebindeydi, Yün eğilmesini öğreniyordu; yanık eliyle örekeyi tutup, diğer eliyle sallanan kısmını döndürebiliyordu. Oraya geldikle-rinden beri keçileri muntazam aralıklarla tarıyorlardı ve daha pimdiden eğilmeyi bekleyen bir çuval dolusu kaliteli ipeksi keçi kıllı birikti. "Fakat ona öğretiyor olmalıydım,1 diye düündü Tenar, sı-kıntıyla. "Her şeyi öğret ona demişti Ogion ve ben ne öğretiyor-

114

rum? Yemek pipirmesini ve yün eğirmesini mi?" Sonra, aklının başka bir parçası, Goha olarak, "Peki ya bunlar gerçek sanat değil mi, ihtiyaç

duyulan ve soylu sanatlar deđil mi? Bilgelik sadece sözlerde mi?" diyordu. Yine de bu konuda endiye duyuyordu; bir akpamüstü peftali ađacýnýn gölgesinde Therru keçi kýllarýný temizlemek ve açmak için tifterken ve o da bunlarý tararken, "Therru, belki de nesnele-rin gerçek isimlerini öğrenmeye baqlamanýn zamaný gelmiptir. Her beyin kendi gerçek ismini tapýdýđý, eylem ile sözün bir olduđu bir dil var. Segoy bu dili konuparak adalarý derinlerden çýkarmýp-tý. Bu ejderhalarýn konuđu dildir," dedi. Çocuk dinledi, sessizce.

Tenar tarađý yere býrakarak yerden küçük bir tap aldı. "O dil-de," dedi, "bu bir tolk."

Therru kadýnýn yaptýklarýný izleyerek kelimeyi tekrarladı, tolk, ama ses çýkarmadan, sözü sađa, yara izinin olduđu yere dođ-ru biraz çekilmiř olan dudaklarýyla biçimlendirerek.

Tap Tenar'ýn avucunun içinde duruyordu, bir tap.

Her ikisi de sessizdi.

"Henüz deđil," dedi Tenar. "Sana öğretmem gereken bu deđil henüz." Yere düpsün diye tapý elinden býraktý ve Therru'nun taran-mak için hazýrladıđý bir avuç gri yün bulutunu aldı. "Belki sen gerçek ismini aldıđýn zaman, belki de uygun zaman o zamandı. Henüz deđil. Pimdi dinle. Pimdi hikâyelerin zamaný, hikâyeleri öğrenebilmen için. Sana Adalar Diyarý ve Kargad Adalarý'nýn hi-kâyelerini anlatabilirim. Sana dostum Sessiz Aihal'dan öğrendi-đim bir hikâyeyi anlatmýptým. Pimdi de arkadaşým Tarlakubu'n-dan öğrendiđim, onun benim çocuklarýmla kendi çocuklarýna an-latýrken öğrendiđim bir hikâyeyi anlatayým. Bu Andaur ve Avad' in hikâyesi. Sonsuz kadar uzun bir zaman önce, Selidor kadar uzakta Andaur adýnda bir adam yaparmýp, dađlara tek baýna gi-den bir oduncu. Bir gün ormanýn derinliklerinde ulu bir mepe ađa-cýný kesmiř. Ađaç devrilirken adama insan sesiyle seslenmiř..." O akpamüstü her ikisi için de hoř bir akpamüstü olmuđu.

Fakat o gece uyuyan çocuđun yanýna uzandıđýnda uyuyama-

z/J

di Tenar. Huzursuzdu, birbiri ardý sıra önemsiz kuruntulara kapý-lýyordu - otlađýn kapýsýný sýkýca kapattým mı; elim yünleri tara-maktan mı sýzlýyor yoksa mafsallarým mı iltihaplanýyor, falan fi-lan. Derken, evin dýbýnda sesler duyduđunu düpünerek iyice hu-zursuz oldu. Neden kendime bir köpek almadým? diye dübüdü. Ýnsanýn bir köpeđi olmamasý ne aptallýk! Bir çocukla tek baýna yapayan bir kadýnýn bugünlerde bir köpek edinmesi part. Fakat bu Ogion'un evi! Kimse buraya kötülük yapmak için gelmez. Fakat Ogion öldü, öldü; ormanýn kenarýndaki ađacýn kökleri arasýna gö-müldü. Ve kimse de gelmeyecek. Çevik Atmaca gitti, kaçtı. Artık Çevik Atmaca bile deđil, bir gölge adam, kimseye bir yararý yok, yapamaya zorlanan ölü bir adam. Ve benim de hiç kuvvetim yok, bende hiç ip yok. Yaradýlýp sözlerini söylüyorum ve sözler ađým-da ölüp gidiyor, anlamsýz oluyor. Bir tap. Ben bir kadýným, yaplý bir kadýn, zayıf ve aptal. Yaptýđým her bey yanlýp. Tuttuđum her bey küle, gölgeye, tapa dönübüyor. Ben karanlýđýn yaratýđýým, karanlýkla dolup pıpmıř. Sadece atep temizleyebilir beni. Sadece atep beni yutabilir, yutabilir týpký...

Dođrulup oturarak kendi dilinde bađýrdý yüksek sesle, "De-điptir yönünü lanet; dön!'1 Sađ kolunu, dođrudan kapalı kapýyı iparet ederek ileri ve apađý dođru uzattý. Sonra yataktan fırlayarak kapýya gitti, sertçe iterek açtı ve bulutlu geceye, MÇok geç kaldýn Aspen. Ben çok uzun zaman önce yütülmüptüm. Dosdođru kendi evine dön!" dedi.

Hafif, ekpi ve iğrenç bir yanık kokusundan -kumap ya da saç- bapka tek bir yanıt, tek bir ses bile yoktu.

Kapýyı kapatýp Ogion'un asasýný arkasýna dayadı ve Ther-ru'nun hâlâ uyuyup

uyumadýđýna baktý. Kendisi hiç uyumadý o gece.

Sabah, Yelpaze'ye eđirmekte olduklarý yünü isteyip istemedi-đini sormak için Therru'yu köye götürdü. Bu, evden uzaklaşmak ve kýsa bir süre insanların arasýna karýpmak için bir bahaneydi. Yaplı adam yünü dokumaktan memnun olacađýný söyledi ve bir-kaç dakika boyunca, çýrak kaplarýný çatmýp onlara bakýp dokuma

116

tezgâhýnda bütün hýncýyla takýrdarken, boyalı büyük yelpazenin altýnda konuþtular, Tenar ile Therru Yelpaze'nin evinden aynlýr-ken birisi Tenar'ýn eskiden yapamýp olduđu kulübenin kenarýndan süzöldü. Bir þeyJer, arý veya yabanansý gibi bir þeyler Tenar'ýn boynunu ve baþýný sokup duruyordu ve etrafta yađmur týpýrtýlarý vardý ama bulut mulut yoktu: Taplar. Çakýltaþlarýnýn yere çarpýp-larýný gördü. Therru durmuþ, þapkýn ve aklý karýpmýþ bir halde et-rafýna bakmýyordu. Birkaç çocuk, kulübenin arkasýndan kâh sak-lanarak, kâh kendilerini göstererek konuþtular, birbirlerine sesle-nip gülererek, /'Gel benimle,1' dedi Tenar hiç durmadan ve Ogion'un evine yürüdüler. Tenar titriyordu ve yürüdükçe titremesi daha da kötüleþti. Bunu, neler olduđunu anlayamadýđýndan aklý karýpmýþ ama kork-mamýþ olan Themý'dan gizlemeye çalıþtı.

Eve girer girmez Tenar hemen, onlar köydeyken birinin eve girmiþ olduđunu anladý. Yanmýþ et ve saç kokuyordu. Yataklarý-nýn örtüsü yeniden düzeltilmiþti.

Ne yapması gerektiđini düþünmeye çalıþýrken üzerinde bir büyüün olduđunu biliyordu. Büyü yapılmýþ, onu bekliyordu. Titremesini durduramýyordu ve aklý karýpmýþ, yavaþlamýþtı; karar veremiyordu. Sözcüđü söylemiþ, tapýn gerçek ismini söylemiþti ve tap ona, onun yüzüne atýlmýþtı - kötölüđün yüzüne, korkunç yüze. Konuþmak için yeltendi... Konuþamadý, Kendi dilinde düþündü, Hardca düþünemiyorum. Düþünme-mem gerek.

Kargca düþünebiliyordu. Pek çabuk deđil Sanki çok önceleri var olan Arha adýndaki kýzdan karanlýktan çýkarak kendisi adýna düþünmesini rica etmesi gerekiyordu. Ona yardım etmesi için. Bir gece önce, büyücünün lanetini geriye, kendi üstüne çevirme-sine yardım ettiđi gibi. Arha, Tenar ile Goha'nm bildiklerinin ço-đunu bilmiyordu, ama nasýl lanet okunacađýný biliyordu, karan-lýkta nasýl yapanacađým ve nasýl sessiz olunacađýný da. Bunu yapmak çok zordu, sessiz olmak yani. Bađýrmak isti-yordu. Konuþmak istiyordu, Yosun'a gidip neler olduđunu, neden

117

gitmesi gerektiđini anlatmak, en azýndan hoþçakal demek. Fun-da'ya, "Keçiler artýk senin Funda," demek istedi ve bunu Hardca söylemeyi bapardý; böylece Funda anlayabilirdi ama Funda anla-madý. Dik dik baktý ve güldü, "Ya, onlar Lord Ogion'un keçileri!" dedi.

"O halde... sen..." demeye çalıþtı Tenar, "onun adýna bakma-ya devam ediver," fakat üzerine öldürücü bir illet geldi ve kendi sesinin cýrtlak cýrtlak, "aptal, yarýmakýlh, ahmak karý!" dediđini duydu. Funda dik dik bakarak gülmeyi kesti. Tenar kendi ađýný eliyle kapattý. Funda'yi alarak süt sađma barakasýnda mayalanan peynirlere bakması için döndürdü; bir ona, bir de peynirlere iparet etti durdu, ta ki Funda baþýný belli belirsiz evet anlamýnda sallayýp Tenar bu kadar acayip davrandýđý için gülünceye kadar.

Tenar Themfya baþýyla, -gel!- diye iparet ederek Therru'nun korkuyla sinmesine neden olan kötü kokunun daha da kuvvetlen-miþ olduđu eve girdi.

Tenar çýkýnlarýný ve yolculuk pabuçlarýný çýkardý. Kendi çýký-nýna yedek elbisesiyle çuval elbiselerini, Therru'nun iki elbisesi-ni, yarým kalmýp yeni elbisesi ile artan kumaşý, kendisi ve Therru için oymuş olduđu ađýrþaklarý ve yol için biraz yiyecek ile bir tes-ti su koydu. Therru'nun çýkýnýna ise Therru'nun en güzel sepetleri, ot torbasý içindeki kemik insan ile kemik hayvaný, Yosun'un ona vermiş olduđu küçük bir hasýr ile fýstýk ve kuru üzüm torbasý gir-di. "Git þeftali ađacýný sula," demek istedi, ama cesaret edemedi. Çocuđu dýþ an çýkartarak gösterdi. Therru cýlýz kökü dikkatle su-ladý. Süpürerek eve çeki düzen verdiler, çabuk çabuk çalıþarak, sessizlik içinde.

Tenar testilerden birini rafa geri koydu ve rafýn öbür ucunda üç büyük kitap gördü,-Ogion'un kitaplarýný.

Arha da görmüþtü bunlarý ve bunlar ona hiçbir þey ifade et-memiþti; kâđýt dolu büyük deri kutular.

Fakat Tenar bunlara uzun uzun baktý ve ne yapması gerekti-ði, kitaplarý nasýl tapýyacađý konusunda karar vermek, iþin içinden çýkmak için harcadýđý çabayla kaplarým çatarak parmađýnýn bođu-

118

mýmu ýsýrdý. Bunlarý tapýyamazdý. Ama tapýmalýydý. Onlar burada, bu tecavüze uđramýp evde, nefretin girmiş olduđu bu evde kala-mazdý. Bunlar onundu. Ogion'undu. Ged'indi. Kendisinini. Bil-gi, Ona her þeyi öðret! Kýllarý ve yünü doldurduđu bohçayý bopal-týp içine kitaplarý üst üste koydu ve bohçanın ađzýný deri bir ka-yýpla bađlayarak tutabilmek için bir de ilmik attý. Sonra, "Artýk gitmemiz gerek Therru," dedi. Kargca konuşmuştı ama çocuğun ismi aynýydý; isim Kargca bir sözdü: alev, alevlenmek; çocuk da geldi, kendi küçük servetini sýrtýndaki bohçada tapýyarak, hiç soru sormadan. Yürüyüp sopalarýný, fýndýk filiziyle akçaaðaç dalýný al-dýlar. Ogion'un asasýný kapýnýn yanýndaki karanlýk köpede býraktý-lar. Evin kapýsýný, denizden gelen rüzgâra karþý sonuna kadar açýk býraktýlar.

Bir hayvan içgüdüþü, Tenar'ý tarlalardan ve gelmiş olduđu dađ yolundan uzak durmaya itti. ThemTnun elinden tutarak, dim-dik çayýrlardan apađý, zigzaglar çizerek Gont Limaný'na varan araba yoluna çýkan kestirme bir yola koyuldu. Eđer Aspen'le kar-þýlaþýrsa mahvolacađýný biliyordu ve adamýn onu yolda bekliyor olabileceđini düþündü. Ama belki de bu tarafta beklemezdi.

inmeye baþladýktan bir mil kadar sonra düþünebilmeye baþla-dý. Ýlk düþündüđu þey, dođru yolu seçmiş olduđuydu. Çünkü Hard-, ca sözleri yavaþ yavaþ hatýrlamaya baþladý ve bir süre sonra da gerçek sözleri hatýrladý; öyle ki eđilerek bir tap aldý ve elinde tut-tu, aklýndan tolk diyerek, sonra tapý cebine attý. Havanýn ve bulut-larýn engin katmanlarýna baktý ve aklýndan tek bir kez Kalessin dedi. Ve týpký havanýn açýlması gibi, zihni açýldý.

Ot bürümüş yüksek kýyýlar ile dýþarı tapın kayalarla gölgelen-miş uzun bir açýklýða geldiler; kadýn kendisini burada biraz hu-zursuz hissetti.

Dönemece çýktýklarýnda altlarýndaki koyu mavi körfez ile Armed Kayalýklarýnýn arasýndan körfeze girmekte olan yelkenleri açýk, çok güzel bir gemi gördüler. Tenar son gördüđu bu tür bir gemiden korkmuştı, ama bundan korkmadý. Gemiýi karþýlamak için yoldan koparak inmek geldi

içinden,

Bunu yapamadý. Therru'nun adýmlarýyla ilerliyorlardý. Ýki ay

119

öncesinden daha iyi bir hýzdý; ayrýca yokup apađý gitmek, ipi daha da kolaylaþtırýyordu. Ama gemi onlarý karþýlamak için uçuyordu, Yelkenlerinde büyürüzgârý vardý; körfezi uçan bir kuðu gibi geçi-yordu. Tenar ile Therru yolun bir sonraki uzun dönemecine var-madan limana girdi.

Ne büyüklükte olursa olsun bütün kasabalar Tenar için çok yabancý yerlerdi. Onlarýn içinde hiç yapamamýþtý. Yerdeniz'in en büyük þehri olan Havnor'u görmüþtü bir kez, bir süre için; Gont Limaný'na Ged ile birlikte yelken açmýþtý, seneler önce; ama OverfeiTe giden yola sokaklarda hiç duraksamadan týrmanmýþlar-dý. Bildiði diðer kasaba da kýzýnýn yapadýđý Valmouth idi; Andra-desten gelen bir ticaret gemisinin büyük bir olay olduðu ve sakin-lerinin en büyük muhabbet konusunu kurutulmuş balýklarýn olup-turduðu, uyupuk, günepli bir liman kasabasý.

Çocukla birlikte Gont Limaný'nýn caddelerine çýktýklarýnda güneþ batý denizinin oldukça üstündeydi. Therru on beþ mili hiç þikâyet etmeden ve bitkin düþmeden yürümüþtü, ama mutlaka çok yorulmuþtu. Tenar da bir gece önce hem uyumamýþtu hem de tehlikede olduðundan yorgundu; sonra Ogion'un kitaplarý da bü-yük bir ađýrlýk olmuþtu. Yolun yarýsýnda kitaplarý sýrt torbasýna, yiyecek ile giyecekleri de yün torbaya koymuþtu; bu az da olsa fayda etmiþti ama ipi tam manasýyla kolaylaþmam ipti. Böylece þehrin eteklerindeki evler arasýndan yürüyüp, iki taþ ejderha yon-tusunun ortasýndan geçen yolun caddeye döndüğü yerdeki þehir kapýþma zar zor geldiler. Burada bir adam, kapýnýn nöbetçisi, on-larý süzdü. Therru yanýk yüzünü omuzuna doðru eðdi ve yanýk elini önlüðünün altýna sakladý. "Þehirdeki bir eve mi gidiyorsun haným?" diye sordu nöbetçi, çocuða bakarak.

Tenar ne diyeceðini bilmiyordu. Þehir kapýsýnda nöbetçilerin olduðunu bilmiyordu. Ne hancýya, ne de girip ücreti toplayan biri-ne verecek parasý vardý. Gont Limaný'nda tanýdýđý bir kul bile yoktu - ama bir kiþi var, diye düþündü o anda, büyücü, Ogionlu gömmeye gelen büyücü var; adý neydi onun? Fakat adama ne

120

dendiðini bilmiyordu. Orada ađzý bir karýþ açýk, ayný Funda gibi, kalakalmýþtý.

"Geçin, geçin," dedi nöbetçi sýkýlarak ve döndü.

Burundan güneye doðru giden, Valmouth'a varan yolu nasýl bulabileceðini sormak istedi; fakat onun bir dilenci, cadý veya taþ ejderhalarýn þehre sokmamasý gereken her neyse, ondan olduðu-na karar verir diye adamýn dikkatini bir kez daha çekmeyi göze alamadý. Böylece ejderhalarýn arasýndan geçtiler -Therru, göre-bilmek için baþýný biraz kaldýrdý- ve çakýltaþlarýnýn arasýndan zah-metle yürüdüler, gitgide daha da þaþýrarak, hayrete düþerek ve kü-çülerek. Dünyadaki hiçbir þeyin ve hiç kimsenin Gont Limaný'nm dýþýnda kalmýþ olabileceðini Tenar'ýn aklý almadý. Her þey bura-daydý. Taþtan yüksek evler, arabalar, kýzaklar, el arabalarý, sýđýr-lar, merkepler, pazar yerleri, dükkânlar, kalabalýklar, insanlar, in-sanlar - onlar ilerledikçe insanlar çoðalýyordu. Therru yan yan gi-derek, yüzünü saçıyla saklayarak Tenar'ýn eline yapýþmýþtý. Tenar da Therru'nun eline.

Burada nasýl kalacaklarýný aklý almýyordu; demek ki yapýla-cak tek þey güneye doðru yola koyularak ormanda konaklama umuduyla gün kavupuncaya dek -çok az bir zaman kalmýþtý ar-týk- yürümekti. Tenar dükkânlardan birinin kepengini kapatmak-ta olan genip beyaz önlüklü, genip bir kadýný gözüne kestirdi ve þehri güneyden terk eden yolu sormaya karar vererek caddeyi

geçti. Kadýnýn sert, kýrmýzý yüzü yeterince hoş görünüyordu, fa-kat tam Tenar tüm güvenini toplayýp onunla konupacaktý ki Ther-ru elini, sanki birinden saklanmak için onun arkasýna geçiyormuş gibi sýktý; Tenar babýný kaldýrýnca caddeden kendisine dođru gel-mekte olan deri kepli adamý gördü. Adam da onu ayný anda gör-dü. Durdu.

Tenar, Therru'nun kolundan tutarak kýzý yarý sürükleyip, yarý savurdu. "Gel!" dedi ve büyük adýmlarla dođruca adama dođru ilerleyerek yanýndan geçti. Bir kez adamý geride býraktýktan sonra daha hýzlý yürümeye baýladı; yokup apađý, dik caddenin dibinde batan güneşin göz kamaýtırán ýpýđýna ve karanlýđýna, rýhtýma ve iskelelere dođru giderek. Therru da onunla birlikte koþtu, ayný

121

yandýktan sonra kaidýđý gibi nefessiz kalarak.

Yüksek direkler kýrmýzý ve sarý göde karpý sallanıyordu. Kü~ rekli bir kadýrganýn gerisindeki gemi, yelkenleri toplanmýþ, taþtan bir iskeleye dayanmýþ yatýyordu. .

Tenar arkasýna baktý. Adam onlarý takip ediyordu, yakýndan. Acele etmiyordu.

Ýskeleye koþtu, fakat biraz ilerledikten sonra Therru tökezledi ve nefesini toparlayamadýđmdan daha ileri gidemedi. Tenar onu kaldýrdý; çocuk sarýldý, yüzünü Tenar'ýn omuzunda sakladı. Fakat bu kadar yüklenince Tenar pek hareket edemedi. Bedeninin altýn-da bacaklarý titriyordu. Ýskeleden geminin güvertesine uzanan kü-çük tahta köprüye geldi. Elini köprünün parmaklýđýna koydu.

Güvertede duran bir gemici, sýrým gibi kel bir adam, kadýna baktý. "Bir þey mi var bayan?" dedi. "Bu - bu gemi Havnor'dan mı?" "Kral'ýn Þehri'nden elbette." "Býrakýn gemiye gireyim."

"Þey, bunu yapamam," dedi adam sýrýtarak fakat gözleri kay-dý; Tenar'ýn yanýna varmýþ olan adama bakýyordu.

"Kaçmana gerek yok," dedi Mahir kadýna. "Sana bir zarar vermek istemiyorum. Seni incitmek istemiyorum. Anlamýyorsun. Kýz için yardým çađýran bendim, öyle deđil mi? Olanlara üzöl-müþtüm. Kýz konusunda sana yardým etmek istiyorum." Elini uzattý, sanki kendi iradesinin dýþýnda kýza dođru çekiliyormuş gi-bi. Tenar hareket edemedi. Therru'ya, bir daha adamýn ona hiç dokunmayacađýna dair söz vermiþti. Elin, çocuđun kaçýnmaya ça-lýþan çýplak koluna deđdiđini gördü.

"Ondan ne istiyorsun?" dedi baþka bir ses. Kelin yerini baþka bir gemici almýþtı: genç bir adam. Tenar adamýn, kendi ođlu oldu-đunu düþündü.

Mahir çabucak cevap verdi. "Kadýnda... kadm benim çocuđu-mu aldı. Yeđenimi. O benim. Onu týlsýmiadı, onunla kaçtı, bak..." Tenar hiç konupamýyordu. Kelimeler gitmiþti, ondan alýnmýþ-tý. Genç denizci ođlu deđildi. Ýnce ve kararlı yüzlü, berrak göz-lüydü. Ona bakarken kelimeleri buldu: "Ýzin verin gemiye bine-

122

yim. Lütfen!1'

Genç adam elini uzattý. Kadýn tuttu ve adam kadýný iskele tahtasýndan geminin güvertesine geçirdi.

"Orada bekle," dedi Mahir'e; ve kadýna, "benimle gelin." Fakat bacaklarý kadýný taþýyamýyordu. Havnor'dan gelen ge-minin güvertesindeki bir yýđýnýn üzerine yýđýldý, ađýr bohçayý elinden düþürse de çocuđa sýký sýký

sarılarak. "Adamın onu alma-sına izin vermeyin, ah, onu almalarına izin vermeyin; almasınlar onu, almasınlar, almasınlar!"

m

123

X

YUNUS

ÇOCUĞU bırakmıyordu, çocuğu onlara vermiyordu. Gemide-ki lerin hepsi erkekti. Ancak uzun bir süre sonra ne dediklerini, ne yapıldığını, ne olduğunu aklı almaya bağlamıptı, Genç adamın, oğlu zannettiği genç adamın kim olduğunu anladığında, ona, ta babından beri anlamıpmış da sadece bunu düşünememiş gibi gel-miştir. Hiçbir şey düşünememiştir. Genç adam rıhtımdan gemiye geri gelip durmuş, görünüşe göre geminin kaptanı olduğu anlaşılan, iskele tahtasının yakının-da duran beyaz saçlı bir adamla konuşuyordu. Adam, güvertenin bir köşesinde parmaklıklar ile büyük bir buçurgat arasında Ther-ru'yla bürünmesine ses çıkarmadıkları Tenar'a doğru baktı. Uzun günün yorgunluğu Therru'nun korkusundan ağır basmıptı; kız Te-nar'ın dibinde, küçük bohasını yastık, pelerini de yorgan yapıp derin bir uykuya dalmıptı.

124

Tenar yavaşça doğruldu ve genç adam hemen ona yaklaştı. Kadının eteğini düzelterek saçını geriye taramaya çalıştı. "Ben Atu-anlı Tenar'ım," dedi kadın. Genç adam kıpırdamadan durdu. Ka-dın, "Sanırım siz de kralınız," dedi,

Çok gençti, oğlu Kıvılcım'dan da genç. Henüz yirmi yaşında bile yok gibiydi. Fakat görünüşünde hiç de genç olmayan bir şey vardı; gözlerinde; kadına "Atepten geçmiş" diye düşündürten bir şey.

"Benim adım Enladlı Lebannen hanımefendi," dedi; eğilerek veya diz çökerek kadına selam vermek üzereydi. Kadın genç ada-mın elini yakaladı, öyle ki öylece yüz yüze kaldılar. "Bana dekil," dedi kadın, "ne de ben size!"

Genç adam başınıyla güldü ve kadına tüm içtenliğiyle ba-karken ellerini tuttu. "Sizi aradığımız nereden bildiniz? Bana mı geliyordunuz, o adam...?"

"Yo, hayır. Kaçtım... ondan... o vicdansızlardan... evi-me geri dönmeye çalıştım, hepsi bu,"

"Atan mı?"

"Yok canım! Çiftliğime. Orta Vadi'de Gont'ta, burada." Ka-dın da güldü, içinde gözyaşları olan bir gülüş. Artık gözyaşları akıtlabilirdi ve akıtlacaktı da. Gözlerini silebilmek için kralın el-lerini bıraktı.

"Bu Orta Vadi nerede?" diye sordu genç adam.

"Güneyde ve doğuda, oradaki burnun gerisinde. Liman Val-mouëtur."

"Sizi oraya götürürüz," dedi genç adam, bunu önerbildiği ve yapabildiği için son derece memnun olarak.

Babıyla kabul ettiğini gösterip gülümseyerek gözlerini sildi kadın.

"Bir kadeh parap. Biraz yiyecek, biraz istirahat/" dedi kral, "ve çocuğunuz için bir yatak." Yhtiyatla onları dinleyen gemi kap-tanı emirler verdi. Kadına sanki onu yıllardır tanıyormuş gibi ge-len kel gemici öne çıktı, Therru'yu kaldıracaktı. Tenar adamla ço-cuğun arasına girdi. Adamın çocuğa dokunmasına izin veremez-di. "Ben onu taşıyorum," dedi, sesi

zorlamaktan tiz çýktý,

125

"Merdivenler var bayan. Ben yaparým/ dedi denizci; kadýn adamýn iyi olduðunu biliyordu ama onun Therru'ya dokunmasýna izin veremezdi. "Müsaade edin," dedi genç adam, yani kral; kadýndan izin al-mak için ona böyle bir bakarak diz çöktü, uyuyan çocuðu kucaðý-na aldý, lombar aðzýna tapýdý ve dikkatlice merdivenlerden indi. Tenar takip etti. Genç adam kýzý küçük bir kamaradaki ranzaya yatýrdý, acemi-ce, þefkatle. Pelerini kýzýn etrafýna iyice sýkýptýrdý. Tenar bunu yapmasýna izin verdi. Geminin kýçýný boydan boya kaplayan, loþ ýþýklý körfeze ba-kan uzun pencereleli, daha büyük bir kamarada genç adam kadýn-dan meþe masaya oturmasýný rica etti. Bir gemici oðlandan getir-diði tepsiyi aldý, kýrmýzý þarabý aðýr camdan kadehlere döktü ve kadýna meyve ile çörekler ikram

etti.

Kadýn þarabý tattý.

"Çok güzel, ama Ejderha Ýk deðil," dedi.

Genç adam kadýna boþ bulunarak þapkýnlýkla baktý, herhangi bir oðlan gibi.

"Enlad'dan, Andrades'ten deðil," dedi uysalca.

"Çok nefis," diye temin etti kadýn, tekrar içerek. Bir çörek al-dý.

Þekerli bir galetaydý; çok lezzetli, çok tatlý deðil. Yopil ve keh-ribar rengi üzümler tatlý ve mayhoþtu. Yiyeceklerin ve þarabýn kuvvetli tadý gemiyi baðlayan halatlar gibiydi, onu tekrar dünya-ya, kendi aklýna baðlýyordu.

"Çok korkmuþtum," dedi özür diler gibi. "Sanýrým yakýnda, yine kendime gelirim. Dün... yok, bugün, bu sabah... bir... büyü vardý..*." Sözcüðü söylemek neredeyse olanaksýzdý, kekeledi: "Bir 1-planet... vardý üzerimde. Konuþmamý, aklýmý benden almýþtý, sa-nýrým. Ve biz de ondan kaçtýk; kaçtýk ama tam adamýn kucaðýna, o adamýn..." Kendisini dinlemekte olan genç-adamýn yüzüne ke-derle baktý. Onun aðýrbaþlý gözlen, söylenmesi gerekeni söyleme-sine neden oldu. "O adam, çocuðu sakat býrakanlardan biriydi. O ve çocuðun annesiyle babasý. Ona tecavüz edip, onu dövüp, yak-týlar; bu tür þeyler oluyor, kralým. Bu tür þeyler çocuklara yapili-

^ö

yor. Ve adam kýzý takip edip duruyor, onu almak için. Ve..."

Kadýn kendi kendini susturdu, þarap içti, tadýna varmak için kendisine fýrsat tanýyarak.

"Böylece ben de ondan, size kaçtým. Limana." Kamaranýn oyulmuþ alçak direklerine; gümüş tepsie; genç adamýn ince, sa-kin yüzüne baktý. Saçý kara ve yumuþaktý, teni berrak bir bronz kýrmýzýsý; güzel ve sade giyinmiþti, ne bir zincir, ne bir yüzük, ne de nüfuzunun bir dýþ alameti vardý. Fakat bir kralýn görünmesi ge-rektiði gibi görünüyor, diye düþündü kadýn.

"Adamýn gitmesine izin verdiðim için üzüldüm," dedi kral "Fakat yine bulunabilir. Size týlsýmý yapan kimdi?"

"Bir büyücü." Ýsmini söylemek istemiyordu. Tüm bunlarý dü-pünmek istemiyordu. Hepsinin geride kalmasýný istiyordu. Ne bir ceza, ne bir çaba. Onlarý kendi nefretlerine býrakmalý, geride bý-rakmalý, unutmaly. Lebannen zorlamadý, "Çiftliðinizde bu adamlardan kurtul-muþ olacak mýsýnýz?" diye sordu. -

"Sanýrým. Eðer bu kadar yorgun, bu kadar kafam karýþmýþ ol-masaydým

peyden... peyden... kafam bu kadar, düpünemeyecek kadar karýpmasaydý Mahir'den korkmazdým. Ne yapabilirdi ki? Etrafta, sokaklarda bu kadar insan varken? Ondan kaçmamalıydım. Fakat bütün hissedebildiğim kızıyın korkusuydu. Çok küçük daha, bütün yapabileceği ondan korkmak. Ondan korkmaması gerektiğini öğrenmesi gerek. Ona bunu öğretmem gerek..." Düpü-nüyordu. Düpünceler aklına Kargca olarak geliyordu. Kargca mı konuşuyordu? Genç adam onun deli olduğunu düpünecekti, kendi kendine anlaşılmaz sözler söyleyen yaplı bir kadýn. Gizli gizli ona baktý. Genç adamýn gözleri kadýnýn üzerinde deđildi; masanýn üzerine, alçada asýlmýp cam lambanýn alevine, küçük, durađan, berrak aleve bakýyordu. Yüzü, genç bir adam yüzü için çok üz-gündü. "Onu bulmaya geldiniz;" dedi kadýn. "Bapbüyücü'yü. Çevik Atmaca'yý." "Ged'i," dedi, kadýna belli belirsiz bir tebessümle bakarak. "Sen, o ve ben; biz gerçek isimlerimizle tanýnýrýz."

127

"Siz ve ben, öyle. Ama o, sadece sizin ve benim için öyle." Bapýyla onayladı Lebannen. "Kýskanç adamlar karpýsýnda tehlikede, kötü niyetli adamlar ve hiç... korunması yok artýk. Bunu biliyor musunuz?" Daha açık konuşmadý fakat Lebannen, "Bana bir büyücü olarak gücünün bittiğini söyledi. Beni ve hepimizi kurtaran ey-lemde harcadý gücünü. Fakat buna inanmak çok zordu. Ona inan-mak istemedim," dedi. "Ben de. Ama öyle. Ve böylece o..." Tekrar tereddüt etti ka-dýn. "Yaraları geçinceye kadar yalnız olmak istiyor," dedi onun-da, ihtiyatla. Lebannen, "Onunla birlikte karanlık ülkede, çorak ülkede-y-dik. Birlikte öldük. Birlikte oradaki dađları aptýk. Dađlardan geri gelebiliyor insan. Bir yol var. O bunu biliyordu. Fakat dađýn adı Azap. Taþlar... Taþlar insaný kesiyordu ve kesiklerin iyileþmesi uzun zaman alýyor." Elllerine baktý. Kadýn Ged'in ellerini düpündü; çizikler, uzun ve derin yaralar içinde, yaraların üzerine yumulmuş ellerini. Ke-sikleri sýký sýký, kapalı tutan, Kendi eli cebindeki küçük taþ parçasýnýn, o dik yolda yerden aldyđý o sözcüðün üzerine kapandı, "Neden benden saklanýyor?!" diye haykýrdý genç adam keder-le. Sonra sakince, "Gerçekten onu görmeyi çok arzu ediyorum. Fakat eđer o bunu istemiyorsa, başka söylenecek þey yok elbet-te," dedi. Kadýn Havnor'dan gelen habercilerin zarafetini, mede-niliðini ve asaletini tanýdý ve bunu takdir etti; kıymetini anladı. Fakat genç adamý kederi için sevdi. "Eminim size gelecektir. Sadece zaman tanýyýn ona. Çok kö-tü yaralanmýþtı - her þeyi elinden alýnmýþtı. Fakat sizden bahsetti-ðinde, sizin isminizi söylediðinde, ah, o zaman bir an için onu ol-duðu gibi gördüm, tekrar olacađý þekilde, gurur içinde!" "Gurur mu?" diye tekrarladı Lebannen, þapýrmýp gibi. "Tabii. Elbette gurur. O gurur duymasýn da kimler duysun?" "Ben onu her zaman... Çok sabýrlýydý," dedi Lebannen ve sonra kendi tarifinin yetersizliðine güldü.

725

"Artýk hiç sabrı yok," dedi kadýn, "ve hiçbir nedeni yokken kendisine çok yükleniyor. Onun için yapabileceğimiz hiçbir þey yok, sanýrým, kendi yolundan gitmesine, Gont'ta dedikleri gibi kendi sýnýrlarýnýn sonunda kendini bulmasına izin vermekten þap-ka.../1 Birdenbire, Tenar kendi

sýnýrýna geldiđini fark etti; o yor-gunlukla kendisini hasta hissetti.

"Sanýrým dinlenmen gerek ar-týk," dedi.

Genç adam hemen ayađa kalktý. "Leydi Tenar, bana bir düp-mandan kaçarken bir baþkasýna rastladýđýnýzý söylediniz; fakat ben bir dostumu ararken başka bir dost buldum." Kadýn, genç adamýn zekâsýna ve iyiliđine gülümsedi. Ne kadar hoş bir ođlan, diye düpündü.

Uyandýđý, zaman gemi hareket etmipti: kalaslarýn çatýrtýsý ve homurtusu, yukarýda kopuþan ayaklarýn gumbürtüsü, yelkenin hý-pýrtýsý, denizcilerin haykýrýþlarý. Therru'yu uyandırmak zor olmuþ-tu; durgun ve sanki ateþli kalkmýþtý; gerçi çocuk hep çok sýcak olur, Tenar da onun ateþi olup olmadýđýný anlamakta zorlanýrdý. Bu narin çocuđu yayan olarak on beþ mil sürüklendi ve bir gün önce olan olaylar için vicdan azabý çeken Tenar, bir gemide ol-duklarýný, gemide gerçek bir kral bulunduđunu ve bu küçük oda-nýn da kralýn kendi odasý olduđunu; geminin onlarý evlerine, çift-liđe götürdüđünü ve Tarlakubu Teyze'nin onlarý evde beklediđini, hatta belki Çevik Atmaca'nýn bile orada olabileceđini söyleyerek kýzý nepelendirmeye çalıþtý. Bu bile Therru'nun ilgisini çekmedi. Kýz bombop, hareketsiz, suskun duruyordu.

Kýzýn cýlýz, minik kolunda bir iz gördü Tenar - dört parmak, kýrmýzý, bir niþan gibi, sanki birinin sýkmasýyla meydana gelmiþ gibi. Fakat Mahir kýzýn kolunu sýkmamýþ, sadece dokunmuþtu. Tenar adamýn bir daha ona hiç dokunmayacađýný söylemiþ, bu konuda söz vermipti. Söz bozulmuþtu. Onun sözünün hiçbir anla-mý yoktu. Sađýr bir þiddet karpýsýnda hangi söz bir anlam ifade eder ki?

Kadýn eđilerek Therru'nun kolundaki izleri öptü.

"Kepke kýrmýzý elbiseni bitirecek zamaným olsaydý," dedi.

129

"Büyük bir ihtimalle elbiseyi görmek kralýn hoşuna giderdi. Fa-kat öte yandan, herhalde gemilerde hiç kimse en iyi giysilerini giymez, krallar bile."

Therru ranzada oturdu, baþý önüne eđik; cevap vermedi. Te-nar kýzýn saçlarýný taradı. Sonunda güreþmiþtit yüzündeki yanýk derinin bulunduđu bölümlerin üzerinde siyah ipek bir perde. "Acýktýn mı minik kuþ? Dün gece hiçbir þey yemedin. Belki de kral bize kahvaltý verir. Dün gece bana bir sürü çörek ile üzüm verdi/'

Hiç tepki yok.

Tenar, odadan çýkma vakti geldiđini söylediđi zaman, kýz onun sözünü dinledi. Yukarýda güvertede, baþý omuzuna dođru eđik durdu. Sabah rüzgârý ile dolu beyaz yelkenlere bakmadý, ne de köpüklü denize; ormanýnýn, uçuřunun ve zirvesinin hacmi ve haþmetini göđe yükselten Gont Dađý'na baktý. Lebannen onunla konuþtuđu zaman da baþýný kaldýrýþ bakmadý.

"Therru,11 dedi Tenar yavaþça yanýnda diz çökerek, "bir kral konuþunca insan cevap verir." Kýz sessizdi.

Lebannen'in kýza bakarken takýndýđý yüz ifadesi okunur cins-ten deđildi.

Bir maske, belki de duygulanndaki ani ve þiddetli de-đipikliđin, þokun medeni bir maskesi. Fakat kara gözleri ifadesiz-di. Çocuğun koluna,

"Denizin ortasýnda uyanmak sana tuhaf gel-miþ olmalý," diyerek çok hafifçe dokundu.

Sadece birazcýk meyve yedi kýz. Tenar ona kamaraya dön-mek isteyip istemediđini sorduđunda, baþýyla evet dedi. Tenar gönülsüzce, kýzý ranzada bir battaniyeye sararak býraktý ve güver-teye geri döndü.

Gemi, yelkenlerin üzerine abanýyormuþ gibi görünen, yük-sek, merhametsiz duvarlarýn, Armed K ay alýklar ý'n in arasýndan geçiyordu. Yüksek uçuřumlarýn tepesinde, çamur-kýrlangýcýnm yuvasý gibi duran minik hisarlarda nöbet tutan okçular apađýda güvertede duranlara baktýlar; gemiciler de neþeyle onlara seslen-di. "Krala yol açýn!" diye bađýrdýlar;

cevap da yükseklerden bađý-ran bir kýrlangýç sesinden daha yüksek deđildi, "Kral!"

130

Lebannen geminin pruvasýnýn üstünde, geminin kaptaný ve yaplýca, ince, kýsjk gözlü, Roke Adasý'nýn gri büyücü pelerinini giymiş olan bir adam ile birlikte duruyordu. Ged de, onunla bir-likte Erreth-Akbe'nin Halkasý'ný Kýlýç Kulesi'ne götürdüđünde böyle bir pelerin, temiz ve iyi durumda olan bir pelerin giyiyordu; eski, leke içinde, pis ve yolculuktan yıpranmýş olaný ise Atuan Mezarlan'nýn sođuk tapý üzerinde ve birlikte o dađları geçerken, çöl dađlarınýn toprađý üzerinde ona yorgan olan tek peydi. Gemi-nin yanlarındaki köpükler uçupup, yüksek tepeler arkalarında ka-lýrken, kadýn bunları düpünüyordu. Gemi son kayalýkları geçip dođuya dođru salýnmaya bapla-yýnca, üç adam yanýna geldi. Lebannen, "Hanýmefendi, Roke Adasý'ndan Yelanahtarý Usta," dedi.

Büyücü eđilerek selam verdi; kadýna, keskin gözlerinde hem Övgü, hem de merakla bakarak. Rüzgârýn ne yönden eseceđini bilmek isteyecek cinsten bir adam, diye düpündü kadýn.

"Artýk havanýn hep böyle iyi olmasýný arzu etmeme gerek yok; bundan emin olabilirim," dedi kadýn adama.

"Böyle bir günde, ben de gemideki yüklerden biri sayýlýrým," dedi büyücü, "Sonra, Kaptan Serrathen gibi bir denizci gemiyi kullanýyorsa, kimin bir iklimciye ihtiyacı olur?"

Ne kadar da kibarýz, diye düpündü kadýn; Hanýmefendiler, Krallar, Kaptanlar; eđilip selamlamalar, iltifatlar. Genç krala böyle bir baktý. Kral da ona bakýyordu, gülümseyerek, fakat çe-kingence.

Genç kýzken Havnorda hissettiklerini hissetti: Bir barbar; onların intizamý karpýsýnda kaba. Fakat artýk genç bir kýz olmadý-đý için dehpete düpmedi, sadece erkeklerin kendi dünyalarını nasýl böyle bir maskeler dansý düzenine soktuđunu ve bir kadýnýn da bu düzende nasýl bu kadar rahatlýkla dans edebildiđini merak etti.

Valmouth'a gitmek, kadýna söylediklerine göre, sadece bir günlerini alacaktý. Yeýkenlerindeki bu rüzgârla akpamüstü geç vakitte oraya demir atabilirdiler.

Hâlâ bir gün öncesinin uzun sýkýntýsý ve gerginliđi yüzünden yorgun olduđu için, kel gemisinin ona ot pilte ve bir parça yelken

J3f

bezinden yapýverdiđi koltuđa oturup dalgaları ve martýları seyret-mekten; derin kýyıların sadece bir iki mil açýđýndan dolapýrken, Öđle ýpýđýndaki mavi ve hülyalý Gont Dagý'nýn deđipen hatlarına bakmaktan memnundu. Therru'yu günepte dursun diye yukarı çý-kardý; çocuk yanýnda yattý, etrafý seyredip pekerleme yaparak.

Bir gemici; çok esmer, dipsiz, ayaklarındaki nasýrlar toynak gibi, ayak parmakları korkunç pekilde yamru yumru olan bir ge-mici, yalýnayak yanlarına geldi ve piltenin üzerine, Therrufnun yanına bir pey býraktý. "Küçük kýz için," dedi bođuk bir sesle ve hemen yanlarından ayrýldý, çok uzađa gitmese de. Arada bir, bir beklentiyle, bapmý ipinden kaldýrarak kýzýn armađanýný beđenip beđenmediđine bakýyor ve sanki bakan o deđilmip gibi yapmaya çalıpýyordu. Therru küçük, bez kaplı paketi ellemedi. Paketi Te-nar açmak zorunda kaldý. Ýçinde zarif bir yunus yontusu vardý; ya

kemikten, ya da fildipinden; bap Parmak büyüklüğünde.

"Bu da senin ot torbada yapayabilir," dedi Tenar, "diğerle-riyle, kemik insanlarla birlikte."

Bunun üzerine Therru, ot torbasını çıkartarak yunusu içine koyacak kadar canlandı. Fakat Tenar gidip alçakgönüllü vericiye tepekkür etmek zorunda kaldı. Therru ne adama bakıyordu, ne de konuşuyordu. Bir süre sonra kamaraya gitmek için izin istedi ve Tenar onu orada kemik insan, kemik hayvan ve onlara eplik eden yunusla bap bap bıraktı.

Çok basit, diye düündü hiddetle, Mahir için, ondan güneşi almak; ondan gemiyi, kralı ve çocukluğunu almak çok basit, ama bunları geri vermek çok zor! Bunları ona geri verebilmek için bir yılımı harcadım; o tek bir dokunu suyla onları aldı ve attı. Ve bu-nun ona ne yararı var- ödülü ne, gücü mü? Güç bu mu, bir boyluk mu?

Geminin korkuluklarının yanında duran kral ve büyücüye ka-tıldı. Artık güneş iyice batıda kalmıştı ve gemi, onun ejderhalarla birlikte uçtuğu rüyada olduğunu düşünmesine neden olan bir par-laklık içinden gidiyordu. "Leydi Tenar," dedi kral, "size, arkadaşımız için hiçbir mesaj vermiyorum. Bana öyle geliyor ki böyle bir şey yapmak hem size

J32

bir yük yüklemek olacak, hem de onun özgürlüğüne tecavüz et-mek; ben her ikisini de yapmak istemem. Bir ay içinde taç giy-mem gerekiyor. Eğer taç tutan o olsaydı, saltanatım gönlümün arzulanmış beklide baplamış olacaktı. Fakat orada olsa da, olmasa da, beni krallığıma o getirdi. Beni o kral yaptı. Bunu unutmayaca-gım.'

"Unutmayacağınızı biliyorum," dedi kadın kibarca. Genç kral son derece gergin, son derece ciddi, mevkiinin resmiyetiyle donanmış ama yine de dürüstlüğü ve isteklerinin saflığı ağızından incinebilir biriydi. Kadının genç adama içi yındı. Genç adam azap çekmenin ne demek olduğunu öğrendiğini zannediyordu, ama tekrar tekrar öğrenecekti bunu, bütün yapamı boyunca; hiçbirini de unutmayacaktı.

Ve bu yüzden de Mahir gibi, hiçbir zaman ipin kolayına kaç-mayacaktı.

"Bir mesajınız varsa, seve seve iletirim," dedi kadın. "Hiç yük olmaz.

Dinleyip dinlemeyeceği ise onun bileceği bir şey,"

Yelanahtan Usta sırtıttı. "Hep de öyleydi," dedi. "Her zaman kendi bildiğini yapardı."

"Onu uzun süredir mi tanıyordunuz?"

"Sizden de uzun, hanımefendi. Ona öğretmenlik etmiptim," dedi büyücü. "Ne öğretebildiysem... Roke'taki Okul'a, biliyordunuz, bir oğlanken gelmişti; elinde onun büyük bir gücü olduğunu yazan, Ogion'dan gelen bir mektupla. Fakat rüzgâra konuşmasını öğretmek için onu ilk defa bir tekneyle çıkardığımda, anladınız ya; bir hortum yaratmıştı. O zaman neyle karpı karpıya oldu-muzu anlamıştım. Ya on altı yapına basmadan boğulup gidecekti, ya da kırkına varmadan Babbüyücü olacaktı... Ya da böyle dü-pünmü olduğunu düşünmek hoşuma gidiyor."

"Hâlâ Babbüyücü mü?" diye sordu Tenar. Soru çok kötü bir biçimde cahilce kaçmıştı ve bir sessizlikle karpıyanınca, kadın ca-hilceden de kötü bir şeyler olmasından korktu.

Sonunda büyücü, "Artık Rokeun Babbüyücüsü yok," dedi. Sesinin tonu fazlasıyla sakıngan ve dikkatliydi.

Ne demek istediğini sormaya cesaret edemedi kadın.

133

"Sanýrým," dedi kral, "Barýp Rünü'nün Onarýcýsý, bu diyarýn herhangi bir meclisinin bir parçasý sayýlabilir; siz de öyle düpün-müyor musunuz?" Baþka bir suskunluktan ve belli ki bir miktar çabadan sonra büyücü, "Elbette," dedi.

Kral bekledi, ama o baþka bir þey söylemedi.

Lebannen aydýnlýk suya bakarak bir masala baþlar gibi ko-nuþmaya baþladı:

"O ve ben; en uzak batýdan Roke'a geldiðimiz-de, ejderha tarafýndan tapýnarak..." Durakladı; ejderhanýn ismi Tenar'ýn aklmda kendi kendini söyledi, Kalessin, vuran bir gong gibi.

"Ejderha beni orada býraktý, fakat onu aldý götürdü. Roke'un Evi'nin Kapýcýsý, o zaman, 'Yapýlacaklarý yaptı. Evine gidiyor, dedi. Ve bundan önce -Selidor Kumsah'nda- bana asasýný býrak-mamý buyurdu^ artýk bir büyücü olmadýðýný söyleyerek. Böylece Roke'lu Ustalar, yeni bir babbüyücü seçmek için birbirlerine da-nýptýlar.

"Beni de aralarýna aldýlar; Bilgeler Divaný hakkýnda bir krala faydasý olabilecek bir þeyler öğrenirim diye. Sonra ayrıca, sayýla-rýný tamamlamak için de onlardan biri olmuþtum: Thorion'un, efendim Çevik Atmacanýn bulup da son verdiði o büyük kötülük tarafýndan sanatý kendisine karþý döndürülen Çaðrý Usta'nýn yeri-ne. Biz orada, çorak ülkedeyken, daðlar ile duvar arasýnda, Thori-on'u gördüm. Efendim ona, duvarýn üzerinden yapama geriye dö-nen yolu tarif ederek, konuþtu. Geri dönmedi."

Genç adamýn düzgün, güçlü elleri geminin parmaklýklarým kuvvetle tutuyordu. Konuþurken hâlâ denize bakýyordu. Bir daki-ka kadar sustuktan sonra, öyküsünü býraktýðý yerden aldý.

"Böylece ben yeni babbüyücüyü seçmek için gerekli oýan sa-yýyy tamamladým, dokuzu.

"Onlar... onlar bilge adamlar," dedi, Tenar'a bakarak. "Sade-ce sanatlarý konusunda alim deðil, ayný zamanda bilgili adamlar da. Farklýlýklarýný, daha önce de görmüþ olduðum gibi, kararlarýný kuvvetlendirmek için kullanýyorlar. Fakat bu kez..."

"Gerçek þu ki," dedi Yelanahtarý Usta, Lebannen'in Roke'un

134

Ustalarýný eleptirmekte gönülsüz olduðunu görerek, "hepimiz farkh farklýydýk ve karar marar çýkmadı. Hiçbir anlaþmaya vara-madýk. Çünkü Babbüyücü ölmemiþti - yapýyordu, anlarsýnýz ya, ama büyücü deðildi - ama görünüþe göre hâlâ bir ejderha efendi-siydi... Ve Dönüþüm Usta'mýz hâlâ kendi sanatýnýn kendi aleyhi-ne dönmesinin etkisiyle sarsýlmýþ olduðundan ve Çaðrý Usta'nýn ölümünden geri döneceðine inandýðýndan, onu beklememiz için bi-ze yakardı... Ve Þekillendirme Ustasý bizimle hiç konuþmuyor-du. Þekillendirme Ustasý bir Kargh, hanýmefendi, sizin gibi; bunu biliyor muydunuz? Bize, Karego-At'tan geldi." Adamın dikkatli gözleri kadýný izledi: Rüzgâr ne yönden esiyor? "Böylece, bütün bunlardan dolayı bir þeyler yitirdiðimizi hissettik. Kapýcý, seçimi yapacaðýmýz isimlerin hangileri olduðunu sorunca, bir isim bile söylenmedi. Herkes, birbirine baktý.

"Ben yere baktým," dedi Lebannen.

"Böylece sonunda hepimiz isimleri bilen kipiye baktýk: isim-ci Usta'ya. O da, tek bir söz bile söylemeden orada, aðaçlarýn ara-sýnda bir kütük gibi oturan Þekillendirme Ustasý'na bakýyordu. Biz Koru'da bulupuruz biliyorsunuz, kökleri adalardan da derinde olan o aðaçlarýn arasýnda. Akþamýn geç vakitleri olmuþtu. Bazen o aðaçlar arasýnda bir ýþık olur, ama o gece olmadý. Karanlýktý, yýldýzlarýn ýþýðý yoktu, yapraklarýn üzerinde bulutlu bir gök vardý. Ve Þekillendirme Ustasý kalkarak, konuþtu o zaman -

ama kendi dilinde, Kadim Lisan'da deđil, Hardca da deđil, Kargca konuđtu. Çok azýmız bu dili hatta bu dilin ne olduđunu biliyorduk ve ne dü-püneceđimizi bilemedik. Fakat Ýsimci Usta bize Đekillendirme Ustasý'nýn ne dediđini söyledi. Đöyle dedi: Gont'ta bir kadýn." Durdu. Artýk kadýna bakmýyordu. Biraz sonra kadýn, "Bađka bir pey söylemedi mi?" dedi. "Bir tek kelime bile. Onu sýkýptýrdýđýmızda bize baktý ve ce-vap vermedi; çünkü görüntünün içindeydi, anlatabiliyor muyum - varlýklarýn pekillerini, pekillerin düzenini görüyordu; bunlarýn çok azý kelimelere dökülebilir, düpüncelere ise daha da azý. Artýk söylediđi hakkýnda, ne düpünmesi gerektiđi hakkýnda bizlerden fazla bir pey bilmiyordu. Elimize bütün geçen bu oldu."

135

Roke'un Ustalarý öđretmendi her peyden önce, Yelanahtan Usta da çok iyi bir öđretmendi; anlattýđý öyküyü anlaýýlýr bir hale sokmadan edemiyordu. Belki istediđinden de anlaýýlýr olmuđtu. Bir kez daha Tenar'a baktý ve bakýplarýný ayýrdý. "Ve böylece, sizin de gördüđünüz gibi Gont'a gelmek gerekli göründü bize. Fakat ne için? Bir kadýný aramak için mi? rBîr ka-dýn! - elde pek bir pey yok! Belli ki bu kadýn bize, bir pekilde reh-ber olacak, Bađbüyücümüze giden yolu gösterecek. Ve bunun üzerine hanýmefendi, sizin de tahmin etmiđ olabileceđiniz gibi, sizden konuđuldu - çünkü sizin dýpýnýzda Gont'taki bađka hangi kadýn hakkýnda bir pey duymuđtuk ki? Gont büyük bir ada deđil, fakat sizin ününüz çok büyük. Sonra içimizden birisi, 'Bizi Ogi-on'a götürür,' dedi. Fakat hepimiz de Ogion'un çok önceleri Bađbüyücü olmayý reddettiđini biliyorduk; elbette pimdi de, bu kadar yaplý ve hastayken kabul etmeyecekti. Ve gerçekten de biz bunla-rý konuđurken, Ogion ölüyormuđ sanýrým. Sonra bađka biri, 'Fakat bizi Çevik Atmaca'ya da götürebilir! dedi. Ve ondan sonra, keli-menin tam anlamýyla karanlýkta kalmýptýk." "Gerçekten," dedi Lebannen. "Çünkü orada, ađaçlarýn arasýn* da yađmur bađladý." Gülümsedi. "Hayatýmda bir daha hiç yađmur sesi duymayacađým zannetmiptim. Benim için büyük bir mutlu-luktu." "Dokuzumuz da sýrýlsýklamdy," dedi Yelanahtan, "ve birimiz mutluydu." Tenar güldü. Elinde deđildi, adamý sevmiđti. Eđer adam on-dan bu kadar sakýnýyorsa, onun da adamdan sakýnmasý gerekirdi, fakat Lebannen'e ye Lebannen'in önünde sadece dürüstlük ipler-di. "Sizin 'Gont'taki kadýn'iniz ben olamam o halde, çünkü sizi Çevik Atmaca'ya götürmeyeceđim.M "Bu benim fikrimdi," dedi büyücü belirgin ve belki de gerçek olan, kendine has bir dürüstlülle, "bu kipinin siz olacađýnýz, haný-mefendi. Sadece bir pey vardý, Đekillendirme Ustasý, görüntü içindeyken sizin isminizi söyleyebilirdi elbette. Kendi gerçek isimlerini açýkça tapýyabilen çok az insan vardýr! Fakat ben Roke

136

Meclisi tarafýndan, bizim aradýđýmız türden -güçlü bir adama kýz kardeđ, anne, hatta Öđretmen olabilecek- sizin bildiđiniz bir ka-dýn olup olmadýđýný sormak için görevlendirildim; çünkü kendi yollarýnda son derece bilge olan cadýlar vardýr. Belki Ogion böyle bir kadýn tanýyordu, ne dersiniz? Tek bađýna yapayýp kýrlarda do-laptýđý için bu adadaki her caný

tanýdýđýný söylüyorlar. Bize yar-dým etmesi için yapıyor olmasını isterdim şimdi!"

Kadýn, Ogion'un öyküsündeki balýkçý kadýný düþünmüþtü bi-le. Fakat o kadýn Ogion onu tanýdýđý zaman yapıldý, seneler önce yani ve şimdiye kadar ölmüþ olması gerekirdi. Gerçi ejderhalar, diye düþündü kadýn, çok uzun yaparlar, denir.

Bir süre hiçbir þey söylemedi; sonra sadece, "Böyle birini ta-nýmýyorum/" dedi.

Kadýn, büyücünün ona karpý denetim altında tuttuðu sabýrsýz-lýđý hissediyordu. Neden bu kadýn ayak diriyor? Ne istiyor? diye düþünüyordu hiç kuþkusuz. Ve kadýn, adama söyleyememesine neyin neden olduğunu merak etti. Adamın sađýrlýđý kadýný .sustur-muþtu. Adama sađýr olduğunu bile söyleyememiþti.

"Yani," dedi kadýn sonunda, "Yerdeniz Babbüyücüsü yok. Fakat bir kral var."

"Umutlarımızýn ve güvenimizin toplandýđý biri," dedi büyücü kendisine yakýþan bir sýcaklýkla. Olanları izleyen Lebannen gü-lümsedi.

"Þu geçtiðimiz yıllarda," dedi Tenar, þüphe içinde, "çok bela-lar, çok dertler yapıldý. Benim... küçük kýz... Bu tür þeyler çok yaygındý. Sonra güce sahip erkeklerin ve kadýnların, güçlerinin azalmasýndan ve deðipmesinden söz ettiklerini duydum."

"Hükümdarımız ile Babbüyücü'nün çorak diyarda altettikleri o kiþi, Kuðu, tarif edilemez zarar ve yýkýma neden oldu. Daha uzun bir süre sanatımız onarıp, büyücülerimizi ve büyücülüðü-müzü iyileptirmek zorunda kalacađız," dedi büyücü kesin bir ta-výyla.

"Onarmak ve iyileptirmekten başka yapılacak þeyler olabilir mi diye merak ediyorum," dedi kadýn, "tabii bunlar da yapılmalı, elbette... Fakat merak ediyorum, yoksa... Kuðu gibi birinin bu

137

kadar güce sahip olabilmesi bazı þeylerin deðipmekte olmasýndan mıydý yoksa... ve bir deðipim, büyük bir deðipim mi yapıyor, yapılmıþtı? Ve bu deðipim nedeniyle mi Yerdeniz tekrar bir krala sahip olmuþtu - belki de babbüyücü yerine bir kral?"

Yelanahtarý, kadýna, sanki ufkun en ýraklarında bir yerde çok belirsiz bir fırtýna bulutu görmüþ gibi baktý. Hatta sađ elini, bir yel-baðlama büyüsünün bir belirtisi, ilk taslađýmýþ gibi kaldýrdý ve sonra tekrar indirdi. Gü-lümsedi. "Korkmayın hanýmefendi," dedi, "Roke ve Büyü Sanatý sürecek. Hazinemiz çok iyi korunuyor!"

"Bunu Kalessin'e anlatýn," dedi kadýn birdenbire adamýn say-gýsýzlyđýnýn son haddindeki bilinçsizliðine dayanamayarak. Bu adamýn dik dik bakmasına neden oldu, elbette. Ejderhanýn ismini duymuþtu. Ama bu, adamýn kadýný duymasýný saðlamamıþtı. Bir kadýn olarak en son, ona beþiðinde ninniler söyleyen annesini duy-muş olan bu adam, onu nasıl duyabilirdi?

"Hakikaten," dedi Lebanneri, "Kalessin tamamiyle ejderhala-ra karpý korunduðu söylenen Roke'a geldi; efendimin herhangi bir büyüsü sayesinde deðil, çünkü o zaman hiç büyü gücü yoktu... Fakat Yelanahtarý Usta, Leydi Tenar'ýn kendisi için korktuðunu zannetmiyorum."

Büyücü kusurunu düzeltmek için samimi bir çaba harcadý. "Özür dilerim hanýmefendi," dedi, "sýradan bir kadýnla konuşur gibi konuştum."

Kadýn neredeyse gülüyordu. Adamý tutup sarsabilirdi. Sade-ce, ilgisizce, "Benim korkularým da sýradan korkular," dedi. Hiç faydasý yoktu; adam onu duymıyordu.

Fakat genç kral dinliyordu, sessizlik içinde.

Yukarıda direkler, yelkenler ve geminin armasýnýn baþ dön-dürücü ve salýnan dünyasýndan bir gemici oðlan net ve tatlı bir sesle bađýrdý,

"Behir göründü, burnu dönünce!" Ve bir dakika içinde güvertedekiler arduvazdan küçük çatı kümesini, mavi du-man kıvrımlarım, batıya yönelen güneşi yakalamıyıp birkaç cam ile koyun satenimsi mavi sularındaki Valmouth'un rıhtım ve iskele-lerini gördü.

138

"Gemiyi içeri ben mi sokayım, yoksa siz mi sokmak istersiniz efendim?" diye sordu sakın gemi kaptanı ve Yelanahtarı ce-vapladı, "Onu içeri siz sokun kaptan. Bütün o gemi enkazlarıyla uğraşmak istemiyorum!" - elini koyu dolduran düzinelerle balık-çı teknesine doğru salladı. Böylece kralın gemisi» ördek yavruları arasındaki kuş gibi geçtiği her tekne tarafından selamlanıp orsa ederek yavaş yavaş içeri girdi. Tenar rıhtım boyunca baktı, fakat denize açılan başka bir gemi yoktu. "Benim denizci bir oğlum var," dedi Lebannen'e. "Gemisi burada olabilir diye düşünmüştüm." "Gemisinin adı ne?" "Eskel Martı'sı adlı geminin üçüncü kaptanı; fakat bu iki yıl önceydi. Gemisini deşirtmiş olabilir. Yerinde duramayan bir adam." Gülümsedi. "Sizi ilk gördüğümde oğlum zannemiştim. Boylarmız uzun olması, ince ve genç olmanız dâbında benzer bir yanınız yok. Benim de aklım çok karışmıştı, korkmuştum... Sızadan korkular." Büyücü pruvadaki kaptanın yerine gitmişti ve Lebannen ile kadın yalnız duruyorlardı. "Çok fazla sızadan korku var," dedi genç adam. Bu kadının onunla yalnız konuşmak için tek pansıydı; sözler aceleyle ve kararsız çıktı ağızdan: "Size söylemek istediğim... gerçi hiçbir faydası yok ama... ama pey, aradıkları asımda Gont* takı bir kadın olamaz mı, kim olduğunu bilmiyorum da, hiçbir fikrim yok, ama aradıklarının, ihtiyaç duyduklarının kadın olma ihtimali yok mu... onlara yardım edecek... bir kadın. Bu olanaksız mı?" Genç adam onu dinledi. O sağır deşildi. Fakat kaplarını çatı dikkatle; yabancı bir dili anlamaya çalışır gibi. Ve sadece, nefesi-nin arasından, "Olabilir," dedi. Ufacık kayıdı içinde bir balıkçı kadın haykırdı, "Nereden?" ve gemi halatlarındaki oğlan, bağıran bir karga gibi cevap verdi, "Kral'ın Behri'nden!" "Bu geminin adı ne?" diye sordu Tenar. "Oğlum hangi gemi-

739

ye bindiğimi soracaktır/1
"Yunus" diye cevapladı Lebannen ona gülümseyerek. Oğ-lum, kralım, sevgili çocuğum, diye düpündü kadın. Seni yanımda alıkoymayı ne kadar çok isterdim!

"Gidip küçüğümü almam gerek," dedi kadın.

"Evinize nasıl gideceksiniz?"

"Yürüyerek. Vadinin sadece birkaç mil yukarısında," Orta Vadi'nin, dağın iki kolu arasında bir kucak gibi kalan güneş için-deki, kasabanın ilerisinde uzanan geniş bölümünü gösterdi. "Köy nehrin üzerinde ve benim çiftliğim de köyden yarım mil uzakta. Krallığınızın çok güzel bir parçası."

"Fakat güvenlihte olacak mısınız?"

"A, tabii. Bu geceyi burada, Valmouth'ta kızımla geçirece-đim. Köydekiler

güvenilir insanlardır. Yalnız olmayacağım."

Bir an için göz göze geldiler; fakat ne biri, ne öteki, her ikisi-nin de aklında olan ismi söylemedi.

"Tekrar gelecekler mi, Roke'tan?" diye sordu, "'Gont'taki ka-dın'ı... ya da Ged'i, aramak için?"

"Ged için gelmeyecekler. Bunu, eğer bir kez daha isterlerse, yasaklarım," dedi Lebannen, bu birkaç sözle kadına ne kadar çok şey söylediğinin farkına varmadan. "Fakat onların yeni bir babü-yücü, ya da Pekillendirme Ustası'mn görüntüsündeki kadını ara-yıplarına gelince, evet, bu iş onların buraya getirebilir. Ve belki de size."

"Mepe Çiftliğinde her zaman babımızın üstünde yerleri var," de di kadın.

"Yine de sizin yerinizi hiçbir zaman tutamazlar."

"Fırsatım olur olmaz geleceğim," dedi genç adam biraz sert-çe, biraz da arzuyla, "eğer olursa."

140

XI

VALMOUTH halkının çoğu kralın, yeni kralın, hakkında yeni parkılar yakılan genç kralın gemide olduğunu öğrenince Hav-nor'dan gelen gemiyi görmek için limana toplandı. Yeni parkıları bilmiyorlardı henüz, ama eskilerini biliyorlardı; yapılı Relli har-pıyla gelip Morred'in Kahramanlıklarından bir parça söyledi, çünkü Yerdeniz'in kralı mutlaka Morred'in soyundan olurdu, Derken kralın kendisi, tüm gençliği, boyu popu ve yakışıklılığıyla güverteye çıktı; yanında Roke'tan bir büyücü, bir kadın ve eski püskü pelerinler içinde bir dilenciden farksız küçük bir kız vardı, fakat kral onlara sanki bir kraliçe ile prensesmiş gibi davranıyor-du; zaten belki de öyleydiler. "Belki de annesidir," dedi Shiny, önündeki adamların kafalarının üzerinden görmeye çalışarak; derken arkadaş Elma koluna yapılarak fıstıltı halindeki bir çepit çölykle, "Bu... annem!" dedi.

141

"Kimin annesi?" dedi Shiny; ve Elma, "Benim. O da Therru," dedi. Fakat kalabalıkta öne doğru ilerlemeye çalışmadı, hatta ge-miden bir görevli yapılı kelli'yi krala çalması için gemiye çağır-mak için kıyıya indiğinde bile. Diğerleriyle birlikte bekledi. Kra-lın, Valmouth'un ileri gelenlerini kabul edipini görüp ReUi'nin kral için parkı söylediğini duydu. Konuklarıyla vedalaşmasını seyretti; çünkü gemi tekrar denize açılacak, dediler, gece çökme-den önce, geriye Havnor'a doğru yola koyulacaktı. İskele tahta-sından son inen Therru ile Tenar oldu. Kral hepsini resmi biçimde kucakladı, yanaklarını yanaklarına değdirerek, Therru'yu kucak-lamak için diz köktü. "Aa!" dedi rıhtımdaki kalabalık. Yıksi tırab-zanh iskele tahtasına geldiklerinde güneş, koyda bir baktan bir baba büyük altın bir iz bırakarak altın bir pus içinde batıyordu. Tenar ağır bir bohça ile bir torba sürüklüyordu; Therru'nun yüzü önüne edilmiş, saçıyla gizlenmişti. İskele tahtası içeri çekilmiş, gemiciler halatlara sızamış, subaylar bağrımayla bağlamış ve Yu-nus adlı gemi kendi yoluna dönmüştü. O zaman Elma kalabalık-ğın arasından ilerledi.

"Merhaba anne," dedi; Tenar da, "Merhaba kıyım," dedi. Öpüttüler ve Elma Therru'yu kucağına alarak, "Ne kadar da büyümsün! Tam iki misli

olmuşsun. Haydi, haydi benimle eve gelin," dedi.
Fakat Elma o akşam, genç tüccar kocasının güzel evinde, an-nesine karşý biraz utangaçtı. Birkaç kere ona düþünceli, neredey-se ihtiyatlı bir edayla uzun uzun baktı. "Bu bana hiçbir zaman hiçbir þey ifade etmemiþti anne, anlarsın ya," dedi Tenar'm yatak odasının kapısında; "tüm o... Barýþ Rünü... ve senin Halka'yi Hav-nor'a getirmen. Bu, þarkılardan biri gibiydi. Yüz yıl önce olmuş bitmiş! Ama gerçekten de o sendin, öyle değil mi?"

"O, Atuandan bir kızdı," dedi Tenar. "Bin yıl önce. Þu anda da bin yıl uyuyabilirim inan ki."

"Yat o zaman." Elma döndü; sonra geri döndü, elinde lam-bayla.

"Krallar-öpen," dedi.

"Hadi içine," dedi Tenar.

Elma ile kocası, Tenar'ý birkaç gün daha alýkoydular, fakat

142

ondan sonrasında kadın çiftliðe gitmek için kesin kararlıydı. Böy-lece Elma, Therru ve Tenar'la birlikte sakin ve gümüşü Kaheda boyunca yürüdü. Güneþ hâlâ sıcaktı ama rüzgâr serindi. Aðaçla-rın yapraklarının yorgun ve tozlu bir görünümü vardı; tarlalar-da ürünler ya kaldırılmıþtı ya da kaldırılmaktaydı.

Elma, ThemTnun ne kadar kuvvetlendiðinden ve artık ne ka-dar sağlam yürüdüðünden söz ediyordu,

"Onu Re Albi'deyken görmeni isterdim," dedi Tenar, "þeyden önce..." ve sustu. Kızın tüm bunlarla üzmemeye karar verdi.

"Ne oldu?" diye sordu Elma, öğrenmek için o kadar kararlıydı ki Tenar pes ederek yavaş bir sesle cevap verdi, "Onlardan bi-rý.

Therru, onlardan birkaç metre ileride, küçülmüş elbisesi için-de, uzun bacaklarıyla bir yandan yürürken, bir yandan da çitlerin üzerlerindeki böðürtlenleri avlıyordu.

"Babasý mı?" diye sordu Elma, düþünceden midesi bulana-rak.

"Tarlakubu, babaya benzeyenin kendisine Merlos dediðini söylemiþti. Bu daha genç. Bu, Tarlakubu'na haber vermeye gelen. Ona Mahir diyorlar. O... Re Aibi'de dolanıyordu. Ve sonra kör talih yüzünden onunla Gont Limam'nda karşılaştık. Fakat kral onu uzaklaştırdı. Ve şimdi ben buradayım, o da orada ve her þey yoluna girdi."

"Fakat Therru korkmuştu," dedi Elma biraz merhametsizce.

Tenar başıyla onayladı.

"Ama Gont Liman'na neden gitmiþtiniz?"

"Aa, þey, Mahir denen bu adam biri için çalışmıyordu... Re Al-bi'deki lordun evinde yapayan, bana pek ısınamayan bir büyücü için-," Büyücünün gündelik ismini hatırlamaya çalıştı ve hatırla-yamadı; bütün aklına gelen Tuaho idi, Kargca'da bir çepit ağaç anlamına gelen bir kelime, ne ağacı olduðunu da hatırlamıyor-du.

"Ee?"

"Þey, yani eve dönmek daha iyi göründü gözüm."

11 Ýyi de bu büyücü neden senden hoplanmadı?"

143

"Bir kadın olduğum için, daha ziyade."1

"Hýh,M dedi Elma. "Eski hikâye."

"Bu durumda yeni hikâye oluyor."

"Daha da kötü. Benim bildiğim kadarıyla buralarda hiç kimse anne ile babayı görmedi, eğer onlara böyle denebilirse. Fakat eğer hâlâ etraftalarsa, senin çiftlik evinde tek babına olman hoşa gitmiyor/1 İnsanların kızlarının kendisine annelik etmesi ve kendi kızına ken-disi onun kızıyla gibi davranması çok hoş bir şeydir. Tenar sa-bırsızca, MBen babımın çaresine bakarım!" dedi

"En azından bir köpek edinebilirsin."

"Bunu düündüm. Köyde birilerinin bir köpek yavrusu vardır belki.

Uradıymızda Tarlakubu'na sorarız."

"Yavru köpek değil anne. Bir köpek."

"Ama küçük bir köpek - Therru'nun oynayabileceği bir köpek/' diye yakardı kadın.

"Hırsızlara gidip, onları Öpecek tatlı bir köpek yavrusu," dedi Elma, annesinin yanı sıra yürürken, sıhatli hali ve gri gözleriyle annesine

güldü.

Apağı yukarı günün ortasında köye vardılar. Tarlakubu, Te-nar ile Therru'yu kucaklama merasimleri, öpücükler, sorular ve yiyecek bir şeylerle karşıladı. Tarlakubu'nun sessiz kocası ile di-ğer köylüler, Tenar'ı hoşgeldin demek için uradılar. Kadın eve dönmenin mutluluğunu hissetti.

Tarlakubu ile yedi çocuğunun en ufakları olan ikisi, bir kız ve bir oğlan, onlara çiftlikte kadar refakat etti. Çocuklar Therru'yu, Tarlakubu onu eve ilk getirdiği zamandan beri tanıyorlardı elbette ki, ama iki aylık bir ayrılık bağlangıçta onları utangaç yapıyordu. Kız onlara, hatta Tarlakubu'na karşı bile çekingen ve pasif duruyordu, eski kötü günlerdeki gibi.

"Yorgunluktan bitti, bütün bu yolculuktan aklı karardı. Atla-tır. Bu ana kadar çok iyi dayandı," dedi Tenar Tarlakubu'na, fakat Elma ipten bu kadar rahatlıkla sıyrılmasına izin vermedi. "Onlar-dan biri ortaya çıkıp hem kız hem de annemi çok korkutmuş," dedi Elma. Ve sonuç, havasız, tozlu evi açıp, çekidüzen verip,

144

döpekleri havalandırıp, cücüklenmiş soğanlar karışığında bapları sallayıp, kilere biraz yiyecek koyup, akşam yemeğinde yemek için büyük bir tencere çorbayı ateşe koyarken, kızıyla arkadaşları bir olup Tenar'dan öyküyü azar azar kopardılar, o akşamüstü. Ağ-zından kelimeler teker teker çıktı. Tenar büyücünün yaptığı on-lara anlatmak istemiyor gibiydi; bir tılsım, dedi belli belirsiz; ya da Mahir'i onun arkasından yollamasıydı belki de. Fakat sıra kral hakkında konuşmaya gelince, sözcükler ağzından dökülüyordu.

"Ondan sonra, işte orada duruyordu -kral!- aynı bir kılıcın keskin yanı gibi, ve Mahir, büyüyüp küçüldü onun karışığında. Onu Kıvılcım zannettim! Gerçekten, bir an için öyle zannettim, o kadar, o kadar kendimden geçmiptim kL."

"Eh," dedi Elma, "bu normal sayılır, çünkü Shinny de seni onun annesi zannetti. Sizin bütün ihtipamınızla limana girişinizi rıhtımdan seyrettiğimiz zaman. Onu öptü biliyor musun Tarlaku-şu Teyze? Kralı öptü -aynen böyle. Pimdi de sırada büyücü var, dedim. Ama onu öpmeydi,"

"Hiç beklemezdim zaten, ne fikir ya. Ne büyücüsü?" dedi Tarlakubu, bapı dolabın içinde. "Un kabın nerede Goha?11

"Önünde. Bir Roke büyücüsü, yeni bir bapbüyücü aramaya gelmiş,"

"Burada mı?"

"Neden olmasın," dedi Elma. "Son bapbüyücü de Gont'tan-dı, öyle değil mi? Fakat aramak için pek zaman harcamadılar. Annemden kurtulur kurtulmaz geriye Havnor'a yelken açtılar."

"Ne biçim konuşuyorsun."

"Bir kadýn aradýklarýný söyledi," dedi Tenar onlara."Gont'tan bir kadýn.1
Fakat bunun için pek mutlu olduğu söylenemezdi."
"Bir kadýn arayan bir büyücü ha? Ýpte bu yeni bir pey," dedi Tarlakubu.
"Kurtlanmýptýr diyordum ama gayet iyi, bir Ýki pide pi-pireyim diyorum, ne
dersiniz? Yağ nerede?"
"Serin odadaki çanaktan biraz çýkarmam gerek. A, Shandy! Ýpte buradasýn!
Nasýlsýn? Duruýrmak nasýl? Nasýldý ipler? Koçlarý sattýn mı?"
Dokuz kiþi akþam yemeđine oturdular. Akþamýn yumuþak sa-

145

rý ýpýđýnda, tap zeminli mutfakta, uzun çiftlik masasýnda Therru baþýný
biraz .biraz kaldýrmaya baþladý ve birkaç kez diđer çocuk-larla konuþtu;
fakat hâlâ içinde bir ürkeklik vardý; dýþarýsý karar-maya baþlayınca,
gören gözü pencereyi gözleyebilecek bir þekil-de oturdu.
Tarlakubu Ýle çocuklarý alacakaranlýkta evlerine gidinceye, EýmaTherru'yu
þarkýlar söyleyerek uyutuncaya ve kendisi Shandy ile birlikte tabaklarý
yýkamaya baþlayýncaya kadar Tenar Ged hakkýnda bir soru sormadý. Her
nasýlsa, Tarlakubu ve Elma dinler-ken sormak istememiþti; çok fazla
açýklamasý gereken pey ola-caktý. Onun Re Albi'de olduđunu söylemeyi
unutmuþtu bile. Ve Re Albi hakkýnda daha fazla konuþmak istemiyordu. Orayý
dü-pündükçe aklý kararýr gibi oluyordu.
"Geçen ay buraya benim yolladýđým bir adam geldi mi - iþle-re yardým etsin
diye?"
"Ah, unutmuþum gitmiþ!" diye bađýrdý Shandy. "Atmaca de-mek istiyorsun
yani - yüzünde izler olan adam?" "Evet," dedi Tenar. "Atmaca,"
"A evet, pey, Ilýca Dađlarýnda olmalý, Ussunun yukarýsýnda-ki; koyunlarla
birlikte. Serrynin koyunlarýyla galiba. Buraya ge-lip, onu nasýl
yolladýđýný anlattý; burada da onun için azýcýk bile iþ yoktu; biliyorsun
ya, Duruýrmak'la birlikte koyunlara bakýyoruz; sonra ben sütlerini falan
sađýyorum; sonra yaþlý Tiff ile Sis ne za-man gerekse yardýma geliyor;
sonra ben saksýyy zorladým ama Duruýrmak dedi ki, Git Serry'nin adamýna
sor, Çiftçi Serry'nin yukarýda, Kahedanan'daki kalfasýna, bakalým yukarý
otlaklarda çobana ihtiyaçlarý var mı?' dedi; ve Atmaca denen o herif gitti
ve dediđini yaptý, iþe alýndý ve ertesi gün gitti. 'Git Serry'nin adamýna
sor/ dedi Duruýrmak ona, o da öyle etti, hemen de iþe alýndý. Yani bir
dahaki güze, sürüyle iner apađý, mutlaka. Orda yukarda, Lis-su'nun
üstündeki Uzun Tepeler'de, yukarý otlaklarda. Galiba onu keçiler için
istemiplerdi. Güzel konuþan bir adam. Ya koyunlar için, ya keçiler için,
hangisi olduđunu hatýrlamýyorum. Ýnpallah onu burada tutmamamýzýn senin
için bir mahzuru yoktur Goha, ama Duruýrmak, yaþlý Tiff ve ben olunca bir
iþ kalmadýđý da ger-

146

çek; ve Sis de ketenleri topladýydý. Adam da, orda, o geldiði yer-de,
dađlarýn öte yanýnda, dediđine göre Armouthun tepelerinde bir yerde keçi
çobanlýđý yaptýđýný söyledi, ama hiç koyun çobanlý-đý yapmadýđýný söyledi.
Belki de, orada, yukarda ona keçileri ver-mislerdir."
"Belki," dedi Tenar. Oldukça rahatlamýþ, oldukça da üzöl-müþtü. Onun sađ
salim olduğunu öğrenmek istediði kadar burada bulmak da istemiþti.
Ama bu yeter, dedi kendi kendine, sadece evde bile olmak -belki de burada
olmamasý daha iyidir; tüm o olanlarýn hiçbirisi bu-rada yoktu; tüm o
kederler, rüyalar, büyücülükler ve Re Albi'nin dehþeti geride kalmýptý,

bütün bütün. Buradaydý artýk ve burasý da onun eviydi, bu tap yerler ve duvarlar, bu küçük camlý pencereler, yýldýz ýpýđýnda karanlýk karanlýk duran mebeleriyle dýparýsý, bu sa-kin sýradan odalar. Kýzý yan odada, çocuklarýn odasýnda Therru ile birlikte ve Tenar da kendi yatađýnda yattý, kocasýnýn yatađýn-da, tek babýna.

Uyudu. Uyandý, hiçbir rýya hatýrlamadan.

Çiftlikte birkaç gün geçirdikten sonra, Overfell'de geçen yazý pek aklýna getirmedii. Olanlar çok önceleri yapanmýptý ve çok uzakta kalmýptý.

Shandy'nin çiftlikte yapacak tek bir ip bile olma-dýđý konusundaki ýsrarlarýna rađmen o yapýlmasý gereken çok pey buldu: yazdan kalmýp, yapýlmamýp ipler; hasat zamaný tarlalarda yapýlmasý gereken ipler, sütçülük. Tan vaktinden güneþ kavuþun-caya kadar çalyptý ve eđer oturabilecek bir saat bulursa o zaman da ya yün eđirdi ya da Therru için dikip dikti. Kýrmýzý elbise bitmipti sonunda ve süs olsun diye kullanýlan beyaz renkli önlüđü ve her günlük turuncumsu-kahverengi önlüđüyle güzel bir elbise olmuþ-tu. "Ay, çok güzel oldun!" dedi Tenar terziliđinin gururuyla Ther-ru elbiseyi ilk denediđinde.

Therru yüzünü çevirdi.

"Çok güzelsin/ dedi Tenar deđipik bir tonda. "Beni dinle Therru. Buraya gel. Sende izler var, çirkin izler, çünkü çirkin ve fena bir pey gelmipti babýna. Ýnsanlar bu izleri görüyor. Fakat seni

147

de görüyorlar ve sen bu izler demek deđilsin. Sen çirkin deđilsin. Sen kötü deđilsin. Sen ThemTsun ve güzelsin. Sen, kýrmýzý bir el-bise içinde güzellikle çalyþabilen, yürüeyabilen, kopabilen, dans edebilen Therrul

sun/1

Yüzünün yumuþak ve zarar görmemiþ tarafý da en az sert, ya-ra iziyle maskelenmiþ tarafý kadar ifadesiz, dinledi çocuk.

Tenar'ýn ellerine indirdi bakýplarýný ve hemen minik parmak-larýyla ellerine dokundu. "Çok güzel bir elbise/" dedi belirsiz, ka-ba sesiyle.

Tenar yalnýz kalýp, kýrmýzý kumaþýn parçalarým katlarken, gözyaþlarý gözlerine batmaya baþladý. Kendisini azarlanmýp gibi hissediyordu.

Elbiseyi dikmekle dođru bir pey yapmýptý ve çocu-đa gerçeđi söylemipti.

Fakat bu yeterli deđildi; dođru ve gerçek. Sevgi, Therruya duyduđu ve Themýnun ona duyduđu sevgi, bu bopluđun üzerinde bir köprü, örümcek ađýndan bir köprü oluþtu^ ruyordu, fakat sevgi bu bopluđu ne dolduruyor, ne de kapatýyor-du. Hiçbir pey bunu yapmýyordu. Ve çocuk bunu ondan daha iyi biliyordu.

Ekinoks günü geldi, pusun arasmdan yanan parlak bir güz güneþi. Mebelerin yapraklarýna ilk bronzlar düþmüptü. Tenar mandýrada, yumuþak havaya karþý kapýyy ve pencereyi sonuna ka-dar açmýp kaymak kaplarýný temizlerken, genç kralýnýn nasýl o gün Havnor'da taç giydiđini düþündü. Hanýmefendiler ve beye-fendiler mavi, yepil ve koyu kýrmýzý giysileriyle yürüyecekler, ama o beyazlar giyecek, diye düþündü. Kýlýç Kulesi'nin merdi-venlerine, Ged ile kendisinin týrmandýđý merdivenlere týrmana-caktý. Morred'in tacý babýna yerleþtirilecekti. Borazanlar öterken dönecek, bunca yýldýr bop olan tahta kurulacak ve azap çekmenin, korkunun ne demek olduđunu bilen o kara gözleriyle krallýđýna bakacaktý. "Saltanatýn güzel olsun, uzun olsun," diye düþündü, "zavallý çocuk!" Ve, "Orada basma tacý koyan Ged olmalýydý. Gitmeliydi," diye düþündü.

Fakat Ged zengin adamýn koyunlarýný, belki de keçilerini gü-düyordu yukarý otlaklarda. Yumuþak, kuru ve altýn rengi bir güz-dü ve oraya, tepelere kar düþmedikçe sürüleri geri getirmezlerdi.

148

Tenar köye gittiği zamanlar Sarmayık'ın Değirmen Yolunun sonundaki kulübesinin yanından geçmeye özen gösterdi. Re Al-bi'de Yosun'u tanıması, Sarmayık'ı, eğer cadının kupku ve kırs-kançlığının bir kez aşılabirise, daha iyi tanıma isteği uyandırmıştı. Burada Tarlakıbu olduğu halde Yosun'u özledi; ondan çok şey öğrenmiş, onu sevmeye başlamıştı ve Yosun hem ona hem Ther-ru'ya, ikisine birden, istedikleri şeyi vermişti. Burada onun yerini alabilecek bir şey arıyordu. Fakat Sarmayık, Yosun'dan oldukça temiz ve güvenilir olduğu halde, Tenar'a karpı duyduğu hoşnut-suzluktan vazgeçmek niyetinde değildi. Onun dostluk girişimleri-ne küçümseyerek karpıyı veriyordu ki bu girişimlerin bunu belki de hak ettiğini Tenar kabul ediyordu. "Sen kendi yoluna git, ben kendi yoluma," diyordu cadı, sözcükler dığında her şeyle; karpı-lapıqlarında Sarmayık'a belirgin bir saygıyla davranmaya devam etse de Tenar buna uydu. Onu sık sık ve çok uzun süre görmezlik-ten gelmişti Ve bunu onarmayı ona karpı bir borç biliyordu. Görü-nüpte buna razı olan cadı, onun yapması gereken şeyi bükülmez bir öfkeyle kabul etti.

Güzün ortalarında, zengin biri tarafından gut hastalığının iyi-leptirsin diye çağrılan sihirbaz Kayın vadiye geldi. Her zaman yaptığı gibi bir süre için Orta Vadi köylerinde kaldı ve bir akpa-müstü Mepe Çiftliğinden geçti, Therru'yu sorup Tenar'la konuş-tu. Ogion'un son günleriyle ilgili kadının ona anlatabileceği her şeyi öğrenmek istiyordu, Ogion'un bir öğrencisinin öğrencisi ve Gont büyücüsünün gönülden bir hayranıydı. Tenar, Ogion hak-kında konuşmanın Re Albi'li diğer insanlar hakkında konuşmak kadar zor olmadığını fark etti ve anlatabileceği her şeyi adama anlattı. Söyleyecekleri bitince adam biraz dikkatlice, "Ya Babbü-yücü- o geldi mi?" diye sordu.

"Evet,1' dedi Tenar.

Kırklarında, biraz pırpımanlamaya meyli olan, gözlerinin altın-da yüzünün yumuşaklığının yalanlayan kara yarım halkalarla, pür-rüzsüz tenli, nazik görünümlü bir adam olan Kay m ona baktı ve hiçbir şey sormadı.

"Ogion'un ölümünden sonra geldi. Ve gitti," dedi kadın. Ve

149

hemen, "Artık babbüyücü değil. Bunu biliyor muydunuz?"

Kayın evet anlamında babının salladı,

"Yeni bir babbüyücü seçtiklerine dair herhangi bir haber var mı? Sihirbaz, hayır anlamında babının salladı. "Uzun bir süre önce Enlades'ten gelen bir gemi vardı, fakat mürettebatından, taç giy-me töreninden başka hiçbir söz çıkmadı. Bu konuyla dolup taşıyorlardı? Ve sanki bütün alametlerle olaylar talihten yanaymış gi-bi görünüyor. Eğer büyücülerin iyi niyetlerinin bir kıymeti varsa, bu bizim genç kralımız zengin bir adam demektir... Etkin biri de anlaşılan. Ben Valmouth'tan ayrılmadan önce, kara yoluyla Gont Limanı'ndan soyluların, tüccarların, valinin ve meclisinin topla-nıp bölge muhafızlarının deşerli ve güvenilir adamlar olup olma-dıkları konusuna bakmaları için --çünkü bu adamlar artık kralın memuru oldular ve onun isteklerine uyacak, onun yasalarını tem-sil edecekler- bir buyruk geldi. Lord Henonun bunu nasıl karpıla-dığının tahmin edebilirsin!1' Heno uzun zamandır Güney Gont'un muhafızlarını ve deniz periferilerini avcunda tutan, korsanların ta-nınmış hamüerindendi. "Fakat kral arkalarında olunca, Heno ile yüzleşmeye gönüllü adamlar var. Eskilerini hemen oracıkta azle-dip on beş yeni muhafız tayin ettiler, valilik fonundan maaş alan saygı adamlar. Heno, yakıp yıkacıya yeminler

ederek kýya-metler kopardý. Yeni bir gün dođuyor! Hepsi bir kerede olmuyor tabii ki, ama yaklařýyor yeni gün, Ogion Usta'nýn bunlarý görecek kadar yapamasýný isterdim."

"Gördü de," dedi Tenar. Tam ölürken gülümsedi ve 'Hepsi deđipti...' dedi." Kayýn bunu, bařýný yavař yavař sallayarak, ölçülü bir þekilde karřýladý. "Hepsi deđipti," diye tekrarladý.

Bir süre sonra, "Ufaklýđýn durumu çok iyi," dedi.

"Yeterince... Bazen yeterince iyi olmadýđýný düþünüyorum." "Haným Goha," dedi sihirbaz, "eđer ben veya herhangi bir si-hirbaz, cadý, hatta zannedersen bir büyücü bile onu alýkoymuş ve yaralandýđýndan beri geçen bunca aydır Büyü Sanatý'nýn tüm iyi-leptirme gücünü kullanmýþ olsaydı, kýzýn durumu yine daha iyi

150

olamazdı. Belki bu kadar iyi olmazdı. Yapýlabilecek her þeyi yap-týnýz siz bayan. Bir harika yarattýnýz."

Kadýn adamýn içten övgüsü karřýsýnda duygulanmýştý ama yi-ne de bu onu üzümüştü ve kadýn adama bunun nedenini açýkladý. "Bu yeterli deđil," dedi.

"Onu iyileþtiremiyorum. O... Ne yapa-cak? Ona ne olacak?" Ýþe sarmakta olduđu ipliði kaçırdý ve, "Kor-kuyorum," dedi.

"Onun için," dedi Kayýn, yarý sorgulayarak.

"Korkuyorum çünkü korkusu, korkunun nedenini kendisine, ona doğru çekiyor. Korkuyorum çünkü..."

Fakat sözcükleri bulamýyordu.

"Eđer korku içinde yaparsa kötülük yapacaktýr," dedi en so-nunda. "Bundan korkuyorum."

Sihirbaz düþündü. "Düþündüm de," dedi sonunda o çekingen tavrýyla, "belki, eđer kabiliyeti varsa, ki ben öyle olduđunu zan-nediyorum, bu Sanat'ta biraz eđitilebilir. Ve bir cadý olarak... gö-rüntüsü ona pek fazla köstek olmaz... bir ihtimal." Bođazýný te-mizledi. "Son derece övgüye deđer ipler bařaran cadýlar var," de-di.

Tenar, parmaklan arasýnda büktüđu ipin birazýný, sađlamlýđý-ný ve düzgünlüđünü anlamak için elinden geçirdi. 'Ogion bana, ona öğretmemi söyledi. Ona her þeyi öğret,' dedi ve sonra, 'Roke deđil,' dedi. Ne demek istediđini anlamadým,"

Kayýn bu konuda hiç zorlanmadý. "Roke'un öğretisinin -Yüksek Sanatlarýn- bir kýz için uygun olmadýđýný söylemek iste-miş," diye açýkladý. "Bu kadar sakat biri olmasý bir yana. Fakat Ogion, o ilim dýbýnda her þeyi öğret dediyse, o da tutulmasý gere-ken yolun bir cadmýn yolu olduđunu görmüşe benziyor." Tekrar düþündü, Ogion'un düþüncesinin ađýrlýđým kendi tarafýna aldýđý için bu kez daha nepeli. "Bir iki yıl içinde kýz tamamen kuvvetle-nince ve biraz daha büyüyünce Sarmařýk'tan ona bir þeyler öğret-mesini istemeyi düþünmeye bařlayabilirsin. Çok fazla deđil tabii ki, o tür þeylerden bile olsa, ta ki gerçek ismini alýncaya kadar."

Tenar, bu öneriye karřý kuvvetli ve derhal olupán bir direnç hissetti. Hiçbir þey söylemedi ama Kayýn hassas bir adamdı. "Sar-

151

mařýk terstir," dedi adam. "Fakat bildiði þeyi dürüstlükle uygular. Bu her cadý için söylenemez. Kadýn büyüsu kadar zayıf, biliyor-sun ve kadýn büyüsu kadar habisi Fakat ben, gerçek iyileptirme güçleri olan cadýlar tamdým. Bu onlara dođal olarak geliyor. Ve çocuk bu güce dođru çekilebilir

- kendisine bu kadar acý çektiril-miþ olduđu için," Adamýn iyiliði, diye düþündü Tenar, masumdu. Söyledikleri üzerinde dikkatlice düþüneceðini söyleyerek adama tepekkür etti. Ve gerçekten de düþündü. O ay çýkmadan Orta Vadi köyleri, kendi muhafýzlarý ile barýþ memurlarýný atamak ve muhafýzlarýn maablarýný ödeyebilmek için kendilerine vergi toplamak amacýyla Sodevadaki Deðirmi Am-bar'da buluþtular. Kralýn hemen itaat edilen ve valiler ile köyün ihtiyarlarýna iletilen buyruklarý böyleydi, çünkü her zamanki gibi yollar gürbüz dilenciler ve hýrsýzlýklarla doluydu ve köylülerle çiftçiler düzen ve güvenliði sabýrsýzlýkla arzuluyordu. Lord He-no'nun bir Alçaklar Meclisi oluþturduđu; çeteler halinde gidip kralýn muhafýzlarýnýn kafalarýný kýrmalarý için karamuhafýzlan gönüllü olarak topladýđý türünden bazý çirkin dedikodular yayýlý-yordu, fakat insanlarýn çođu, "Bir denesinler hele!" deyip, birbir-lerine artýk dürüst bir adamýn gece evinde emniyet içinde yatađý-na yatabildiðim, vergiler akýl alacak gibi olmasa ve herkes bunla-rý ödemek için habire uðraþýrken fakir düþecek olsa da, yanlýþ gi-den her þeyi kralýn düzelttiðini anlatarak evlerine gidiyorlardý. Tenar tüm bunlarý Tarlakupu'ndan dinlemekten memnun olu-yor fakat pek önemsemiyordu. Çok sýký çalıþýyordu; eve geldiðin-den beri, neredeyse bunun farkýna bile varmadan, Mahir veya o tür bir alçađýn hem kendi, hem de Therru'nun yapamýný idare et-mesine izin vermemeye kesin karar vermiþti. Dehþetini tazeleye-rek, ona durmadan hatýrlayamadýđý ve yapayamadýđý þeyleri hatýr-latarak çocuđu her an yanýnda tutamazdý. Fazilet içinde büyüye-bilmesi için çocuðun serbest olmasý, serbest olduðunu bilmesi ge-rekirdi . Zamanla kýz o sinmiþ, korkulu tavrýný kaybetti ve þimdiden

152

çiftliðin her yanýna, karýþýk yollara ve hatta köye bile tek baþýna gider oldu. Tenar, kendisini zor tuttuđu zamanlar olsa bile ona hiçbir ikaz sözcüðü söylemiyordu. Therru çiftlikte emniyettediydi, köyde emniyettediydi, ona kimse zarar vermezdi: Bu sorgusuz su-alsiz kabul edilmeliydi. Ve gerçekten de bunu pek sual etmedi. Etrafta kendisi, Shandy ve Duruýrmak; apađý evde Sis ve Tiff; kö-yün her tarafýnda Tarlakupu'nun ailesi olduktan sonra, Orta Va-di'nin tatlý güzünde çocuða ne zarar gelebilirdi ki? Bir köpek de alacaktý sonra, istediði gibi bir tane olduðunu duyar duymaz: Bir tane o iri, bilge görünüplü, kývırcýk kafalı Gont çoban köpeklerinden. Ara sýra, Re Albi'de yapmýþ olduđu gibi, "Çocuða öğretiyor olmalýydým! Ogion öyle demiþti," diye düþünüyordu. Fakat her nasýlsa, geceler uzayýp da onlar akþam yemeðinden sonra» yataða gitmeden önce mutfak atepinin kenarýnda oturmaya baþladýkla-rýndan beri anlattýđý öykülerden ve çiftlik iplerinden baþka bir þey öğretmiyordu kýza. Belki de Kaym haklýydý ve Therru, cadýlarýn bildiði þeyleri öğrenmesi için bir cadýnýn yanýna yollanmalýydý. Bu, Tenar'ýn yapmayý düþündüðü gibi, onu bir dokumacýnýn yaný-na çýrak diye vermekten daha iyiydi. Yine de o kadar da iyi sayýl-mazdý. Ve kýz hâlâ o kadar büyük sayýlmazdý; yaþýna göre de çok bilgisizdi, çünkü Meþe Çiftliði'ne gelinceye kadar ona hiçbir þey öğretilmemiþti. Ýnsan dilini güçbela bilebilen, hiçbir insan hüneri-ne sahip olmayan küçük bir hayvan gibiydi. Çabucak öğrenmiþti ve Tarlakupu'nun asi kýzlarý ile kikirik, tembel oðullarýndan Ýki kat daha çok söz dinleyen ve gayretli bir çocuktu. Ortalýđý temiz-leyebiliyor, hizmet edebiliyor, yün eðirebiliyor, biraz biraz ye-mek yapabiliyor, birazcýk dikip dikebiliyor, kümes hayvanlarýna bakabiliyor, inekleri güdebiliyor ve mandýrada mükemmel ipler çýkarabiliyordu. Tam bir küçük çiftlik kýzý diyordu yaþlý Tiff onun için, biraz riyakârca. Ayný zamanda

Tenar onun Therru ge-çerken gizli gizli, kötülükleri uzaklaştırmak için yapılan işarettten yaptırdığını görmüştü, insanların çoğu gibi Tiff de, insanın alnına yazıldığından başka biri olmadığyna inanırdı. Zenginlerin ve güçlülerin iyi ahlakları olmalıydı; kötülük görmüş birinin kötü olma-

153

sı ve haklı olarak da cezalandırılabilmesi gerekirdi. Bu durumda da Therru'nun Gont'taki en munasip küçük çiftlik kızsı olmasının pek bir faydası yoktu. Hatta baparsısı bile ona yapılan şeyin görü-nür damgasını eksiltemezdi. Böylece Kayın bu damgayı kabulle-nerek, bundan yararlanarak onun cadı olmasını düşünmüştü. "Ro-ke değil"- "Ondan korkacaklar," dediğinde, Ogion'un demek is-tediği bu muydu? Hepsı bu muydu? Bir gün, tasarlanmış bir tesadüf onların köyün sokağında karpı karpıya getirdiğinde Tenar, Sarmaşık'a, "Sana sormak istediğim bir soru var Bayan Sarmaşık, Senin işinle ilgili bir şey," dedi. Cadı onu böyle bir süzdü. Yakıcı gözleri vardı. "Benim işim, öyle mi?" Tenar bapıyla onayladı, ciddi.

"Gel öyleyse," dedi Sarmaşık omuzlarının silkip, Değirmen Yolundan küçük evine doğru önden giderek.

Evi Yosun'un ki gibi bir rezillikler yuvası ve tavuk kümesi de-ğildi ama hepsi kokulu, keskin veya tatlı veya garip, kuru ve ku-rumakta olan bıfaly bitkilerin asılı olduğu kirişleri; gri küllerin al* tında minik bir kömürün kırmızı bir göz gibi kırpıyordu, yavaş yanması için küllendirilmiş ateşi; bir rafta uyumakta olan, tek bir beyaz bıyığıyla, kıvrak, besili kara kedisi ve her tarafa yayılmış küçük kutular, kaplar, ibrikler, tepsilerde tıpalı pıvelleriyle bir ca-dı eviydi.

"Senin için ne yapabilirim Hanım Goha?" diye sordu Sarmaşık, son derece kuru bir şekilde içeri girdiklerinde.

"Eğer mümkünse benim himayemdeki kızsın, Therru'nun sa-natınıza karpı herhangi bir kabiliyeti -içinde herhangi bir güç-olup olmadığını söyle bana."

"Onun mu? Elbette var!" dedi cadı.

Tenar, bu hazır ve kibirli cevaptan biraz şapırmıştı. "Şey," de-di. "Kayın da öyle düşünüyor gibi."

"Mağaralardaki kör yarasalar bile görür bunu," dedi Sarmaşık. "Hepsı bu mu?"

"Hayır. Senin ölüdüne ihtiyacım var. Sana sorumu sordu-ğumda, bana cevabımın pahasını söylersin. Tamam mı?"

154

"Tamam."

"Biraz daha büyüyünce Therru'yu bir cadı çağırdı yapayım mı?"

Sarmaşık bir dakika kadar sessiz kaldı, biçeceği fiyatı düşün-mek için, diye düşündü Tenar. Ama onun yerine, kadının sorusunu cevapladı. "Ben onu almadım," dedi.

"Neden?"

"Bunu yapmaktan korkarım," diye cevap verdi cadı; Tenar'a ani ve öfkeli bir bakışla uzun uzun baktı.

"Korkuyor musun? Neden?"

"Ondan! Nedir o?"

"Bir çocuk. Kötülüğe uğramış bir çocuk!"

"Hepsı bu değil."

Tenar'a kara bir öfke basmıştı ve, "Yani bir cadı çağırmanın ba-kire mi

olması gerekiyor?" dedi.

Sarmayık uzun uzun baktı. Biraz sonra, "Bunu kastetmedim," dedi.

"Neyi kastettin?"

"Onun ne olduğunu bilmediğimi kastettim. Yani bana, gören tek gözü ve diğer kör tek gözüyle baktığı zaman, ne gördüğünü bilmediğimi kastediyordum. Görüyorum ki sen ona herhangi bir çocukmuş gibi davranıyorsun ve ben, Bunlar da ne? O kadının bir ateşi elinden tutacak veya tayfunla yün e girecek kadar aptal ol-madığına göre bu kadının gücü nedir? diye düşündüm. Söyledik-lerine göre hanımefendi, sen kendin küçük bir çocukken Kadim Varlıklar, Karanlık Varlıklar, Yeraltındaki Varlıklarla yapmış ve bu güçlerin kraliçesi ve hizmetkârı olmuştun. Belki de bundan korkmanın nedeni budur. Onun nasıl bir güç olduğunu bilmi-yorum, söyleyemem. Fakat bildiğim bir şey varsa o da, onun be-nim öğretmenliğimi arıyor olması - ya da Kaym'ınkini veya be-nim bildiğim herhangi bir, cadı veya büyücününkini! Sana bir ödüt vereceğim, parasız pulsuz. Ödüm şu: Dikkat et. Gücünü bulduğun gün ona dikkat et! Hepsisi bu."

"Tepekkür ederim Bayan Sarmayık," dedi Tenar, Atuan Me-zarlarının Rahibesi olmanın tüm resmiyetiyle, ve sıcağı odadan

155

gün sonunun ısıran, ince yeline çıktı.

Hâlâ kızgındı. Kimse ona yardım etmeyecek diye düşündü, Bu işin onu aptalığını biliyordu, bunu ona söylemeleri gerekmiyor-du - ama hiçbiri ona yardım etmeyecekti. Ogion ölmüş, yaplı Yo-sun atıp tutmuş, Sarmayık uyarmış, Kayın bulamamış, Ged ise -ona gerçekten yardım edebilecek olan Ged- kaçmıştı. Kamçılan-mış bir köpek gibi kaçmış; ona ne bir çift söz, ne de iparet yolla-mış; ne onu ne Therru'yu hiç düşünmemiş; sadece kendi kıymetli utancını düşünmüştü. Onun çocuğu, süt bebeği oydu. Bütün u-mursadığı buydu. Ne kadını düşünmüş ne de onunla ilgilenmiş; sadece güçle -kadının gücüyle, kendi gücüyle, bunları nasıl kul-lanacaydıyla, bundan, daha büyük bir gücü nasıl elde edeceğiyle-ilgilenmişti. Kıymetli Halka'yı birlikte bir araya getirmek, Rün'ü yaratmak, kralı tahtına oturtmak. Ve gücü gittiği zaman, hâlâ tüm düşünemediği buydu: gittiği, kaybolduğu, onu kendisiyle, utancıyla, bolluğuyla baş başa bıraktığıydı. Adil deşilsin, dedi GohaTenar'a.

Adil mi? dedi Tenar. O adil mi davrandı?

Evet, dedi Goha, Öyle yaptı. Yada öyle yapmaya çalıştı.

Eh, iyi o halde, şu anda güttüğü keşilere de adil davransın; bana ne, dedi Tenar, rüzgârda ve ilk seyrek soğuk yağmurda eve doğru zahmetle yürüyerek. Kaheda çayırları kenarındaki yolda rast geldiği kiracıyı Tiff, "Kar yağar bu akşam belki de," dedi ona.

"Bu kadar erken mi kar yağacak? Umarım yağmaz."

"Don yapacak en azından, kesinlikle.1"

Ve gün kavunca don yaptı: Yağmur birikintileri ve sulama yalakları kaymak başlayarak sonradan buz ile donuklaştı; Kahe-da'nın kıyısında sazlar buz ile bağlanarak sabitletti; rüzgârın kendisi de, sanki donmuş da kıpırdamıyormuş gibi durdu.

Ateşin -Sarmayık'ınkinden daha tatlı bir ateşti, çünkü odun-lar geçen ilkbaharda meyve bahçesinden kesilen yaplı elmanın odunlarıydı- yanında Tenar ile Therru, kaldırmış oldukları ak-pam yemeğinden sonra yün edirip konupmak için oturmışlardı.

"Kedi hayaletleriyle ilgili öyküyü anlatsana," dedi Therru o

156

boğuk sesiyle, bir yığdın kara, ipekimsi keçi kылlıný, yumupacýk yün iplik yapmak için çarký döndürmeye baýlayınca.

"O bir yaz öyküsü."

Therru babýný umursamazlýkla yana çevirdi.

"Kýplan öyküler, büyük öyküler olmalı. Kýbýn insan, Ea'nýn Yaradý Itbý'm öğrenir ki yaz geldiğinde Uzun Dans'ta parkýsýný söyleyebilsin, Kýbýn insan Kýp Türküsü'nü ve Genç Krai'm Kah-ramanlýklarým öğrenir ve Gündönümü Bayramý'nda, güneş ilk-baharý getirmek için kuzeye döndüğünde, bunlarý söyler."

"Ben parký söyleyemem," diye fýsýldadı kыз.

Tenar, bükülmüş yünü örekeden alarak elinde yumak yapı-yordu, elleri ipe yatkın ve ahenkliydi.

"Sadece ses parký söylemez," dedi. "Akýl parký söyler. Eđer akýl parkýlarý bilmiyorsa dünyanın en güzel sesi bir ipe yaramaz.11 Yünün, ilk baþta eđrilmüş olan son kýmýný çözdü. "Senin bir gü-cün var Therru ve bilgidен yoksun bir güç, tehlikelidir."

"Hani öğrenmeyenlerinki gibi," dedi Therru. "Yabani olan-lar." Tenar kызýn ne demek istediğini bilmiyordu; kызга gözlerinde soru iparetleriyle baktý.

"Batýda kalanlar gibi," dedi Therru.

"Ha, -ejderhalar- Kemaylý Kadýn'ýn parkýsýndaki. Evet. Ay-nen öyle. Sonuç olarak: Önce hangisiyle baýlayalım - adalarýn de-nizden nasýl yükseltildikleriyle ilgili olanla mı, yoksa Kral Mor-red'in Kara Gemüer'i nasýl geri púskürttüğüyle ilgili olanla mı?"

"Adalarla/" diye fýsýldadı Therru. Tenar olsa Genç KraVýn Kahramanlýklarým tercih ederdi, çünkü Lebannen'in yüzüne Morred'ýn yüzüymüş gibi bakmýptý; ama çocuğun seçimi dođru olan seçimdi. "Ýyi/" dedi kadın. Ogion'un pömine rafýnda duran büyük Ýrfan Kitaplan'na göz gezdirdi, eđer unutursa, sözleri ora-da bulabileceđi konusunda kendi kendini yüreklendirerek; derin bir nefes aldı ve baýladı.

Yatma vaktine kadar Therru, Segoy'un adalarýn ilkini Za-man'ýn derinliklerinden nasýl yükselttiğini biliyordu artýk. Ona parký söyleyeceđi yerde Tenar kызý yatađa güzelce yerleptirdikten sonra yatađın üzerine oturdu ve birlikte, yavaþcacýk, Yaradýlýb parkýsýnýn ük kýtasýný söylediler.

157

Tenar minik bir yađ kandilini mutfaða geri götürdü, mutlak sessizliđi dinleyerek. Don, dünyayý bađlamýþ, kilitlemipti, Hiç yýl-dýz görünmüyordu. Siyahlýk mutfaðýn tek penceresine dayanýyor-du. Taþtan zeminde yatýyordu sođuk.

Tekrar atepin babýna döndü, uykusu yoktu çünkü. Parkýnýn ulu sözleri ruhunu canlandýrmýptý, ayrıca Sarmaþýk ile yaptýđý ko-nuþmadan hâlâ bir kызgýnlýk ve huzursuzluk kalmýptý içinde. Oca-đýn arka kýmýndaki iri kütükten birazcýk alev çýkartmak için öl-çeri eline aldı. Kütüđe vurduđu anda, sesin evin arka kýmýndan bir yankýsý duyuldu.

Doğruldu ve durup dinledi.

Yine: Hafif, boğuk bir güm ya da düþme sesi -evin dýbýndan-mandýra penceresinde mi yoksa?

Ölçer hâlâ elinde, karanlýk holden kilere açýlan kapýya ilerle-di Tenar, Kilerin arkasýnda mandýra bulunuyordu. Ev, alçak bir tepeye dayanýyordu ve bu iki oda da, evin diđer bölümleriyle ayný seviyede olmalarına rađmen birer mahzen gibi bu tepenin içine giriyordu. Kilerin sadece havalandýrma delikleri vardý; mandýra-nýn ise bir kapýsý ve bir penceresi; dýþarıya bakan tek duvarýnda, mutfak penceresi gibi alçak ve geniş bir pencere.

Kiler kapýsýnýn önünde durmasıyla birlikte, pencerenin bir manivela veya demir çubukla kanýrtýlarak açýldýđýný ve erkek seslerinin fýsýldaptýđýný duyabildi.

Çakmak düzenli bir ev sahibiydi. Evinde biri hariç tüm kapý-larýn her iki tarafýnda da sür gülü kol demiri ve sürgü içine yerleþ-tirilmip kalýn bir parça dökme demir vardý. Bunlarýn hepsine iyi bakýlýr, yaðlanýrdý; hiçbirisi hiçbir zaman kilitli tutulmazdý.

Kilerin kapýsýndaki sürgüyü çekti. Sürgü kapýnýn dik kenar pervazýndaki ađýr demir yive sýkýca oturarak hiç ses çýkarmadan yerine yerleþti. Mandýranýn dýþ kapýsýnýn açýldýđým duydu, içlerinden biri so-nunda, pencereyi kýrmadan önce bunu denemeyi akýl etmip ve ka-pýnýn açık olduđunu görmüþtü. Tekrar mýrýltý seslerini duydu. Sonra sessizlik; kalp atýþlarýný kulaklarýnda gümbür gümbür duy-masına ve bu sesin üzerine baþka bir ses duymayacak diye kork-

158

masına neden olacak kadar uzun süren bir sessizlik. Bacaklarýnýn titrediđini ve yerin sođuđunun bir el misali eteđinin altýndan yu-karý dođru týrmandýđýný hissetti.

"Açýk," diye fýsýldadı bir erkek sesi yakýnýnda ve kadýnýn yü-ređi acý vererek hopladı. Elini kol demirine koydu, açık olduđunu düþünerek - kilitleyeceđine açmýþtı. Kiler ile mandýra arasýndaki kapýnýn açýlýrken gýcýrdadıđýný duyduđunda kol demirini neredey-se geriye çekiyordu. Üst mentepenin o gýcýrtýsýný biliyordu. Konu-þan sesi de biliyordu ama baþka türlü bir bilmeye. "Burasý bir er-zak odasý," dedi Mahir ve sonra kadýnýn karpýsýnda durduđu kapý, kol demirine takýlýp takýrdarken, "Bu kilitli," dedi. Tekrar takýrda-dý. Ýnce keskin bir ýþýk, bir bıçak ađzý gibi, kapý ile pervaz arasýn-dan süzüldü. Kadýnýn göðsüne deđdi ve kadýn sanki göðsünü kes-mip gibi geri çekildi.

Kapý yeniden takýrdadı ama fazla deđil. Çok sađlamdı; sađ-lamca mentepelerine bađlanmýþtı ve kol demiri sýkýydý.

Birlikte kapýnýn diđer tarafýnda homurdandýlar. Kadýn, dola-nýp evin ön tarafýný denemeyi planladýklarýný biliyordu. Kendisi-ni, oraya nasýl geldiđini bilemeden ön kapýda kapýýý sürgülerken buldu. Belki de bu bir kâbustu. Bu rüyayý, bu evin içine girmeye çalıþtıklarý, kapýlarýn çatlaklarýndan bıçaklar soktuklarý rüyayý görmüþtü. Kapýlar-girebilecekleri baþka kapýlar var mýydý? Pen-cereler - yatak odasýnýn panjurlarý. Nefesi o kadar daraldý ki Ther-runun odasına varamayacađýný zannetti, fakat oraya gitmipti bile, ađýr aþþap panjurlarý camlarýn üzerine kapattý. Mentepeler sertti ve büyük bir gürültüyle birleptiler. Artýk biliyorlardý. Artýk geli-yorlardý. Bir sonraki odanın penceresine gelebilirlerdi, onun oda-sýnýn. O panjurlarý kapatamadan orada olacaklardý. Ve oradaydý-lar.

Kadýn, panjurun sol kanadým yerinden kurtarmaya çalıþýrken, yüzleri, dýþarıda karanlýkta hareket eden lekeleri gördü. Panjur ta-kýlmýþtı. Kýpýrdatamýyordu. Bir el cama deđdi; camda bembeyaz yassý bir hal alarak. "Ýpte orada.1"

"Býrak girelim. Sana bir zarar vermeyeceđiz."

159

"Sadece seninle konuşmak istiyoruz." "Sadece küçük kızy görmek istiyor/' Panjuru yerinden kurtararak pencerenin önüne sürükledi. Fa-kat camý

kýrarlarsa, dýparýdan iterek panjuru açabilirlerdi. Panjuru kapalı tutan bey, zorlansa ahbaptan ayrýlabilecek bir çengeldi sa-dece.

"Girmemize izin ver de sana bir bey yapmayalım," dedi ses-lerden biri. Düpmü yapraklar arasında çatýrdayan donmuş toprak üze-rindeki ayaklarıný duydu. Therru uyanık mıydý? Panjurların kapa-^nıbýndaki gürültü onu uyandırmıy olabilirdi, fakat hiç ses çıkart-mamıptý. Tenar kendi odasıyla Therru'nun odası arasındaki kapý-da durdu. Ortalık zifiri karanlık ve sessizdi. Çocuða dokunup uyandırmaktan korkuyordu. Odada çocukla birlikte kalmalıydý. Onun için savaþmahydý. Elinde ölçer vardý, nereye koymuþtu onu? Panjurları kapatabilmek için yere bırakmıptý. Bulamıyordu, Karanlıkta duvarları yokmuş gibi duran odada el yordamıyla öl-çeri aradı. Mutfaða açýlan ön kapı takýrdadı, kasasında oynayarak. Eðer ölçeri bulmuş olsaydı burada kalıp onlarla dövüpecekti, ,TBuraya!" diye bađýrdý içlerinden biri; kadýn adamın ne bul-duðunu biliyordu. Adam yukarıya doðru, genip, panjursuz ve ulaþması kolay mutfak penceresine bakıyordu. Kadýn, odanın kapısına doðru el yordamıyla gitti, sanki çok yavaş yavaş gidiyormuş gibi. Burası artık Therru'nun odasıydý. Daha önce de çocuklarınýn odasıydý. Çocuk odası. Ýpte bu yüzden içten bir kilidi yoktu. Çocuklar kendilerini kilitleyip sürgü sıkıþýr-sa korkmasýnlar diye. Meyve bahçesinden geçince, tepenin arkasında Durmrak ile Shandy kendi kulübelerinde uyuyorlardý herhalde. Eðer sesle-nirse Shandy belki duyardý. Eðer yatak odasının penceresini açıp bađýrýrsa, veya Therru'yu uyandınrısa ve birlikte pencereden tır-manıp meyve bahçesinden koparak geçerlerse, ama adamlar ora-daydı, tam orada, bekliyorlardý. Kaldırabileceðinden fazlaydı bu. Onu bađlamıp olan donuk

160

korku kırdý ve öfke içinde gözüne tamamiyle kırmızı ıpık içinde görünen mutfaða koþtu; tahta tezgâhtaki uzun, keskin kasap bıça-ðını kaptý, kapı sürgüsünü açtı ve kapıda durdu. "Gelin öyleyse !" dedi.

O konuşurken, bir inilti ile kesilen bir nefes sesi duydu ve bir adam, "Dikkat!" diye bađýrdý. Başka biri de, "Buraya! Buraya!" diye. Sonra sessizlik oldu.

Açık kapıdan gelen ıpık kara buzlu su birikintileri üzerine dü-püp meþelerin kara dalları ve düpmü gümüşü yapraklar üzerin-de parlıadı; kadýnın gözleri alıptıkça patikada bir beyin, yüksek perdeden hıçkırkılı bir inilti çıkaran kara bir kütle veya yýðýnın kendisine doðru sürünmekte olduðunu gördü. İpýğın gerisinde ka-ra bir þekil koparak fırladı ve uzun bıçak yüzleri parladı.

"Tenar!"

"Orada dur i" dedi kadýn, bıçağı kaldýrarak.

"Tenar! Benim, Atmaca, Çevik Atmaca!1"

"Orada kal," dedi kadýn.

Fýrlayan kara þekil, patikada yatan kara kütlenin yanında kı-mýldamadan durdu. Kapıdan gelen ıpık bir beden, bir yüz, bir bü-yücü asası gibi diklemesine tutulmuş uzun çatallı bir saman tırmý-ğý üzerinde donuk donuk parlıyor, diye düþündü kadýn. "Sen mi-sin?" dedi.

Adam patika üzerindeki kara beyin yanına diz çökmüþtü ar-tık.

"Galiba onu öldürdüm/" dedi. Omuzunun üstünden geri ba-karak ayaða kalktı. Diðer adamlardan hiç ses seda yoktu.

"Neredeler?"

"Kaçtılar. Bana yardım et Tenar.11

Kadýn bıçağı bir eliyle tuttu. Diðer eliyle, patika üzerine bir boħa gibi yýðýlmış adamın kolundan tuttu. Ged adamı omuzları-nın altından tuttu ve adamı, basamaktan çıkartarak evin içine sü-rüklediler. Mutfaðın tap zeminini üzerinde yattı; kan adamın göð-sünden ve karnından çekmeden akar gibi

akýyordu. Üst dudađý diplerinin üzerinden çekilmipti ve gözlerinin sadece beyazlan gö-

16}

rünüyordu.

"Kapýýý kilitle/' dedi Ged; kadýn kapýýý kilitledi.

"Çarpaflar elbise dolabýnda/' dedi kadýn; Ged bir çarpaf ala-rak bunu kadýnýn adamýn bedenine sarabileceđi peritler halinde yýrttı. Ged kadýnýn bandajlarý sarabilmesi için adamýn bedenini dik tutarken kadýn saman týrmýđýnýn dört dipinden üçünün saptan-masýyla olup» kanýn kâh damlayýp kâh fýpkýrdýđý üç kan pýnarýný sardý.

"Burada ne arýyorsun? Onlarla mı geldin?" diye sordu.

"Evet. Ama onlar bunu bilmiyordu. Elinden başka bir pey gelmez Tenar/' Adamýn bedenini yavaþça yere býraktý ve oturdu, nefes nefese, yüzünü kanlý elinin tersiyle silerek. "Onu öldürdüm galiba/' dedi tekrar.

"Belki de öldürmüþsündür/' Tenar, parlak kýrmýzý noktalarýn adamýn ince kýllý göðsünü ve karnýný saran kalýn çarpaf üzerinde yavaþ yavaþ yayýlýþýný seyretti. Ayađa kalktı ve baþý çok döndüđü için sendeledi.

"Ateþin yanýna geç/' dedi. "Bitmiþsindir."

Onu, dýparýda karanlýkta nasýl tanýdýđýný bilemiyordu. Sesin-den, belki de. Ged çobanlarýn koyun postundan yapýlmýþ, deri kýs-mý dýþa gelen hantal kýplýk paltolarýndan giyiyordu ve baþýna ço-banlarýn görev baþýnda giydikleri örgü baþlýklardan geçirmipti; yüzünün çizgileri belirginleþmiþ ve hava koþullarýndan yýpran-mýþ, saçı uzamýþ ve demir-kýrý rengini almýptý. İs, don ve koyun kokuyordu. Titriyor, tüm bedeni sarsýlýyordu.

"Ateþin yanýna geç," dedi kadýn tekrar. "Ateþe odun at."

Söyleneni yaptı, Tenar çaydanlýđý doldurarak ateþin üzerin-deki demir koldan sallandýrdý.

Eteðinde kan vardý; bunu temizlemek için ucunu soðuk suya batýrdýđý bir çarpafý kullandý. Bezi, ellerindeki kaný temizlemesi için Ged'e verdi. "Ne demek istedin yani," dedi kadýn, "onlarla geldin de onların haberi yoktu derken?"

"Aþađý iniyordum. Daðdan. Kaheda'nýn kaynaklarýnýn oldu-đu yerden gelen yoldan/' Sanki nefessiz kalmýþ gibi düz bir sesle konupuyordu ve titremesi konupmasýný anlaþýlmaz kýlýyordu. "Ar-kamda adamlarýn seslerini duydum ve kenara çekildim. Ormanýn

162

içine. Caným konupmak istemedi. Bilmiyorum ipte. Hallerindeki bir pey. Onlardan korktum."

Kadýn sabýrsýzca baþýyla onaylýyordu; ocakta onun karpýsýna oturdu, elleri sýký sýký kucađýnda kenetlenmiþ bir biçimde onu dinlemek için ileri doðru eðilerek. Islak eteði, bacaklarýnýn üze-rinde soðuk soðuk duruyordu.

"Geçerlerken içlerinden birinin 'Meþe Çiftliði' dediðini duy-dum, Bundan sonra onlarý izledim. Biri durmadan konupuyordu. Çocuk hakkýnda."

"Ne dedi?"

Sustu. Sonunda, "Onu geri alacađýný. Cezalandýracađýný söy-ledi. Senden de öç alacađýný. Onu çaldýđý için, dedi. Dedi ki..." dedi. Durdu.

"Beni de cezalandýracakmýþ."

"Hepsi konuptu. Bunun, bunun hakkýnda."

"Bu Mahir deðil." Yerdeki adama doðru baþýyla bir iparet yaptı. "Bu...M

"Kýzýn kendisinin olduðunu söylüyordu." Ged adama, sonra da ateþe baktý.

"Ölüyor. Yardým bulmamýz gerek."

"Ölmeyecek," dedi Tenar. "Sabah Sarmapýk'a haber yollarým. Diðerleri hâlâ orada, di þanda - kaç kiþiydiler?"

"Ýki."

"Ölürse ölür, yaparsa yapar. Ýkimiz de dýþarý falan çýkmýyo-ruz."

Heyecanla ayaða kalktý. "Saman týrmýðýný getirdin mi Ged?"

Adam kapýnýn yanýnda duvara dayalý, dört uzun çatalý parla-yan týrmýðý gösterdi.

Kadýn tekrar ocak yanýndaki yere oturdu, fakat artýk sarsýlý-yor, tepeden týrnaða titriyordu, daha önce Ged'e olduðu gibi. Adam, kadýnýn koluna dokunmak için ocaðýn üzerinden uzandý. "Tamam, tamam," dedi.

"Ya hâlâ orada, dýþandalarsa?"

"Kaçtýlar."

"Geri gelebilirler."

"Ýkiye iki mi? Üstelik bizim bir de týrmýðýmýz var."

163

Kadýn çýplak bir dehpert içinde, "Orak ile týrpanlar ambarýn yanýndaki kulübede duruyor," demek için sesini fýsýltý halinde ka-lýncaya kadar alçaktý.

Adam baþýný hayýr anlamýnda salladý. "Onlar kaçtý. Onu.,, ve seni kapýda gördü ler.M "Sen ne yaptýn?"

11 Üstüme geldi. Bende onun üstüne yürüdüm/1 "Daha önce demek istiyorum. Yoldayken." "Yürürken üpüdüler. Yaðmur yaðmaya baþladý, onlar üpüdü ve buraya gelmekten söz etmeye baþladýlar. Önce sadece buydu, çocuk ve senin hakkýnda konuşan, ders... dersini vermek hakkýn-da..." Sesi kurudu kaldý. "Susadým," dedi.

"Ben de. Su daha kaynamadý. Sen devam et." Bir nefes alarak öyküsünü tutarlý olarak anlatmaya çalyptý. "Diðer ikisi onu pek dinlemiyorlardý. Daha önce hep dinli-yorlardý bunu belki de. Yollarýna devam etmek için acele ediyor-lardý. Valmouth'a varmak için. Sanki birinden kaçýyorlarmýþ gibi. Uzaklaþýyor gibi. Fakat hava soðudu ve o Meþe Çiftliði'ni anlat-maya devam etti ve baþýnda kepi olan diðer adam dedi ki, 'Eh, öy-leyse neden bu gece oraya gidip geceyi þeyle birlikte...' " "Dul kadýnla birlikte geçirmeyelim, evet." Ged yüzünü elleri arasýna aldý. Kadýn bekledi. Ateþe baktý ve duraksamadan devam etti. "Sonra bir süre için onlarý kaybettim. Yol vadi ile ayný seviyeye geldi ve onlarý daha önce yaptýðým þekilde, ormanýn içinden, tam arkalarýndan, takip edememeye baþladým. Yan taraftan gitmem gerekti, tarlalarýn ara-sýndan, görünmeyecek þekilde. Buralarý pek bilmem, sadece yolu biliyordum. Eðer tarlalardan, kestirmeden gidersem kaybolup evi kaçýrmaktan korktum. Ayrýca hava da kar arýyordu. Evi kaçýrdýðý-mý, geçtiðimi zannettim. Tekrar yola çýktým ve neredeyse onlarla burun buruna geldim - oradaki dönemeçte. Yaplý adamýn geçip gitmesini beklediler. Hava kararýncaya ve kimsenin gelmeyeceði-ne emin oluncaya kadar beklemeye karar verdiler. Ambarda bek-lediler. Ben dýþarýda kaldým. Onlarýn durdukları duvarýn tam dý-þýnda."

164

"Donmuþ sundur," dedi Tenar durgunca.

"Hava soðuktu." Sanki bunun düþüncesi bile onu ürpertmiþ gibi ellerini ateþe doðru tuttu. "Saman týrmýðýný, ambarýn bitiþi-ðindeki küçük kulübenin kapýsýnýn yanýnda buldum. Dýþarý çýk-týklarýnda evin arkasýna dolandýlar. O zaman seni uyarmak için ön kapýya gelebilirdim, yapmam gereken de buydu ama bütün dü-þünebildiðim onlarý gafil avlamaktý - bunun

yegâne avantaj, tek pansým olduđunu düpündüm... Evin kilitli olabileceđini ve onla-rýn girmek için zorlamak zorunda kalabileceklerini düpündüm. Fakat derken onlarýn içeri girdiklerini duydum, arka taraftan, ora-dan. Ben de girdim -mandýraya- arkalarýndan. Onlar kilitli kapý-ya geldiklerinde ben dýparý anca çýkmýptým." Bir çepit kahkaha at-tý. "Karanlýkta tam yanýmdan geçip gittiler. Onlara çelme takabi-lirdim... Ýçlerinden birinin çakmaktaþý ile çakmađý vardý, kapýnýn kilidini görmek istediklerinde bir parça kav tutuđturuyorlardý. On tarafa dolandýlar. Senin panjurlarý kapattýđýný duydum; onlarý duyduđunu anladým. Seni gördükleri pencereyi kýrmaktan söz ediyorlardý. Sonra, kepli olan, pencereyi gördü -þu pencereyi..." Derin ve geniþ iç epiđi olan mutfak penceresini baþýyla iparet etti. "Adam, 'Bana bir taþ verin, þunu kýrýp açayým,' dedi ve onlar da adamýn olduđu yere geldiler, tam adamý pervaza kadar kaldýra-caklardý ki ben bađýrdým ve onu yere býraktýlar; içlerinden biri -bu- tam üstüme dođru kođtu."

"Ah, ah," diye soludu yerde yatan adam, sanki Ged'in Öykü-sünü onun yerine anlatýrmýþ gibi. Ged ayađa kalkarak adamýn üzerine eđildi.

"Ölüyor galiba."

*

"Hayýr, ölmüyor," dedi Tenar. Titremesini tamamen keseme-mipti, artýk sadece içten bir ürpertisi vardý. Çaydanlýk ýslýk çalma-ya bađladý. Bir demlik çay demledi ve çay demlenirken ellerini kaba çömleđin iki yanýna koydu. Ýki fincan çay koydu, sonra bir üçüncü fincan daha koydu; üçüncüsünün üstüne biraz sođuk su ekledi. "Ýçilmeyecek kadar sýcak," diye açýkladý Ged'e, "Önce bi-raz bekle. Bakalým ben bunu, ona içirebilecek miyim?" Adamýn baþýnýn yanýna, yere oturdu; baþýný bir eliyle kaldýrdý; ýlýptýrýlmýþ

165

bir fincan çayý adamýn ađzýna götürdü ve fincanýn kenarýný açýkta kalmýþ dipleri arasýndan ittirdi. Ilýk sývý adamýn ađzýna bopaldý; adam yuttu. "Ölmeyecek," dedi kadýn. "Yer buz gibi. Onu ateþe yaklađtırmam için bana yardým et"

Ged, baca ile hol arasýnda duvar boyunca yer alan sedirin üzerindeki halýyy almaya yeltendi. "Onu kullanma, o güzel bir do-kuma," dedi Tenar ve dolaba giderek, adama yatak olsun diye ser-diđi yýpranmýþ keçeden bir pelerin getirdi. Hareketsiz duran bede-ni bunun üzerine çektiler ve üzerini örttüler. Bandaj lardaki ýslak kýrmýzý lekeler artýk büyüme yordu, Tenar dođrularak kýpýrdamadan durdu. "Therru," dedi, Ged arkasýna baktý, fakat çocuk yoktu, Tenar aceleyle oda-dan çýktý. Çocuklarýn odasý, çocuđun odasý tamamen karanlýk ve sessizdi. El yordamýyla yatađa gitti ve elini Therru'nun omuzu-nun üzerindeki battaniye kývrýmýna koydu, 'Therru?'

Çocuđun nefesi rahattý. Uyanmamýptý, Tenar kýzýn bedeninde deki kalbi hissedebiliyordu, sođuk bir odadaki parlaklýk gibi.

Dýparý çýkarken Tenar elini þifoniyerin üzerinde gezdirerek sođuk metale dokundu: Panjurlarý kapatýrken býrakmýþ olduđu öl-çer. Ölçeri mutfaða geri getirdi, adamýn bedeninin üzerinden geç-ti ve ölçeri bacanın üzerindeki çengele astý. Bir yandan ateþi sey-rederken, bir yandan da ayakta durdu, "Hiçbir þey yapamadým," dedi. "Ne yapabilirdim ki? Hemen dýparý çýkýp bađýrabilir ve Duruýrmak ile Shandy'nin evine kopabi-lirdim. Thertu'yu incitecek kadar zamanlarý olmazdý,"

"Onlar çocukla evin içinde, sen de dýpaoda, yaplý adam ve ka-dýnla birlikte olurdun. Ya da kýzý alýp dosdođru ayrýlabilirlerdi. Yapabileceđin þeyi yaptýn sen. Yaptýđýn þey dođruydu. Zamanla-masý dođruydu. Evin ýpýđý, senin elindeki býçakla dýþ an çýkman ve benim orada -o zaman týrmýđý görebilmiþlerdi- ve onun da yerde olmasý. O yüzden kaçtýlar."

"Kaçabilenler," dedi Tenar. Dönerek adamın bacağını, ayağı-nın ucuyla biraz kıpırdattı, sanki adam onun az çok merak ettiği,
166

az çok nefret ettiği, engerek misali bir nesneymiş gibi. "Sen doğru olanı yaptın," dedi.

"Adamın tırmığı gördüğünü bile zannetmiyorum. Tırmığın üzerine koştum. Sanki..." Ne gibi olduğunu söylemedi. "Çayını iç," dedi adam ve ocağın tuğlalarında sıcak duran demlikten kendisi-ne biraz daha çay koydu. "Çok güzel. Otur," dedi ve kadının söyle-neni yaptı.

"Ben küçükken," dedi adam bir zaman sonra, "Kargılar köyü-müze hücum etmişlerdi. Mızrakları vardı, saplarına tüyler bağlanmış, uzun..." Kadının babı evet anlamında salladı. "Tann-Kardeşler'in sa-vaşçıları,"

dedi.

"Ben bir... sis-tılsımı yapmıştım. Onları baltalamak için. Ama onlar gelmeye devam etti, bazıları. İçlerinden birinin, bir saman tırmığına doğru gidip saplandığını görmüştüm - onun gibi. Ama tırmık adamı delip geçmişti.

Belden aşağısından.11

"Sen bir kaburga kemiğine denk geldin," dedi Tenar.

Adam babıyla onayladı.

"Yaptığın tek hata buydu," dedi kadının. Artık dipleri titriyor-du. Çayını içti. "Ged," dedi, "ya geri gelirlerse?"

"Gelmeyecekler."

"Evi ateşe verebilirler."

"Bu evi mi?" Etrafındaki taş duvarlara baktı.

"Samanlığı..."

"Geri gelmeyecekler," dedi adam inatla.

"Öyle."

Fincanlarını, bir yandan ellerini ısıtarak dikkatle tutuyorlardı.

"Bütün bu curcunada uyudu."

"Öyle olması daha iyi."

"Fakat onu göreceksin -burada- sabah..."

Birbirlerine baktılar.

"Keşke onu öldürmüş olsaydım - ölmüş olsaydı!" dedi Ged öfkeyle. "Onu dıparı sürüklersen gömerdim..."

"Öyle yap."

Ged babının kızgınlıkla hayır anlamında salladığı sadece.

167

"Ne olur ki, neden, neden yapmayacağımız?" diye ısrar etti kadının.

"Bilmiyorum."

"Hava aydınlanıyor aydınlanmaz..."

"Onu evden çıkartırsın. El arabası. İhtiyar bana yardım eder."

"Artık hiçbir şey kaldıramıyor o. Ben sana yardım ederim."

"Bunu ben yapabilirim, onu köye el arabasıyla taşırsın. Orada bir pif acı falan var mı?"

"Bir cadı, Sarmak."

Kadın birdenbire sınırsız ve sonsuz bir şekilde yorgun hisset-ti kendini. Elindeki fincanı zor tutabiliyordu.

"Daha çay var," dedi, dili ağızlaarak.

Adam kendisine bir fincan daha koydu.

Ateş kadının gözlerinde dans ediyordu. Alevler yüzüyor, yükseliyor, çöküyor ve ıslak taşlara karışıyor, kara göde karışıyor, solgun göde, gecenin

uçurumlarına, havanın derinliklerine ve dünyanın ötesindeki ıybığa karpı tekrar parlıyordu. Sarı, turuncu, turuncu-kırmızı alevler; kırmızı alevden diller, sözcükleri söyleyemiyor-du kadın.

"Tena."

"Biz o ııldıza Tehanu diyoruz," dedi kadın.

"Tena, canım. Gel. Benimle gel."

Atepte değillerdi. Karanlıktaydılar - karanlık holde. Karanlık geçitte.

Daha önce de orada bulunmuşlardı, birbirlerine yol göstererek,

birbirlerini izleyerek, yerin altındaki karanlıkta.

"Yol buradan," dedi kadın.

168

XII KIP

KADIN uyanıyordu, uyanmak istemeye istemeye. Pencerede, panjurların arasından, solgun bir grilik ince peritler halinde parlı-yordu. Pencerenin panjurları neden kapalıydı? Aceleyle kalktı ve holden geçerek mutfada gitti. Atepin yanında kimse oturmuyor, yerde kimse yatmıyordu. Hiçbir peyin izi yoktu, hiçbir peyin. Tezgâhın üzerindeki demlik ve üç çay fincanından başka.

Therru apağı yukarı güneple birlikte kalktı ve her zamanki gi-bi kahvaltılarını yaptılar; masayı toplarken kız sordu, "Ne oldu?" Kilerdeki çamaşı teknesinin içinden ıslak çarşafın bir köpesini kaldırdı. Teknedeki su kahverengimtrak bir kırmızı ile damar da-mar olmuş, bulutlanmıştı. "Pey, biraz erken regl oldum da," dedi Tena, söylerken ken-di yalanına kendi de başıarak.

Therru bir an hareketsiz durdu, burun delikleri açılmış, başı kıpırdamadan; koku alan bir hayvan gibi. Sonra bezi tekneye geri

169

bıraktı ve tavuklara yem vermek için dıparı çıktı.

Tena kendisini iyi hissetmiyordu; kemikleri sızlıyordu. Ha-va hâlâ soğuktu; mümkün olduğu kadar evin içinde kaldı, Ther-ru'yu da evde tutmaya çalıştı, ama güneş, sert ve parlak bir rüz-gârla birlikte çıktığı zaman Therru dıparıda, güneşin içinde olmak istedi.

"Shandy ile birlikte meyve bahçesinde kal," dedi Tena.

Dıparı sıvıılırken, hiçbir pey söylemedi Therru.

Yüzünün yanık ve bozulmuş kısmı, kasların harap olmasının ve yaralı yüzeyin kalınlığından dolayı çok sertti, fakat yara yapıldıkça ve Tena uzun süren birlikteliklerinde bunu bir bo-zukluk olarak görmeyip başını çevirmemeyi öğrendikçe, bu kıs-mın da kendine has ifadeleri oluğu. Therru korktuğu zaman, ya-nık ve kararmış kısmı "içine kapanıyordu Tena'a göre, büzüüp sertlepiyordu. Heyecanlandığında veya bir peye gayret ettiğinde, kör gözün çukuru bile bakıyor gibi olur, yara izleri kızarır vç do-kununca ele sıcak gelirdi. Pimdi de, dıparı çıkarken, garip bir gö-rünüpü vardı, sanki yüzü insan yüzü değilmiş gibi; tek parlak göz-lü, sessiz, vahşi bir yaratık, bir hayvan kaşıyormuş gibi.

Ve Tena ona ilk kez yalan söylediğinin farkındaydı, Therru ilk kez olarak onun sözünden dıparı çıkacaktı. İlk ama son kez de-đil.

Yorgun bir iç çekmeyle atepin yanına oturdu ve bir süre bir

pey yapmadý.

Kapý vuruldu: Duruýrmak ve Ged -hayýr, Atmaca demeliydi ona- Atmaca kapý epiðinde duruyordu. Yaplý Duruýrmak durma-dan, kendini önemseyerek konubuyordu; Ged ise çirkin koyun-postu kabaný içinde karanlýk, sessiz ve cüsseliydi.

"Ýçeri girin," dedi kadýn. "Çay için. Ne haberler var?"

"Kaçmaya çalybmýplar; apaðý, Valmouth'a; fakat Kahedananl dan adamlar, kasaba görevlileri apaðý inmipler; Kiraz'ýn müptemi-latýnda bulmuþlar onlarý," diye beyan etti Duruýrmak, yumruðunu sallayarak.

"Adam kaçtý mý?" Kadýn dehpete kapýlmýþtý.

"Öbür ikisi,1' dedi Ged. "O deðil."

170

"Yaa, Toparлак Tepe'deki eski salhanenin orda bir ceset bul-muþlar, sanki döve döve parçalanmýþ, orda, eski salhanenin ora-larda, Kahedanan'ýn yamacýnda, bunun üzerine on-on iki kiþi ken-dini bu iþe memur etmiþ oracýkta ve peþlerine .düþmüþler. Ve dün gece bütün köylerde arama tarama yapýlmýþ ve bu sabah daha or-talýk anca ýþýrken, onlarý Kirazýn müptemilatýnda saklanýrken bul-muþlar /Hemen hemen donmuþmuþlar."

"Adam öldü o halde?11 diye sordu kadýn, dehpette.

Ged ađýr kabanýný üstünden sýýýrmýþ, deri tozluklarýný çöz-mek için kapýnýn yanýnda, hasýr sandalyeye oturuyordu. "O yapý-yor," dedi sakin sesiyle. T'Sarmapýk alýkoydu onu. Sabah, gübre arabasýyla götürdüm. Daha hava ýþýmadan, yolda, üçünü birden arayan insanlar vardý. Bir kadýn öldürmüþler, daðlarda."

"Ne kadýný?" diye fýsýldadı Tenar.

Gözleri Ged'in gözleri üzerindeydi. Adam, baþýný belli belir-siz evet anlamýnda salladı.

Duruýrmak öyküyü kendisine mal etmek istiyordu ve bađýra bađýra öyküye baþladı: "Yukardan gelenlerden bazýlarıyla konuþ-tum; bana dördünün birden Kahedanan'ýn yamacýnda bir yerlerde ha bire dolandýklarýný, orada konakladýklarýný ve serserilik ettik-lerini; kadýnýn hep dayak yemiþ, orasý burasý yanmýþ, berelenmiþ halde köye gidip dilendiðini anlattýlar. Kadýný yolluyolarmýþ, adamlar yolluyolarmýþ, anladýn mýT öyle, dilensin diye, sonra ka-dýn onlara geri dönuyomuþ ve kadýn herkese, eđer bir pey götüre-mezse onu daha çok döveceklerini anlatýyomuþ, onlar da, o halde niye geri dönüyorsun, demiþler. Ama kadýn dönmese, kadýnýn pe-pinden giderlermiþ, demiþ kadýn, anladýn mý, kadýn da hep onlarla gidiyomuþ. Ama sonunda bunlar smýn apmýþlar, kadmý öldürene dek dövmüþler, kadýnýn cesedini alýp, hâlâ lep kokusunun azýcýk kalmýþ olduðu eski salhanede býrakmýþlar, anlarsýn ya, hani belki yaptýklarý peyi gizler falan diye. Daha dün gece de buraya gelmiþ-ler. Peki sen dün gece neden bađýrýp çađýrmadýn Goha? Atmaca onlara rast geldiðinde, adamlarýn tam burada, içeri girmeye çalyþ-týklarýný söyledi. Ben duyardým mutlaka, ya da Shandy duyardý, onun kulaklarý benden daha delik olabilir. Kýza söyledin mi?1'

171

Tenar baþým hayýr anlamýnda salladı,

"Ben gidip anlatývereyim," dedi yaplý adam, haberi ilk veren olacađý için son derece mutlu, bahçeden ađýr adýmlarla geçmeye baþladı. Yarý yolda geri döndü. "Týrmýkla bu kadar iyi iþler bapa-racađýna hiç inanmazdým!11 diye bađýrdý Ged'e; eliyle bacađýna vurarak güldü ve yoluna devam etti.

Ged ađýr tozluklarýný sýýýrdý, çamurlu pabuçlarýný çýkartýp ka-pýnýn epiđine koydu ve çoraplý ayaklarýyla atep babýna geldi. Ev dokumasý yünden pantolon, yelek ve gömlek: Uyanýk yüzlü, at-maca burunlu, berrak ve kara gözlü bir Gont keçi çobaný.

"Yakýnda insanlar çýkar gelir," dedi. "Sana her peyi anlatmak ve burada neler olduđunu bir daha dinlemek için. Kaçan ikisini, içinde parap olmayan bir parap mahzenine kapatmýplar; on beş-yirmi adam onlarý bekliyor, on beş-yirmi çocuk da onlarý görme-ye çalyýýyor..." Esnedi, omuzlarýný ve kollarýný gevpetmek için böyle bir silkti ve Tenar'dan bir bakýpýyla atepin yanýnda oturmak için izin istedi.

Kadýn ocađýn yanýndaki oturacak yeri iparet etti. "Bitmiş ol-malýsýn," diye fýsýldadı.

"Biraz uyumuştum, burada dün gece. Uyanýk duramadým." Tekrar esnedi.

Kadýna, kadýnýn nasýl olduđunu tartarak, görerek baktý,

"Therru'nun anne siydi," dedi kadýn. Sesi bir fýsýltý olmayý apamýyordu.

Adam babýyla onayladı. Biraz ileri dođru eđilerek oturdu adam, kollarý dizlerinde, eskiden Çakmak'in yaptýđý gibi, atepe dalýp giderek.

Birbirlerine çok benziyorlardý datamamen farklı-dýlar; gömülü bir tap ile yükseklerde süzülen bir kuş kadar farklı. Kadým kalbi sýzladı; kemikleri sýzladı; önsezi, keder, hatýrlanan korkular ve huzursuz bir hafiflik arasýnda aklý karýptý.

"Cadý bizim adamý alýkoydu," dedi adam. "Canlanýr falan di-ye elini kolunu bađladı. Ýçindeki delikler Örumcek ađlarý ve kan durdurucu týlsýmlarla dolu. Ömrünün asýlmaya yeteceđini söylü-yor Sarmapýk."

"Asýlmaya."

172

"Tekrar toplandýklarýna göre, bu artýk Kral'ýn Hukuk Mahke-meleri'ne kalmýp bir pey. Asýlacak mý, yoksa köle iplerine mi veri-lecekler."

Kadýn kaplarýný çatarak babýný salladı.

"Adamý öylece býrakamazsýn ki Tenar," dedi kibarca, kadým izleyerek.

"Yo."

"Cezalandýrýlmalarý lazým," dedi adam, hâlâ kadýný izleyerek.

" 'Cezalandýrýldý.' O adamýn söylediđi buydu. Çocuđu ceza-landýr, O kötü. Cezalandýrýlmasý gerekir. Beni de cezalandýrmak gerek, onu aldýđým için. Çünkü ben..." Konupmak için uđraptý. "Cezaistemiyorum! Böyle olmamalýydý. Kepke onu öldürseydüý!"

"Elimden geleni yaptým," dedi Ged.

Uzunca bir süre sonra kadýn güldü, oldukça sarsýlarak. "Ger-çekten dey aptýn."

"Düþünsene ne kadar kolay olurdu," dedi adam, tekrar kö-mürlere bakarak, "büyücü olduđum zamanlar. Onlara bir bađla-ma büyüü yapardým, daha neye uđradýklanm anlamadan, orada yolun üstünde. Onlarý, sanki bir koyun sürüsü mü gibi ta Val-mouth'un içine kadar yürütürdüm. Ya da dün gece, burada, fýrla-tabileceđim havai fişekleri bir düþün! Neye çarptýklarýný bile an-layamazlardý."

"Yine de anlayamadýlar," dedi kadm.

Adam kadýna böyle bir baktý. Gözlerinin içinde, çok çok be-lirsiz, bastýrýlamaz bir zafer ýpýltýsý vardı.

"Evet," dedi adam, "Anlayamadýlar."

"Týrmýkla bayađý ipe yarýyorsun," diye mýrýldandý kadm.

Adam müthiş bir þekilde esnedi.

"Neden içeri geçip biraz uyumuyorsun? Holden apađý ikinci oda. Ýnsanlarla oturmak istiyorsan o başka. Tarlakubu, Papatya ve çocuklarýn bazıları geliyor." Sesleri duyarak ayađa kalktý, pence-reden bakmak için, Tarlakubu ile kocasý, demircinin karýsý Papatya ve köyden di-đer dostlar bütün gün boyunca bir þeyler anlatmak ve bir þeyler

dinlemek için gelip durdular, Ged'in söylediği gibi. Kadın dönüp de olanlara, süregelen bir şey, hep babına gelmesi gereken bir şey değil de olup bitmiş bir şey olarak bakmaya başlayınca kadar, onların dostluklarının kendisini ferahlattığını, bir gece öncesinin dehşetinin sürekli varlığından yavaş yavaş uzaklaştırdığını fark etti.

Bu, aynı zamanda Theru'nun da yapmayı öğrenmesi gereken şey, diye düündü, fakat sadece bir gece için değil: Bütün yaşamı boyunca. Diğerleri gittikten sonra Tarlakubu'na, "Kendi kendime bu kadar kızmamın nedeni, o kadar aptal olmam," dedi.

"Sana evi kilitli tutman lazımdı." "

Yo... Belki... Mesele bu işte."

"Biliyorum," dedi Tarlakubu.

"Fakat benim demek istediğim, burada oldukları zaman dıba-rıya kopup Shandy ile Duruymak'ı çayırabilirdim... belki Ther-ru'yı alabilirdim. Ya da müptemilata gidip tırmıyı kendim alabilirdim. Veyafilmaları budadıymız aleti. Ustura gibi keskin bir bıçak olan iki metrelik bir şey; ben de alete Çakmak'ın baktığı gibi bakıyorum. Neden öyle yapmadım? Neden bir şey yapmadım? Neden kendimi sadece içeri kilitledim - böyle bir şey yapmanın hiçbir faydası olmaydı halde? Eğer o - eğer Atmaca burada ol-masaydı... Bütün yaptığım Theru'yla kendimi kapana kıştırmak-tı. Sonunda kasap bıçağıyla kapıya gittim ve onlara baktım. Ya-rı deli haldeydim. Fakat bu onların korkutup kaçırmazdı."

"Bilmiyorum," dedi Tarlakubu. "Bir delilikti ama belki de... sanki bütün hayatımız boyunca kapıları kilitleyip duruyor gibi-yiz. Yaptığımız yer evin içi."

Çevrelerine; Meşe Çiftliği'nin, Çiftçi Çakmak'ın evinin tap duvarlarına, tap zeminine, tap bacasına, mutfaklarının günepli pen-ceresine baktılar.

"O kız, öldürdükleri o kadın," dedi Tarlakubu, Tenar'a kur-nazca bakarak.

"Aynı kadının p."

Tenar babıyla onayladı.

"Yıçlarından biri bana kadının hamile olduğunu söyledi. Dört,

bey aylık."

Ykisi de sessizleptiler.

"Kapana kışılmıyıp," dedi Tenar,

Tarlakubu, elleri pipman bacaklarıyla örten eteği üstünde, ar-kası dimdik, güzel yüzü ciddilemiş, arkasına dayandı. "Korku,11 dedi. "Bu kadar korktuğumuz şey ne? Neden onlara, bize korktuğumuzu söylemelerine izin veriyoruz? Onların korktukları şey nedir?" Yamamakta olduğu çorabı eline aldı, elinde evirdi çevirdi ve bir süre için sessizlepti; sonunda, "Neden bizim için korkuyor-lar?"

Tenar yününü eirdi ve cevap vermedi.

Theru içeri koparak girince Tarlakubu onu, "Bir tanem gel-miş! Gel de bana bir sarıl bakalım, tatlı kızm benim!" diye karpı-9632;ladı.

Theru kadının aceleyle kucakladı. "Yakaladıkları o adamlar kim?" diye sorguladı, kaba ve herhangi bir tona sahip olmayan sesiyle, Tarlakubu'ndan Tenar'a bakarak.

Tenar örekesini durdurdu: Yavaş yavaş konuştu.

"Birisi Mahirdi. Birine Kabasaç diyorlar. Yaralanana da Mer-los diyorlar."

Kadýn gözünü Therru'nun yüzünden ayýrmadý; atepi, yaranýn kýzardýđýný gördü. "Öldürdükleri kadýna Senni deniyör-müþ, galiba."

"Senini," diye fýsýldadý çocuk.

Tenar baþýyla onayladý.

"Onu öldürüp mü býrakmýþlar?"

Tekrar baþýyla onayladý.

"Ýribap onlarýn burada olduklarýný söyledi."

Tekrar baþýyla onayladý.

Çocuk odanýn her yanma baktý, kadýnlarýn yapmýþ olduklarý gibi; fakat onun bakýplarý tamamiyle kabullenmez, hiçbir duvar görmeyen bakýplardý.

"Onlarý Öldürecek misiniz?"

"Asýlabilirler."

"Öldürmek için mi?"

"Evet."

175

Therru yarý ilgisizce, baþýný onaylýyor anlamýnda salladý. Tek-rar dýparý çýkýp kuyunun bulunduđu kulübenin yanýnda oynayan Tarlakubu'nun çocuklarýna katýldý.

Ýki kadýn hiçbir þey söylemedi. Yün eðirip, çorap yamadýlar sessizce, atepin yanýnda, Çakmak'ýn evinde.

Uzun bir süre sonra Tarlakubu, "Onlarý buraya kadar izleyen o adama, çobana ne oldu? Atmaca mý deniyor demiþtin o ada-ma?"

"Orada uyuyor," dedi Tenar, evin arka tarafýný baþýyla göste-rerek.

"Ha," dedi Tarlakubu.

Öreke kedi gibi mýrýldandý, "Onu dün geceden önce de taný-yordum."

"Ha. Re Albiden, öyle mi?"

Tenar baþýyla onayladý. Öreke kedi gibi mýrýldandý.

"O üçünü izleyip, karanlýkta týrmýkla saldýrmak biraz cesaret ister þimdi, Genç biri deðil galiba', deðil mi?"

"Deðil." Bir süre sonra devam etti, "Hastalanmýþtý ve bir iþe ihtiyacý vardý. Ben de onu daðdan, Duruýrmaka onu burada iþe al-masý için yolladým. Fakat Duruýrmak hâlâ her þeyi kendisinin ya-pabileceđini sanýyor, o yüzden de onu yaz aylarýnda çobanlýk yap-sýn d iye yukarý Ihcalar'a yollamýþ. O ipten geri dönüyormuş,"

"O halde onu burada alýkoyacaksýn, Öyle mi?"

"Eðer isterse," dedi Tenar,

Köyden Meþe Çiftliđi'ne, Goha'mn öyküsünü dinlemek, ona katillerin o muhteþem yakalanýþýnda kendi üstlerine düþenleri an-latmak, týrmýða bakýp týrmýđýn dört uzun çatalý ile Merlos adýnda-ki adamýn bandajlanndaki üç kanlý lekeyi karþýlaþtýrmak ve her þeyi bir kere daha baþýndan konupmak isteyen baþka bir grup gel-di. Tenar akþamýn geldiđine sevindi; Therru'yu içeri çađýrdý ve kapýýý kapattý.

Kapý mandalýný takmak Ýçin elini kaldýrdý. Elini indirdi ve ka-pýýý kilitlemeden býrakarak, kapýya arkasýný dönmek için kendisi-ni zorladý.

176

"Çevik Atmaca senin odanda/' diye bilgilendirdi kadýný ki-lerden yumurtalarla mutfaða geri dönen Therru.

"Sana onun burada olduğunu söyleyecektim - kusura bak-ma.

"Onu tanýyorum/' dedi Therru yüzünü ve ellerini kilerde yý-karken. Ve Ged, uykulu gözleri ve taranmamýþ saçlarýyla içeri girdiđinde kýz dosdođru ona giderek, kollarýný ona dođru kaldýrdý.

"Therru/' dedi adam ve onu kaldýrarak sarýldý. Kýz kýsa bir süre adama sarýldýktan sonra ayrýldý.
"Yaradýlýþýn baþlangýç bölümünü biliyorum/' dedi adama.
"Bana þarkýsýný söyler misin?" Tekrar, izin istemek için Te-nar'a bakarak ateþ baþýndaki yerine oturdu adam.
"Sadece müziksiz olarak söyleyebilirim."
Adam baþýyla onaylayarak bekledi, yüzü oldukça sert. Ço-cuk:
Yaratmayý yokoluþtan,
Bitimi baþlangýçtan
Kim kesin olarak ayýrabilecek?
Bizim bildiðimiz onların arasýndaki kapý
çýkarken girdiðimiz. Durmadan geri dönen tüm varlýklar arasýnda
en yaþlýsý, Kapýcý, Segoy...
Çocuðun sesi, metal üzerine sürtülen metal bir fýrça gibi, ya-nan ateþin hýþýrtýsý gibiydi. Ýlk kýtanýn son mýsrama kadar söyledi:
Sonra kop ükten parlak Eafýþkýrdý.
Ged, baþýný evet anlamýnda salladý kýsaca, takdirle. "Güzel," dedi.
"Dün gece/1 dedi Tenar. "Dün gece öðrendi bunu. Bir yýl gibi geliyor insana."
"Daha çoðunu da öðrenirim," dedi Therru.
"Öðreneceksin/1 dedi Ged.
"Þimdi kabaðý temizlemeyi bitir lütfen," dedi Tenar ve çocuk söz dinledi.
177

"Ben ne yapayým?" diye sordu Ged. Tenar, adama bakarak duraksadý.
"O çaydanlýðýn doldurulmasý ve ýsýtýlmasý lazým/'
Adam baþýyla onaylayarak, çaydanlýðý alýp tulumcaya gitti.
Akþam yemeðini hazýrladýlar, yediler, sofrayý topladýlar.
" Yaradýlýþ'ý bildiðin yere kadar bir daha söyle," dedi Ged Therru'ya olacak baþýnda, "kaldýðýn yerden devam ederiz."
Kýz ikinci kýtayý bir kez adamla birlikte söyledi, bir kere Te-nar'la ve bir kere de kendi baþýna.
"Yataða/' dedi Tenar.
"Çevik Atmaca'ya kralý anlatmadýn."
"Sen anlat," dedi Tenar, bu yatmayý erteleme bahanesi hoþu-na giderek.
Therru Ged'e döndü. Yaralý ve bütün, gören ve kör yüzü, dik-katli ve ateþliydi. "Kral bir gemide geldi. Bir kýlýcý vardý. Bana kemikten yunusu verdi. Gemisi uçuyordu, ama ben hastaydým, çünkü Mahir bana dokunmuþtu. Fakat kral bana, ayný yere dokun-du ve iz yok oldu." Kýz yuvarlak ve ince kolunu gösterdi. Tenar bakakaldý. O izi unutmuþtu.
"Günün birinde, onun oturduðu yere uçup gitmek istiyorum," diye anlattý Therru Ged'e. Adam baþýyla onayladý. "Bunu yapaca-ðým," dedi kýz. "Sen onu tanýyor musun?"
"Evet. Onu tanýyorum. Onunla uzun bir yolculuða çýkmýþ-tým."
"Nereye?"
"Güneþin doðmadýðý ve yýldýzlarýn batmadýðý yere. Ve ora-dan geriye."
"Uçtun mu?"
Adam baþýný hayýr anlamýnda salladý. "Ben sadece yürüyebi-lirim," dedi. Çocuk düþündü ve sonra, sanki tatmin olmuþ gibi, "Ýyi gece-ler," diyerek kendi odasýna gitti. Tenar kýzý izledi; fakat Therru uyumak için þarký söylenmesini istemedi. "Karanlýkta Yaradýlýþý kendim söyleyebilirim," dedi." Her iki kýtayý da."
Tenar mutfaða geri döndü ve yine ocak baþýnda Ged'in karþý-

sýna oturdu.

"Nasýl da deðiþiyor!" dedi. "Ona yetipemiyorum. Çocuk bü-yütemeyecek kadar yaplýýým. O ise... Benim sözlerimi dinliyor ama sadece kendisi öyle istediði için,'*

"Söz dinlemenin tek hakiý sebebi de budur zaten/' diye dü-püncesini belirtti Ged,

"Fakat aklýna beni dinlememeyi koyarsa, ne yapabilirim? Ýçinde bir vahþilik var. Bazen benim Therrum oluyor, bazen baþ-*ka bir þey, ulaþýlamayan bir þey oluyor. Sarmaþýk'a, onu eðitmeyi düþünüp düþünmediðini sordum. Kayýn önermipti bunu. Sarma-þýk hayýr, dedi.

'Neden? dedim. 'Ondan korkuyorum,' dedi... Fa-kat sen ondan korkmuyor sun. O da senden korkmuyor. Kendisine dokunmasına izin verdiði yegâne iki erkek Lebannen ile sensin. Ben o -o Mahir'in- bu konuda konuşamayacağým.

Of, yoruldu! Hiçbir þey arýlamýyorum.

Ged, yavaþ yavaþ ve azar azar yanması için ateþe budaklý bir kütük attý ve ikisi alevlerin sýçrayýp çýrpýnýþýný seyrettiler.

"Burada kalmam istiyorum Ged," dedi kadýn. "Eðer ister-sen."

Adam hemen cevap vermedi. Kadýn, "Belki de Havnora gidi-y örsündür..."

"Hayýr, hayýr. Gidecek hiçbir yerim yok. Bir ip arýyordum."

"Eh Öyleyse burada yapýlacak dünya kadar ip var, Duruýrmak kabul etmiyor, ama mafsalsal iltihaplan, bahçe ipinden başka bir ipe yaramayacak biçimde bitirdi onu. Geri döndüðümden beri yardý-ma ihtiyacým var. Seni o þekilde daðlara yolladýðý için o yaplý dangalaða onun hakkýnda neler düþündüðümü söyleyebilirdim ama bir ipe yaramazdý. Dinlemezdi bile."

"Benim için iyi bir þey oldu," dedi Ged. "Bu benim ihtiyacým olan bir zamandý."

"Koyun mu güdüyordun?"

"Keçi. Tam otlakların en tepesinde. Yanlarındaki delikanlý-lardan biri hastalanmýþ; Serry de beni aldý ve daha ilk günden ora-ya yolladý.

Keçileri orada, o kadar yukarıda ve geç vakte kadar iç-yünlerinin kalýnlaþması için tutuyorlar. Bu son ayda, daðda ge-

179

nellikle yalnýz babýmaydým. Serry bana o kabanla biraz erzak yol-layarak, sürüyü tutabildiðim kadar yükseklerde bir yerlerde tut-mamý söyledi. Ben de öyle yaptým. Çok güzeldi, orasý, yukarýsý."

"Ýssýz," dedi kadýn.

Adam babýyla onayladý, hafifçe gülümseyerek,

"Sen hep tek basmaydýn."

"Evet, öyleydim.1'

Kadýn bir þey söylemedi. Adam kadýna baktý.

"Burada çalıþmak isterim," dedi.

"O ip halloldu o halde,11 dedi kadýn. Bir süre sonra ekledi, "En azýndan kýp için."

Don, o gece daha sertti. Ateþin fýsýltýsý dýþýnda, dünyaları ta-mamiyle sessizdi. Sessizlik aralarında bir varlýk gibi duruyordu. Kadýn babýný kaldýrdý ve adama baktý.

"Ee," dedi, "hangi yatakta uyuyayým Ged? Çocuðunkinde mi, seninkinde mi?"

Adam derin bir nefes aldý. Alçak sesle konuştu. "Benimkin-de, eðer istersen/1

"Ýsterim."

Sessizlik adamý alýkoyuyordu. Kadýn, adamın sessizlikten kurtulmak için verdiði uðraþý görebiliyordu. "Eðer bana sabrede-bil irsen," dedi adam.

"Ben yirmi beþ yıldýr sabrediyorum," dedi kadýn. Adama baktý ve gülmeye

baıladı, "Gel, gel haydi sevgilim. Olsun da geç olsun! Ben sadece yapıy bir kadınıym... Yitirilen bir bey yok, hiç- bir zaman hiçbir bey yitirilmez. Bana bunu sen öğrettin." Kadın ayağa kalktı, adam da kalktı; kadın ellerini uzattı ve adam kadının ellerini tuttu. Kucaklaıtlar ve kucaklaımları gitgide yakınılaıtı. Birbirlerine o kadar bıdetle, o kadar sevgiyle sarıldıylar ki birbir- lerinden baıka hiçbir beyi bilmemeye baıladıylar. Hangi yatakta yatmayı dübüdükləri hiç önemli değildi. O gece ocağın taılan üzerine yattıylar ve orada, kadın Gede, en bilge adamın bile öğre-temeyeceği gizi öğretti. Adam bir kere atepi yaktı ve sedirin üzerindeki güzel doku-mayı alıp geldi. Tenar bu kez karıy çıkmadı. Kadının pelerini ve

180

adamın koyun postu battaniyeleri oldu.

Tekrar, gün ağarıırken uyandıylar. Pencerenin dııyndaki karan-lyk ve yaprakları yarı yarıya dökülmü mepelerin üzerinde solgun güümüüsü bir ıpık duruyordu. Tenar, adamın sıcaklığını kendi üze-rinde duyabilmek için boylu boyunca gerindi. Bir süre sonra mı-rıldandı, "O burada yatıyordu. Merlos. Tam altımyıda..,"

Ged, ufak bir ıtırız sesi çıkardı.

"Artık gerçekten de tam bir erkek oldun," dedi, "Önce baıka bir adamı delik deıik et sen, sonra da bir kadınla yat. Bu ipin mü-nasip sırası bu sanırım,"

"Sus," diye mırdandı adam kadına dönüp baını omuzuna koyarak.

"Söyleme."

"Söyleyeceğim Ged. Zavallı adam! Bende hiç acıma duygu-su yok, sadece adalet var. Ben acıyıyım diye büyütilmedim. Tek faziletim sevgidir. Ah Ged, benden korkma! Seni ilk gördüğüm zaman da sen bir erkektin! Ne silah, ne de kadındır erkeği erkek yapant ne de büyüclük, ne de herhangi bir güç; kendinden baıka hiçbir bey bunu yapamaz.11 Sıcaklık ve tatlı bir sessizlik içinde yattıylar.

"Sana bir bey soracağım.'1

Adam uykulu uykulu kabul ettiğini mırdandı.

"Onların neler söylediğini nasıl duydun? MerJos, Mahir ve o diğerinin. Nasıl oldu da tam o sırada, orada oldun?"

Adam, kadını görebilecek bekilde bir dirseği üzerinde doğ-ruldu. Yüzü, huzuru, doıgunluğu ve befkati içinde o kadar açık ve incinebilirdi ki kadın uzanıp adamın dudaklarına, aylar önce öptüğu o ilk yere dokunmak zorunda hissetti kendini; bu da ada-mın kadını tekrar kolları arasına almasına vardırdı ipi ve muhab-bet sözlerle devam etmedi.

Yerine getirilmesi gereken formaliteler vardı. Bunların en önemlisi, Duruırmak ile Mepe iftliği'nin diğer kiracılarını, "eski efendilerimin yerine bir renberin geçtiği konusunda bilgilendir-mekti. Kadın bunu aceleyle ve pervasızca yaptı. Bu konuda ne bir bey yapabilirlerdi, ne de bu onlar için bir tehdit oluıtururdu. Dul

181

bir kadının kocasının mal varlığı üzerindeki hakkı, hiçbir erkek varis veya hak talep eden kimse olmaması partına baılydı. Asıl varis, akmak'm gemici oğluydu ve akmak'm dul eıi çiftliğe sa-dece onun adına bakıyordu. Eğer ölrse çiftlik, varis adına bak-ması amacıyla Duruırmak'a; eğer Kıvılcım hiç hak iddia etmezse, akmak'm Kahedanan'daki uzak bir kuzenine

gidecekti. Gonfta sýk sýk görüldüü gibi toprađa sahip olmayan, fakat çiftçilik ipine ve kazancma yapamlarý boyunca sahip olan bu iki çift, dul kadý-nýn yanýna aldýđý bir adam tarafýndan, onunla evlenmiþ olsa bile, yerinden çýkartýlamazdý; fakat kadýn, ne de olsa kadýndan daha uzun zamandýr tanýmýp olduklarý Çakmak'a karþý sadakatsizliðin-den dolayı kendisine iþerleyeceklerinden korkuyordu. Þansýna, hiþ karþý koymadýlar. "Atmacall tek bir týrmýk darbesiyle bütün takdirlerini toplamýptý. Sonra, kendisini korumasý için evde bir er-kek olmasýný istemesi, bir kadýn için hoþ bir histi. Eđer onu yata-ðýna alýyorsa, eh, dullarýn þehveti de meþhurdur. Hem eninde so-nunda kadýn da bir yabancýydý.

Köylülerin davranýþlarý da apađý yukarý aynýydý. Biraz fýsýl-daþmalar ve zor zaptedilen gülümsemeler vardý, ama birazcýk, iti-barýný korumak Yosun'un zannettiðinden biraz daha kolay gibi görünüyordu; ya da belki de kutlanýlmýþ mallarýn pek kýymeti ol-muyordu.

Kadýn onlarýn kabutleniþlerinden de, hoþnutsuzluklarýndan hissedeceði kadar lekelenmiþ ve alçalmýþ hissetti kendisini. Sade-ce Tarlakubu, hiþbir yorum yapmayýp, gördüü þeyler için hiþbir sözcük -adam, kadýn, dul, yabancý- kullanmayýp sadece bakarak, onu ve Atmaca'yý ilgiyle, merakla, gýpta ve alicenaplýkla seyrede-rek kurtardý onu utançtan.

Çünkü Tarlakubu Atmaca'yý, çoban, rençber, dul kadýnýn ada-mý sözcükleri vasýtasýyla görmüyor, onun kendisine bakýyor ve kafasýný karýþtıran bir sürü þey görüyordu. Adamýn asaleti ve ba-sitliði bildiði diđer adamlardan daha fazla deðildi, ama nitelik açýsýndan biraz deðiþikti; onda bir cesamet var, diye düþünüyor-du, kesinlikle boyunda poþunda deðil de ruhunda ve aklýnda. Sar-mapýk'a, "O adam bütün hayatý boyunca keþilerle yapmamýþ.

182

Dünya hakkýnda, çiftlikler hakkýnda bildiðinden daha çok þey bi-liyor," dedi.

"Bence de lanetlenmiþ veya bir þekilde gücünü kaybetmiþ bir sihirbaz," dedi cadý, "Böyle þeyler oluyor."

"Ha," dedi Tarlakubu.

Fakat "babbüycü" sözcüü, uzaklardaki ihtipamdan, saray-lardan getirilip, Mepe Çiftliði'ndeki kara gözlü, beyaz saçlý ada-ma yakýptýrýl amayacak kadar büyük ve ulu bir sözcüktü ve o bunu hiþ yapmadý. Eđer yapmýþ olsaydý, o zaman adamýn yanýnda bu kadar rahat olamazdý. Onun eskiden bir sihirbaz olmasý fikri bile, bu sözcük adamla arasýna girerek onu biraz rahatsız etmiþti, ta ki adamý tekrar gerçekten görünceye kadar. Adam, meyve bahçesin-deki yaplý bir elma ađacýnýn üstünde, kuru dallarý buduyordu ve kadýn çiftliðe gelirken onu selamlamýptý. Adý ona yakýþýyor, diye düþündü kadýn, oraya tünemiþken; kadýn da ona el salladý ve yo-luna devam ederken gülümsedi.

Tenar, ona ocađýn oradaki taplar üzerinde, koyun postundan kabanýn altýnda sorduðu soruyu unutmadý. Bir daha sordu, birkaç gün ya da ay sonra - kýþýn sarmaladýđý çiftlikte, tap evde zaman çok tatlý ve kolay geçiyordu. "Bana hiþ anlatmadýn," dedi, "yolda konupurlarken onlara nasýl rastladýđýný." "Anlatmýptým galiba. Arkamdan geldiklerini duyunca sakla-narak yana çekilmiþtim."

"Neden?"

"Tek babýmaydým ve etrafta çeteler dolaptýđýný biliyordum,"

"Evet, öyle ya. Peki tam geçerlerken Merlos Therru hakkýnda mı konupuyordu?"

" 'Mepe Çiftliði'dedi sanýrým."

"Böyle olmasý çok muhtemel. Sadece her þey çok kolay ol-muþ görünüyor."

Kadýnýn ona inanmazlýk etmediðini bildiði için arkasýna da-yanarak bekledi.

"Bu, büyücülere olan cinsten bir pey," dedi kadýn.

"Ve diðerlerine."

"Belki."

183

"Beni yeniden bir yerlere yerleptirmek... istemiyorsun deðil mi caným?"

M Yo. Yo, hiç de deðil. Bu akýllýca bir pey olmazdý, deðil mi? Eðer büyücü olsaydýn, burada mý olurdun?"

Odada þömine olmadýðý ve gece de yaðmýþ karýn üstüne sert bir don yapmýþ olduðu için koyun postlarý ve kuþtüyü yorganlarla güzelce örtünmüþ bir halde büyük meþe yataðýn içinde yatýyorlar-dý.

"Fakat benim bilmek istediðim pey þu: Senin güç dediðin peyden baþka bir pey var mý - belki ondan da önce gelen bir pey? Ya da, gücün, onun kullaným yollarýndan biri olan bir pey? Yani þöyle. Bir keresinde Ogion senin için, daha sen bir büyücü olarak eðitim ve öðrenim görmeden önce de bir büyücü olduðunu söyle-miþti. Doðrudan büyücü demiþti. Ben de öyle hayal ettim ki, güce sahip olmak için, insanýn önce güç için yeri olmasý gerekir Dol-durulacak bir boþluk. Ve boþluk ne kadar büyük olursa, onu dol-duracak olan güç de o kadar fazla olur. Fakat eðer güç hiç edinil-mediye veya geri alýndýysa veya baþkasýna verildiyse - yine de o orada olacaktýr."

"O boþluk," dedi adam.

"Boþluk, bunun için kullanýlan sözcüklerden birisi. Belki de doðru olan sözcük deðildir."

"Olanak?" dedi ve baþýný hayýr anlamýnda salladı. "Olabilecek olan pey... olacak olan."

"Bence sen iþte bu yüzden o yolda, o anda tam oradaydýn -çünkü sana olan bu. Bunu sen yapmadýn. Sen neden olmadýn. Bu senin 'güç'ünden deðildi. Bu senin - boþluðundandý."

Bir süre sonra adam, "Bu, ocukken Roke'ta düþündüklerim-den pek farklı deðil: Gerçek büyücülük, sadece yapman gereken peyi yapmada yatar. Fakat bu daha da ileri götürülebilir. Yap-mak deðil de bir peyin sana yapýlmasý..."

"Bence tam öyle deðil. Bu daha çok, yapýlan doðru iþlerin kaynaklandýðý pey. Sen gelip benim hayatýmý kurtarmadýn mý -Merlos'a bir atal batýrmadýn mý? Bu "yapýlan bir iþ'ti tamam, yap-man gereken iþ..."

184

Adam tekrar düþündü ve sonunda kadýna sordu, "Bu sana, Mezarlar'ýn Rahibesi'yken öðretilmiþ bir ilim miydi?!"

"Hayýr." Kadýn biraz gerindi karanlýða bakarak. "Arha'ya, güçlü olmasý için kurban vermesi gerektiði öðretilmiþti. Kendisi-ni ve diðerlerini kurban etmesi. Bir pazarlýk bu: Ver ki alasýn. Bu-nun yanlýþ olduðunu söyleyemeyeceðim. Fakat benim ruhum o dar yerde yapayamaz - buna karþýlýk þu, diþe diþ, yapam için ölüm... Bunun gerisinde bir özgürlük var. Ödemenin, ödül veya ceza vermenin, kefaretin gerisinde - tüm pazarlýklarýn ve denge-lerin gerisinde bir özgürlük."

"Onlarýn arasýndaki kapý " dedi adam yavaþça.

O gece Tenar rüya gördü. Ea'mn Yaradýlýþý'nýn kapýsýný gör-dü rüyasýnda. Denizin üzerindeki eski bir evin batý duvarýna, al-ak bir yere açýlmýþ gölgeli, yamru yumru aðýr camlý küçük bir pencereydi. Pencere kilitliydi. Sürgülenerek kapatýlmýþtı. Kadýn pencereyi açmak istedi, fakat anahtar yerine bir sözcük vardý; ol-mazsa pencereyi açamayacaðý, unuttuðu bir pey,

bir sözcük, bir anahtar, bir isim. Gittikçe küçülen ve kararan tap odalar içinde anahtarý aradı; ta ki Ged'in ona sarýlarak, "Tamam, caným sevgi-lim, her þey yoluna girecek!" diyerek onu uyandırmaya ve avut-maya çalıptýđýný anlayıncaya kadar.

"Kurtulamýyorum!" diye ađladı kadýn adama sýkýca sarýlarak.

Adam kadýný saçlarıný okpayarak rahatlattý; birlikte sýrtüstü uzandýlar ve adam fýsýldadı, "Bak."

Yaplı ay dođmuþtu. Ayýn, yađmýþ kar üzerindeki beyaz par-laklıđý odaya yansımtý; hava sođuk olduđu halde Tenar panjur-lan kapattýrmýyordu.

Üzerlerindeki tüm hava aydınlıktý. Onlar gölgede yatýyorlardý, fakat tavan

onlara ýpýđýn sonsuz, gümüş, durgun derinlikleri arasýnda bir peçe gibi görünüyordu.

O kým Gont'ta bol karlı ve uzun geçti. Hasat iyi olmuþtu. Ýn-sanlar ve hayvanlar için yiyecek vardý ve yiyip, sýcak sýcak otur-maktan başka da pek yapýlacak bir ip yoktu.

Therru, Ea'mn Yaradılyþý'm baptan sona biliyordu. Gündönü-mü günü, Kým Parkýsý'm ve Genç Kralýn Kahramanlıklarým düz

185

olarak söyledi. Tart hamuruyla bapa çıkmасыný, örekeyi döndür-mesini, sabun yapmasıný biliyordu. Karýn üzerinde kalan bütün bitkilerin ismini ve kullanımayı biliyordu artýk; ister bitkisel ol-sun, ister þifahi, Ged'in Ogion'la yapıdıđý kısa çýraklıđý zamanýn-dan ve Roke Okulu'ndaki uzun yıllardan aklýnda saklamýþ olduđu diđer ilimlerin de oldukça büyük bir kısmını biliyordu. Fakat Ged ne þömine rafýnda duran Rünleri veya Ýrfan kitaplarıný indirmiş, ne de Yaradılyþ Lisaný'ndan bir sözcük öğretmişti çocuđa.

Ged ile Tenar bu konuyu konuşmuþtu. Kadm ona, nasýl Ther-ru'ya tek bir sözcüđu, tolk'u öğrettiđini ve sonra, neden olduđunu bilmediđi halde bu ona dođru görünmediđi için býraktýđýný anlattý.

"Belki de, bunun nedeninin benim bu dili gerçek anlamda hiçbir zaman konuşmamam, büyücülükte hiç kullanmamam ola-bileceğini düþündüm. Belki de o, bu dili, bu dili gerçekten konu-þanımdan Öğrenir, diye düþündüm."

"Böyle bir adam yoktur."

"Böyle bir kadýn hiç yoktur.'"

"Ben, bu dili sadece ejderhaların anadili olarak kullandıkları-ny söylemek istedim."

"Onlar bunu öğreniyorlar mı?"

Soruya çok þapýran adam cevap verirken yavaptý, belli ki ona anlatýlmýþ olan ve ejderhalar hakkýnda bildiđi her þeyi belleđine çađýrýyordu.

"Bilmiyorum," dedi sonunda. "Onlar hakkýnda ne bi-liyoruz? Onlar da bizim gibi mi öđretiyorlar; analar evlatlarına, yapılar gençlere? Ya da hayvanlar gibiler mi; bazı þeyleri öđre-nip, bildiklerinin çođunu bilerek mi dođuyorlar? Bunu bile bilmi-yoruz. Fakat benim tahminime göre ejderha ve ejderhanýn konuş-ma yeteneđi aynýdır. Tek bir varlık."

"Ve onlar başka hiçbir dili konuşmazlar."

Adam bapýyla onayladı. "Onlar öđrenmiyorlar," dedi. "Onlar varlar."

Therru mutfaktan geldi. Görevlerinden biri oyun kutusunu doldurmaktý; elden geçirilmiþ kuzu postundan ceketiyile baplıđýna sarýnýp sarmalanmýþ, odunluktan mutfadı gidip gelerek bu iple meþgul oluyordu. Yükünü bacanın köþesinde duran kutuya bopal-

186

tarak tekrar ipe koyuldu.

"Söylediði o þarký ne?" diye sordu Ged.

"Therru'nun mu?"

M Yalnýz basmayken,"

"Ama o hiç þarký söylemez ki. Söyleyemez."

"Kendince. 'Batýdan da batýda.. / "

"Ha!" dedi Tenar. "O hikâye! Ogion hiç sana Kemayh Kadýn haklonda bir þeyler anlatmadý mý?"

"Hayýr," dedi adam, "anlatsana."

Yün eðilirken öyküyü adama anlattý ve tekerleðin kedi gibi mýrýltýsý ve suskunluðu da öykünün sözlerine eþlik etti. Öykünün sonunda kadýn,

"Yelanahtarý Usta, 'Gont'ta bir kadýn1 aramaya geldiðini söylediði zaman, ben o kadýný düþündüm. Fakat bu vak-te kadar çoktan ölmüþtür mutlaka.

Sonra, bir zamanlar ejderha olan bir balýkçý kadýn nasýl babbüyücü olurdu zaten!" dedi.

"Eh, Þekillendirme Ustasý Gont'taki bir kadýnýn babbüyücü olacaðýný söylememiþ ki," dedi Ged. Karanlýk günün sunduðu ýþý-ðý yakalayabilmek için pencere çýkýntýsýna oturmuþ, paramparça olmuþ bir dizliði onarýyordu. Gündönümü geceli yarým ay olmuþ-tu ve hâlâ en soðuk zamanlardaydýlar.

"Ne demiþ o halde?"

" 'Gonttaki bir kadýn.' Bana öyle dedin."

"Fakat bir sonraki babbüyücünün kim olacaðýný soruyorlar-dý."

"Ve bu sorularýna da bir cevap bulamadýlar."

"Büyücülerin tartýþmalarý son bulmaz," dedi Tenar, daha çok alaycý bir tavýrla.

Ged ipliði ýsýrarak kopardý ve kullanmadýðý kýsmý iki parma-ðýna doladý.

"Roke'ta, biraz kaçamak cevap vermesini öğrenmiþtim," diye itiraf etti.

"Ama sanýrým, bu kaçamak bir cevap deðil. Gont'taki bir kadm' babbüyücü olamaz. Hiçbir kadýn babbüyücü olamaz. Olduðu þeyi, onu olmakla bozacaqtýr. Roke'un büyücülerini erkek-tir - güçleri erkek gücüdür, bilgileri erkek bilgisi. Erkeklik ile bü-yücülük ayný taþ üzerine inþa edilmiþtir: Güç erkeklerle aittir.

187

Eðer kadýnlarýn gücü olsaydý, erkekler çocuk doðuramayan ka-dýndan þapka ne olurdu? Ve kadýnlar da doðurabilen erkek olmaz da ne olurdu?"

"Hin!" dedi Tenar; ve hemen kurnazlýkla, "Peki hiç kraliçe yok muydu?"

Onlar güç sahibi kadýnlar deðil miydi?" dedi.

"Kraliçe dediðin bir diði kraldýr/ dedi Ged.

Kadýn kahkahalarla güldü.

"Demek istediðim, ona gücünü erkekler verir. Kendi güçlerini kullanmasýna izin verirler. Ama bu güç onun deðildir, öyle de-ðil mi? Güçlü olmasýnýn nedeni kadýn olmasý deðildir."

Kadýn babýyla onayladý. Örekenýn babýndan doðrularak, ge-rindi. "Kadýnýn gücü nedir o halde?" diye sordu.

"Bildiðimizi zannetmiyorum."

"Ne zaman bir kadýn, kadýn olduðu için güçlü olur? Çocukla-rýna karþý, herhalde. Bir süre için..."

"Kendi evinde, belki."

Kadýn etrafýna, mutfaða baktý. "Fakat kapýlar kapalý," dedi, "kapýlar kilitli,"

"Çünkü kýymetlisiniz."

"A, evet. Biz deðerliyiz. Gücsüz olduðumuz sürece... Bunu ilk öğrendiðim zamaný hatýrlýyorum! Kossil beni tehdit etmiþti -beni, Mezarlar1 in Tek Rahibesi'ni. Ve ben, çaresiz olduðumu fark etmiþtim. Þeref benimdi, ama

bir erkek tarafýndan, Tanrýkral tara-fýndan verilen güç ondaydý. Ah, bu beni çok kýzýrdý! Ve korkut-tu... Bir keresinde Tarلاكۇbu'yla bunu konuþtuk. Tarلاكۇbu, 'Er-kekler kadýnlardan neden kor kari* dedi." "Eðer bir insanýn kuvveti sadece bir diðerinin zayıfhöýysa, korku içinde yapar," dedi Ged.

"Evet; ama kadýnlar, sanki güçlerinden korkuyor, kendilerin-den korkuyorlar."

"Kendilerine güvenmeleri hiç öðretiliyor mu onlara?" diye sordu Ged ve konuþurken, ipini yapmakta olan Therru girdi içeri. Adam Tenar ile göz göze geldi.

"Hayýr," dedi. "Güven bize öðretilen bir þey deðil." Kadýn ço-cuðun oyunlarý kutuya istif etmesini seyretti. "Eðer güç, güven

188

olsaydý,1' dedi kadýn. "Bu sözü seviyorum. Eðer mesele bu birbiri üstündeki düzenlemeler olmasaydý, krallar ve ustalar ve büyücü-ler ve sahipler,. . Bunlarýn hepsi çok gereksiz görünüyor. Gerçek güç, gerçek özgürlük güvende yatar, zorlamada deðil."

"Çocuklarýn anne ve babalarýna güvendikleri gibi," dedi adam. Her ikisi de sessiz kaldý.

"Þu anda," dedi adam, "güven bile bozuluyor. Roke'taki adam-lar kendilerine ve birbirlerine güveniyorlar. Onlarýn güçleri saf, hiçbir þey bu saflýðý lekelemiyor ve bu yüzden de onlar bu saflýðý irfan sanýyorlar. Yanlýþ bir þey yapmayý akýl bile edemezler."

Kadýn adama baktý. Daha Önce Roke hakkýnda hiç böyle, tam manasýyla Roke'un dýþýndan, ondan kurtulmuþ olarak konuþma-mýþtý.

"Belki de bu olasýlýðý onlara gösterecek kadýnlara ihtiyaçlarý vardýr orada," dedi kadýn ve adam güldü.

Kadýn tekerleði döndürmeye yeniden baþladý. "Madem diþi krallar var, diþi babbüyücüler neden olamazmýþ yine de anlamýþ deðilim." Therru dinliyordu.

"Sýcak kar, kuru 5w," dedi Ged; bir Gont atasözü. "Krallara gücü diðer adamlar verir. Bîr büyücünün gücü kendisidir."

"Ve bu da bir erkek gücüdür. Çünkü kadýn gücünün ne oldu-ðunu bile bilmiyoruz. Tamam. Bunu anladým. Ama yine de ayný þey, neden bir babbüyücü bulamýyorlar - bir erkek babbüyücü?"

Ged, pantolonun yýpranmýþ iç dikiþine baktý. "Þey," dedi, "Þekillendirme Ustasý sorularýna bir cevap vermiyorduyse bile, sormadýklarý bir soruya cevap veriyordu. Belki yapmalarý gere-ken þey, bu soruyu sormaktýr."

"Bu bir bilmece mi?" diye sordu Therru.

"Evet," dedi Tenar. "Fakat bilmecenin ne olduðunu bilmiyo-ruz, Sadece cevabýný biliyoruz. Cevap þu: Gonftaki bir kadýn.11

"Bir sürü kadýn var böyle," dedi Therru, biraz düþündükten sonra. Görünüþte bununla yetinerek, bir sonraki yükü için dýþan çýktý.

189

Ged kýzýn gidipini izledi. "Her þey deðiþti," dedi. "Her þey... Bazen düþünüyorum da Tenar - Lebannen'in krallýðýnýn sadece bir baþlangýç olup olmadýðýný merak ediyorum. Bir kapý... Ve o da bir kapýcý. Kapýdan geçmeyecek."

"Çok genç görünüyor," dedi Tenar, þefkatle.

"Morred'in Kara Gemüer'e rastladýðý zamanki kadar genç. Benim kadar; ben

o..." Pencereden» yapraksız ağaçlar arasından gri ve donmuş tarlalara bakarak sustu. "Ya da senin kadar Tenar, o karanlık yerde.., Gençlik veya yap dediğin nedir? Ben bilmiyo-rum. Bazen yüz yıldır yapıyordum gibi hissediyorum kendimi; bazen yapamıyım, duvardaki bir çatlaktan görülen, uçan bir kыр-langıç gibi olduğunu hissediyorum. Öldüm ve yeniden doğdum, hem çorak diyarda, hem de burada, güneğin altında, bir kereden daha fazla. Ve Yaradılıp bize, hepimizin geri döndüğünü, sonsuza kadar kaynağa geri döndüğümüzü, kaynağın da bitimsiz olduğu-nu söylüyor. Yapam ölürken... Keçilerle birlikte dağdayken bunu dübümdüm ve gün sonsuza kadar sürdü; yine de, akşam ve sonra tekrar sabah oluncaya kadar zaman hiç geçmemiştii... Keçilerin hikmetini öğrendim. Bunun üzerine böyle dübümdüm, benim bu kederim niye? Ben hangi adam için yas tutuyorum? Babbüycü Ged için mi? Keçi çobanı Atmaca, onun için neden kederlensin ve onun adına neden utansın? Utanacak ne yaptım ki?"

"Hiçbir şey," dedi Tenar. "Hiçbir şekilde hiçbir şey I"

"A, evet," dedi Ged. "Erkeklerin bütün ululukları utanç üzeri-ne kurulmuş, utançtan yaratılmıştır. Böylece, keçi çobanı Atma-ca, Babbüycü Ged için ağladı. Ve keçileri güttü aynı zamanda; bir oğlan çocuğundan beklenecek biçimde.

Bir süre sonra Tenar gülümsedi. Biraz utanarak, "Yosun se-nin on beş yaşlarında olduğunu söylemişti," dedi.

"Bu ağadı yukarı doğru, Ogion beni sonbaharda isimlendir-miştii; bir sonraki yaz da Roke'a gitmiştii... O oğlan kimdi? Bir topluluk... Bir özgürlük." "Therru kim, Ged?"

Kadın artık onun cevap vermeyeceğini dübüncüye kadar konuşmadı Ged, sonra, "Öyle yaratılmış - onun için ne kadar bir

190

özgürlük var ki?" dedi.

"O halde, bizler kendi özgürlüklerimiz kadarız, öyle mi?"

"Sanırım."

"Sen, güçlüyken, bir adamın sahip olabileceği tüm özgürlüğe sahip görünüyordun. Fakat bunun bedeli neydi? Seni özgür kılan neydi? Ve ben... ben, Kadim Güçler'e ya da bütün hizmetleri, yolları, yerleri yaratan erkeklere -artık hangisinin hangisi oldu-đunu bilemiyorum- hizmet eden kadınların iradeleri tarafından yapılmış, çamur gibi bekillendirilmiştii. Sonra kurtuldum, senin-le ve Ogion ile kurtuldum, bir an için. Ama bu benim Özgürlüğüm değildi. Sadece, bana seçme şansını vermişti; ben de seçtim. Kendi-mi bir çamur gibi, bir çiftlik, bir çiftçi ve çocuklarımızın hizmeti için bekillendirmeyi seçtim. Kendimi bir kap yaptım. Kabın biçimini biliyorum. Çamurunkini değil. Hayat bana dans ettirdi. Dansları biliyorum. Ama bu dansları yapanın kim olduğunu bil-miyorum."

"Ya Therru," dedi Ged, uzun bir sessizlikten sonra, "eğer onun bir dans etme şansını olursa..."

"Ondan korkacaklar," diye fıslıladı Tenar, Sonra çocuk içeri, geri geldi ve konu fırlının yanındaki kutuda kaban ekmek hamu-runu döndü. Bu şekilde, sessizce ve uzun uzun, bir konudan bir başkaya geçip sonra tekrar aynı konuya dönerek, kısa günün ya-rışını boyunca, yapımlarım, paylaşımları yılları, eylemleri ve dü-pünceleri, sözcüklerle edirip dikkate konuştular. Sonra tekrar, ça-lıyırken, dübünrken, hayal kurarken sessizlepiyorlardı; çocuk da onların yanında sessiz sessiz duruyordu. Böyle böyle, kuzulama mevsimi gelinceye kadar kıp geçti gitti ve günler uzayıp parlaklaştıkça ipler ağırlaştı. Sonra, güneğin altındaki adalardan, Bitim burcundaki Gobardon yıldızının parla-dığı Güney Uçyoreler'den kırlangıçlar geldi; fakat bütün kırlan-gıçların arasında geçen konuşma başlangıçla ilgiliydi.

XIII
BEY

BAHARIN geri gelmesiyle, kırlangıçlar gibi gemiler de adalar arasında süzölmeye başladı. Köylerde, kralın gemilerinin saldırı-ganlara saldırırdı, kök salmı korsanları mahvedip gemilerine ve servetlerine el koydu. ValmouüYtan gelen ikinci ağız-dan söylentiler vardı. Lord Heno bizzat kendisi en iyi ve en hızlı üç gemisini, Solea'dan Andrades'e kadar bütün tüccarların korku-lu rüyası olan sihirbaz-denizkurdu Çetele yönetiminde yollamı-tı; filosu, kralın gemilerine Oranea açıklarında pusu kurup, gemi-lerini yok edecekti. Fakat Valmouth Körfezi'ne gelen gemi, gü-vertesinde zincirler içindeki Çetele'yle, Lord Heno'nun Gont Li-manı'na götürölüp korsanlık ve cinayet suçlarından yargılanması-na dair emirler taşıyan kralın gemisiydi. Heno, Valmouth'un geri-sindeki tepelerde bulunan tap malikânesine sındı, fakat ılık bir

bahar günü oldu için ateş yakmay ihmal etti; böylece kralın genç askerlerinden beş altı tanesi bacadan girerek onu yakaladı ve bütün alay onu zincirler içinde Valmouth sokaklarından yürü-tüp adalete götürdü. Bunu duyduğunda Ged, sevgi ve övünçle, "Bir kralın yapabileceği her şeyin en iyisini yapacaktır," dedi. Mahir ile Kabasaç, hemen kuzey yoluyla Gont Limanı'na götürölümüplerdi; yaralan yeterince iyileşince Merlos da bir gemiyle, kralın mahkemelerinde cinayet suçundan yargılanmak üzere götürölümüptü oraya. Tenar'ın ve yanındaki Therru'nun sessizlik içinde dinledikleri, adamların darağacına yollanmaları kararı Or-ta Vadi'de memnuniyetle karşılandı ve insanların kendi kendileri-ne pay çıkarmalarına neden oldu. Kral tarafından yollanmı başka adamları taşıyan başka gemiler de geldi; gelenlerin hepsi için, kaba Gont'un kasaba ve köy halkının sevdiği kipler denemezdi:, icra memurları ile asayişli sadı-layan memurların düzeni hakkında rapor tutup halkın şikâyetleri ile şikâyetlerine neden olan durumları dinlemek için yollanan krallık polisleri; vergi muhbirleri ile vergi toplayıcıları; Gont'un küçük hükümdarlarına gelip Havnordaki Hükümdarlık'a karşı olan sadakatlerini kibarca soruşturan soylu ziyaretçiler; ve oraya buraya giden, pek bir iş yapıyor gibi görünüp daha da az şey söyleyen büyücüler, "Yine de yeni bir büyücü arıyorlar bence," dedi Tenar. "Ya da sanatlarının kötüye kullanmanın yollarını arıyorlar," dedi Ged, "yolundan sapan sihir." Tenar, "O halde gidip Re Albi malikânesine baksınlar," diye-cekti fakat dili sözler üzerinde sürdü. Ne diyecektim? diye dü-pündü. Ged'e şeyi anlatmı mıydım - unutkan olmaya başladım. Ged'e ne anlatacaktım? Ha, inekler dıparı çıkmadan otlağın kapı-sının onarsak iyi olur. Aklının bir köpesinde bir şeyler, bir sürü şey vardı; çiftlik iş-leri. "Hiçbir zaman tek bir işin olmaz senin," demişti Ogion, Ged ona yardım ettiği halde bütün düşünceleri ve zamanını çiftlik için harcıyordu. Ged, Çakmak'ın aksine ev işlerinde ona yardımcı olu-

yordu; ama Çakmak bir çiftçiydi, Ged ise deðildi. Çok çabuk öð-reniyordu ama öðrenecek çok þey vardý. Ýþlerine baktýlar. Artýk konupacak pek zaman yoktu. Günün sonunda birlikte yenen ye-mek vardý; ve yatak; ve uyku; ve tan vakti uyanmak; ve iþe geri dönmek, tekrar tekrar, su deðirmeni gibi, dolarak yükselen ve bo-þalan; ve günler de dökülen aydınlýk su gibiydi. "Merhaba anne," dedi çiftlik avlusunun kapýsýndaki ince deli-kanlý. Kadýn onun, Tarlakubu'nun en büyük oðlu olduðunu düþün-dü ve "Seni buralara ne attý oðul?" dedi. Sonra, gýdaklayan tavuk-lar ve sýra sýra yürüyen kazlar arasýndan tekrar baktý delikanlýya.

"Kývýlcým!" diye baðýrdý ve ona doðru koparken kümes hay-vanlarýný daðýttý.

"Aman, aman," dedi delikanlý. "Deli gibi davranma," Kadýnýn kendisini kucaklayýp yüzünü okpamasýna izin verdi. Ýçeri girip mutfaða, masaya oturdu.

"Bir þeyler yedin mi? Elma'yý gördün mü?"

"Bir þeyler yiyebilirim."

Kadýn erzaðý bol kileri altüst etti. "Hangi gemidesin? Hâlâ Martý 'damýsýn?"

"Hayýr." Bir duraksama. "Gemim daðýldý."

Kadýn dehþetle döndü, "Fýrtýnada mı?"

"Hayýr." Keyifsizce güldü. "Mürettebat daðýldý. Kralýn adam-larý el koydu."

"Ama, korsan gemisi deðildi..."

"Hayýr."

"O halde neden?"

"Kaptanýn, onlarýn istediði bazý mallarý kaçırdýðýný söyledi-ler," dedi isteksizce. Her zamanki kadar inceydi ama kararmýþ te-niyle, düz saçlarýyla, uzun ve Çakmak'ýnki gibi dar, hatta daha dar ve daha sert yüzüyle yaplanmýþ duruyordu.

"Babam nerede?"

Tenar hareketsiz kalakaldý.

"Ablana uðramamýþsýn."

"Yok," dedi Kývýlcým umursamazca.

"Çakmak üç yıl önce öldü," dedi kadýn. "Kalp krizinden. Tar-

lada - kuzularýn aðýlýndan gelen patika üzerinde. Duruýrmak bul-du. Üç yıl önceydi."

Bir sessizlik oldu. Ne diyeceðini bilemedi Kývýlcým ya da söyleyecek bir þeyi yoktu.

Kadýn, önüne yemek koydu. O kadar acýkmýþ bir halde yeme-ðe baþladý ki, kadýn hemen biraz daha hazýrladý.

"En son ne zaman yemek yedin?"

Oðlan omuzlarýný silkerek yemeðini yedi,

Kadýn, masada onun karpýsýna oturdu. Ýlkbaharýn son günleri-nin gümpýðý, masanýn karpýsýndaki alçak pencereden içeri bopalý-yor ve ocaðýn önündeki pirinç paravananýn üzerinde parlýyordu.

Önündeki tabaðý geriye itti sonunda Kývýlcým.

"O halde, çiftliði kim yürütüyordu?" diye sordu.

"Bu seni neden ilgilendiriyor oðlum?" diye sordu kadýn ki-barca ama ince

bir alayla.

"Çiftlik benim," dedi oðlan, oldukça benzer bir tonda.

Bir dakika kadar sonra Tenar ayaða kalkarak oðlanýn tabakla-rýný topladı.

"Evet, öyle."

"Kalabilirsin elbette," dedi oðlan son derece münasebetsiz bir þekilde, belki de þaka yapmaya çalıþarak; fakat pek þaka yapa-cak cinsten bir adam deðildi. "Yaplı Duruýrmak hâlâ buralarda mı?"

"Hepsi hâlâ buradalar. Ve Atmaca adýnda bir adam ile benim baktýðým bir çocuk. Burada. Evin içinde. Senin çatý arasýnda yat-man gerekecek. Merdiveni koyarým." Kadýn yüzünü tekrar oðla-na döndü. "Buraya yerlepecek misin o halde?"

"Olabilir."

Çakmak da yirmi yıl boyunca kadýnýn sorularým bu þekilde, hiçbir zaman ne evet, ne de hayýr deyip kadým soru sorma hakkýn-dan mahrum ederek ve kadýnýn cahilliðine dayanan bir özgürlük sürdürerek cevaplandýrmýþtı; fakir, dar bir çepit özgürlük, diye düþündü kadýn.

"Zavallý çocuk," dedi kadýn, "mürettebatýn daðýlmýþ, baban ölmüş, evinde yabancýlar; hepsi bir günde oldu. Bütün bunlara alýþmak için zamana ihtiyacýn olacak. Çok üzgünüm oðlum. Ama

195

burada olduðun için çok memnunum. Seni sýk sýk, denizler üze-rinde, kýplarý, fırtýnalar içinde düþündüm."

Oðlan bir þey söylemedi. Verebileceði hiçbir þeyi yoktu ve kabul de edemiyordu. Tam sandalyesini geriye çekerek ayaða kalkýyordu ki içeri Therru girdi. Yan yarıya doðrulmuşken kýza bakakaldý "Ne olmuş ona?" dedi.

"Yanmýþtı, Therru, bu sana anlattýðým oðlum, gemici Kývýl-cým. Therru senin kýz kardeşin Kývýlcým."

"11 Kýz kardeşim mi?"

"Evlat edindim."

"Kýz kardeşim," dedi oðlan tekrar; sanki kendisine bir tanýk arýyormuş gibi mutfakta etrafına bakýndý ve annesine baktý uzun uzun.

Kadýn da ona baktý uzun uzun.

Oðlan dýþarı çıktı, hareketsiz kalmış olan Therru'nun uzaðýn-dan geçerek. Arkasýndan kapýyı çarptý.

Tenar, Therru'yla konuşmaya çalıþtı ama başaramadı.

"Aðlama," dedi ağlamayan çocuk, ona yaklaşıp koluna doku-narak, "Canýný acýttý mı?"

"Ah Therru! Dur da sana sanlayým!" Çocuk kucak için biraz büyük kaçtı ve bu sarýlma ipini bir türlü beceremediði halde Therru'yu kucağına alıp sarýlarak masaya oturdu. Çocuða sarýlıp ağladı ve Therru yaralı yüzünü, gözyaşlarıyla ıslanýncaya kadar, Tenar'ýnkine doðru eðdi.

Ged ile Kývýlcým, akşam karanlıғыnda çiftliðin birbirine zýt iki ucundan çýkageldiler. Belli ki Kývýlcým Duruýrmak ile konu-şup bu durumu düþünmüştü ve belli ki Ged de olanları ölçüp biç-meye çalıþıyordu. Yemekte

çok az þey söylenmiş ve söylenenler de son derece dikkatlice seçilmişti. Kývýlcým, kendi odasýný geri alamadıyna dair bir þikâyetle bulunmayıp

çatý arasýndaki depoya bir gemiciye yakýpýr biçimde týrmandý; görünüşe göre de annesi-nin ona, orada yaptıðý yataktan memnun kaldý, çünkü ertesi sabah geç vakte kadar aþağıya inmedi,

ýnince kahvaltý istedi ve kahvaltýnýn kendisine hazýrlanıp su-

196

nulmasıný bekledi. Babasına her zaman annesi, karısı ve kızı tara-fından hizmet edilmeydi. Onun babasından geri kalır yanı mı var-dı? Kadın oğlana kahvaltısını verdikten sonra, bulabıklarını kaldı-rıverdi; Therru ve Shandy ile birlikte çada halindeki meyvelere zarar verebilecek olan tırtıl musibetini yaktıkları meyve bahçesi-ne geri döndü. Kıvılcım, Duruymak ile Tiff e katılmaya gitti. Ve genellikle onlarla kaldı, günler ilerledikçe. Bütün hayatları boyunca çiftlikte bulunmuş olan iki yaplı adam, babasının adamları, ona etrafı gez-dirip, çiftliði nasıl çekip çevirdiklerini, bunu yaptıklarına gerçek-ten inanarak bu inançlarını onunla paylaşıp anlatırken, ürün ve koyunlarla ilgili kas gücü ve ustalık isteyen ağırlıkları Ged, Shandy ve Tenar yapıyordu, Tenar evin içinde çok mutsuzlaştı. Sadece dıparıda, çiftlik ip-lerinde yumuşuyordu kızgınlığı ve Kıvılcım'ın varlığına ona ge-tirdiği utanç. MSıra bende," dedi kadın Ged'e, acı acı, odalarının yıldız ışıltısıyla aydınlanan karanlığında. "En çok gurur duyduğum şeyi kay-betme sırası şimdi bende."

"Ne kaybettin?"

"Oğlumu. Adam edemedim oğlumu. Beceremedim. Onu yetiştiremedim." Kadın dudağını ısırdı, kuru gözlerle karanlığa gözünü dikmiş bakarken. Ged onunla tartışıp onu üzüntüsünden kurtarmak için ikna et-meye çalışmadı. "Burada kalacak mı dersin?!" diye sordu.

"Evet. Denize geri dönmeyi denemeye korkuyor. Bana gemi-si hakkında doğru bilgi vermedi ya da bütün gerçekleri anlatma-dı, İkinci kaptandı. Galiba çalıştı malların tapınması içine karıştı. İkinci elden korsanlık. Umurunda değil. Gontlu gemiciler yarım korsandır zaten. Fakat bu konuda yalan söylüyor. Yalan söylüyor. Seni kışkırtıyor. Dürüst olmayan, kışkırtıcı bir adam."

"Korkmuş bir adam, sanırım," dedi Ged. "O kadar kötü değil. Ayrıca çiftlik de onun çiftliði."

"Alsın o zaman çiftliğini! Ve çiftlik ona en az..."

"Yo, canım sevgilim," dedi Ged, kadını hem sesi hem de elle-

197

riyle yakalayarak, "konuşma - o kötü sözü söyleme!" O kadar ısı-rarcı, o kadar tutkulu bir ciddiyeti vardı ki kadının öfkesi hemen, öfkenin kaynağı olan sevgiye dönüştü ve kadın ağırdı, "Ne onu, ne de çiftliğini lanetleyebilirdim! Bunu kastetmemiştim! Sadece, bu beni çok üzüyor, çok utandırıyor! Çok üzgünüm Ged!"

"Yo, yo, yo. Bir tanem, oğlanın benim hakkımda ne düşündü-öünü umursamıyorum ben. Ama senin üstüne çok varıyor."

"Ve Therrunun. Ona davranış sanki... Bana, bana, 'Böyle ol-mak için ne yaptın, dedi. Oneyapmış\"

Ged kadının saçını okşadı, sık sık yaptığı gibi; her ikisinin de sevgi yüklü bir zevkle uykusunu getiren hafif, yavaş, tekrarlanan okşayışlarla. "Tekrar keçi gütmeye gidebilirim," dedi sonunda. "Senin için daha rahat olur burada, ipler dıbinda..." "Seninle gelmeyi tercih ederim."

Adam kadının saçını okşadı; düşünüyör gibi görünüyordu. "Sanırım bunu yapabiliriz," dedi. "Orada koyun güden birkaç aile vardı, Lissu'nun yukarısında. Fakat sonra kıp geliyor."

"Belki bir çiftçi bizi ipe alı. Ben ipleri biliyorum -koyunları da sen de keçileri tanıyorsun ve her konuda elin çok tez..."

"Bir tırmıkla oldukça ipe yararım," diye mırıldandı adam ve kadının gülerek hafifçe sarsılmasına neden oldu.

Ertesi sabah Kıvılcım kahvaltıda erken indi, onlarla birlikte, çünkü yapı-

Tiff le birlikte balık avlamaya gidecekti. Her zaman-kindenden daha bir alçakgönüllülükle, "Akşam yemeği için bir sürü balık getireceğim," diyerek sofradan kalktı.

Tenar akşamdan bazı kararlar vermişti. "Bekle; sofrayı kaldırabilirsin Kıvılcım. Tabakları lavaboya koy ve üzerlerine su dök. Akşam yemeğinin bulabıklarıyla birlikte yıkayınlar," dedi.

Oğlan bir süre baktıktan sonra, "Kadın işi o," dedi, kepini ba-sma takarken,

"Bu mutfakta yemek yiyen herkesin işi bu." "Benim değil," dedi Kıvılcım açıkça ve dıparı çıktı. Kadın onun peşinden gitti. Kapı eşiğinde durdu.

"Atmaca'nın işi, ama senin değil, öyle mi?" diye sorguladı.

198

Oğlan, avluyu geçerken, belli belirsiz bapıyla onayladı.

"Çok geç," dedi kadın, mutfaka geri dönerek, "Beceremedim, beceremedim/1 Yüzündeki, ağzının yanında ve gözlerinin arasın-daki sert kıvrımlıkları hissedebiliyordu. "İstediğin kadar bir tat sula," dedi, "tat büymez."

"Genç ve körpeyken baplaman gerek," dedi Ged. "Benim gi-bi."

Bu kez gülemedi kadın,

Gün boyu süren iplerinden eve döndüler ve ön kapıda bir ada-mın Kıvılcım ile konuştuğunu gördüler.

"Bu Re Albi'den gelen adam değil mi?" dedi gözleri çok kes-kin olan Ged.

"Haydi gel Therru," dedi Tenar, çünkü çocuk birdenbire dur-muştu. "Ne adamı?" Uzağı pek iyi göremiyordu; gözlerini kısarak avlunun karpı yanma baktı. "A, bu, neydi adı, celep. Town-send. Neden buraya geri gelmiş, lep kargası!"

Bütün gün boyunca hiddetliydi; Ged ile Therru akıllılık ederek bir şey söylemediler.

Kapının yanındaki adamların yanma gitti.

"Dip kuzular için mi geldin Townsend? Bir yıl geç kaldın; fakat hâlâ bu yi lın kuzularından biraz var ağylda."

"Bey de bana öyle diyordu," dedi Townsend.

"Öyle mi dedi?" dedi Tenar.

Kadının tonu karpısında Kıvılcım'ın yüzü her zamankinden fazla karardı.

"Bey ile konuşmayı bölmeyeyim öyleyse," dedi kadın döne-rek, tam Townsend konuştuğunda: "Sana bir mesajım var Goha,"

"Üçte keramet vardır." , "Yaplı cadı, tanırısın, yaplı Yosun, çok kötü.

Zaten Orta Va-di'ye geliyorum diye, dedi ki, 'Hanım Goha'ya ölmeden önce onu görmek istediğimi söyle, eğer gelebilirse, dedi,"

Karga, lep kargası, diye düpündü Tenar kötü haberi tatyan adama nefretle bakarak.

"Hastamı?"

"Ölüm döpeğinde," dedi Townsend, belki de sempatik olmak

199

için kullandığı yıllık bir çepit tebessümle. "Kıpın hastalandı ve hızla kötüleşiyor; o yüzden de seni çok fazla görmek istediğini söyledi, ölmeden önce."

"Haberini getirdiğin için teşekkür ederim," dedi Tenar ölçülü ve eve gitmek için arkasını döndü; Townsend Kıvılcım ile birlik-te koyun ağlyna ilerledi.

Akşam yemeğini hazırlarken Tenar, Ged ile Therru'ya, "Git-mem gerekiyor,"

dedi.

"Elbette/1 dedi Ged, "Ýstersen üçümüz gideriz."

"Gelir misiniz?" O gün, ilk kez aydýnlandý yüzü, fýrtýna bulu-tu yükseldi, "Ah," dedi, "bu... bu çok iyi... bunu sormayý isteme-miptim, belki de diye dübümdüm... Therru o küçük eve, Ogion'un evine dönmek ister misin, bir süre için?"

Therru dübünmek için, kýpýrdamadan durdu.11 Þeftali ađacýmý görebilirim," dedi.

"Evet, ve Funda'yý, Sippy'yi, Yosun'u, zavallý Yosun! Ah ora-ya, oraya gitmeyi o kadar çok istiyordum ki, ama gözüme dođru görünmüyordu. Çekip çevirmem gereken bir çiftlik vardý ve tüm..."

Geri dönmemesine, geri dönmeyi dübünmemesine, hatta o ana kadar geri dönmeyi arzu ettiđini fark etmemesine neden olan başka bir þeyin olduđunu zannediordu; fakat bu neden her ney-diyse bir gölge, unutulmuþ bir sözcük gibi aklýndan uçtu gitti. "Acaba Yosun'a bakan, ona bir þifacý yollayan oldu mu? Over-fell'deki tek þifacý o, ama apađýda Gont Limaný'nda ona yardým edecek insanlar vardýr elbette. Ah fukara Yosun! Gitmek istiyorum - Þu anda çok geç ama yarýn, yarýn erkenden. Beyefendi de kendi kahvaltýsýný kendi hazýrlayabilir!"

"Öðrenecektir," dedi Ged.

"Hayýr, öðrenmeyecek. Bunu yaptýracak aptal bir kadýn bula-cak, Ah!"

Mutfađa bakýndý, yüzü aydýnlyk ve kýzgýn. "O kadýna, þu masayý ovalaya ovalaya temizlediđim yirmi yýlý býrakmaktan nefret ediyorum. Umarým bunu takdir eder!"

Kývýlcým, Townsend'i akþam yemeđine getirdi, fakat celep geceyi orada geçirmeyi kabul etmedi, kibarlyk olsun diye ona bir

200

yatak sunulduđu halde. Bu kendi yataklarýndan biri olacaktý ve bu fikir Tenar'a hiç cazip gelmedi. Townsend'in, ilkbahar akþamýnýn mavi alacakaranlýđýnda köydeki evsahiplerine dođru gidipini gör-mek kadýný memnun etti.

"Yarýn bizim ilk ipimiz Re Albi'ye gitmek olacak ođlum," de-di Kývýlcým'a.

"Atmaca, Therru ve ben."

Ođlan biraz ürkekçe baktý.

"Öyle çekip gidecek misiniz?"

"Sen de öyle gitmiptin; öyle de geldin," dedi annesi. "Buraya bak Kývýlcým: Bu babanýn para kutusu. Ýçinde yedi fildiþi parçasý var; bu borç senetleri de yaplý Köprüadam'ýn, ama borcunu ödeye-mez, ödeyecek bir þeyi yok. Bunlar, Çakmak'ýn dört yýl önce, sen küçükken koyun postlarýný Valmouth'taki geminin teçhizatçýsma satýþýndan elde ettiði dört Andrade parçasý. Bu üç Havnor, Tholy' nin Yüksek Dere Çiftliði için ödediði miktar. Babanýn o çiftliði almasýna ben neden olmuþtum ve çiftliðin temizlenmesinde ve satýlmasýnda ona yardým ettim. Bu üç parçayý alýyorum, çünkü bunlarý ben kazandým. Gerisi ve çiftlik senin. Sen beysin."

Uzun boylu irice adam, gözleri para kutusunda, orada öylece durdu.

"Hepsini al. Ben istemiyorum," dedi alçak bir sesle.

"Benim de ihtiyacým yok. Fakat, tepekkür ederim ođlum. Dört parça sende kalsýn. Evlendiðin zaman, bunlar benden karýna armađan olsun,"

Kadýn kutuyu, her zaman Çakmak'ýn koyduđu yere, büfenin en üst rafýndaki büyük tabađýn arkasýndaki yerine koydu. "Therru epyalarmý þimdiden hazýrla, çünkü yarýn çok erken çýkacađýz yo-la."

"Ne zaman geri döneceksiniz?" diye sordu Kývýlcým; sesinin tonu, Tenar'a,

ođlanýn kýpýr kýpýr, zayıf huylu çocukluđunu hatýr-lattý. Ama sadece,

"Bilmiyorum caným. Eđer bana ihtiyacýn oýur-sa gelirim," dedi sadece.

'■ Yolculuk pabuçlarýný ve bohçalarýný çýkarmakla meþgul ol-maya baþladý.

"Kývylcým," dedi, "benim için bir şey yapabilirsin."
Ođlan ocak baýına oturmuş, tereddütle ve suratsız duruyordu.

201

"Ne?"

"Valmouth'a git, en kısa zamanda, ablaný gör. Ve benim Over-fell'e geri döndüđümü söyle. Bana ihtiyacı olursa, bana haber yol-lamasýný söyle." Ođlan baýıyla onayladı. Çok fazla seyahat eden birinin dü-zenliliđi ve hýzýyla birkaç parça eþyasýný pimdiden bohçalamýþ ve pimdi de mutfađý derli toplu býrakmak için tabakları kaldýrmakta olan Ged'i seyretti, O ipi bitirince, torbasýnýn ađzýndaki delikler-den yeni bir sicim geçirmek için Kývylcým'ýn karpýsýna oturdu.

MBu ip için kullanýlan bir düđüm vardýr," dedi Kývylcým. "Ge-mýcý duđumu. Ged sessizce torbasýný ocađýn Önünden ođlana geçirerek, dü-đümü sessizce gösteren Kývylcým'ý seyretti.

"Buradan geçiyor, gördün mü?" dedi ve Ged baýıyla onayla-dý.

Çiftliđi sabahýn köründe ve. sođuđunda terk ettiler. Güneþ Gont Dađý'nýn batý yanına geç gelir; güneþ sonunda güney zirve-sinin muazzam kütlesini dolanýp sýrtlarındaki parlayýncaya kadar sadece yürümek ýsýttý onları. Therru bir yaz öncekine nazaran iki kat iyi yürüyordu, ama yine de önlerinde iki günlük bir yolculuk vardý. Akþamüstü sula-rýnda Tenar, "Bugün Meþe Pýnarları'na gitmeye çalıþacak mıyız? Orada han gibi bir şey var. Orada birer bardak süt içmiþtik, hatýr-lýyor musun Therru?" diye sordu.

Ged, dađ tarafýna, yüzünde uzak bir ifadeyle bakýyordu. "Be-nim bildiđim bir yer var..."

"Ýyi," dedi Tenar.

Gont Limaný'nm ilk kez görüldüđü yüksek dönemece gelme-den biraz önce Ged yoldan çýkarak, yolun yukarısmadaki dik ya-maçları kaplayan ormana girdi. Batýya giden güneþ, ađaç gövde-leri arasýndaki ve dallarýn altýndaki karanlýda kırmızı-altýn renkli eđik ýþýnlar yolluyordu. Tenar'ýn gördüđü kadarýyla yolu olmayan bir yerden yarým mil kadar týrmandýlar ve dađ yamacýnda küçük bir basamak veya bir çýkýntýya, arkasýndaki sarp kayalar ve etra-

202

fýndaki ađaçlar tarafýndan rüzgârdan korunan bir çayýra vardýlar. Buradan insan dađýn kuzey tepelerini görebiliyordu; büyük kök-narları tepelerinden batý denizinin berrak görüntüsü izlenebili-yordu. Etraf, yelin köknarları içindeki nefesi dýþýnda tamamen sessizdi. Dađlý bir tarlakubu, ayak basýlmamýþ otlar arasýndaki yu-vasýna alçalmadan önce, uzakta güneþte, uzun uzun ve tatlý tatlý bakýdý.

Uçu, ekmeçlerini ve peynirlerini yediler. Karanlýđýn deniz-den dađa dođru yükseliþini seyrettiler. Pelerinden yataklarýný ya-parak uyudular; Therru Tenarýn, Tenarda Ged'in yanýnda. Gece-nin derinliđinde Tenar uyandı. Yakýnlarda bir yerde, bir baykuþ ötüyordu, bir çan gibi tekrarlanan tatlý bir nota halinde, ve dađda, uzakta bir yerlerde eþi, bir çanın hayaleti gibi cevap verdi. Tenar, "Yıldızların denize batýplarýný seyrediyim," diye düþündü, ama hemen, gönlündeki huzurla derin bir uykuya daldý.

Gri sabahta uyandı ve Ged'in, yanýnda dođrulmuş, açýklýktan batýya dođru bakmakta olduđunu gördü. Adamýn kara yüzü, kadý-nýn bir zamanlar Atuan'daki kumsalda gördüđü gibi sessizlik yük-lü, tamamiyle hareketsizdi.

Gözleri kederli deðildi, o zamanki gi-bi; adam sýnýrsýz batýya baktý. Onunla birlikte bakarken kadýn gü-nün gelmekte olduðunu gördü; gül ile altýn renginin þapaasýnýn açýkça gök üzerinde yansýması. Adam kadýna doðru döndü; kadýn adama, "Seni ilk gördüðüm zamandan beri sevdim," dedi. "Yapam-veren," dedi adam ve kadýnýn göðsünü ve aðzýný öperek ileri uzandý. Kalktýlar, Therruyu uyandýrdýlar ve yollarýna devam ettiler; fakat aðaçlarýn içine girerken Tenar, geriye, küçük çayýra, sanki çayýrý mutluluðuna sadýk kalması için görevlendirir gibi bir kez baktý. Yolculuklarýnýn ilk gününde amaçlarý yol almaktý. Bugün Re Albi'ye varacaklardý. O yüzden de Tenarýn aklý daha çok Yosun Teyze'deydi; ona ne olduðunu ve gerçekten ölüp ölmediðini me-rak ediyordu. Fakat gün ve yol ilerledikçe, ne Yosun'un düþünce-sini, ne de baþka bir þeyi aklýnda tutabiliyordu. Yorgundu. Bu yo-lu, tekrar ölüme varmak için yürümekten hoplanmýyordu. Meþe Pmarlarý'm geçip koyaða indiler, sonra tekrar týrmandýlar. Over-

203

fell'e uzanan yokup yukarý son yolda bacaklarý kýmýldamayacak kadar aðýrlaþmýþ; anlamýný yitirinceye kadar tek bir söz ya da tek bir görüntü -Ogion'un evindeki tabak dolabý veya Therru'nun ot-tan oyuncak torbasýný görünce aklýna gelen ve durmamacasýna tekrarlanan kemikten yunus sözleri- üzerine kilitlenen aklý karýþ-mýþ ve durmuþtu. Ged, o rahat yolcu yürüyüþüyle, uzun uzun adýmlarla yürü-yor, Therru da onun yanýnda zahmetle ilerliyordu; o, bir yýldan daha kýsa bir süre önce, ayný týrmanýpta bitip tükenip, tapýnmak zorunda kalan Therru, Fakat bu, daha uzun süren bir günlük yürü-yüþten sonra olmuþtu. Ve çocuk da hâlâ, kendisine verilen ceza-dan yeni yeni kurtuluyordu, Yaþlanýyordu, bu kadar uzun bir yolu, bu kadar hýzly yürüye-meyecek kadar yaþlanýyordu. Yaþlý bir kadýn evinde, ocaðýnýn ba-þýnda kalmalydy. Kemikten yunus, kemikten yunus. Torbada baðlý kemikten yunus, baðlý, baðlama büyü. Kemikten adam ve kemikten hayvan. Burada onlar önden gitti. Kadýný bekliyorlardý, Yorulmuþtu, Tepeye uzanan son yolda da zahmetle ilerledi ve on-lara, yolun Overfell ile ayný seviyeye geldiði yerde yetipti. Solla-rýnda Re Albi'nin, uçurumun kenarýna doðru meyleden çatýlarý vardý. Saðlarýnda, yol malikâneye doðru çýkýyordu. "Bu taraftan," dedi Tenar. "Hayýr," dedi çocuk, sol yaný, köye giden tarafý iparet ederek. "Bu taraftan," diye tekrarladý Tenar ve sað tarafa doðru yola koyuldu. Ged kadýnla birlikte gitti, Ceviz bahçeleri ve ot dolu tarlalar arasýndan yürüdüler. Yaz baþýnýn ýlýk bir akþamüstüsünün geç vakitleriydi. Ceviz bahçesin-deki aðaçlar üzerindeki kuþlar hem yakýnda, hem uzakta ötüyor-du. Büyük eve uzanan yoldan onlara doðru yürüyordu, kadýnýn adýný hatýrlayamadýðý adam. "Hopgeldiniz!" dedi adam ve onlara gülümseyerek durdu. Onlar da durdu. "Re Albi Lordu'nun evini þereflendirmeye ne kadar büyük þahsiyetler gelmiþ böyle," dedi adam. Tuaho, bu onu adý deðildi. Kemikten yunus, kemikten hayvan, kemikten çocuk.

204

"Baþbüyücü Hazretleri!" Adam yerlere kadar eðildi; Ged de adamý eðilerek selamladı.

"Ve Atuanlý Hanýmým Tenar!" Adam kadýna daha da çok eðildi ve kadýn yolda dizleri üzerine çöktü. Babý iyice eðildi, ta ki ellerini topraða koyup, ađzý bile yoldaki topraða deðinceye kadar iki büküm oldu.

"Pimdi sürün," dedi adam ve kadýn ona dođru sürünmeye baðladı.

"Dur, '* dedi ve kadýn durdu.

"Konupabilir misin?" diye sordu adam. Kadýn, ađzýna gelebi-lecek hiçbir sözü olmadýđý için bir þey söylemedi, fakat Ged her zamanki sakın sesiyle cevapladı» "Evet."

"Canavar nerede?"

"Bilmiyorum."

"CadýT kendi benzerini de yanýnda getirir diye düþünmüþtüm. Ama onun yerine seni getirdi. Babbüyücü Hazretleri Çevik Atma-ca. Ne kadar mükemmel bir vekil TCadý ve canavarlara bütün ya-pabileceðim, onlarý bu dünyadan temizlemektir. Ama seninle, bir zamanlar erkek olan biriyle, konupabilirim; en azýndan mantýklý bir konupmaya katýlmayý becerebilirsin. Ve cezayý anlamaya muktedirsin. Emniyette olduðunu düþünüyordun sanýrým; tahtta bulunan kral nedeniyle, ve efendimin, efendimizin yok olmasý nedeniyle. Ýstediðin þeyi yaptýđým zannettin ve sonsuz yapam va-adini yok ettin, Öyle deðil mi?"

"Hayýr," dedi Ged'in sesi.

Kadm onlan göremiyordu. Sadece yolun toprađým görüyor, tadýný ađzýnda duyuyordu. Ged'in konuþtuðunu duydu. Ged, "Ya-þam ölürken vardýr," dedi.

"Vak, vak, der þarkýlar, Roke Ustasý - Öğretmen beyî Ne ko-mik bir görüntü; ulu Babbüyücü tam bir keçi çobaný olmuþ ve içinde bir dirhem bile büyü yok - tek bir güç sözcüðü bile. Bir si-hir mýrýldanabilir misiniz Babbüyücü? Küçük bir sihir - minik bir gözbađý efsunu? Hayýr mı? Bir söz bile mi? Benim efendim seni yendi. Pimdi anladýn mı bunu? Onu ele geçilmedin sen. Onun gü-cü yapıyor! Bir süre seni burada canlý alýkoyabilirim o gücü gör-

205

men için - benim gücümü. Ölümden kurtardýđým yapılý adamý gör-men için -ve eđer istersem senin yapamýný da o ip için kullanýrým-ve senin o her þeye burnunu sokan kralýnýn, nezaketli lordlarý ve aptal büyücüleriyle bir kadýný arayarak kendi kendini aptal yerine koymasýný görmem için. Bizi yönetecek bir kadýn! Fakat yönetim burada, ustalık burada, burada, bu evde. Bütün yıl boyunca diđer-lerini de yanýma topladým, gerçek gücü bilen adamlarý. Roke'tan bazýlarý, tam öğretmen beylerin burunlarýnýn dibinden. Ve Hav-nor'dan, kendisini bir kadýnýn yönetmesini isteyen, sözüm ona Morred'in oðlunun, kendini gerçek ismiyle gezebilecek kadar emniyette zanneden kralýmýzýn burnunun dibinden. Sen benim adýmý biliyor musun Babbüyücü? Beni dört yıl öncesinden, sen büyük Ustalar Ustasý, ben de Roke'ta hayta bir öğrenciyken hatýr-lýyor musun?"

"Sana Aspen deniyordu," dedi sabýrlý ses.

"Ya gerçek ismim?1"

"Senin gerçek ismini bilmiyorum."

"Ne? Bilmiyor musun? Bulamaz mýsýn? Büyücüler bütün isimleri bilmezler

mi?"

"Ben büyücü deðilim/'

"Ah, bir daha söyle."

"Ben büyücü deðilim."

"Bunu söylemeni duymak pek hoþuma gidiyor. Bir daha söy-le."

"Ben büyücü deðilim."

"Ama ben büyücüyüm."

"Evet."

"Söyle!"

"Sen büyücüsün."

"Ah! Bu umduðundan daha da iyi! Yýlanbalýđý avlarken, bir balina yakaladým! Haydi öyleyse, gel de arkadaşlarımla tanýp. O sürünebilir." Böylece Tenar yolda, kapýya týrmanan mermer basamaklarda ve holler ile odaların mermer zemininde, elleri ve dizleri üzerinde sürünerek Re Albi Lordu'nun malikânesine doðru ilerlediler.

206

Evin içi karanlýktý. Karanlýkla birlikte Tenar'ýn aklýna bir ka-ranlýk geldi; böylece söylenenleri gitgide daha da az anlamaya baýladı. Sadece bazı sözler ve sesler net olarak gelebiliyordu ona. Ged'in söylediklerini anlýyordu ve adam konuşurken onun ismini düþünüyor, bu isme tutunu yordu aslýnda. Fakat o da pek seyrek konuşuyordu, o da sadece ismi Tuaho olmayan adama cevap ver* rnek için. O adam, arada bir, kancýk diyerek, onunla da konuştu. "Bu benim yeni evcil hayvaným," dedi diðerlerine, mumların göl-geler yarattýđý karanlýкта bulunan diðer birkaç kipiye. "Gördünüz mü ne kadar iyi eðitilmiş? Yuvarlan Kancýk!" Kadýn yuvarlandý ve adamlar güldü.

"Bir eniði vardý," dedi adam, "onun yarým kalmýp cezasýný ta-mamlamayý düþünüyordum, yarýsýný yakýp býraktýklarý için. Ama onun yerine, bana yakaladýđý bir kuþ, çevik bir atmaca getirdi. Yarýn ona uçmasýný öğretECEĐİZ."

Diðer sesler bazı sözler söyledi, ama kadýn artýk söz möz an-lamýyordu. Boynuna bir þey takýldý; daha fazla merdivenden çýkartýp, si-dik, çürüyen et ve hoþ çiçek kokulu bir odaya soktular. Sesler ko-nuþtu. Taþ gibi soðuk bir el hafifçe kafasına vurdu; bir þey, açýlýp kapanan eski bir kapý gýcýrtýsý gibi "Heh, heh, nen," diye güler-ken. Sonra tekmeleyip koridorlardan sürüdüler. Yeterince hýzly sürünemiyor, bu yüzden de ađzýna, göðsüne tekmeler yiyordu. Sonra gümbürdeyerek kapanan bir kapý vardý ve sessizlik ve ka-ranlýk. Ađlayan birini duydu ve bunun çocuk, onun çocuðu oldu-ðunu zannetti. Çocuðun ađlamamasýný istedi. Sonunda çocuk sus-tu.

207

XIV TEHANU

ÇOCUK sola döndü ve arkasına bakmadan önce, çiçek açmýp çitlerin kendisini saklamasýný sađlayacak þekilde epey bir yol al-dý.

Kýzýn, çatallý ve kývrntýlı bir karaltý olarak gördüðü, Aspen denen ve gerçek ismi Erisen olan kipi, anne ve babasýný bađlamýp-tý; annesini dilinden, babasýný da kalbinden geçen bir sýrýmla bađ-lamýp ve onlarý, saklandýđý yere doðru götürüyordu. Bu yerin ko-kusu kızýn midelerini bulandýnyordu, fakat adamýn ne yaptýđmý görmek için biraz peplerinden gitti. Adam onlarý içeri sokarak ka-pýyy arkalarýndan kapattý. Taþtan bir kapýydý bu. Buraya giremez-di.

Uçması gerekiyordu ama uçamazdı; kanatlýlardan biri deðil-di.

208

Tarlalardan elinden geldiği kadar hızlı koparak geçti; Yosun Teyze'nin evini, Ogion'un evini, keçilerin evini arkasında bıraktı; uçuşu boyunca ilerleyen patikaya ve sadece tek bir gözüyle görüldü için gitmemesi gereken uçuşunun kenarına gitti. Dikkatliydi. O gözüyle dikkatle baktı. Tam kenarda durdu. Su, ağaçlarda, çok ağaçlardaydı ve güneş çok uzakta batıyordu. Diğer gözüyle batıya baktı ve diğer sesle annesinin rüyasında duyduğu ismi haykırdı.

Cevap için beklemedi, arkasını dönerek geri gitti - önce, peş-tali ağacının büyüye büyümediğine bakmak için Ogion'un evinden geçti. Yapı, ağaç, bir sürü küçük, yeşil peftalilerle duruyordu, ama fideden eser yoktu. Keçiler yemişti. Ya da kız sulamadığı için kurumuştur. Toprağa bakarak biraz durdu orada, sonra derin bir soluk aldı ve tarlalardan Yosun Teyze'nin evine geri gitti.

Tünemeye hazırlanan tavuklar, onun içeri giripini protesto et-mek için viyaklayarak kanatlarını çırptılar. Küçük kulübe hem karanlıktı, hem de türlü türlü kokularla doluydu. "Yosun Teyze?" dedi kız, bu insanlar için kullanacağı sesiyle.

"Kim o?"

Yapı kadının yatağında saklanıyordu. Korktu ve gelen her-kese kendisinden uzak tutmak için etrafına tap örmeye çalıştı, ama bir işe yaramadı; yeterince kuvvetli değildi,

"Kim o? Kim var orada? Ah canım - canım çocuğum, benim minik yanık kızım, benim güzelim, burada ne arıyorsun? O nere-de» o neredede, annen, ah, o da burada mı? Geldi mi? İçeri girme, içeri girme tatlım, benim üzerimde bir lanet var, o adam bu yapı kadını lanetledi, yanıma yaklaşma! Yanıma yaklaşma!"

Kadın ağladı. Çocuk elini uzatarak kadına dokundu. "Çok soğuksun," dedi. "Bir ateş gibisin çocuğum, ellerin beni yakıyor. Of, bakma bana! Etimi çürütüyor, kuruyup çekilmesini sağlıyor ve sonra tekrar çürütüyor, ama ölmeme izin vermiyor - seni buraya benim getireceğimi söyledi. Ölmeye çalıştım, çalıştım ama o beni alı-koydu, kendi irademe karşı beni yaptı, ölmeme izin vermiyor, ah, bırakın öleyim!"

209

"Ölmemelisin/1 dedi çocuk kaplarını çatarak.

"Çocuk/1 diye fısıldadı kadın, "tatlım - beni adıyla çağır."

"Hatha," dedi çocuk.

"Ah. Biliyordum... Beni kurtar tatlım!"

"Beklemem gerekiyor/" dedi çocuk, "Onlar gelinceye kadar,"

Cadı, acı çekmeden nefes alarak, daha rahat yatıyordu. "Kim gelinceye kadar tatlım?" diye fısıldadı.

"Benim kavmim."

Cadının büyük ve soğuk eli, kızının içinde bir kemik tor-bası gibi duruyordu. Kız eli sıkı sıkı tutuyordu. Artık kulübenin dibi da, kulübenin içi gibi karanlıktı. Yosun diye anılan Hatha uyudu; yakınında bir yerde tüneyen bir tavuk ile cadının bez kar-yolasının yanına, yere oturan çocuk da hemen uyudu,

İş geldiğinde adamlar da geldi. Adam, "Kalk, Kancık! Kalk!" dedi. Kadın elleri ve dizleri üzerine kalktı. Adam, "Tama-men kalk! Sen akıllı bir kancıksın, arka ayaklarının üzerinde yü-rüyebilirsin, öyle değil mi? İşte böyle. İnsan taklidi yap! Önünde gidecek epey bir yolun var. Gel!" diyerek güldü. Kayıp hâlâ kadının boynundaydı ve adam kayıptı birdenbire piddetle çekti. Kadın adamı takip etti.

"Al, sen götür onu," dedi adam; şimdi kayıptı tutan oydu, kadının sevdiği; ama kadın artık onun, kayıptı tutanın adını bilmiyor-du.

Hep birlikte karanlık yerden çıktılar. Tap onları geçirmek için esnedi ve arkalarından gıcırdayarak birlepti, Adam hep kadının ve kayıpı tutanın yanındaydı. Dişerleri ge-riden geliyordu, üç dört adam. Tarlalar pebnemlerle grilemişti. Dağ, soluk göde karpı ka-ranlık duruyordu. Kuşlar, meyve bahçeleri ve çitlerde, seslerini gitgide artırarak bakıyordu. Onlar dünyanın kenarına geldiler ve bir süre, yerin sadece ka-yadan oluydu ve çok daraldıyı bir yere gelinceye kadar bu kenar boyunca yürüdüler. Kayanın içinde bir çizgi vardı ve kadın buna baktı.

2W

"Kadını o itebilir," dedi adam. "Ve sonra atmaca da uçarabilir, kendi basma,"

Adam kayıpı kadının boynundan çıkardı.

"Git ve kenarda dur," dedi. Kadın, kayadaki izi, kayanın ke-narına kadar izledi. Deniz, başka hiçbir şey değil, deniz, tam al-tındaydı. Hava, arkasında çok gerilerdeydi.

"Pimdi, Çevik Atmaca onu iti verecek," dedi adam, "Ama ön-ce, belki de söylemek istediği bir şey vardır. Söyleyecek o kadar çok şeyi var ki. Kadınların hep söyleyecek bir şeyleri vardır. Bize söylemek istediğin bir şeyler yok mu Leydi Tenar?"

Kadın konuşmıyordu, fakat denizin üzerindeki göğü işaret etti.

"Albatros/" dedi adam.

Kadın yüksek sesle güldü.

İpünün uçurumlarında, göğün kapısından uçuyordu ejderha, zırlarla kaplı, halka halka bedeninin gerisinde atepten izler bıra-karak. O zaman Tenar konuştu.

"Kalessin!" diye bağırdı ve sonra dönerek Gedi kolundan ya-kalayıp yere, kayaya doğru çekti uğuldayan alev üstlerinden ge-çerken; zırlın takırtısı ile yukarı kalkmı kanatlardaki rüzgârın tıslaması, tırpana benzeyen pençelerinin kayaya çarpı.

Rüzgâr denizden yana esiyordu. Kadının elinin yakınında bir yerde, kayanın içindeki bir çatlaktan çıkmı minik bir devedike-ni, denizden gelen rüzgârla bapını eğip eğip duruyordu.

Ged yanındaydı. Yan yana büzümlerdi, deniz arkalarında, ejderha önlerinde.

Onlara, uzun sarı gözlerinin biriyle yandan bakıyordu.

Ged, çatlak, titrek bir sesle ejderhanın dilinde konuştu. Te-nar, sadece, "Tepekkürler ederiz, En Yaplı," olan bu sözleri anla-dı.

Kalessin Tenar'a bakarak konuştu, metal bir süpürgeyi bir gonga sürtermiş gibi çıkan muazzam sesiyle, "Aro Tehanu?"

"Çocuk," dedi Tenar -"Therru!" Çocuğu aramak için ayağa fırladı. Kızın, dağ ile deniz arasındaki kaya çıkıntısından ejderha-

21İ

ya gelmekte olduğunu gördü.

"Kopma Therru!" diye bağırdı kadın, ama çocuk onu görmüş ve kopuyordu, dosdoğru ona doğru kopuyordu. Sarmaş dolap ol-dular.

Ejderha, o müthiş, pas karası bapını, her iki gözüyle de onları seyredebilmek için çevirdi. Birer kazan kadar büyük olan burun delikleri atep yüzünden çok parlaktı ve bu deliklerden duman huzmeleri kıvrıla

kývrýla yükseliyordu. Ejderhanýn bedeninin sý-caklýðý, soðuk deniz rüzgârýný delip geçiyordu.

"Tehanu," dedi ejderha.

Çocuk ona bakmak için döndü.

"Kalessin," dedi.

Dizleri üzerinde durmaya devam eden Ged o zaman, düpme-mek için Tenar'ýn kolunu yakalayarak titreye titreye de olsa ayaða kalktý. Güldü. "Þimdi seni kimin çaðýrdýðýný biliyorum En Yaplý!" dedi.

"Ben çaðýrdým," dedi çocuk. "'Baþka ne yapabileceðimi bile-medim Segoy." Hâlâ ejderhaya bakýyor ve ejderhalar dilinde, Yaradýlýþ'm sözcükleriyle konuşuyordu.

"Çok iyi yaptýn çocuk," dedi ejderha. "Seni uzun süre ara-dým."

"Þimdi oraya gidecek miyiz?" diye sordu çocuk. "Diðerleri-nin diðer rüzgârda olduðu yere?"

"Bunlarý býrakacak mýsýn?"

"Hayýr," dedi çocuk. "Onlar da gelemmez mi?"

"Onlar gelemmez. Onlarýn yapamý burada."

"Onlarla kalacaðým," dedi kýz, soluðu biraz kesilerek.

Kalessin, kahkaha, kýzgýnlýk, küçümseme veya zevkten kay-naklanan o muazzam fýrýn-yelini salývermek için yana döndü. "Hah!" Sonra tekrar çocuða bakarak, "Ýyi," dedi. "Burada yapaca-ðýn ipler var."

"Biliyorum," dedi çocuk,

"Senin için geri geleceðim," dedi Kalessin, "zamanla." Ve Ged ile Tenar'a

"Size çocuðumu veriyorum, sizin de bana verece-

212

ðinizgibi," dedi.

"Zamanla/1 dedi Tenar.

Kalessin'in büyük babý hafifçe eðildi ve uzun, kýlýç-dýpli aðzý kenarlarýndan kývrýldý.

Ejderha, zýrhýný kaya çýkýntýsý üzerinde sürüyüp, kara kalçala-rýný havalanýncaya kadar bir kedi gibi toparlayarak pençelerini dikkatlice basýp dönerken Therru'yla birlikte Ged ile Tenar kena-ra çekildi. Damarlý kanatlar, taze ýþýkta koyu bir kýrmýzýlýk olarak fýrlarken, mahmuzlu kuyruðu kaya üzerinde týslayarak ses verdi ve ejderha uçtu, gitti - bir martý, bir kýrlangýç, bir düpünce.

Durmup olduðu yerde kavrulmup kumap ve deri parçalan ile diðer bazý peyler vardý,

"Gelin gidelim," dedi Ged.

Fakat kadýn ile çocuk durarak o peylere baktý.

"Bunlar kemikten adamlar," dedi Therru. O zaman arkasýný dönerek yola koyuldu. Dar patika boyunca, adam ile kadýnýn önünden ilerledi.

"Onun asýl dili/' dedi Ged."Anadili."

"Tehanu," dedi Tenar. "Adý Tehanu."

"Bu isim ona, isimler verici tarafýndan verilmip."

"Baptan beri Tehanu'ymup. Hep, Tehanu olmup."

"Haydi!" dedi çocuk, dönüp onlara bakarak. "Yosun Teyze hasta."

Yaralarýný yýkamak ve Therru Ogion'un evinden temiz yatak kýlýflarý getirirken yataðýnýn kötü çarpaflarým yakmak için Yo-sunu ýþýða ve temiz havaya çýkarmayý babardýlar. Kýz, keçi çoba-ný Funda'yý da beraberinde getirdi. Funda'nm yardýmýyla yaplý ka-dýný, tavuklanyla birlikte yataðýna rahatça yerleptirdiler ve Funda onlar için yiyecek bir peyler getireceðine söz verdi.

"Birisinin Gont Limaný'na inmesi gerek," dedi Ged, "oradaki büyücü için. Yosun'a baksýn diye; iyilepebilir. Ve malikâneye git-mesi için. Artýk yaplý adam ölecektir. Torunu yapayabilir, eðer ev temizlenebilirse..."

Yosun'un evinin epiðinde oturdu. Günebin al-týnda, babým geriye, kapýnýn kenar pervazýna dayadý ve gözlerini

213

kapadý. "Neden yaptýðýmýz peyleri yapýyoruz?1' dedi. Tenar yüzünü, ellerini ve kollarýný, leðendeki tulumbadan çektiði temiz suyla yýkýyordu. Ýpini bitirince etrafýna bakýndý. Çok yorulmuş oldu için uykuya dalmýptý Ged, yüzü biraz sabah ýþý-ðýna doðru dönmüş. Kapýnýn epiðinde adamýn yanýna oturdu ve babýný adamýn omuzlarýna dayadý. Bizim canýmýz baðýplandý mı? diye düþündü. Nasýl oldu da bizim canýmýz baðýplandý?

Gedin toprak basamakta gevpek ve açýk bir þekilde duran eli-ne baktý. Rüzgârda babýný eðen devedikenini düþündü, ejderhanýn kýrmýzý ve altýn rengi pullarla kaplý pençesini. Çocuk yanýna otur-duðunda, yarý yarýya uykuya dalmýptý.

"Tehanu," diye mýrýldandý.

"Küçük aðaç öldü," dedi çocuk.

Bir süre sonra Tenar'in yorgun ve uykulu aklý anladý ve cevap verecek kadar uyandý. "Eski aðaçta þeftali var mı?"

Uyuyan adamý uyandırmamak için alçak sesle konuşuyorlar-dý.

"Sadece küçük yepil þeftaliler."

"Olgunlaþýrlar, Uzun Dans'tan sonra. Yakýnda.'"

"Bir tanesini dikebilir miyiz?"

"Birden de fazla, eðer istersen. Ev iyi durumda mı?"

"Boþ."

"Orada yapayalım mı?" Biraz daha doðrularak kolunu çocuða doladý. "Param var," dedi, "bir keçi sürüsü ve hâlâ satýhksa Turby' nin kýplýk otlaðýný alacak kadar. Ged onların daðda nereye götü-rülmesi gerektiðini biliyor, yazlan... Taradýðýmýz yün hâlâ orada mı acaba?" Bunu söylerken düþündü. Kitaplarý býraktýk, Ogion'un kitaplarýný! Meþe Çiftliði'nde, þömine rafýnýn üzerinde - Kývyl-cým'a, zavallý oðlan, bir kelimesini bile okuyamaz!

Fakat önemli deðil gibiydi. Öğrenilecek yeni þeyler vardý, kuþkusuz. Ayrýca kitaplarý alması için birini yollardý, eðer Ged ki-laplarý isterse. Ve örekesini alması için. Ya da kendisi giderdi, ge-lecek güz, oðlunu görmek, Tarlakubu'nu ziyaret etmek ve El-ma'da bir süre kalmak için. Eðer bu yaz için kendi sebzelerini ye-tiptirmek istiyorlarsa Ogion'un bahçesini hemen yeniden ekme-

214

liydiler. Kadýn fasulye karýklarýný ve fasulye çiçeklerinin kokusu-nu düþündü. Batýya bakan küçük pencereyi düþündü, " S an mm orada yapayabiliriz," dedi.

lî i

Ursula K. LeGuin YERDENÝZ
Ýngilizce'den Çeviren: Çiðdem Erkal Ýpek
YERDENÝZ BÜYÜCÜSÜ

"Sanýrým Yerdeniz Büyüçüstimn en çocuksu yaný, konusu?-Bü-yümek. Büyümek, benim yýllarýmý alan bir süreç oldu; bu süreci otu/ bir yapýmda tamamladým - ne kadar tamamlanabilirse; o yüzden de çok Önemsiyorum, Çoðu genç de önemser. Ne de ol-sa esas ipleri budur: Büyümek." - LeGuin

ATUAN MEZARLARI

"Atuan Mezarlan'nm konusu tek kelimeyle söylemek gerekirse cinselliktir. Kitapta bir sürü simge var, tabii ki yazarken bunlarý bilinçli bir þekilde çözümlemedim; bu simgelerin hepsi cinsel simgeler olarak okunabilir. Açýkçasý kitabý bir kadýnýn büyüme-si olarak okuyabilirsiniz. Temalar, doðum, yeniden doðum, yý-kým ve özgürlük." - LeGuin

ENUZAKSAHİL

"En Uzak Sahil ölüm hakkýnda. Diðerlerinden daha zayıf kur-gulu, daha luLusiz ve eksik olmasý da bu yüzden, tik iki kitap yasadýðým ve atlattýðým þeyler hakkýndaydı. En Uzak Sahitdc konu edilen þeyi ise yapayıp atlatamazsýmz. Bu bana genç okur-lar için çok uygun bir konu gibi gelmipti, çünkü çocuk yalnızca ölümün varolduðunu deðil, kendisinin de bir gün öleceðini an-ladıðý anda, çocukluk biter ve yeni hayat baþlar. Bu da büyüme-dir, ama daha geniş bir bağlamda." - LeGuin

TEHANU

"Yerdeniz Üçtemesi'nin son kitabý En Uzak Sahil, düplemeyi bý-rakmadýðým bir düþ gibiydi. Ve düplemekten uzun süre vazgeç-medim. Tehanu böyle ortaya çýktý: Gedin kendi hayatýnýn nasýl sona ermesi gerektiði konusunda yanýldýðýný ve bana Yerde-niz'in gerçekten son kitabýnda kýlavuzluk erf;cek kipinin Tenar olduðunu keþfetmek çok hoş bir sürpriz oldu. Üçleme'ye ekledi-ðim bu yeni sona, 'Olsun da Geç Olsun' adýný da koyabilirdim." - LeGuin

METÝS YAYINLARI ÝPEK SOKAK NO. 9, 80060 BEYOĐLU, ÝSTANBUL

Ursula K. Leguin _ Yerdeniz Serisi Cilt4 Tehanu

www.kitapsevenler.com

Merhabalar

Buraya Yüklendiðim e-kitaplar Aþaðýda Adý Geçen Kanuna Ýstinaden

Görme Özürlüler İçin Hazýrlanmýþtır

Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitaplarý Dinliyoruz

Amacým Yayın Evlerine Zarar Vermek Deðildir

Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacaðýndan

Kitaplarý Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaþlar Sadece Kitap Hakkýnda Fikir Sahibi Olduğunda

Aþaðýda Adý Geçen Yayın Evi, Sahaflar, Kütüphane, ve Kitapçýlardan Temin Edebilirler

Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çýkarým Yoktur Böyle Bir Þeyide Düþünmem

Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Þekilde Ticari Amaçlý Kullanýlamaz

Bilgi Paylaþtýkça Çoðalýr

Yapar Mutlu

Not: 5846 Sayılı Kanunun "altýncý Bölüm-Çepitli Hükümler " bölümünde yeralan "EK MADDE 11.

dahil, alenileþmip veya yayýmlanmýþ yazılı ilim

ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmip bir nüshasý yoksa hiçbir ticarî amaç güd

bir engellinin kullanýmý için kendisi veya üçüncü

bir kipi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eðitim kurumu, vakýf veya

dernek gibi kuruluşlar tarafýndan ihtiyaç kadar kaset, CD, brail

alfabesi ve benzeri 87matlarda çoðaltýlmasý veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izin

n gerçeğe geçirilebilir."Bu nüshalar hiçbir þekilde

satýlamaz, ticarete konu edilemez ve amacý dýþýnda kullanýlamaz ve kullandýrýlamaz. Ayrýca

ar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulmasý

ve çoðaltým amacýnýn belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme ya

yýnýna geçilmiþtir.

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlýðý Bilgi Ýplem ve Otomasyon Dairesi Baþkanlýðý

Ankara

Bu kitaplar hazýrlanýrken verilen emeye harcanan zamana saydý duyarak

Lütfen Yukarıdaki ve Aþaðýdaki Açýklamaları Silmeyin

bu kitaplar Görme engelliler için düzenlenmiþtir.

bu kitabý kimler Taradýysa çok teþekkür ederiz

Ursula K. Leguin _ Yerdeniz Serisi Cilt4 Tehanu